

Fr. J. ...

Sava 1886.

Šmarnice

ali:

Romanje v nebeško kraljestvo
v Marijinem mesecu.

Spisal

Ludovik Škufca,
duhoven Ljubljanske škofije.

Izdala in založila

družba sv. Mohora v Celovci.

Z dovoljenjem visokočastitega Krškega knezoškofijstva,

1886.

Natisnila tiskarnica družbe sv. Mohora v Celovci.

Šmarnice

ali:

Romanje v nebeško kraljestvo
v Marijinem mesecu.

Spisal

Ludovik Skufca,
duhoven Ljubljanske škofije.

Izdala in založila

družba sv. Mohora v Celovci.

Z dovoljenjem visokočastitega Kriškega knezoškofijstva.

1886.

Natisnila tiskarnica družbe sv. Mohora v Celovci.

46840

Uvod za predvečer.

„**V**stani, hiti, moja prijateljica, moja golobica, moja prezala, in pridi! Ker zima je že minula, dež je jenjal in prešel; cvetice so se prikazale v naši deželi, čas obrezovanja je prišel, grlični glas se je zaslišal v naši deželi; figovo drevo je zagnalo svoj sad, cvetoči vinogradi so zadišali. Vstani moja prijateljica, moja zala, in pridi!“

S temi besedami vabi kralj Salomon nevesto visoke pesmi, naj zapusti temotno hišo, naj gre venkaj pod jasno nebo in se veseli krasnega Božjega stvarjenja, ker mila pomlad je oživela drobne ptice pod nebom in ogrela zemljo, da se odeva z novo cvetočo obleko. Tudi pri nas se je ledena zima umaknila ljubeznivi pomladi, mlado in staro hiti na prosto dihat pomladanske vonjave in krepčat se s pogledom prvega zelenja. Ali naša zemlja, naj je spomladi še tako prijetna očem, naj jo pesniki še tako opevajo in preslavljajo, je vendar mrzla do nas, nima čutja za naše veselje ali gorje. Naj toraj posvetnjaki uživajo pomlad na zemlji, naj se

tam veselijo in sprehajajo in nasitijo ptičjega petja, toplega solnca in svežega zraka; — oni ne poznajo ali nočejo poznati krasne dežele, kjer je zima odšla, da se ne bo lahko več vrnila; tihe dežele, kjer ne brijejo silni viharji; srečne dežele, kjer cvetice ne ovenejo in najslajše pesmi nikdar ne potihnejo: hvalne pesmi za veliko srečo, častivne pesmi v slavo najlepše med ženami, ljubeznive pesmi k Materi lepe ljubezni. Ktera pa je vendar tista srečna dežela, ktero tako povišujem? Srce človekovo, ki Marijo ljubi. Zares, srce človekovo, ki Marijo ljubi, vživa vso srečo, od katere se posvetnjakom še ne sanja.

Marija je namreč naša prava in boljša mati, kakor pa zemlja; zato je pa tudi človek, ki Marijo časti in ljubi, boljši in srečnejši otrok Božji, kakor bi brez nje zamogel postati. Zemlja, ki nas nosi, je še zmiraj od Boga prekleto; zato nam toliko hudega skazuje, pa le malo dobrega. Marija pa nikdar ni bila pod prekletstvom, vedno je imel Bog nad njo svoje dopadenje. Blizo nje biti, se pravi, blizo blagoslova biti in daleč od prekletstva. Zemlja, na kateri moramo živeti in delati, trpeti in umreti, nima oči, ne ušes, ne rok, ne srca. Marija pa nam je prava, resnična mati. Marija ne obrne svojih oči od nas revnih, grešnih Evinih otrok. Marija sliši najskrivnejše zdihljeje, in usliši najpohlevnejše pa tudi velike prošnje. Marija nam roko po-

daja, nas vodi, nas bogato obdaruje, nas blagoslavlja in varuje. Marijino srce čuti z nami veselje in gorje. Zemlja nam je le dežela pregnanstva; Marija pa nam je od Boga dana, da srečnejši živimo, mirnejši umrjemo, da nam briše solze in nam trnje v rože spremeni.

Kdor tedaj Marijo ljubi in časti, bo gotovo lepoten vrt Božji, nad katerim imajo veselje Bog in njegovi angelji in vsi dobri ljudje. O srečno, blago in blaženo srce, ktero Marijo ljubi! Vem, da bi vi vsi, predragi častilci Marijini, radi imeli tako ljubeče srce do Marije, preljube Materice Božje in naše. Saj zato pridete k milim Šmarnicam, da bi se nad Marijo, skrivnostno rožo, rožo duhovno ogledovali in jo posnemali. Le zvesto obiskujte to prelepo pobožnost; kar bote v cerkvi slišali, pazljivo poslušajte, globoko si v srce vtisnite in še doma premišlujte. Kaj bomo pa letos premišljevali? Imenitne, silno važne resnice, ki zadevajo naše zveličanje.

Mislím, da je že skoraj vsak izmed nas romal na ktero Božjo pot, na Šmarno goro, ali na Brezje k Mariji pomagaj, na sv. Višarje, ali na sv. Goro pri Gorici, ali pa kam drugam; saj ima naša ljuba slovenska domovina toliko milosti polnih krajev, kamor se pobožni Slovenci tako radi zatekajo. Le pomislite, s koliko radostjo ste se v imenu Božjem na pot podali: kako hrepeneče ste gledali, kdaj se bode prikazala mila romarska cerkev; kako ste z ginje-

nim srcem padli na kolena pred podobo milostljive nebeške Kraljice, in sladko srečo v srcu občutili, ki je zastonj iščemo med posvetnim šumom.

Poglejte, tako romanje je vse naše življenje na zemlji. Mi vsi smo krščanski romarji in romarice, ki popotujemo daleč v obljubljeno deželo srečne večnosti. Ako to vemo in vedno pred očmi imamo, ne bomo zgrešili svojega namena. Dandanes vidimo, kako so posamezni ljudje in celi narodi zamišljeni in zakopani v posvetno veselje in blago, da le na tej revni zemlji iščejo svoje sreče; na večno, neminljivo, nepopisljivo srečo pa popolnoma pozabijo.

Da se tudi nam taka ne zgodi, in se v posvetnost ne pogreznemo, premišljevali bodemo v Šmarnicah vsaki dan najprvo naše „Romanje v nebeško kraljestvo“. Spoznali bomo svoj visoki poklic: pogledali tudi v stranska pota, ki zapeljejo romarja v strašansko brezdno; ustavili se bomo na raznih postajah našega življenja, videli nevarnosti, ki nam pretijo; ozirali se bomo na vodnika Jezusa Kristusa, ki pred nami hodi in nam pot kaže; zvedeli bodemo, kakošno spremstvo imamo na svojem romanji, in katero svatovsko oblačilo moramo obleči, ako želimo priti skozi nebeška vrata v svojo pravo domovino na ženitnino Jagnjetovo. To bode vsaki dan naše prvo premišljevanje.

Zraven Jezusa Kristusa, ki je pot, resnica in življenje, pa je Marija naša zvesta vo-

diteljica proti nebeškemu Jeruzalemu; zato se hočemo tudi na njo ozirati, kako je ona romala skozi solzno dolino v sveta nebesa; — to bo vselej naše drugo premišljevanje. V spodbudo in posnemanje boste slisali še vsaki dan z gled iz življenja Marijinih zvestih služabnikov, in prejeli majhno nalogo, katero po moči dopolnite, Bogu in Mariji v čast, sebi pa v dušni blagor.

Z g l e d.

Leta 1868. dne 4. majnika zgodila se je v Berlinu v velikanski tovarni za mijo strahovitna nesreča. Plinovi kotel se je razpočil; trije delavci so bili precej ubiti in sedemnajst hudo ranjenih, katerih trije so še tisti dan umrli. Zvečer so se obhajale Šmarnice. V cerkev pride priprosta deklica in s solzami v očeh daruje blaženi Devici Mariji lep cvetličan šopek. Prašajo jo, zakaj se joka, in ona pove: „Zjutraj poslala me je moja gospoda v tovarno, kjer se je danes zgodila tolika nesreča. Ko grem mimo cerkve, pride mi na misel: Stopi noter in zmoli Češčeno Marijo, saj zvečer ne bodeš časa imela priti k Šmarnicam. Storim to in grem v cerkev, ter zmolim Češčeno Marijo, potem idem naprej v tovarno. V trenutku, ko se bližam hiši, slišim strašansko pok. Ko bi ne bila v cerkvi molila Češčeno Marijo, bi ravno prav prišla, in zdaj bi ležala pod podrtijami.“ Zopet se pobožna deklica zjoka, in v solzah veselja smehlja, ter še pristavi: „O kaj bi počela moja mati, ko bi jaz umrla!“

Tako je Marija deklici poplačala eno Češčeno Marijo; kako bo še le povrnila en večer, in 31 večerov, ktere bomo ta mesec Nji posvetili. Tako je plačala

Marija majhno češčenje, ki ni stalo nobenega truda; kako bo še le povrnila tistim, ki bodo odložili druge opravke, ali jed, ali počitek, da bodo semkaj v cerkev pred šmarnični altar prišli. Tako je Marija plačala češčenje, katero je dobra deklica sama opravila; kako bo še le njim povrnila, ki ne bodo le sami semkaj prišli, ampak bodo še druge spodbujali, Šmarnic se vdeležiti. Premislite to dobro, in po tem ravnajte. Ni dobro človeku samemu biti; srečen je, ako pozna mogočno pomočnico Marijo, katero mu je dal Oče nebeški, da ne bo sam v življenji, ne sam v trpljenji, ne zapuščen v smrti, ne sam pred sodbo.

Molitev.

O Marija, prelepa majnikova kraljica! poglej milostno na nas svoje otroke, ki smo se zopet letos prvikrat zbrali krog Tvojega šmarničnega altarja. O Marija! Tebi darujemo danes pobožnost, katero bomo vsaki dan opravljali. Tebi darujemo vse svoje molitve celega meseca. Tebi v čast darujemo vsa svoja dela in opravila. — Sprosi nam za to od svojega Božjega Sina, da Ga vedno bolj ljubimo; sprosi nam od sv. Duha razsvetljenja, da si resnice, ktere bomo premišljevali, globoko v srce vtisnemo in po njih živimo. O Marija, rožna devica! potegni nas za sabo, da za duhom Tvojih čednosti hitimo, in pripelji

nas poslednjič k Jezusu, svojemu Sinu, kjer bomo na veke srečni v Njegovem gledanji. O Marija! krasna majnikova kraljica, naša ljuba Gospa, prosi za nas! Amen.

Prvi dan.

Romarji.

Bogoljubna mati leži na smrtni postelji. Polnoč je. Ure njene so se stekle. Luč nje-nega življenja ugasuje. Smrt stoji pred vratmi. Ravnokar ji je prinesel mašnik Gospodov sv. Rešnje Telo, in Jezus je prišel v njeno srce. Vsa družina jo je neizrekljivo ljubila. Starejši sin in hči jo podpirata z rokami. Mož in drugi otroci stojé okrog postelje. Neizrekljivo ginljiv je ta pogled, takih prizorov človek pozabiti ne more. Vsi so globoko ginjeni pri zadnjih zdih-ljejih skrbne matere; vsi se jokajo, eni tiho, drugi na ves glas tarnajo. Le ena hči, ravno tista, ktero je mati najbolj ljubila, nima solz. Ne joka; ampak — ker več po konci stati ne more, leži ob znožji postelje, bolj mrtva, kakor živa. — Zdaj odpre oči umirajoča mati, nebeško veselje sije ji na bledem obličji in sprego-vori: „Zadovoljna sem zdaj, o Gospod! Vse mi-losti sem prejela, za ktere sem prosila ob svoji

smrtni uri. Tvoja sveta volja naj se zgodi. Pusti v miru iti služabnico svojo. Ljubi otroci, nikar se ne jokajte. Kmalu sicer matere ne boste imeli, ali kmalu se zopet vidimo, ako Bog dá. Ostanite veselje in tolažba svojega dobrega očeta; Marija naj bo vaša mati. O moj Bog! nič več ne morem, z Bogom ljubi moji, z Bogom na vekomaj, v nebesih se zopet vidimo.“ Preljuba bolna mati pojema, še enkrat globoko izdihne in — umrje.

Kakor to krščansko mater, čaka nas vse zadnja ura, smrtna ura, ko se bomo poslovili od svojih ljubih, in zapustili to revno solzno dolino; zakaj „nimamo tukaj obstoječega mesta, ampak prihodnjega iščemo“, pravi sv. apostelj Pavelj. Oj, kako bitko bi za nas bilo, ko bi vedeli, da se nikdar več ne vidimo, da se moramo za vselej ločiti. Ali pravični kristjan ima na smrtni postelji to najlepšo tolažbo, da nas čaka v večnosti novo življenje, radostno snidenje; ker je živo prepričan, da, čeravno telo umrje, strohni in v prah razpade, duša vendar nikdar ne umrje, ampak večno živi; ker veruje, da je duša naša neumrjoča. Zato se lahko poslovi od svojih ljubih: „Z Bogom! ljubi moji, v nebesih se vidimo“. Mi smo le romarji na tej zemlji, in potujemo skozi puščavo življenja v obljubljeni deželi srečne večnosti, v nebeško kraljestvo. Ali kolika je naša čast! V trohljivem truplu, ki v prah in pepel razpade,

prebiva neumrjoča duša; duša, ki je sicer vstvarjena, pa nikdar ne bo jenjala biti; duša, angeljem podobna, duša neumrjoča, kakor Bog, namenjena uživati večno zveličanje v Bogu in z Bogom.

Pred nekoliko leti umrl je v Ameriki misijonar. Zapustil je bil vse in šel za Jezusom. Leta in leta je oznanjeval sv. evangelij in duše reševal. Bil je tako slaven pridigar, da so ga celo protestantje občudovaje poslušali, visoko čislani in spoštovani, da so ga želeli imeti za škofa neke škofije. V sredi njegovega apostolskega delovanja ga nenadoma mrtvoud zadene; umrje z besedami, ktere je zaklical prijatelju, ki mu je priskočil na pomoč: „Vse je preč!“ — Hotel je reči, pri konci je moje življenje, grem v nebesa. — Prav je imel mož; v tistem trenutku, ko ga je zgrabila mrzla, neprevidna smrt, bilo je za njega in njegovo zemeljsko življenje gotovo vse preč, čas življenja, čas milosti, čas sprave, čas delovanja, čas zasluženja. Vse posvetno je preč, kadar človek zadnjikrat izdihne, kadar žila zadnjikrat udari; in akoravno se pravični, če na sodbi Božji srečno obstane, v tistem trenutku prerodi za novo, nebeško, srečno, večno življenje, vendar sme se po pravici reči: Vse je preč! Ravno te besede: po smrti je vse preč! slišijo se posebno dandanešnji pogostokrat. Ljudje brez vse vere, zaljubljeni v posvetno veselje, zakopani v pregrehe,

tolažijo s tem sebe in druge, da je po smrti vse preč. Ali tako govorjenje je preklinjevanje; kdor tako govori, taji Boga in njegovo dobrotljivost; na laž postavlja besedo Božjo, ki nas uči, da smo vstvarjeni za nebesa. Sv. Pavelj piše: „Romamo od Gospoda“, t. j. Romarji smo na potu, daleč od Gospoda. Neumrjočnost onstran temnega groba je zvezda, ki kinča prsi zemeljskega romarja. Onstran groba bo Bog nasitil naše hrepenenje po popolni, neminljivi sreči; tamkaj bo razodel svojo neskončno pravičnost in povrnil slehernemu po njegovih delih; tamkaj še le se nam bodo odprla vrata miru in pokoja; tjekaj kaže sv. pismo skoraj na vsakem listu; tisto večno, neumrljivo življenje je temelj sv. evangelija in podlaga vsake obljube Božje.

Marija naša voditeljica.

Lep zgled na našem romanji proti nebesom nam je Marija presveta Devica. Tudi njeno življenje bilo je romanje v nebeško kraljestvo; in dolgo je bilo to njeno romanje, ker pobožni pisavci trdijo, da je Marija 63 let na zemlji živela. Težavno in trudno je bilo njeno romanje, ker je ves čas, od rojstva Božjega Sina pa do njegove britke smrti na križi, imela le skrbi in pomanjkanje, le križe in nadloge, le solze in zdihovanje za svoj delež. Ker je Marija Boga tolikanj ljubila, kakor nobena druga stvar, si

lahko mislimo, kako silno je hrepenela, skoraj ga gledati od obličja v obličje, in zdihovala s kraljevim pevcem Davidom: „Gorje meni! ker se moje prebivanje (na zemlji) podaljšuje.“ — „Kakor hrepeni jelen po studenčnici, tako hrepeni moja duša po tebi, o Bog!“

Marija ve iz lastne skušnjave, kako težavno in nevarno je naše romanje proti nebesom, zatoraj ona tako rada pomaga svojim otrokom, ki iz solzne doline svoje objokane oči k Nji povzdigujejo. Ako te tedaj predragi, krščanski romar! romarica! na tvojem potu tlačijo skrbi, napadajo skušnjave, ako te tarejo križi, ako se tvoja noga spodtika nad kamenjem pohujšanja in zapeljevanja; — povzdigni svoje oči k Mariji, kraljici nebeški, odkrij ji svoje srce, skleni svoje roke, in prosi jo pobožno, goreče, stanovitno, dokler te ne usliši in ti ne pomaga.

Ozirajmo se na Marijo, mater usmiljenja na svojem težavnem romanji, njene čednosti so nam žlahten duh, za katerim bomo hodili; njeno trpljenje, njena žalost je tolažba in podpora v naših križih in težavah; njena srečna smrt bo odvezla grenki smrti vso britkost; njeno veličastvo v nebesih nas bo osrečevalo, da pridemo tudi mi k Nji, kjer se bodo njeni otroci na veke veselili. Marija sama nam kliče z besedami modrega Salomona: „Zdaj tedaj, otroci! poslušajte me: Blagor jim, ki ohranijo moja pota! Poslušajte nauk in bodite modri, in nikar ga ne zame-

tujte! Blagor človeku, kateri me posluša, in čuje pri mojih vratih vsaki dan, in na me streže pri podbojih mojih dur. Kdor mene najde, najde življenje, in prejme zveličanje od Gospoda.“

Z g l e d.

Brat Leon, eden prvih tovarišev sv. Frančiška Asiškega, videl je (okoli leta 1230.) to-le prikazen.

Videl je, kako so angelji s trobentami neizmerno veliko množico ljudi skupaj klicali na neki travnik. Na eni strani travnika je bila lestvica vsa rudeča, ktera je segala od zemlje do neba; na drugi strani travnika pa je bila druga lestvica, vsa bela, ktera je segala od neba do zemlje. Na vrhu rudeče lestvice se je prikazal Kristus, kakor razžaljen in grozno razsrjen Gospod. Sv. Frančišek je bil nekoliko nižje pri Kristusu, in je šel po lestvici še bolj doli, in je z močnim, ognjenim glasom klical: „Pridite moji bratje! pridite zaupljivo, ne bojte se, pridite, približajte se Gospodu; zakaj On vas kliče“. Na glas in povelje sv. Frančiška so bratje prišli, in so šli z velikim zaupanjem po rudeči lestvici gori. Vsi so šli gori, ali eden je padel s tretjega klina, drugi s četrtega, spet drugi s petega, in s časoma so vsi popadali, tako, da nobeden ni več na lestvici ostal.

Sv. Frančišku, kot usmiljenemu očetu, se je milo storilo nad toliko pogubo njegovih bratov. Prosil je tedaj sodnika za svoje sinove, naj jih usmiljeno sprejme. Kristus pa je pokazal svoje rane, ktere so bile vse s krvjo oblite, in je sv. Frančišku rekel: „To so mi tvoji bratje storili!“ Po kratkem prestanku gre v molitvi nekoliko klinov bližje, in pokliče brate, ki so bili padli z rudeče lestvice: „Pridite, pravi, sinovi in bratje moji, pojdite vnovič gori, zaupajte in ne zgubite srca, hitite k tej beli lestvici in pojdite gori, ker po njej boste

sprejeti v nebeško kraljestvo; hitite, bratje, po mojem očetovskem podučnji k tej beli lestvici!“ Na vrhu bele lestvice se je prikazala častitljiva Devica Marija, mati Jezusa Kristusa, polna krotkosti in usmiljenja. Sprejela je brate in brez truda so šli noter v večno kraljestvo.

Molitev.

O Marija! poglej nas uboge romarje, ki iz ptuje dežele romamo v svojo milo domovino. Ti poznaš nevarnosti, ki nas obdajajo; brezdna, ki nam grozijo; Ti nas vodi, Ti nam pomagaj, Ti nas brani! Obrni svoje milostljive oči v nas, in po tem revnem življenji pokaži nam Jezusa, blaženi sad svojega telesa; o milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija! Amen.

Š m a r n i c a.

Premišljuje do jutri besede sv. Pavla: „Mi nimamo tukaj obstoječega mesta, ampak prihodnjega iščemo“; in molite k presveti Devici Mariji: „Češčena bodi kraljica!“

Drugi dan.

Naš namen.

Včeraj ste slišali, da smo romarji na zemlji. Kam pa romamo? V daljno deželo, v kraljestvo, ki ga nam sv. vera živo popisuje, pa ga vendar nobeden izmed nas še ni videl. V ti čudežni deželi je veliko mesto; tjekaj, tjekaj gre pot našega življenja. Obrnimo svoje oči v tisto daljno deželo, v tisto veliko mesto, morebiti zagledamo prečudne reči. Dežela, v katero popotujemo, je naša domovina; in vsacega človeka srce rado misli na svojo domovino. Prašajte Poljaka, prašajte Ogra, prašajte Francoza, naj prebiva tudi v najkrasnejši okolici tople Italije, si li ne želi nazaj v svojo domovino? To veliko mesto, namen našega popotovanja, ne leži v megleni ravnini kakor Ljubljana, ne na soparnem obrežji morskem kakor bogati Trst, ampak to mesto je na visoki strmi gori, zidano na štiri vogle, obdano z visokim močnim zidovjem, in prosto gleda na vse strani sveta. Temeljni kamni zidovja so biseri, dvanajstera vrata vsake iz enega samega bisera. Angelji stojijo na straži, da nobeden nepoklican noter ne stopi. Ulice mesta so čisto zlato, kakor kristal; vrata se po noči ne zapirajo; zakaj tam ni noči, ampak je večni dan. Solnce tamkej ne sije, ne mesec, zakaj veličastvo Božje mesto razsvetljuje,

in svetilo njegovo je Jagnje Božje, ki odjemlje grehe sveta. Tako popisuje sv. evangelist Janez v skrivnem razodenji to čudežno mesto.

V sredi mesta je sedež Božji, od ktereга izvira živa voda, bliščeča kakor kristal, in ob bregu reke raste drevo življenja, ki dvanajstkrat sad rodi, vsak mesec svoj sad, listje drevesa je ljudstvu v zdravje. O raduj se, evangelijski romar, romarica! v tem prečudnem mestu prebiva tvoj Oče, trikrat sveti Bog, večna ljubezen. Kadar na večer svojega romanja tje-kaj dospeš, videl ga bodeš z obličja v obličje; in to spoznanje, to gledanje Boga, največe, neskončne dobrote je naš namen, preobilno plačilo za našo zvestobo ob času zemeljskega romanja. V nebeškem kraljestvu, v svetem mestu Sijonu, čaka nas pa še drugo veselje. Našli bomo tamkaj vse, ki smo jih na zemlji ljubili, milo nevesto, preljubo mater, drago dete; sprejeti bodemo v občestvo svetnikov, v družbo vseh, ki se ljubijo.

Povzdigni toraj kvišku oči svojega duha ubogo, zapuščeno, ljubezni žejno srce! iz prahu zemlje ozri se proti nebesom, tam je konec tvojega romanja. V družbi svetnikov te vsi poznajo, vsi ljubijo; in ti poznaš in ljubiš ne samo malo število tistih, ki so ti bili na zemlji mili in dragi, ampak tvoje srce se zdaj še razširi, da spoznaš vse milijone in milijarde angeljev in zveličavnih duhov, ki prebivajo v nebeški domo-

vini. O kako lepe bodo nedolžne device, in ti ž njimi! Kako častitljivi bodo angelji, Serafimi, in ti ž njimi. Kakó čudežen bo Jezus s svojimi bliščečimi ranami, z odprtim srcem, in ti na njegovih ramah, kakor najdena ovčica, — na njegovem srci, kakor ljubezni žareča nevesta. Tedaj se bodo spolnovale besede sv. evangelista Janeza, ljubljenca Jezusovega: „Slišal sem glas, kakor glas veliko trum v nebesih, ki so klicale: Aleluja! čast in slava in moč bodi Bogu našemu! In glas je izšel od sedeža, rekoč: Hvalite Boga našega vsi njegovi služabniki! In slišal sem kakor glas velike množice, kakor šum velikih vodá, kakor bobnenje silnih gromov, rekoč: Aleluja! ker kraljuje Gospod naš, vsegamogočni Bog. Veselimo se in radujmo se, in dajmo mu čast, ker prišla je ženitnina Jagujetova, in pripravila se je njegova nevesta. Blagor jim, ki so poklicani na ženitnino Jagujetovo.“

V mestu Božjem bo Gospod sam obrisal vse solze od njih oči; „in smrti ne bo več, ne vpitja, ne bolečin,“ — le veselje in radovanje. „Prišli bodo na Sijon s hvalnimi pesnimi, in večna radost venča njih glave, sladkost in veselje dobivajo,“ piše prerok Izaija. Kar počutki poželijo, vživajo v neskončni, najčistejši meri. „Nobeno oko ni videlo, nobeno uho ni slišalo, kar je Bog njim pripravil, ki Njega ljubijo.“ — „Jejte in pijte, prijatelji moji, in napojite se

preljubeznjivi.“ Pri nebeški pojedini bo le veselje in radovanje. Blagor jim, ki so prišli v hišo Gospodovo! „Njih srce in njih telo se bo radovalo v živem Bogu.“ Potolaženi bodo za dneve trpljenja in romanja.

Ta radost in to neizmerno veselje pa bo večno, neminljivo. Kratko trpljenje pripravilo je evangelijskemu romarju večno veselje, in čez sto let, čez tisoč let, čez milijon let bo naša sreča, naša radost še zmiraj tolika, kakor prvi dan. — O večnost! o srečna večnost! Kako močno vnemaš naše srce, našo voljo, po vsaki ceni doseči namen našega romanja, po vsaki ceni, po vsaki ceni! Nebesa morajo naša biti!

Marija v nebesih.

Ob naši smrtni uri, če mi evangelijski romarji v milost Božji umrjemo, in nebeško veselje dosežemo, bo Marija, ki jo vsi pravoverni kristjani za Jezusom najbolj ljubijo, še le pravo veselje. Takrat, oh takrat bomo to milostljivo mater sami gledali, in spoznali, da ni več dekla Gospodova, ne revna, od vsega sveta zapuščena mati križanega Kristusa, temveč, da je poveljčana mati poveljčanega Kristusa. Takrat, oh takrat bo naše veselje do vrha prikipel, ko bomo to kraljico nebeško od obličja do obličja gledali, in svojo mater jo imenovali. Če oko ni videlo, če uho ni slišalo, ne človeško srce ob-

čutilo, kar je Bog pripravil tem, ki ga ljubijo, kakoršno krono, kak veličasten sedež je Bog Mariji pripravil, ki Ga je bolj ljubila, kakor vsi angelji in vsi svetniki, in ktero je že tukaj na zemlji bolj ljubil ter jo z večimi gnadami obdaroval, kakor vse druge stvari! „Kakor je solnce svitlejše od zvezd, tako je Marija slavniša od vseh nebeščanov,“ pravi sv. Bazilij.

Sv. Janez, ljubljenec Jezusov, opisuje v skrivnem razodenju poseben nebeški čudež. „Žena,“ pravi on, „je s solncem obdana in luna pod njenimi nogami, in na njeni glavi je krona iz dvanajst zvezd“. Toda, kako revna je ta podoba proti resnici! Krona, s katero je večni Oče svojo ljubo hčer, Sin Božji svojo mater, in sv. Duh svojo preblago nevesto kronal, je tisočkrat lepša, kakor krona iz kamnov, ali pa iz svetlih zvezd. In kaj je svetloba dneva proti svetlobi, ki Marijo v nebesih obdaja. Namesto lune so ji angelji in nebeški duhovi pri nogah; zakaj prestol, na katerem Marija sedi, je veličastnejši od sedeža Kerubimov in Serafimov. Jezus sedi na desnici svojega Očeta, Marija pa na desnici njegovi. V slavi Marijini se bomo tudi mi veselili, in svoji mili materi hvalo prepevali. „Slava Tebi Marija!“ bodo čiste device po nebeško zapele, „Ti si nam bila devištva prvi živi zgled, Ti si nas učila svoje devištvo Bogu darovati“. — „Slava Tebi, Marija, Ti kraljica vseh svetnikov,“ tako bodo svojo hvalo povzdigovali aposteljni,

mučeniki in vsi svetniki, „Ti si lepota in radost nebes, Ti si slava nebeška, vekomaj.“ Oh kolika radost in sladkost, v krili Marije svoje matere počivati in pa zavživati večno veselje!

Z g l e d.

Sv. Gregor pripoveduje sledečo zgodbo:

Mlada, zeló živa deklica, Muza po imenu, je čez vse ljubila vesele igre in nečimerno kratkočasje; vendar pa ni opustila presvete Device Marije častiti in se ji vsaki dan priporočati. Naenkrat pa postane resnobna, molčeča, in najrajši je v tihi samoti; več se ne smeja, zapusti igre, zvesto polnuje svoje dolžnosti, in v vsem obnašanji kaže, da se je spremenila. Stáriši se čudijo in jo poprašujejo, kaj je uzrok njene spremembe; slednjič jim razodene: Prikazala se mi je blažena Devica Marija, obdajale so jo ljubeznive device moje starosti, in me je prašala, bi li rada se pridružila tem devicam. Z veseljem, potrdim. „Tedaj začni drugačno življenje,“ mi pravi Mati Božja, „pusti otročjo lahkomišljenost, ne smeaj in ne norčuj se toliko, bodi resnobna in previdna, čez 30 dni pridem in te vzamem s seboj.“ — Starši so mislili, da je to le živa domišljija, toda spolnile so se besede Matere Božje. Čez 30 dni Muza zboli, zdravniki ji ne morejo pomagati, deklica se bliža smrti; Marija je spolnila svojo obljubo. Prikaže se umirajoči poslednji trenutek s svojimi družicami, in Muza z velikim veseljem zakliče: „Pridem, o nebeška Gospa! pridem.“ — Po teh besedah izdihne dušo, in zdaj v družbi čistih devic na veke prepeva slavo Jezusa in Njegove presvete Matere.

Molitev sv. Alfonza.

O preblažena, o vsa čista Devica! Kraljica večne svetlobe! Ti vsa mogočna, vsa dobrotljiva in povzdignjena čez vse človeške in angeljske duhove; čistejša od solnčnih žarkov, častitljivejša od Serafimov; veličastnejša kot visoki nebes! O presveta Gospa, Ti upanje naših očakov, Ti hrepenenje prerokov, Ti lepota aposteljnov in čast mučenikov, Ti veselje pravičnih, Ti krona devic, Ti o mogočna kraljica nebes in zemlje, — ne zapusti nas, dokler ne pridemo k Tebi in se Tvojega zveličanja, Tvoje slave ne udeležimo. Amen.

Š m a r n i c a.

Kadar vidite na nebu milo luno, spomnite se na Marijo Devico, katero imenuje sv. Duh, „lepo kot luno“. Kakor luna svojo luč od solnca dobiva, tako je Marija prejela vso svojo svetost od Božjega solnca Jezusa Kristusa. Molite 12 Češčena Marij v čast Marijine krone iz dvanajsterih zvezd, in pristavite besede: „Jezus, kateri Te je v nebesa vzel“.

Tretji dan.

Oprava.

Romar, ki se na pot poda, mora si omisliti trdno in toplo oblačilo, da mu varuje zdravje pred nezgodami vremena. Tudi evangeljski romar mora imeti popotno obleko, ki naj ga varuje, greje, ki naj mu težave življenja polajšuje, in to je duhovno oblačilo posvečujoče milosti Božje. Bog Oče vse ljubezni, ki želi nas srečno pripeljati do konca našega romanja, nam je podaril to dragoceno oblačilo. In ta posvečujoča milost je kakor pečat, vtisnjen naši duši, ki nas opravičuje, posvečuje, stori prijatelje in otroke Božje. Posvečujoča milost Božja je krasna, dragocena obleka, in dokler je duša s tem kinčem ozaljšana, jo Bog prav posebno ljubi, in ima nad njo svoje neizrekljivo dopadenje. Ta milost je čeznatorna moč v duši pravičnega, je iztok Božje nature, vez, ki nas z Bogom sklepa, ogenj, ki naše srce z Božjo ljubeznijo vnema. Ta milost je življenje naše duše. Kadar jo imamo, vedno v nas ostane, tudi ko jemo, pijemo ali spimo, mislimo, delamo ali trpimo; ne zgubimo je drugače, kakor le s prostovoljnim smrtnim grehom; in zopet jo zadobimo z resničnim kesanjem in spokorjenjem. Ta milost stori, da so vsa naša dela, ki jih z dobrim namenom storimo, zaslužljiva in vredna

nebeškega kraljestva; ta milost se po vsakem dobrem delu pomnožuje; in večja je mera gnade v naši duši, odpadljivejši smo v očeh Božjih, zaslužljivejša za nebesa so naša dela. Kdor brez te gnade umrje, je na vekomaj zgubljen; kdor pa s tem oblačilom nedolžnosti pride pred nebeška vrata, vstopi v večno veselje, njemu pristuje nebeška čast, kot postavna dedščina, katero nam je Kristus zaslužil; in kolikor več mero gnade smo si na zemlji pridobili, tolika večja sreča nas čaka v nebesih.

Gorje romarju, ki popotova brez te žlahtne obleke posvečujoče milosti; omagal bo v težavah življenja, zapletel se bo v mreže satanove, da bo namesto v nebeško domovino, zašel v kraj večne, smrtne sence. Blagor pa romarju, čegar duša je okinčana s tem dragocenim darom; vse mu služi v zveličanje, hitel bo od čednosti do čednosti in srečno svoj tek dokončal.

Sv. Frančišek Salezij spreobrnil je nekega duhovna, ki je globoko padel; ljubezen svetega škofa ga pripravi, da pri njem samem spoved opravi. Ko se spove svojih grehov in zadobi odvezo, reče svetniku: „O moj Bog, kaj boste zdaj mislili o meni?“ — „Kaj mislim od Vas?“ — odgovori škof, „vidim Vas s posvečujočo milostjo, kakor s plaščem ogrnjenega“. In da bi pokazal, kako krasna, kako bogata, častitljiva je duša, ozaljšana s tem nebeškim lepoticjem, poklekne svetnik pred duhovna, z Bogom sprav-

ljenega, in ne vstane prej, dokler ga ne blagoslovi.

Dokler pa na zemlji romamo, je vedno nevarnost velika, zgubiti to posvečujočo milost; zatoraj nam vleva krščanska modrost, preskrbeti se z orožjem, da v boji zmagamo. Duhovno orožje evangeljskega romarja pa je brez primere močnejše in boljše, kakor vse bojno orožje za posvetno vojskovanje. Veliki apostelj sv. Pavelj opominja, naj se od glave do nog oborožimo. „Oblecite Božje orožje,“ piše, „da zamorete obstati pred zalezovanjem hudičevim; ker nam se ni vojskovati zoper meso in kri, ampak zoper gospodovalce teme, zoper hudobne duhove v podnebji: zatoraj primite za Božje orožje, da se zamorete braniti ob hudem dnevu, in v vseh rečeh popolni obstati.“ V svetem navdušenju dalje kliče: „Vzemite v roko škit vere, s katerim zamorete vse ognjene pušice skušnjavca ugasniti, in vzemite čelado zveličanja, prepašite svoja ledja s pasom čistosti, in oblecite se z oklepom pravice, obujte se na nogah za oznanovanje evangelija miru, in vzemite meč duha (ki je beseda Božja), tisti dvorezeči meč, ki presune kosti in mezeg.“ Vera, upanje, čistost, pravičnost, gorečnost in Božja beseda je tedaj orožje evangeljskega romarja.

Popotnik se mora tudi preskrbeti z denarjem, ravno tako krščanski romar. Kdor ima neveljaven, ponarejen denar, mu nič ne po-

maga, ampak ga še kot ponarejevalca zaprejo. Srebro in zlato ne pomaga za pot v večnost. Le dela kreposti, dela svetosti, dela ljubezni veljajo unkraj groba; le z njimi zamoremo poplačati dolgove, ktere naredimo na potu svojega življenja; vzamemo jih s seboj, kadar gremo skozi smrtna vrata. Dobra dela so dolžna pisma do zakladnice nebeške; taka dolžna pisma so zapisana v bukvah življenja, in enkrat se bodo prav gotovo do zadnjega vinarja s stoterimi obrestmi izplačale.

Posoda vse svetosti.

Ako milost Božja že v nas take čudeže dela, da nas stori deležne Božje nature; kakšen čudež Božje vsegamogočnosti je bila še le Marija Devica, ktero je angelj Gabrijel pozdravil: milosti polno! Zares Marija je polna milosti, polna milosti že v svojem spočetji, v življenji in v smrti.

Nekdaj je bila prav posebna družba učenih in modrih mož, v ktero se je sprejelo le gotovo število učenih, tako, da če jih je bilo dovolj, niso smeli nobenega več sprejeti. Nekega dne se oglasi prav bistrumen mož, ter prosi naj bi ga v družbo sprejeli. Namesto odgovora zapove njih predstojnik posodo prinesti, ktero je z vodo tako polno nalil, da če bi še eno samo kapljico pridjal, bi voda čez tekla. S tem

je hotel na znanje dati, da število učenih pri tej družbi je že tako popolno, da ne morejo nobenega več sprejeti. Pa kaj si zmisli bistra glava? Gre in prinese rožino peresce; to peresce rahlo na vodo položi in na to vlije kapljico vode, in držala je torej polna posoda še eno kapljico več, ker peresce je s svojo težo mirno po vodi plavalo. Ta bistrourni odgovor je učenim toliko dopadel, da so zoper svojo postavo ptujca v družbo sprejeli, ter ga visoko cenili.

Obrnimo to na Marijo! Bog je sicer Mariji zvrhano mero milosti podelil, da je bila v resnici, kakor je angelj rekel, „milosti polna“; ali pri vsem tem je hotel Bog v to „posodo vse svetosti“, še eno posebno milost vlití, na katero nihče ne bi bil mislil. In ta posebna milost, katero je Bog v svoji neizmerni modrosti milostljivo na peresce Marijinega čistega srca kanił, je njeno čisto, sveto brezmadežno spočetje. Zato se ji angelj nizko prikloni, ter jo s svetim spoštovanjem pozdravi: „Češčena, milosti polna!“ Brez madeža spočeta Devica pa je prejela še večje milosti; postala je nevesta sv. Duha, mati svojega Boga. Marija nosi pod svojim srcem in na svojih deviških rokah Njega, ki daje živež vsem stvarem; ona vodi z materino roko Njega, ki po neizmernih nebeških višavah solncu, mescu in brezbrojnim zvezdam pot kaže. — Kje je visokost, ktera bi tej enaka bila?

O če vse te milosti, ktere je Tebi o devic Devica! večni Bog skazal, le nekoliko preišljujemo, ne bomo se čudili, da Te angelj „milosti polno“ imenuje.

Marija pa je bila milosti polna tudi ob smrtni uri. Smrt je kaznen za greh in le zavoljo greha je prišla smrt na zemljo. Marija pa grehu ni bila nikdar podvržena, vendar je hotela umreti, ker je bila smrt za njo vrata v novo čast in veselje. Ali njena smrt je bila sladka in vesela. Kakor lilija na polji se je vklonila, njena duša pa se je veselo vzdignila v nebeške višave. Truplo pa, ktero je Jezusu kri in meso dalo, ni smelo v grobu strohneti; ampak sveta misel je med kristjani, da je bila Marija z dušo in telesom v nebesa vzeta. Močni in vsegamogočni Bog, ki je Mozesa čudovitno pokopal, ki je Enoha čudno pred svetom zakril, ki je Elija na ognjenem vozu z zemlje proti nebesom odpeljal, On, ki bo enkrat vse mrtve obudil, je lahko pri Marijini smrti poseben čudež storil, da je brez madeža spočeto Devico z dušo in s telesom v nebesa vzel. Tako srečna, ljubi moji! je bila Marijina smrt, ki je bila milosti polna; kakošna bo pa naša, ki smo grešniki, grešnice?

Z g l e d.

Bolnik je ležal na smrtni postelji, pa greha ni hotel zapustiti. Sanja se mu, da se mu Kristus prikaže,

na vrata njegovega srca potrka, ter ga prosi, naj ga noter pusti, one grde prebivalce pa izpodi, ker ž njimi ne more skupaj prebivati. Bolnik se izgovarja, da svojih srčnih družic odpraviti ni v stanu, ker jih je že preveč vaju. „Ktere pa so družice tvojega srca?“ Kristus popraša. „Prevzetnost, lakomnost, nečistost, jeza in pa lenoba,“ odgovori bolnik. Kristus ves žalosten od njega gre. Drugo noč se zopet bolniku sanja, da je umrl, in do nebeških vrat pride. Rahlo na vrata potrka, naj bi ga Kristus v nebesa vzel. Kristus se mu prikaže, pa pravi: „Imam v nebesih veliko gostov, ki nočejo s teboj prebivati; tudi jaz jih ne morem posloviti, in toraj te ne morem v nebesa vzeti.“ — „Kdo pa so tvoji gostje v nebesih?“ bolnik popraša. „Moji svatje so: Marija prečista Devica, svetniki in svetnice, ki so vse zapustili in meni dali svoje srce, kako bi jim slovo dal, in tebe v nebesa vzel?“ To zaslišati se bolniku tri mile solze po lici uderó. Kristus nebeška vrata zaklene, in bolnik se prebudi. Ves prestrašen resnico svojih sanj premišljuje in se brez odloga spokori.

Ta bolnik si ti, o grešnik, grešnica! Stori tudi ti tako in za pomoč se obrni k Mariji.

Molitev.

Glej, o Marija! tukaj pred Tvojimi nogami kleči velik grešnik, ki je zgubil najdražji zaklad, milost Božjo. Dobro vem, kdo jo je našel, ker Ti si tista, ktereje je angelj Gabrijel rekel: „Milost si našla, — milosti si polna!“ H komu bom toraj pribežal, če ne k Tebi? ker sv. Rihard

piše: „Ako hočemo zgubljeno milost dobiti, moramo k Nji priteči, ki jo je našla.“ Oh Gospa moja! najdeno blago povrni njemu, ki ga je zgubil. Ti si milost našla, pa ne svoje, ker je nisi nikdar zgubila; tedaj si našo milost našla. Daj jo nam toraj nazaj po svoji materni dobrotljivosti, o milosti polna Devica, prelepa majnikova Kraljica! Amen.

Š m a r n i c a.

Preden se podaste k počitku, sprašujte svojo vest, ali imate potrebno opravo evangeljskega romarja; to je: ali je vaša duša v stanu posvečujoče gnade Božje. Če ni, sklenite hitro, še jutri si jo pripraviti v zakramentu sv. pokore.

Č e t r t i d a n.

Široka cesta.

Le ena pot pelje podzemeljskega romarja v srečno večnost. Ko je svetoželjni mladeneč Jezusa vprašal, kaj naj stori, da pride v večno življenje, odgovoril mu je: „Spolnuj zapovedi!“ — „Jaz sem pot, resnica in življenje, pravi Jezus; kdor gre za menoj, ne hodi po tēmi.“ Ali

ta pot v nebesa je ozka in trnjeva, le malo jih je, ki po nji hodijo. Človek, ki zaničuje zapovedi Božje, ki ne ljubi Jezusa, ki ne posluša cerkve, katero je Kristus ustanovil, — hodi po krivi poti, po poti, ki pelje v pogubljenje. Ta cesta je široka, gladka, prostorna, in brezštevilna množica jih je, ki se po nji drenjajo in pehajo, — posebno dandanašnji. Po tej poti hodijo vsi smrtni grešniki. Smrtni greh — o strahovita beseda! Kako bi bilo mogoče spoznati hudobijo smrtnega greha, pa ga vendar storiti! Poslušajte tedaj, kaj je smrtni greh!

Smrtni greh je 1. strahovita predrznost.

Mislimo si, da ozka, šibka deska leži čez globoko brezdno, in predrzen človek norčevaje in smeja se po nji teka, med tem ko se deska pod nogami šibi in poka, — kolika predrznost! — Deček se igra na ledu zamrznene reke, se zmiraj dalje upa, že je led prav tenak, vdaja se in poka, vsak trenotek se zna vdreti, deček pa se smeja in drsa naprej — kolika predrznost! — Mož zleze na visoko drevo; vidi, kako njegovi smrtni sovražniki drevo sekajo, da se mora vsaki hip podreti, on pa mirno na drevesu sedi; — kolika predrznost! — Kralj sedi na prestolu, okrog njega mogočna vojna v svetlem orožji, in glej! suženj stopi pred kralja, v lice ga udari, zasramuje, krono mu hoče z glave iztrgati: — kolika predrznost! Nesrečnež smrti zapade! —

Vse to ni nič proti predrznosti človeka, kateri greši. Bog govori človeku: Stori, kar ti zapovedujem: nikar ne delaj, kar ti prepovedujem; ako ne ubogaš, je moja roka vsegamogočna, strašno te zamorem kaznovati, in ti zapadeš nesrečni večnosti. In človek, zaničljiva stvar, odgovori svojemu Bogu, ne sicer z besedo, ampak z djanjem smrtnega greha: Ti zapoveduješ, pa nočem storiti; Ti prepoveduješ, in ravno to bom storil. Vem, da vidiš, če Ti nasprotujem, ker si vsegaveden; vem, da si vsegamogočen, gospod življenja in smrti; vem, da zamoreš v trenutku, ko grešim, smrti zapovedati, da me zgrabi; in če me zgrabi, moram se prikazati pred Tvojim sodnim stolom; in če se prikažem pred Tvojo sodbo, me pogubiš; in če me pogubiš, sem zavržen brez rešenja, brez upanja, čaka me cela večnost trpljenja. — Vse to dobro vem; kaj pa je to? Nočem biti pokoren, nočem Ti služiti, z nogami teptam Tvoje zapovedi, poslušam svojo strast, hočem grešiti. O pravični Bog! kolika predrznost!

Smrtni greh je 2. strahovita neumnost.

Kaj pravite o Adamu, ki je dal za jabelko zemeljski raj? o Ezavu, ki je pravico prvorojenstva prodal za lečnato jed? o Samsonu, ki je za sladkanje zapeljive ženske zgubil svojo moč, svoje oči? o Judeži, ki je za pest denarja prodal Kristusa Gospoda, svoje zveličanje?

— O moj Bog! kolika neumnost! Ali pa ne ravna človek ravno tako nespametno, ako proda veliko za malo, visoko za nizko, nebeško za pozemeljsko, večno za časno? — Kaj proda človek, kadar greši, in za kaj? Kaj zgubim, in kaj dobim? Bog pravi v sv. pismu: „Onečastili so me za pest ječmena, za košček kruha“, za kratko veselje, za časen dobiček, za malo časti; — to je ves dobiček od greha: poželenje oči, poželenje mesa, napuh življenja. Kaj pa zgubim z grehom?

Milost Božjo, duhovno življenje, vse svoje zasluženje, mir vesti, dedščino nebeško, občestvo svetnikov, Boga, največo dobroto in večno veselje. V trenutku, ko grešim, postane moja duša iz otroka Božjega, iz prekrasne podobe Božje, sovražnica Božja, rop peklenškega brezdna, sužnja hudičeva. „Vi imate očeta hudiča,“ pravi Kristus. V trenutku, ko grešim, zgubi moja duša vso svojo krasoto, ves kinč milosti Božje, v očeh Božjih in svetnikov je ostudnejša, kakor obraz poln krast, kakor telo polno gob od temena do podplatov. V trenutku, ko grešim, zgubim vse zasluženje poprejšnega življenja. Kakor toča vinograd pobije, tako so pokončana moja dobra dela, Bog se jih več ne spominja. V trenutku, ko grešim, zgubim moč in zmožnost za večno življenje kaj zaslužljivega storiti, dokler v grehu ostanem. V trenutku, ko grešim, zgubim življenje svoje duše, ljubezen Božjo,

raj, nebesa, večno življenje, in zapadem dušni smrti, jezi Božji, peklu, večnemu pogubljenju. O strahovita nespamet!

Pribežališče grešnikov.

Pri vratih Najmskega mesta srečali ste se nekdam dve trumi ljudi. Proti mestu je prišel Jezus s svojimi učenci in veliko množico; iz mesta pa so nesli mrliča, edinega sina matere vdove, ki je žalostna in objokana šla za pogrebom. Ko jo Gospod vidi, se mu v srce smili in jo potolaži: „Ne jokaj!“ Mladencu pa zakliče: „Mladeneč, rečem ti, vstani!“ In mrlič sede in začne govoriti; Jezus pa ga je dal njegovi materi.

Predragi kristjani! v celem sv. pismu ne najdem podobe, ki bi nam lepši kazala moč in ljubezen Marijino, kakor ta čudež, ki nam priča, kako po pravici sv. cerkev Marijo imenuje „pribežališče grešnikov“. Mrtvi mladeneč v Najmu je podoba grešnikova. Mrlič je človek v smrtnem grehu, ki dušo umori. Rakev je telo, v katerem mrtva duša počiva; pogrebci so strasti in hudobni duhovi, ki dušo nesejo v grob, iz kterega ni več rešenja. Mati objokana, ki gre za pogrebom grešnikovim, je Marija žalostna mati. Ali ste že kedaj videli mater, v solzah omahovaje, stopati za rakvo edinega, ljubljenega otroka? Ali ste jo videli, kako pri

jami svojega ljubljenca ihti, da ji globoka srčna žalost vse nede pretresa? Ali ste videli, da se ne more ločiti od prsti, ki njeno upanje, njeno veselje na svetu pokriva? Ako že posemeljska mati toliko bolečino občuti, kaj še le Marija čuti, kadar njen otrok, kterega ji je sam Jezus Kristus namesto sebe izročil, umrje dušne smrti!

Kadar na zemlji bitka smrt odtrga od nas naše ljube, tedaj se tolažimo s krščanskim upanjem, da se vidimo v boljšem življenji. Mrtvi pa, ktere Marija objokuje, so mrtvi na duši, mrtvi za Boga, za sveto čednost, za nebesa, znabiti na vekomaj mrtvi; — ali ni to večja bolečina? Sv. evangelij pravi, da je bil mrtvi mladeneč edini sin vdove. Kako pa je to, da Marija, ktere edini Sin je bil Jezus, vendar toliko grešnikov objokuje, in jih hoče rešiti? Sv. Ildefonz pravi: „Zato, ker Marija vsakega grešnika tako srčno, tako zvesto in resnično ljubi, kakor bi bil njen edini sin“. Prav ima tedaj sv. Anzelm, ki govori: „Marija gre za grešnikom, ne ostraši je njegova nehvaležnost, ne mrzlota“.

V sv. evangeliju ne beremo, da bi bila uboga vdova v Najmu Jezusa prosila za svojega mrtvega sina, in vendar ga je v življenje obudil. Prašam vas, ali ne bo tem rajši uslišal Marije svoje matere, kadar za svojega mrtvega sina, mrtvo hčer tako-le prosi: „O moj Jezus! vem sicer, da je ta človek vse Tvoje milosti zaničeval;

vem, da tudi mene ni hotel za svojo mater spoznati; vem, da je Tvojo sveto kri z nogami teptal; vse to vem, — ali vendar, — moj sin je! Ali ga nisi Ti sam moji materni ljubezni izročil? ali mu nisi Ti sam govoril: „Sin! glej tvoja mati?“ ali nisi Ti zanj umrl?, ali nisem jaz zanj stradala, zanj toliko trpela, zanj jokala? O daruj mi tega sina, ne pusti ga večno umreti, da ne bom z nesrečno Hagaro klicala: „Jaz ne morem gledati smrti otroka svojega.“ Poglej ga milo, kakor Petra, da se razjoka in spokori; le še eno gnado, eno samo milost mu daj, in rešen bo.“ — In Jezus usliši prošnjo svoje preljube matere, še enkrat poda grešniku svojo milostno roko in ga obudi k novemu življenju. Grešnik! o nesrečni grešnik! ali te ne bo ganila ljubezen Marije, tvoje matere, njene prošnje, njene solze? Ali ji ne porečeš: Ne jokaj ljuba mati moja! Tvoj hočem biti, in Tvojega Sina!

Z g l e d.

Velikemu grešniku se je sanjalo, da gleda prelepo procesijo, ki je šla iz starodavne cerkve sv. Andreja v Lavantinski dolini v prostorno cerkev Device Marije v Loreti. Nebeško lepa je bila ta procesija. Prvi za sv. križem, kterega je angelj nosil, so šli nedolžni otročiči, za njimi pa odraščeni mladenči in ovenčane device. Zdaj se pokaže mnogoštevilna duhovščina v svetlih mašnih oblačilih, in za njo po vrsti brezštevilna množica obojnega spola. Bandero je eno lepše, ko drugo, in vse množice, ki za njimi hodijo, pojejo veselo alelujo. Tudi

angelj, ki veselo petje s harfami in citrami spremljajo, gredo s to procesijo. Snežnobela je njih obleka, in obrazi se jim svetijo kakor solnce. Pobožnost in znotranje veselje bereš na vseh obrazih.

Grešnik strmi nad nebeško lepoto. Hoče si procesijo od bliže pogledati, — pa glej! iz oblakov zagrmi močen glas: „Predrznež, ne bližaj se tej izvoljeni družbi!“ — V tem hipu se sproži nevidna puška, in kroglja iz nje grešnika naravnost v srce zadene. Grešnik strepeče, — in v tem se prebudi. Vroč pot na čelu mu priča, da je imel hude sanje. Ko pa misli na čudno ponočno prikazen, oglasi se iz bližnjega turna veliki zvon, da opomni verne, naj z angeljevimi besedami pozdravijo nebeško Kraljico in naj hitijo v njej posvečeno cerkev obhajati vesele Šmarnice. Tudi grešnik pade na svoja grešna kolena, ter iz prežalostnega srca zdihne k Mariji. „Sveta Marija, mati Božja, prosi za nas grešnike!“

Molitev sv. Alfonza.

O premilostljiva Gospa! Rekla si nekdanj svojej služabnici: „Naj bo grešnik še tako velik, ako se skesano obrne k meni, sem vselej pripravljena ga sprejeti. Ne gledam njegovih pregreh, vidim le njegovo voljo, s katero pride k meni, zato, ker sem res mati usmiljenja.“ — O Marija! glej k Tebi se obrnemo. Ti si kraljica, ki imaš v svojih rokah vsa nebeška zdravila za naše duše. Ponižaj se, o zdravje bolnikov! in ozdravi naše ranjene duše. Prosi svojega

Sina, saj Ti nič odreči ne more, da nam odpusti, in svojo ljubezen podelí. Amen.

Š m a r n i c a.

Premišlujte, po kateri poti v večnost vi hodite, po široki ali po ozki. Molite k Mariji: „Pod Tvojo pomoč pribežimo“.

Peti dan.

Smrtni greh.

Včeraj ste slišali, da je smrtni greh strahovita predrznost in neumnost.

Kaj je še smrtni greh? 3. Strahovita ne hvaležnost.

Kaj je en sam človek proti toliko milijonom ljudi, ki so kedaj živeli in še živijo, proti angeljem in svetnikom v nebesih? Kaj so vse stvari proti neskončnemu, nerazumljivemu veličastvu Božjemu? In ta neskončni Bog je od vekomaj na te mislil. z dobrotami in milostmi te obsipal. Tolikokrat te je že peklenškega brezdna obvaroval. Imenuje te svojega brata, očeta, svojo sestro, svojo mater. Kličé te otroka svojega, prijatelja, nevesto, svoje ljudstvo, svoje desno oko. Svojega edinorojenega Sina daruje,

tebe srečnega storiti. Jezus Kristus mora umreti najsramotonejše, krvave smrti na križi, in vse to nas ne gane; strast nam je ljubša. Spoznamo sicer, kaj je Bog za nas storil, pa nečemo mu služiti; zavržemo ga, odtrgamo se od njega, in objamemo prah, pepel, meso. Proč z Bogom! proč z Jezusom, Odrešenikom! proč z nebesami, proč z zveličanjem! greh nam je ljubši, greh je naše veselje. O Bog! kako strahovita nehvaležnost!

Cesar, ki je velikanska dela izvršil za svojo domovino, je v Rimu med svojimi svetovalci; meni, da je med prijatelji, in ne misli nič hudega; toda sami zapriseženi njegovi smrtni sovražniki so. Ko dvignejo bodala, ga umoriti, hoče se hrabri, vojske vajeni vojvoda braniti; pa kaj vidi? Med morilci zagleda človeka, ki ga je za svojega sprejel, ga ljubil, kakor lastnega sina. Srce mu upade. „Tudi ti moj sin Brut!“ izklikne, „tudi ti!“ — zavije se v plajšč in umrje žrtva nehvaležnosti.

4. Smrtni greh je strahovitno zaničevanje.

Poglejte na dvorišči pred Pilatovo hišo razdivjano druhal Judovsko. Pilat pripelje Jezusa razbičanega, in tolovaja Baraba, ter jih vpraša: „Kterega hočete, da izpustim, Baraba ali Jezusa?“ In glejte! preslepljeno ljudstvo Jezusa, vir življenja, zavrže, in izvoli Baraba, ubijalca, tolovaja. „Ne tega, daj nam Baraba! — Proč

z Jezusom! križaj ga!“ — „Ali kralja vašega naj križam?“ — „Mi nimamo kralja, razun cesarja.“ — O trdovratni Judje! Jezus je res naš kralj, on je kralj večne slave, pa nočete ga sprejeti; zakaj? ker luč prinese, vi pa temo ljubite; ker oznanuje zapovedi, katerih nočete spolnovati; ker rajši poslušate Farizeje, glas strasti, kakor glas Jezusov, glas Božji. O moj Bog! verno srce mora žalosti pokati, ako se na to le zmisli! „In vendar,“ pravi sv. Krizostom, „ali ni to naša podoba, kadar smrtno grešimo, in se vzdignemo zoper Boga in njegovo postavo?“ Zares, kdor prostovoljno in premišljeno Boga zapusti, njegovo sveto postavo prelomi, in v kratkem veselji, v dobičku, v posvetni časti, v kaki stvari minljive sreče išče, kaj stori drugega, kakor izvoli med Kristusom in Barabom?

Seveda človek, kadar greši in Božjo postavo prelomi, ne misli vselej, da s tem Boga zaničuje, da voli med Kristusom in Barabom. Ali ga pa to opravičuje? Spominja ga vera, njegova vest, in Duh Božji na zapovedi Gospodove, pravice Božje, obljub Kristusovih, sodbe in kazni, nebes in zveličanja. Če vse to vemo in spoznamo, pa vendar poslušamo svojo strast in skušnjavo ter greh izvolimo; vpijemo, ne sicer z besedo, ampak, kar je še več, z dejanjem: „Proč z Jezusom! daj nam Baraba!“ S smrtnim grehom zaničujemo postavo trojno-svetega Boga,

zaničujemo Njega samega, ki jo je dal, zaničujemo njegovo veličastvo, njegovo službo; zaničujemo njegove obljube in žuganje, pravico in usmiljenje; zaničujemo njegove milosti, dobrotljivost in ljubezen.

Tertulijan smrtni greh še strastnejše popisuje; on pravi: „Kaj stori človek, ki smrtno greši? Vzame v roko tehtnico, na desno stran položi čednost, nedolžnost, ljubezen, Božjo sveto postavo, Zveličarja, nebeško kraljestvo, večno zveličanje; — na levo pa dene poželenje oči, poželenje mesa, napuh življenja, hudiča, pekel, večno pogubljenje. Potem poskuša, skrbno tehta in premišljuje, katero stran bi si izvolil. Strahovito počenjanje! Ko dalj časa premišljuje, izvoli si levo stran, odloči se za svojo strast in pravi: Proč z nedolžnostjo, proč s čednostjo, proč z Jezusom, proč z nebesami, proč z zveličanjem! Veselje enega trenutka mi je ljubše, kakor vse to; objamem poželenje oči, poželenje mesa, sladnost; naj tudi hudiču zapadem, peklu in večnemu pogubljenju. O kako strašno zaničevanje Božje! Večna ljubezen, trojno sveti Bog je v očeh grešnikovih manj, kakor pest zlata, dim nečimerne časti, kot zaničljiva stvar, prešestnica, kakor hudič in večno pogubljenje.

Pribežališče grešnikov.

Pojdite z mano v duhu na goro mrtvaških glav. Tam stojijo trije križi; v sredi visi Jezus,

Sin Božji, naš Odrešenik: zadnje grenke kaplje pije iz keliba neskončnega trpljenja. Na desni in levi se zvijata razbojnika, izvržek ljudstva; eden še na križi Jezusa zasramuje in preklinja. Na hribu okoli križa stoji silna množica ljudstva, sem ter tje hodijo, smejajo se in krohotajo, in s prstom na križ kažejo, rekoč: „Aha! kako tempelj Božji podiraš, in v treh dneh zopet sezidaš, pomagaj sam sebi!“ In veliki duhovni, pismarji in starašine ljudstvu ne branijo; njih črno srce je zadovoljno, njih peklenško sovraštvo nasiteno. Norčujejo se: „Drugim je pomagal, sam sebi ne more pomagati“.

In glejte! pod križem stoji mati križanega, sramotno križanega Jezusa. Nobena človeška pamet ne more razumeti, kar trpi Sin na križi in mati pod križem; meč neizrekljive bolečine sega ji do srca globočine. Njen Sin, njen Bog, toliko trpi in za koga trpi? Za svoje sovražnike, za grešnike. On trpi za razbojnika, ki zraven njega visita, za krvoločno druhal, ki ga zasramuje, za zapeljivce ljudstva, za vse grešnike celega sveta, vseh časov. Ako Jezus, njen Sin, za grešnike, svoje sovražnike toliko trpi, s kako silno ljubeznijo jih mora ljubiti! Kogar pa Jezus ljubi, tega ljubi tudi Marija; zatoraj tudi Marija za grešnike trpi bolečine, ki jih vsi mučeniki niso občutili. Sv. Anzelm in sv. Bernard pravita: „Ko bi se Marijina žalost med vse ljudi razdelila, vsi ljudje bi od te žalosti pomrli.“

Kolika žalost za Marijo, ko vidi, da zastonj teče Jezusova kri, da vse to trpljenje nič ne pomaga, da se grešniki ne omečijo. In Marija sklene svoji roki, povzdigne objokane oči proti Jezusu, svojemu ljubemu Sinu, prosi milo in prisrčno milosti za preslepljeno ljudstvo. In glej! desni razbojnik, ki je še malo prej sam preklinjal Jezusa, vtihne, vest se mu zbudi, silna žalost mu srce pretresa, ter prosi Jezusa: „O Gospod! spomni se me, ko prideš v svoje kraljestvo“. Jezus pa mu obljubi: „Resnično ti povem, še danes boš z menoj v raji.“

Pobožna povest pripoveduje: Ko sta Marija in Jožef z Jezusom v Egipt bežala, srečali so jih tolovaji, ki so jih hoteli do čistega oropati. Eden izmed njih pa zagleda Jezusovo obličje tako čudovitno svetlo, da se ves prestraši in je iz volka v jagnje spremenjen. Zato svoje tovariše pregovori, naj ubogim ljudem nič žalega ne storé; potem sveto družino pod svojo streho vzame, in jim po moči postreže. Sveti Devici je to silno dopadlo, in ko je dete Jezusovo v vodi skopala, dala jo je tolovajevi ženi, naj svoje gobovo dete v njej opere, in glej čudo! gobovi otrok je pri tej priči očiščen. Temu se je tolovaj čudil, in je še bolj spoznal, da mora biti to dete sveto. Zato je drugi dan Marijo in Jožefa še daleč spremil, in jima dal še nekaj živeža za pot. Ta tolovaj je bil oče tistega Dizma, razbojnika, ki je bil s Kristusom vred

križan; in očiščeno dete je spokornik na križi, kteremu je Marija sprosila milost spreobrnjenja.

Poglej, o ubogi grešnik! tudi ti si eden izmed tistih, ki so Jezusa tolikanj zaničevali, v grdi nehvaležnosti ga umorili in še na križi zasramovali. Tudi zavoljo tebe je Marija, žalostna mati Božja, tolikanj trpela; — ali vendar te ljubi, ljubi te z materno ljubeznijo; za tebe prosi, tebe hoče srečnega storiti.

Ali ne boš k Njej pribežal? Ali ne veš, kje je tvoje pribežališče pred ostrim, pravičnim sodnikom? Tam pred križem Jezusovim, pred nogami Njegove potrte matere najdeš usmiljenje, tolažbo, pomoč.

Z g l e d.

Sv. Frančišek Regis je bil nekdam poklican k smrtni postelji zastaranega grešnika, ki se ni hotel z Bogom spraviti. Zastonj je bilo vse opominovanje, zastonj obljube, zastonj žuganje. Vedno bolj se bliža smrti, sam dobro čuti, da ga nobena človeška pomoč ne more več rešiti, vendar ne pusti duhovna k sebi. Tu stopi svetnik k njegovi postelji, vzame podobo Matere Božje iz svojega brevirja, in mu jo pokaže z besedami: „Marija te vendar ljubi!“ — „Kako?“ — zakliče bolnik, kakor bi se iz sanj zbudil, ter nepremakljivo gleda v podobo, „tedaj me ne pozna!“ — „Marija te ljubi!“ mašnik mirno odgovori. — „Tedaj ne ve, da sem vero zatajil.“ — „Marija ve!“ — „Marija ve!“ reče služabnik Božji. — „Da sem njenega Sina zaničeval, in ga z nogami teptal.“ — „Marija ve!“ — „Da sem brez števila grehov počenjal, kakor živina se valjal v blatu pregrehe.“

— „Marija ve!“ — „Da sem nedolžno kri prelijal.“ — „Marija ve!“ — „Duhoven! ali resnico govoriš?“ — „Prej bosta nebo in zemlja prešla, kakor Božja beseda; in glej! ravno ta Bog je rekel na križi, in zdaj tebi pravi: „Sin! glej tvoja mati.“ — „Mati, ki mene ljubi!“ zdihuje grešnik, „o Marija, o mati moja!“ potok solz se mu udere iz oči, bile so solze grenke žalosti. Skesano se spove vseh grehov svojega življenja, kmalo tudi prejme Boga ljubezni v najsvetejšem zakramentu, in čez nekaj dni se loči njegova duša od telesa gotovo v srečno večnost.

Molitev sv. Alfonza.

O veličastna, čez vse povišana Gospa, mati vseh sirot! Glej nas sirote, ki smo z grehom zgubili Boga, svojega Očeta. K Tebi zdihamo, o mati preusmiljena! Kdo nam bo pomagal v tej strašni nesreči, kakor le Ti? Kdo Te je kdaj klical, praša veliki služabnik Božji, in bi ga Ti ne bila uslišala? Kdo Te je kdaj prosil, in bi ne bil pomoči zadobil? Kdo je bil pogubljen, kateri je bil k Tebi pribežal? Le on bo pogubljen, kdor k Tebi priti noče. O Mati naša! k Tebi pribežimo. Bodi nam milostljiva, pomagaj nam, ne zapusti nas! Amen.

Š m a r n i c a.

Pred podobo križanega Jezusa, v cerkvi ali doma, prosite Jezusa odpuščanja za grehe, s katerimi ste ga žalili, in obudite srčno kesanje.

Š e s t i d a n.

Smrtni greh.

Mnogo ste že slišali od smrtnega greha, toda ta grozovitna zver še ni dovolj opisana. Človeška pamet hudobije smrtnega greha ne more prav spoznati, ker ne spozna večnega Boga, kateri je s smrtnim grehom razžaljen.

Kaj je še smrtni greh? 5. Strahovitna nezvestoba.

Malo ur po rojstvu nesli so nas botri v tempelj Gospodov k studencu Božjemu, kjer se človek v vodi in sv. Duhu prerodi za večno življenje. Botri so takrat namesto nas z Bogom sklenili zavezo. Kaj smo takrat obljubili? — Pri sv. krstu smo vpričo Boga, vse nebeške družbe in svete cerkve slovesno obljubili, če nas Bog med svoje ljudstvo sprejme, da ga bomo častili kot svojega kralja; če nas Bog sprejme v število svojih otrok, da ga bomo ljubili, kot svojega Očeta, da bomo njegove zapovedi in njegovo voljo spolnovali, in mu služili

kot svojemu Gospodu. Prisegli smo: Odpovem se hudiču, njegovemu djanju, svetu in njegovemu veselju. Ko smo to obljubili, iztrgani smo bili iz oblasti pekla, maziljeni s svetim oljem, Bogu posvečeni, sprejeti v naročje edinozveličavne cerkve, pridruženi občestvu svetnikov, očiščeni vsacega greha v vodi prerojenja, krščeni v imenu Očeta, Sina in sv. Duha.

Ta zaveza, ki nas je storila kristjane, dediče nebeškega kraljestva, bila je na zemlji s človeškimi rokami zapečatená in v nebesih potrjena v veselje vseh nebeških duhov. V poznejših letih, ko smo odrasli, smo to zavezo tolikokrat pri spovedi potrdili, prisegli zvestobo Kristusu, nosili sv. Duha v svojem srcu, kakor v tabernakeljnu. Kdor tedaj po široki cesti hodi in se z grehom brati, — ni mož beseda; grdo prelomi krstno obljubo; prelomi prisego, odpove se svojemu Gospodu; oskruni svoje srce, ki je prebivališče Božje; izpodi iz njega sv. Duha, in Božje prokletstvo na se priklíče. Kolika in kako strahovita je ta nezvestoba!

6. Smrtni greh je strahovita trdosrčnost.

Človeškega srca nič tako prečudno ne gane, kakor če vidimo trpeti, po nedolžnem trpeti tistega, ki ga prisrčno, resnično ljubimo. Na zemlji pa je ni ljubezni, še matrne ali otroške ljubezni ne, ki bi bila večá, kakor ljubezen do

Jezusa. Ljubezen do Jezusa, akoravno ga še nismo videli v človeški podobi, zamore srce tako vneti, da bi bili pripravljene za Jezusa v ogenj iti; kar se je res že večkrat zgodilo. — Če nam tedaj le iskrica ljubezni do Jezusa v srcu gori, postavimo si Križanega prav živo pred oči. Nepremakljivo ga glejmo, in premišljujmo, kake grozovitne bolečine, je iz ljubezni do nas trpel. Glava njegova je z ostrim trnjem prebodeña; kri mu lije po obličji, celo telo je z ranami pokrito, s krvjo oblito; usta njegova z jesihom in žolčem napojena. Jezus, kraljevi sin, Božji Sin, je resnično mož bolečin, od ljudi zasramovan, od nebes zapuščen, v neizrekljivih bolečinah, v smrtnih britkosti. Jezus umira, zadnjikrat mu vdari srce, — še enkrat zavpije z velikim glasom, ki nebo in zemljo pretrese, nagne glavo, — in umrje! Še mrtvo truplo trpinčijo, s sulico mu stran prebodejo, da kri in voda teče iz njega.

Poslušajte zdaj, kaj se bere v petih bukvah Mozesovih. Ako je bil človek umorjen, — taka zapoved je bila v stari zavezi, — in niso zvedeli morilca, izpostavili so mrliča v njegovem domovji, sklicali so starašine in sodnike, in vsak izmed njih si je moral roke vmiti, v znamenje, da je nedolžen nad krvjo ubitega.

Naj bi angelj Gospodov sklical vse, ki hodijo po široki cesti, in jim zapovedal, svojo roko položiti na mrzlo telo Jezusa Kristusa, in

priseči: „Jaz sem nedolžen nad krvjo tega umorjenega“; bi li zamogli to storiti? Bi li zamogel le eden njih, ki so zapustili pot pravice, in postali smrtni grešniki, to strašno prisego izgovoriti: „Jaz sem nedolžen, nedolžen sem nad krvjo tega umorjenega!“

O kolika strahovita trdosrčnost je, ako prijatelj, učenec in brat Jezusa Kristusa se predrzne, ga vnovič križati, krivega se storiti smrti in krvi Jezusa Kristusa!

Poglejte, predragi kristjani! to so znamenja, po katerih spoznamo nesrečneže, ki blodijo po široki cesti; strahovitna predrznost, neumnost, nehvaležnost do Boga, zaničevanje Jezusa, nezvestoba, trdosrčnost. Ali je kdo med vami, ki se drenja v tej divji druhali v svoje pogubljenje? Vsak, ki živi kakor velika množica sedanjih kristjanov, zakaj Kristus sam pravi, da je mnogo več tistih, ki hodijo po široki, prostorni cesti v pogubljenje, kakor onih, ki se trudijo po ozki, trnjevi stezi priti v nebesa.

Pribežališče grešnikov.

Z vrha gore Kalvarije nesejo v večernem mraku k grobu truplo kralja, kterega so Judje zavrgli. Jožef Arimatejec in Nikodem ga nosita s svetim spoštovanjem; Janez, Magdalena in pobožne žene ju spremljajo. Bleda luna obseva prečudno procesijo; tiho stopajo in solze jim

oči zalivajo. Ravno so šli čez grob prvega človeka Adama. Pobožna povest namreč pripoveduje, da je bil prvi grešnik Adam pokopan na gori Kalvariji, kjer je drugi Adam zanj in za njegove otroke umrl.

Poglejte ženo, drugo Evo, ki gre za prežalostnim pogrebom. Ona je izvoljena hči nebeškega Očeta, lepša od vseh angeljev v nebesih. Brezmadežna je kakor solnčni žarek, njeno kraljestvo sega od najviših nebes do konca zemlje. Okusila je neskončno srečo, ker je postala mati sina Božjega; okusila je najgrenkejšo gorje, ki ga človek še razumeti ne more. Marija je mati Jezusova, ki je na se vzel naše hudobije in umrl za grehe sveta. Videla ga je trpeti, priča je bila njegove smrti, in zdaj ga spremlja k grobu.

O kje je žalost, ktera bi se njeni primerjati mogla; zato nam kliče: „Ne imenujte me Noeme (lepe), ampak imenujte me Maro (grenko), ker me je Vsegamogočni silno napolnil z grenkostjo.“ Jezus je v grob položen; več ne more s solzami omivati njegovega bledega obličja; — grešniki so ga umorili! Jezusa ni več, kaj ji še ostane? Celi svet poln grešnikov, Jezusovih sovražnikov. Njim zdaj daruje svoje srce, svojo ljubezen. Odkar je šla Marija za Jezusovim mrtvim truplom, vleče jo usmiljenje za grešniki: ne zapusti jih, naj jih ravno vse zapusti; ona hodi za njimi, ne more drugače.

Ali ne veste, da marsikdaj pozemeljska mati med svojimi otroci najbolj ljubi dete, katero je nadložno, hromotno ali slepo? Zmiraj nad njim čuje in zanj skrbi. Tako Marija med vsemi otroci, ktere ji je Kristus izročil, najbolj pomiluje nesrečne grešnike; zadržuje roko pravičnega sodnika, ki jih hoče pogubiti; zanjé prosi, da bi ne okusila zopet britke žalosti, videti svojega otroka pasti v grob, v grob večne smrti. — Ali, kako je to, me vprašate, če Marija tako skrbi za grešnike, da se jih vendar toliko pogubi? Zato, ker svojih oči ne povzdignejo k Mariji. Povejte mi enega grešnika, ki je z otroškim zaupanjem k Mariji pritekél, jo prosil za milost, za rešenje, da bi ga ne bila uslišala! Potem spoznam, da Marija grešnikov ne ljubi. Res je, kdor k Mariji pribeži, Marijo na pomoč kliče, bodi si grešnik, obložen z vsemi grehi celega sveta, — on je na pol pota k zveličanju.

Z g l e d.

V nekem kraji na Štajerskem je živel sin trgovčev. Doma so ga sicer lepo krščansko odrejali, pa kmalo je zgubil vso vero, ko je v bližnjem mestu šole obiskoval. Slabe tovaršije in hudobni zgledi zapeljali so ga celo v grdo razuzdanost. Ni se učil, ampak lenobo pasel in pohajkoval; molil ni več in sv. zakramente prejemal je le prisiljen po šolskih postavah. Ker mu starši niso mogli dovolj denarja pošiljati, pokličejo ga domu. Pa tudi tu ne opusti lahkomišljenega živ-

ljenja; nobeno opominovanje, ne kazni niso pomagale. Žalost in skrb starše skoraj pod zemljo spravita. Mati, pobožna žena, prejoka cele noči in ga priporočuje Nji, ki je pribežališče grešnikov. Skoraj si ne more misliti, da bi njen sin, kateremu je že v otročjih letih vsadila v srce toliko ljubezen do Marije, in kateri je še do petnajstega leta kazal zaupanje in spoštovanje do Marije, — da bi ta njen sin tako predrzno živel v grehih in bi se Marija ne usmilila njegove uboge duše. Marija pa nanj ni pozabila.

Nekega dne poda se sin zopet z družčino na deželo. Ko po navadi gre pozno po noči domu, prehit ga nevihta v gozdu. V potokih lije ploha, treska in gromi, kakor bi bil sodnji dan. Zdaj je lahkomišljenemu mladenču vendar tesno pri srci, ne ve kam se obrniti in rešiti. Poslednjič se ustavi pod drevesom. Blisk posveti, in ravno pred seboj zagleda leseno znamenje s podobo Matere Božje. V toliki stiski, si misli, moram vendar zmoliti eno Češčena Marijo, ter stopi tje in moli. Ali komaj skonča, trešči v ravno tisto drevo, pod katerim je pred malo trenutki stal. Trske leté na vse strani, drevo je preklano in raztrgano. Gotovo bi bil tudi on ubit, ko bi bil še pod njim stal. Rešen je na telesu, pa — tudi na duši. Naenkrat občuti toliko žalost nad svojimi grehi, da mu solze oči zalijejo. Ves presunjen povzdigne roko k podobi Matere Božje, in sveto priseže, da bo postal boljši človek. „Marija me ne bode zapustila“, zdihuje, „če se resnično spreobrnem“.

V tisti strahovitni noči je pa tudi doma njegova pozemeljska mati zanj molila; vstala je iz postelje in ga priporočila „Zavetnici grešnikov“. In precej zjutraj spozna, da njene molitve in solze niso bile zastonj. Sin je ves spremenjen, prosi starše odpuščanja in obljubi resnično poboljšanje. Prvo nedeljo prejme sv. zakramente, in zdaj je zgled čednosti.

Molitev sv. Alfonza.

O premilostljiva Kraljica nebeška! Tvoji služabniki Te imenujejo besednico vseh grešnikov, ki pri Tebi pomoči iščejo. Tvoje opravilo je, da varuješ grešnike, ki k Tebi pribežijo. Tudi mi danes k Tebi pribežimo, o veličastna Mati Božja, in kličemo s Tvojim zvestim služabnikom: „Naša mogočna besednica! spolni svojo službo. Potegni se za nas!“ Vemo, da smo se hudo pregrešili nad Tvojim Sinom, ali povej svojemu Božjemu Sinu, da si nas Ti pod svojo brambo vzela. To edino bo dovolj, to ga bo nagnilo, da nam bo odpustil in večno življenje dodelil. Amen.

Š m a r n i c a.

Ponovite krstno obljubo, in posvetite se tudi Mariji z molitvijo: „O Gospa moja, o mati moja, Tebi se vsega darujem“ itd.

S e d m i d a n.

Postaje.

Kdor se pelja po železnici, sliši, kako od časa do časa kličejo imena raznih postaj; nekteri

popotniki že izstopijo na prvi postaji, potem na drugi, tretji, in kadar pride vlak do zadnje postaje, spraznijo se vsi vozovi. Tudi na našem romanji proti nebesom je več postaj, toda le sedem jih bomo pregledali, namreč detinstvo, mladost, zaroko, družinstvo, delovanje, starost, smrt.

Prva postaja: Detinstvo

Mala deklica, komaj pet let stara, Marina Eskobar, odrastla je pri svoji teti, ne v očetovi hiši. Ta krščanska devica bila je otroku mati. Komaj se je Marina zavedati začela, vsadila ji je v srce imenitne Božje resnice. Znamenje svetega križa, imeni Jezus in Marija, misel na povsod pričujočega Boga in kratke molitvice bile so prvo duhovno orožje, ki je varovalō nedolžno dete. Ko se je mala Marina učila desetero zapovedi, ji je najbolj dopadla prva in največa zapoved od krščanske ljubezni. Oči proti nebesom povzdigne, in vpraša svojo teto, kaj se pravi, Boga čez vse ljubiti. — Skoraj ne ve kaj odgovoriti, vendar ji reče: „Glej ljubo dete, to se pravi Boga bolj ljubiti, kakor očeta in mater in vse drugo.“ Marini je dovolj, in od tega časa pogostokrat ponavlja na tihem, ali v skrivnem kotu hiše: „O moj Bog, ljubim Te bolj kot svojega očeta, bolj kot mater, bolj kot teto, bolj kot vse.“ Ker ji to

še ni dovolj, pristavlja še besede: Ljubim Boga čez vse, nobene stvari ne bolj kot Njega, nič tako ne, kot Njega.

Leta otroška navadno pretečejo v srečnem stanu krstne nedolžnosti. Toda otroci včasih zgodaj vedó razločevati dobro ali hudo, in lahko zabredejo v velike grehe, ako starši ne pazijo nanje. Sv. Avguštín s težkim srcem spoznava: „Tako majhen deček sem bil, in že tako velik grešnik!“ Kdor spozna veliko vrednost človeške duše, ve, da so duše otroške mehke kot vosek, in kako globoko se jim vtisne v srce vse, kar vidijo in slišijo; ve, da so otroci „dar Božji“, in da se morajo izrejati tudi s strahovanjem. Prva leta otroška mnogokrat odločijo njih časno in večno srečo, za to krščanski starši malim otrokom prej ko mogoče vsadijo v srce ljubezen do Boga in strah pred grehom.

Neka mati je svoja otročiča vedno in vedno opominjala, da Bog vse ve, da vse vidi in sliši, da je Jezus na križi naš Bog, ki dobro plačuje in hudo kaznuje. Nekega dne, ko matere ni doma, ju mika vzeti sadja iz omare; deček pa pravi sestrici: „Vzemiva prej križ iz stene, da naju Jezus ne vidi in ne kaznuje.“

Naj so otroci še tako majhni, vendar je treba skrbno paziti, da se nič slabega ne naučijo, da se prve njih misli, želje ali nagnenja k čednosti obrnejo. Jezika se otrok nauči le po tem, kar vedno sliši; tako se nauči od fran-

coske matere francoski, od nemške nemški, od slovenske slovenski govoriti. Ravno tako je v duševnem pomenu. To spričuje znana dogodnica, ki jo pripoveduje star zgodovinar.

V nekem mestu na Flanderskem stoji prav majben deček na cesti in se joka. Usmiljeni mož hoče revčeka potolažiti in domu peljati, ter ga praša: „Kako ti je ime?“ in deček ihteč odgovori: „Satanov otrok.“ Mož prestrašen dalje praša: „Kako je pa tvoji materi ime?“ „Satanova žena“, mu odgovori. „Kje pa stanuješ?“ „V satanovi hiši.“ Med tem pride oče otrokov in ves razkačen kriči: „Ti satanov otrok, kod letaš?“ in ko ga domu pripelje, zmirja svojo ženo: „Ti satanova žena, zakaj nisi otroka varovala?“ in mati ravno tako govori. Resnično, to je bila satanova hiša, in nedolžno dete se je govorjenja staršev naučilo.

Marija v otročjih letih.

Koj ko se je Marija sama sebe zavedala, spoznala je takoj tudi neskončno milost svojega Stvarnika, kateri jo je vstvaril, razsvetlil in z najvišimi darovi svoje milosti obogatil. Strmela je nad svojim bitjem, ter je neprestano hvalila in molila Boga. Sv. Mehtilda je Marijo Devico vprašala, v kateri čednosti se je najprej v svoji prvi mladosti vadila? In Marija ji je odgovorila: „V ponižnosti, v pokorščini in v ljubezni.“

Zato velja o Mariji, kar pravi sv. pismo: „Veliko hčer“, to je izvoljenih Božjih, „je nabralo mnogo bogastva, duhovnih milosti in zaslug, „Ti pa si vse presegla“. — Ker že navadni starši toliko veselja imajo s svojimi malimi otroci, kolikanj več veselja so sveti Marijini starši imeli s presveto hčerko, ktera je bila že v svojih otročjih letih polna svetega Duha? O koliko veselje sta občutila Joahim in Ana, ko je mala Marija svoje ročice sklepala in s tako srčno pobožnostjo molila! Pazila sta na vse njene besede, na vsako njeno gibanje, in nič otroškega nista našla nad njo, ampak vse je bilo modro in sveto. Spoznala sta očitno, da sv. Duh v nji prebiva, in jo vodi k vsemu, kar je po Božji volji. Tako sta v največi radosti in sladkosti prva tri leta preživela in po prošnji in zaslugah svoje hčerke vsak dan več milosti od Boga dobivala.

Bila je v stari zavezi lepa navada, da so starši svoje otroke, ali pa tudi otroci sami sebe zaobljubili, da hočejo neki določen čas Bogu v tempeljnu služiti. Tako sta tudi Joahim in Ana svojo hčerko, ki sta jo od Boga sprosila, zaobljubila, da ima v tempeljnu živeti in Bogu služiti. Pa tudi Marija sama, akoravno še le dobra tri leta stara, hrepenela je prav resnobno svet zapustiti, kakor je povedal angelj sv. Brigiti; zato, ker se je bala, da je ne bi v službi Božji motili sorodniki, ali njih govorjenje in

djanje. Gospod sam jo je vabil ljubeznivo z besedami visoke pesmi: „Vstani moja prijateljica, moja zala in pridi!“ In tako sta pobožna Joahim in Ana svojo sveto hčerko peljala v tempelj, da sta jo Bogu darovala v največi ponižnosti, pobožnosti in z vsem mogočim spoštovanjem. Marija sama je tedaj Bogu darovala svoje oči, da bi ničesar ne gledala, kar Bogu ne dopade. Darovala je Bogu svoja ušesa, da bi ničesar ne poslušala, kakor le to, kar je k časti Božji. Darovala je svoj jezik, da bi le od Boga govorila in od tega, kar je k zveličanju bližnjega. Darovala je svoje misli, da bi le na Boga mislila; darovala je poslednjič svoje srce, da bi le Boga ljubila. Oj to je bila daritev, bolj Božja kot človeška!

Z g l e d.

V vasi Lechhausen blizo Augsburga živel je ljubezniv kmetiški deček Andrejček. Vsacega je razveselil in potolažil, ki ga je le poznal. Bog ga je že zgodaj iz te žalostne zemlje sprejel v raj, kjer na veke hvali nebeško Kraljico. Presveta Devica sprejela je že majhnega otročiča v svoje posebno varstvo; dvakrat mu je čudežno življenje rešila; enkrat, ko je iz gornjega pada hiše na kamnitni tlak in vdručič, ko je z mosta v reko Lech padel. Kadar je smel že h krščanskemu nauku hoditi, kjer je toliko lepega slišal o Bogu in preblaženi njegovi Materi, ni bilo mogoče, doma ga pridržati. Kadar je bil bolan, morali so ga v cerkev nesti, da ni nobene nauka zamudil. Vse si je dobro zapomnil, pa tudi

zvesto spolnoval, varoval se je sence greha. Nikdar ni svojih staršev razžalil. V osmem letu je hudo zbolel in brž je prosil, naj pridejo k njemu duhovni pastir. Nekdaj pride z domačim gospodom duhoven Jezusove družbe, in ga vpraša, na kaj v boleznini najbolj misli. „Na nebesa“, odgovori deček. Jezuit ga dalje vpraša, če li rad umrje? „O rad“, pravi, „saj tam v nebesih lahko molim, in še več, kakor tukaj.“ Na vprašanje, kaj nedolžni otroci v nebesih delajo, reče: „Vedno so v naročji ljubega Boga.“ Drugikrat ga vpraša spovednik, kako da more tako vesel biti v boleznini, kdo ga tolaži? Odgovori: „Sveta Devica Marija, sv. Peter in sv. Andrej so me obiskali, — o kako lepi so! — Mati Božja me je poljubila, svetnika pa sta me prijazno pozdravila in tolažila. Pripovedovali so mi veliko lepega o nebesih in potem so odšli.“ Prosil je vsaki dan za sveto obhajilo, kar so mu tudi radi spolnili, ker je bil tako pobožen in razumen. Ko je bila smrt že blizu, in so mati, sestre in bratje jokaje stali pri njegovi postelji, jih nagovori: „Z Bogom! ljuba mati, zdaj bom umrl, Bog vas blagoslovi! z Bogom, bratci in sestrice, vbočajte ljubo mater.“ Kadar ne more več govoriti, sklence ročici in tiho izgovarja, kar drugi molijo. Kadar sliši ime Jezus, pobožno glavo nagne, ročici proti nebesom povzdigne, pa jih zopet v podobi križa sklence. Ko je dušo izdihnil, ležal je na mrtvaški posteljici kakor utršana rožica, njegova lica so še po smrti bila lepo rdeča. Umrl je 16. septembra 1606.

Molitev.

O Marija! po tisti goreči ljubezni, katero si že v nežnih letih do Boga imela, in po ljubezni Tvojega Božjega Sina, s

ktero je nedolžne otročiče sprejemal in blagoslavjal, Te prosimo, zakrij otročiče s svojim maternim plaščem, varuj jih strupene sape zapeljevanja, ogrej jim mlado srce za ljubezen Božjo, da bodo odrasli vtrjeni v svetih čednostih in do konca stanovitni ostali. Amen.

Š m a r n i c a.

Molite Očenaš in Češčeno Marijo za nedolžne otročiče, in izročite jih presvetemu Srcu Jezusa in Marije.

O s m i d a n.

Druga postaja: Mladost.

Za srečnim detinstvom kmalo pride druga postaja življenja, lepa vesela mladost.

Prvi pomladanski dan, prva cvetica, prvo sadje mladega drevesca; dan prvega svetega obhajila za pobožnega otroka, dan nove maše za posvečenega mašnika, vse to še senca ni proti prvini našega življenja, proti ljubeznjivemu cvetju naše mladosti. Kako prijetno, kako krasno je vse, kar je mladostno. Vzor lepote si zamoreš misliti le v podobi brhkega mla-

denča, cveteče device. Rožnato lice, jasne oči, bliščeči lasje, krepka postava, prijeten glas, ljuba sramožljivost, mila rudečica, živa domišljija, veselje in navdušenje za vse blago in lepo, vse te krasne lastnosti duše in telesa najdeš le v cvetji življenja, v cveteči mladosti. Kakor je pa mladost krasna, cveteča, in jo povsod obdaja veselje, vendar nevarnost nikdar ni večja kakor v mladosti. Mladeneč, devica lahkomišljeno verjameta sleparskemu svetu, vsako priliznjeno besedo za resnico imata, dasta se voditi strasti, ki se tako rada in tako močno vneme v mladem srci; ne pomislita, kam dirjata, vjameta se v zanjke spačenega sveta; smeja se in norčevaje se pogrezneta v brezno, kakor se ptič zaplete v zanjko, kakor iskren konj brez uzde v brezdno pade. — O moj Bog! komu ni znano, v kolikih nevarnostih je srce mladega človeka, kako lahko mu zapeljivi nauki motijo pravo spoznanje.

Mladost pa ni samo prijetna, krasna in nevarna, ampak odloči tudi celo življenje.

„Mladeneč, vaje svoje poti, tudi v starosti iz nje ne stopi“, pravi Modri v sv. pismu. Rož ne trgajo z osata; in pregovor pravi: „Zgodaj začne žgati, komur je kopriva mati.“ Zatoraj opominja sv. Duh: „Spominjaj se svojega Stvarnika v dnevih svoje mladosti“, zakaj „kar nisi spravljal v mladosti, kako boš našel v starosti?“ Kdor že prvi čas svojega življenja

v smrtnih grehih hodi po široki cesti, kako je upati, da se bo pozneje podal na ozko, trnjevo stezo pokore? Kdo sme pričakovati bogate žetve, ako je slana cvetje poparila? Večno resnične ostanejo besede sv. pisma: „Kdor pičlo seje, bo pičlo želi“, in „kteri veter sejejo, bodo vihar želi“. Nemogoče sicer ni, da se otrok, slabo izrejen, ki mlada leta v grehih preživi, v poznejših letih poboljša in sveto umrje, navadno pa mladost odloči celo življenje. Izreja mladine odloči blagor ali gorje celega rodu. Mladeneč, ki je v strahu Božjem odrastel, kteremu so v mladosti vcepili resnice svete vere in nauke pobožnega življenja, lahko sicer zaide od pota čednosti; vendar če mu je Bog milostljiv, bo s časom spoznal svojo zmoto in s ske-sanim srcem se povrnil na pravo pot. Nasproti pa človek, ki v mladostnih letih nečimero, lahkomišljeno in posvetno živi, bo tudi v poznejših letih težko odšel pogubljenju in se zveličal.

Mladeneč in dekle, ktera je spačeni svet premotil, povsod in v vseh okoliščinah najdeta le nevarnost. Nevarnost je za nju v družini, kjer želita le dopadati in razveseljevati se, in le tako dopadata in se radujeta, da v osebah drugega spola vnemata poželjivo strast in nečimerno, pregrešno ljubovanje. Nevarnost je v slabih zgledih, ki nas zapeljujejo, nevarnost v bogastvu, ktero pomaga grešiti; nevarnost v

zabavah, ki nedolžnosti mreže nastavljajo; nevarnost na očitnih krajih, kjer nečimernost in poželjenje oči rani srce tistim, ki svojih oči ne varujejo. Nevarnost je pri igri, nevarnost v gostilnicah in pri plesu, nevarnost zunaj in znotraj; vse so nevarnosti, ki mladi, brezskrbni duši lahko ukradejo nedolžnost, krepost, pobožnost in večno srečo.

Marija v tempelju.

Presveta Devica Marija je svojo mladost do zaroke s sv. Jožefom preživela v tempelju. Kako je tu v sveti tihoti in samoti vsaki dan preživela, popisujeta sv. učenika Jeronim in Bonaventura: „Marija je vselej o polnoči vstala in je za se in za svoje ljudstvo Boga prosila. Zjutraj je zarano vstajala in je cele tri ure molila, na to je delala do obeda.“ Device v tempelju so namreč, pod vodstvom pobožnih žen, napravljale oblačila za duhovne, dragocene prte in umetna pregrinjala za tempelj. Po obedu je zopet delala, potem v svetem pismu brala do časa, ko se je večerna daritev v tempelju darovala, pri kateri je bila vselej pričujoča. Rastla je v vseh čednostih do najvišje popolnosti, najbolj pa je v nji gorela žareča ljubezen do Boga in do bližnjega. Ta ljubezen se ne dá z nobenimi besedami popisati ali dopovedati. Zato jo po pravici sv. Duh imenuje

„mater lepe ljubezni“. Na njo se obračajo besede modrega Siraha: „Ko je bilo v družbi svetnikov moje prebivališče (v tempeljnu), rastle sem kakor cedra na Libanonu, in kakor cipresa na gori Sijonski. Kakor palma v Kadesu sem visoko zrastle (v popolnosti) in kakor zasajena roža v Jerihi (v sveti ljubezni); kakor lepa oljka na polji (po svoji dobrotljivosti) in kakor javor pri potoku (po svoji prijaznosti) sem visoko zrastle; kakor cimet in lepo dišeče mazilo sem dišala, kakor izbrana mira sem dajala prijeten duh (svetih čednosti) od sebe. Kakor terebinta sem razširjala svoje veje, kakor vinska trta sem nosila dišeč, sladek sad, in krasno je moje cvetje.“ Sv. Alfonz Liguori piše: „Kakor juterina zarja vedno svetlejša prihaja, tako je Marija rastle v vsaki popolnosti, in nobeno pero ne more popisati, kako so vsaki dan njene čednosti, njena ponižnost, njena molčečnost, njeno zatajevanje in krotkost svetlejše prihajale.“ — Sv. Janez Damaščan imenuje Marijo „lepo oljko, zasajeno v hiši Gospodovi, ktero je sv. Duh zalival, da je od dne do dne krasnejše cvetela in žlahten sad rodila.“

Najlepše popisuje čednosti Bogu posvečene Device sv. škof Ambrož: „Marija je bila devica, ne samo po telesu, ampak tudi v srci, in nikdar pa ni čistosti svojega duha s senco greha omadeževala. Ponižna je bila v svojih mislih, resnobna v govorjenji, malo besedi, nevtrudljiva

v učenji, marljiva pri delu. Nikogar ni razžalila, vse je ljubila, spoštovala starost, ni zavidala svojih tovaršic, sovražila je nečimernost. Njene oči se niso radovedno ozirale, nobena njenih besed ni bila nepremišljena, nobeno obnašanje posvetno“. Tako je sv. Devica vse svoje dolžnosti tako vestno spolnovala, da ni bila kakor učenka, ampak vsem učiteljica čednosti in kreposti.

Z g l e d.

Marijana od Jezusa, imenovana liliija Quitanska, 10. novembra l. 1853. od sv. Očeta Pija IX. zveličanim prišteta, bila je rojena v Quiti, mestu južne Amerike, 31. oktobra l. 1618. na Marijin dan, namreč v soboto. Ob njenem rojstvu lesketala je nad očetovo hišo čudno svetla zvezda, ki je pomenjala njeno prihodnjo nedolžnost in čistost. Prve besede blažene deklice so bile: Češčena Marija! Ne daleč od mesta Quito ob podnožji gore Pinchinche stoji kapelica presvete Device Marije. Mestni prebivalci so jo postavili, da bi jih Marija varovala pred goro, ogenj bljuvajočo. Ko vidi Marijana, da je kapelica že vsa zapuščena, da nihče ne časti Matere Božje in ne skrbi za kapelico, sklene tamkej v samoti živeti. Tovaršice, katerim svoj sklep razodene, ga potrđijo, in cela družba se odloči, da bo zraven kapelice prebivala. Ena zmed njih bi hodila od časa do časa v Quito in prosila miloščine za „uboge deklice Marijine“ — tako so se hotele imenovati.

Zapustijo mesto in že so precej daleč, kar skoči iz grmovja divji bik in gre z nastavljenimi rogami nad deklice. Prestrašene skočijo v neko jamo, in bik, ko jih več ne vidi, vrne se v gozd. Male romarice mislijo,

da so varne, prilezejo iz svojega skrivališča, ter gredo dalje. Pa komaj jih divja žival zagleda, jim zopet naproti dirja, in tako vselej, kadar hočejo dalje iti. Po kratki molitvi pravi Marijana svojim tovaršicam: „Bog neče, da bi se v samoto podale, ampak naj se domu vrnemo; pokorne mu moremo biti.“ Tako pride mala družba zopet v mesto. Marijana je pozneje dedšino po očetu med uboge razdelila, in z dovoljenjem svojega spovednika napravila si je doma, v hiši sesterni, malo puščavico, ter je v najostrejših pokorilih, v molitvi in premišljevanji služila svojemu nebeškemu ženinu. Obljubila je vedno devištvo Jezusu in Mariji, svoji preljubi materi, in umrla, stara še le 26 let. Ko so jo k pogrebu nesli skozi cerkev „Naše ljube Gospe lavretanske“, odprla je svetnica oči in se ozrla v podobo Marijino.

Pozneje so tam sozidali samostan redovnic karmeljskih. Večkrat so po celi hiši čutili zlahten duh, kakor od lilij. Precej drugi dan po njeni smrti so namreč našli na vrtu, kjer nikdar niso rastle te cvetice, dišečo lilijo, in sicer v studenci, kamor so nekdanj iz spoštovanja vlili njeno kri, ko so ji puščali. Lilija je kar iz krvi svetnice prirastla; vtrgajo jo in podajo v roko Matere Božje. Zrastla pa je druga lilija in ljudstvo je imenovalo Marijano „lilijo Quitansko“.

Molitev.

O Marija, prečista Devica! Tebi danes priporočimo ljubo mladino, mladenče in dekleta. Velike so nevarnosti, ki jih obdajajo, pa še močnejša je pomoč Tvoja. Premagaj in osvoji si njih srca s svojo ljubeznijo, zatiraj v njih hudo nagnenje,

in napolni jih s čisto ljubeznijo do Tebe, ki si mati lepe ljubezni. O Marija, varuj jih, brani jih, kakor svojo lastnino in posestvo.

Š m a r n i c a.

Mladenči in dekleta, pokleknite pred podobo Marijino in izvolite si jo za svojo mater; drugi pa molite za nje Oče naš in Češčena Marijo.

Deveti dan.

Tretja postaja: Izvolitev stanu.

Tretja imenitna, odločilna postaja za celo življenje je izvolitev stanu. Večji del mladih ljudi si izvoli zakonski stan. Izvoljene duše za, ktere Bog sam pokliče, zaročijo se z Jezusom v redovnem stanu, ali sploh v deviškem stanu.

Zaroka je most, ki pelje iz deviškega stanu v zakonski. V prvih časih krščanstva veljal je pregovor: „Zakon se v nebesih sklene“ in to bi moralo veljati še dandanašnji. Ali, oh, kako nepremišljeno v posvetnih mislih, kako raztreseno, omamljeni od nečimernega veselja in goljufnih upov stopijo ženini in neveste pred

altar in sklenejo zavezo, ki odloči celo življenje. Zavaljo tega je zakon, sklenjen brez modre, krščanske izvolitve, brez Boga, brez pobožne priprave, začetek nesreče in nepopisljivega trpljenja. Zavaljo tega vidimo vsaki dan, da za kratkim veseljem pride dolgo žalovanje, da se obljuba vedne ljubezni spremeni v sovraštvo; zavaljo tega se slabo gospodarji, premoženje zapravlja, otroci zanemarjajo; zavaljo tega namesto blagoslova Božjega prekletstvo zakon spremlja.

Kadar se pa pošten mladeneč in nedolžno dekle zavežeta po Božji previdnosti, izrejena po naukih svete vere, v krščanski pobožnosti, ki sta od otroških let hodila po poti čednosti in nista nikdar poznala pregrešne ljubezni; tedaj poznata, kako važna, kako slovesna je ura, ko si v pričo trojice svetega Boga večno zvestobo obljubita. Bog sam je v raju prvim staršem podelil prvi zakonski blagoslov: „Rastite in množite se in napolnite zemljo.“ Zakon poštenih zaročencev bo spremljal vselej Božji blagoslov.

Poklic v deviški ali redovni stan sicer ne mika zeló mladih src; ali tem srečnejša je duša, katero milost Božja razsvetli, da si ga izvoli. Kadar se Jezus, nebeški ženin, ozre na tako dušo in jo hoče s saboj zaročiti, tedaj ji v blaženih trenutkih ljubeznivo govori sladke, čarobne besede: „Poslušaj, o hči in poglej! Čuj,

o hči moja! glas Gospoda, svojega Boga, in pomisli, zakaj sem te poklical. Da vso sem te izvolil; povej mi, ali tudi ti mene ljubiš? Če se odpoveš umrljivemu posvetnemu ženinu, bodem jaz sam tvoj neumrljivi ženin; ako zapustiš očetovo hišo, sprejemem te jaz v svoje prebivališče, ako se odtrgaš od sveta in ga zapustiš, pojdeš v kraljestvo moje ljubezni in prejela boš krasno krono nebeško, pripravljeno tistim, ki svet premagajo.“ Te besede čudežno prevzamejo srce presrečnih, ki jih čujejo. Goreča ljubezen do Jezusa se vname v srci in nebeška moč jih vleče k Božjemu ženinu. Posvetne dobrote, veselje in čast za nje nima nobene cene več, v sveti gorečnosti hrepenijo že skoraj vse darovati. Lahko in radostno se ločijo od sorodnikov in prijateljev, ker vedo, da se v nebesih zopet snidemo, srečni so, kadar raztrgajo vse vezi, ki jih zadržujejo od srečne zaroke z Jezusom.

V starodavnih časih cvetela je, kakor spomladna cvetica, mlada vojvodinja; pa je bila prevzetna zavoljo svoje lepote in imenitnosti; trdno se je namenila, le kakemu kraljevemu sinu roko podati, vse drugo ji je bilo prenizko, prerevno. Mlad gospodič si veliko prizadeva, nakloniti si krasno, bogato gospodičino in prosi njeno služabnico, naj za njega govori. Nekega dne se služabnica z vojvodinjo pogovarja, ter hvali in povzdiguje blage lastnosti mladenčca:

— vojvodinja pa nič noče slišati o njem, ter vedno poravlja besede: „Druzega ne vzamem, kakor kraljevega sina, kraljevega sina!“ — Ko tako preširno hodi gori in doli, zagleda na steni podobo Zveličarja, in v tem trenutku zasliši, da ji notranji glas zakliče: „Vzemi me! jaz sem Sin velikega kralja.“ — Kakor blisk temno noč razsvetli, tako presunejo te besede dušo mlade vojvodinje. „Pač res“, zakliče in ne obrne oči od podobe Križanega, „pač res, Ti si kraljevi Sin, Ti si sam kralj, kralj večne slave, neumrjoči kralj, Tvojega kraljestva ne bo konec.“ — Nekej časa premišljuje, potem navdušena zakliče: „Vzamem Te, kakoršen si!“ V tej uri se odpove mlada, krasna, bogata vojvodinja minljivemu, nečimernemu, posvetnemu veselju, daruje svoje srce, bogastvo in življenje Križanemu Jezusu in postane srečna nevesta Božja v samostanu.

Devica devic.

Med vsemi čednostmi, ki so prirastle na vrtu Marijinega svetega srca, ni bilo nobene, ktera bi bila v očeh Božjih in vseh nebeških duhov lepša in častljivejša, kakor lilija vednega devištva, ktero je Marija po splošni misli že v tempeljnu svojemu nebeškemu ženinu zaobljubila. Te svete, junaške, srčne obljube, najblažje žene vseh stoletij pred Kristusom še

poznale niso. V stari zavezi so materno čast mnogo višje cenili, kakor deviško čistost. Device si niso nič bolj želele, kakor imeti mnogo otrok in vnukov. Jefte, izraelski vojvoda, je v Galaadu zavoljo svoje predrzne in nespametne obljube, svojo lastno hčer v žgavno daritev dal. Ta blaga hči se je vdala obljubi očetovi, le to je prosila, da je privolil, da sme dva mesca s svojimi tovaršicami okoli hoditi po samotnih krajih in objokati svoje devištvo, ker je morala mlada in brez otrok umreti in se ni vdeležila časti, mati biti. Za toliko srečo so imele izraelske device materno veselje in čast.

Marija je bila prva na zemlji, ki je v navdušeni ljubezni do Boga sklenila že tukaj angeljsko živeti po besedah Kristusovih: „Ne bodo se možile, ne ženili, ampak bodo kot angelji Božji v nebesih.“ Marija se je postavila na čelo onega bliščečega, zlahtnega rodu, o katerem pravi sv. Duh: „O kako lep je čist rod v svetlobi svoje čednosti. Neumrljiv je njegov spomin, pri Bogu in pri ljudeh hvalo ima in kronan vekomaj obhaja zmago.“ Telesa Marijinega, ki je imelo biti tempelj Sina Božjega, se ni smelo dotakniti meseno poželjenje. Srce Device Marije, ki je imela postati nevesta svetega Duha, ni smelo poznati posvetne ljubezni do umrljivega človeka. Duša, med vsemi oblažena in izvoljena, hotela je vso svojo ljubezen neumrjočemu podariti. Zato je Marija v tistem

blaženem trenutku v tempeljnu svojo dušo in telo slovesno Gospodu posvetila. Zares je bil to svet dar. Popolno neomadeževana čistost je lastnost angeljev, — cvetlica, katero je Bog najprvo v nebesih zasadil. Marija pa, devic Devica, je to rajsko cvetko iz nebes na našo zemljo presadila in zdaj vrt sv. cerkve razveseljuje s svojim žlahtnim duhom.

Marija, prečista Devica, je nebeška voditeljica; tisuč in tisuč najplemenitejših mladenčev in devic jo je posnemalo; velikodušno so darovali nebeškemu ženinu telesno lepoto, bogastvo, vso svojo ljubezen in posvetno srečo. Marija je Kraljica, belo ovenčana truma svetih služabnikov in služabnic se je vzdignila, da hodi za duhom njenega brezmadežnega Devištva. Marija, vselej Devica, je žarno solnce, tisuč in tisuč zvezd je okoli njega zalesketalo. Čiste, Bogu posvečene Device so bliščeča, zvezdna krona Marijina.

Z g l e d.

Pred 300 leti živela je na Portugalskem kraljeva hči, po imenu Joana. Bila je tako krasna, da je bilo še malo devic na zemlji tako krasnih; tako lepa, da je kralj francoski, ko je videl njeno podobo, pokleknil in Boga zahvalil, da je vstvaril in mu dal videti tako nebeško lepoto. Po njegovi smrti postane njegov sin kralj in pošlje poslanca na Portugalsko h kralju, bratu Joane, ter jo hoče imeti v zakon, in dá vedeti, da bo vojsko začel, če mu Joane ne dajo. Ali kraljeva devica je bila

lepa kot angelj, pa tudi modra kot angelj; globoka otožnost je ležala na njenem srci, in ni hotela nič vedeti od možitve, od posvetne časti in veličastva kraljevega. Njen brat se vjezi, reče ji, naj nikar s svojo odpovedjo ne spravi dežele v vojsko in nesrečo. Joana si sprosi nekaj ur pomisleka, gre v svojo sobo, tukaj moli in joka pred podobo Marije, nebeške kraljice, potži ji svojo britkost, in Marija jo vtolaži in pomiri. Stopi pred svojega brata in pravi: „Ako kralj francoski še živi, hočem ga vzeti.“ — Čez malo dni pride iz Pariza glas, da je kralj umrl nagle smrti.

Kmalopotem pošlje Rihard, kralj angleški, poslanca, in prosi žlahtno kraljevo hčer za ženo. Njen brat zopet sili, naj se udá. Joana zopet prosi pomisleka, moli in joka pred Marijo Devico, da hoče le Jezusu, njenemu Sinu, zvesta ostati. Resnobno in mirno stopi pred brata, in pravi: „Če moj ženin še živi, njegova postanem.“ — Drugi teden pride novica, da je kralj angleški umrl. In Joana poda se v samostan; tam umrje mlada, lepa, Bogu posvečena devica. Ko so njeno sveto, deviško truplo nesli čez samostanski vrt, usahnile in pomrle so vse rože, kakor iz žalosti nad njeno smrtjo.

Molitev.

O Marija, Devica modra! ki si sama najboljši del izvolila, sprosi njim, ki pridejo na razpotje svojega življenja, in si prihodnji stan volijo, dar sveta, dar modrosti, da to izvolijo, kar jim bo v večno zveličanje, da iščejo pred vsem Božjega

kraljestva in njegove pravice, da hodijo po poti Božjih zapoved, in si zaslužijo večno plačilo v svetem raji. Amen.

Š m a r n i c a.

Molite za tiste, ki stan volijo 7 Češčena Marij za 7 darov sv. Duha, in priporočite Mariji posebno vse, ki s svojim stanom niso zadovoljni.

Deseti dan.

Četrta postaja: Družina.

Krščanska družina je najiminitnejša, in navadno najdaljša postaja življenja. Blagor ali gorje vsega sveta odloči družina. Čujmo, kaj sv. Duh govori o krščanskem družinstvu. Sv. Pavelj primerja zvezo med možem in ženo sveti zavezi, med Kristusom in njegovo cerkvijo. „Zakon“, pravi, „je velika skrivnost v Kristusu in v cerkvi.“ Bog, najsvetejši, je zakon ustanovil, sveti morajo biti starši, svete so njih dolžnosti, svet ima biti njih zarod. „Mož je glava žene, kakor je Kristus glava cerkve,“ govori sv. Pavelj; „zato morajo možje žene ljubiti, kakor je Kristus cerkev ljubil, in samega sebe za njo daro-

val.“ — „Mož je podoba in čast Božja; žena pa je čast moževa.“ — Nasproti pa piše sv. apostelj: „Žene naj bodo podložne svojim možem, da bodo tudi ti, kateri besedi (sv. evangelija) ne verjamejo, po zadržanji žen brez besede pridobljeni, ko bodo videli vaše bogaboječe in čisto življenje.“ — In od otrok govori sv. Duh: „Izredite svoje otroke v podučenji in svarjenji Gospodovem.“ Tudi za posle morajo gospodarji skrbeti, ker apostelj govori: „Ako kdo za svoje, zlasti za domače nima skrbi, je vero zatajil, in je hujši od nevernika.“

Vsaki krščanski zakon naj bode tedaj sveta družina. Mož bodi podoben sv. Jožefu kot skrben oče, ljubezniv soprug, glava družine. Ne z grdo, ampak z ljubeznijo in krotkostjo naj vlada hišo. Mož pripravlja vsakdanjega kruha, skrbi za izrejo, naj deluje in posluje po Božji volji in postavi, naj bo živa podoba in zgled čednosti. — Mati bodi podoba Marije, nebeške Kraljice. Marija ji je zgled nedolžnosti, zvestobe, krotkosti, ljubezni. — Otroci so staršev najdražji zaklad, vstvarjeni so za nebesa, dediči Božji so, in sodediči Jezusa Kristusa. Jezus jih ljubi in pravi: „Pustite otročičem k meni priti, ker njih je nebeško kraljestvo.“ — „Kar storite kateremu mojih najmanjših bratov, ste meni storili.“

Peta postaja: Delovanje.

Z družinskim življenjem je tesno sklenjena peta postaja evangeljskega romarja, delovanje v svojem poklicu in stanu. „Tič je vstvarjen za letanje, človek za delovanje,“ pravi sv. pismo.

Kmetovalec obdeluje zemljo, uradnik pomaga vladati državo, kupec živi za kupčijo, napravlja si denarja; umetnik posveti se umetnji; duhoven služi altarju, in oznanuje sv. evangelij; oče in mati morata otroke skrbno odgojevati za časno in večno življenje. Vsak človek ima v svojem zemeljskem življenju dopolniti nalogo, od Boga mu izročeno; in kakor voljo Božjo zvesto spolnuje, tako bo v večnosti poplačan. Lahko se kdo zeló trudi, in izvršuje dela, ki so pred ljudmi slavna in imenitna, toda morda bodo pred Bogom na tehtnici svetosti prelahka najdena. Nasproti pa znabiti skrito, priprosto življenje zasluži najdražjo krono v nebesih.

Kakošen razloček bo pač na sodbi med vojvodom, ki je vodil vojske, premagoval dežele, pravico pa zaničeval in nedolžno kri prelival, — in pa med oznanovalcem svete vere, ki je v divji deželi, v stoterih nevarnostih, oznanoval sv. evangelij! — Kako velik razloček bo pač med oholim učenjakom, ki je iskal le svoje časti, vero in pravico napadal; in pa med ubogo

redovnico, ktera je vse svoje življenje v bolnišnici nesrečnežem, bolnikom stregla!

Zatorej naj vsakdo v svojem poklicu in stanu nikdar ne pozabi, da le eno je potrebno, Boga najvišjega Gospoda spoznavati, ga častiti, ljubiti, mu služiti, in tako se zveličati.

Sveta družina.

Združena sta bila najčistejša zakonska, Marija in Jožef. Marija je bila Jožefova, in Jožef bil Marijin. Sv. Jožef je lahko govoril, kakor Modri: „Više sem jo cenil, ko kraljestva, in bogastvo sem štel kot nič v primeri z njo. Tudi nobenega drugega kamna nisem primerjal z njo, ker vse zlato v primeri z njo je slab pesek. Ljubša mi je bila, kakor zdravje in lepota, in za luč sem si jo izvolil. Z njo vred mi je došlo vse dobro, slava brez mere po njenih rokah (to je pomoč in priprošnja).“ „Zato sem sklenil, si jo pridružiti tovaršico, ker dobro vem, da me bo vdeleževala vseh dobrot in vedrila v otožnih mislih; ker obhoja z njo nima nič grenkosti, in njena tovaršija nič zopernosti, ampak radost in veselje.“ — Vse to govori sv. pismo o modrosti Božji, pa tudi o Mariji, kakor méni in razlaga sv. cerkev.

Marija je bila zlata posoda, polna milosti sv. Duha, in prihodnja Mati Sinu Najvišjega. In Jožef je bil pravičen mož, najvrednejši ženin

Marije Device. Vadila sta se v vseh čednostih, in sicer prvič v uboštvu, kakor pričuje Marija sama, ki je sv. Brigiti govorila: „Od posvetnega blaga si z Jožefom nisva nič obdržala, kakor samo to, kar nama je bilo za življenje potrebno. Kar nama je ostajalo živeža, razdajala sva ga ubogim, in zadovoljna sva bila z malim, kar sva imela.“ — Potem sta si prizadevala Marija in Jožef, da sta svoj čas prav porabila, tako, da nista nikdar zamudila tega, kar Božjo službo in dušo zadeva, ne tega, kar je zadevalo opravila in dela. Sv. Jožef je zjutraj, potem ko je opravil svoje jutranje molitve, na delo šel iz doma; ljudje so ga radi klicali, ker je bil pobožen in miroljuben mož. Svoji sveti nevesti je ljubeznivo stregel, kar je Mati Božja sv. Brigiti razodela. Pa tudi presveta Devica je sv. Jožefu lepo in skrbno stregla, in tudi najmanjše reči z veliko ponižnostjo opravljala. O kako lepo je bilo pač videti, ko je Kraljica nebes in Gospa angeljev marljivo predla, napravljala obleko za svojo družinico, in s svojimi rokami vodo nosila. Še dandanašnji kažejo v Nazaretu Marijin studenec, kamor je Marija po vodo hodila. Marijina ljubezen do sv. Jožefa se ne dá z besedami povedati, ker ni nikoli nobena žena svojega moža tako ljubila, kakor Marija Jožefa. Marijina ljubezen do sv. Jožefa je bila vsa sveta, vsa čista, popolna in Božja. Ravno tako je tudi sv. Jožef Marijo ljubil s čisto ljubeznijo,

iz celega svojega srca. Nikoli niste dve srci toliko veselja in radosti eno od drugega dobivali, kakor te dve najčistejši srci.

Akoravno iz staroslavne Davidove kraljeve rodovine sta Marija in Jožef vendar ubožna; pa v vsi svoji revščini sta srečna, ker sta udana v Božjo voljo; presrečna sta, ker imata neprecenljiv zaklad v svojem ljubeznivem detetu. Imata Sina, katerega spočetje je veliki angelj Gabrijel oznanil, pri čegar rojstvu so angeljske trume v nebeških višavah hvalne pesmi prepevale, katerega pridejo kralji iz jutrove dežele počastiti in bogato obdarovat. V resnici je ni bilo na zemlji svetejše družine, in je ne bo Bogu bolj dopadljive, kakor Jezus, Marija in Jožef. Jožef in Marija po Božji naredbi zapovedujeta; Jezus Kristus, Sin Božji, pa jima je pokoren. Jožef in Marija skrbita za časno življenje, in pridno delata od zore do mraka; Jezus pa jima pomaga. Jožef in Marija pa tudi večnega ne pozabita, njih misli in želje so vedno pri Bogu, v vsem spolnujeta sveto voljo Božjo; Jezus z njima moli, z njima govori in premišljuje svete reči, in njegovo veselje je, spolnovati voljo Njega, ki ga je na svet poslal. — O naj bi si vse krščanske družine vzele za zgled presveto družino v Nazaretu!

Z g l e d.

V krvavi francoski prekuciji so v Parizu na dražbi prodajali zapuščino umorjenega plemenitaša. Med drugim postavijo na prodaj kip Matere Božje z Jezusom v naročji, kakih osem palcev visok, in z oljnato barvo prevlečen. Ko brezbožna druhal zagleda podobo, divja in kriči in preklinja Božjega Sina in Njegovo presveto Mater. Nihče se ne upa kaj obljubiti, ker Jakobinci, sovražniki vsega Božjega, bi ga bili kot vernega katoličana koj k smrti obsodili. Med brezbožno druhaljo je reven čevljar, kterega divjanje in preklinjevanje silno boli. V sveti gorečnosti sklene, naj mu ravno za glavo gre, Jezusa in Marijo oteti zasramovanju krščenih nevernikov. Glasno obljubi majhen kup za sveto podobo. Naglo odbijejo, in mu jo zaničljivo vržejo v roke. Mnóžica se smeja in norčuje, ubogi rokodelec pa gre s svojo podobo srčen in vesel domu. Doma jo skrrije v omaro, vsak večer pa jo postavi na mizo, poklekne pred njo z ženo in otroci in moli angeljevo češčenje. Mislili boste, da sta Jezus in Marija ubožnemu možu njegovo blago djanje prav obilno poplačala. Toda ne! Revščina in nadloga ga zmiraj bolj stiskata in poslednjič si ubožec ne more nič več pomagati. V največi sili vzame podobo Matere Božje, prižge luč pred njo, poklekne pred Jezusa in Marijo, in zdihovaje jima potoži svojo stisko, lačne otročiče in zapuščeno družino.

„Kadar sila do vrha prikipi, se že pomoč Božja glasi,“ pravi pregovor, in tudi tu se je spolnil. Ko revež v britki žalosti stegne roke proti podobi, zadene ob mizo in podoba pade na tla. Hitro jo pobere, — pa kaj zagleda? Oljnata barva se je nekoliko odločila in čisto zlato se zasveti. S tresočima rokama barvo odrgne, in kmalo stoji pred njim Marija v bliščečem zlatu. Za drag denar prodá ubogi rokodelec dragoceni kip, kterega

je umorjeni plemenitaš pred svojo smrtjo z oljnato barvo prevlekel, da bi ga rešil pred pohlepniimi Jakobinci. — Minula je zdaj revščina: Marija je pomagala, ter junaško djanje in njeno pobožno češčenje bogato poplačala.

Molitev.

O Marija! presveta Mati Jezusova in čista nevesta sv. Jožefa, sprosi vsem staršem, gospodarjem in gospodinjam tiste čednosti, ki so cvetele v Tvoji hišici v Nazaretu: stanovitno pobožnost, krščansko ljubezen, sveto gorečnost, strah Božji, trdno zaupanje v Boga, potrpežljivost v križih in nadlogah, modro ljubezen do njih otrok, da sebe in vse svoji skrbi izročene večno zveličajo. Amen.

Š m a r n i c a.

Molite v čast Jezusu, Mariji in sv. Jožefu 3 Očenaše za vse krščanske družine.

Enajsti dan.

Šesta postaja: Starost.

Predzadnja postaja našega življenja in romanja na zemlji je tiha, siva starost. Vsakdo si želi do visoke starosti živeti, ali kadar jo učaka, jo težko, težko prenaša. Stara ženica, kateri se na obrazu in na postavi bere, da je marsikaj pretrpela; star mož s snežnobelimi lasmi, kateremu glava k zemlji sili, in mu mora palica podpirati oslabele noge; — to je res žalosten pogled. Visoka starost je sicer redka, — ali dragocena. Skušnja uči, da izmed sto ljudi jih komaj devet učaka šestdeseto leto, še manj višjo starost; veči del človeških otrok pred dvajsetim letom svoj tek dokonča. — Dragocena je starost, ker je še mogoče v kratkem času zadnje postaje pretečeno poravnati, zamude nadomestiti, in ob enajsti uri še toliko plačila zaslužiti, kakor oni, ki so dneva težo in vročino trpeli. Kako se more to zgoditi?

Star gospod prišel je nekdam v samostan k misijonarju. „Prečastni gospod!“ mu reče, „ko sem bil še mlad, odgojevali so me pobožni stariši skrbno v krščanski veri; obiskoval sem šole in govorili so, da naš učitelj nima nič vere. Rad bi skusil, si mislim, kakošen je človek, ki vere nima. Žalibog! žalostne nasledke

te skušnje spoznal sem le predobro. V strašnih zmotnjavah omadeževal sem svojo vest z brezštevilnimi grehi. Štirideset let je minulo, kar nisem bil pri spovedi. Star sem, smrt je blizu. Velik je moj greh! Oh, pomagajte mi!“

Kadar pride evangelijski romar na zadnjo postajo, kadar se ura njegovega življenja že dvanajstej bliža, tedaj je prvi opomin, ki dušo pretresa: „Smrt je pred vratmi!“ — Gospod pa govori: „Delajte, dokler je dan; ker pride noč, ko nobenemu ne bo več mogoče delati.“ — Vest opominja: Grešnik si, velik grešnik, smrtni grešnik, in grehov teža še ni izbrisana, velik dolg še ni odpuščen. Tvoje spovedi, obljube poboljšanja bile so lažnjive; — toda ti nisi goljufal Boga, ne spovednika, ampak samega sebe. Še je čas grehe izbrisati, čez eno leto, čez en mesec, čez en dan bo prepozno. Za grehom mora priti kazen: Sekira jeze Božje je že nastavljena. Še zamoreš oditi, — pozneje morebiti ne več!

Sveti Barlaam je bil slaboten starček. Snežnobeli lasje, opešane moči, sklonjena postava pričala je visoko starost. Nekdo ga vpraša, koliko je že star, in Barlaam odgovori: „Še le štirideset let.“ — Ker ne verjame, pristavi svetnik: „Zares nisem starejši, ker ravno štirideset let je, odkar sem se spreobrn timer k boljšemu čednostnemu življenju. Trideset ali štirideset let poprejšnjega življenja ne štejem; zame so zgubljena.“

Najbolj vznemirja evangeljskega romarja strah pred večnostjo. Notranji glas, ki ga ni moč zadušiti, kliče: Kmalo slišiš besedo: „Daj odgovor od svojega hiševanja!“ Vsaka prazna beseda se bode tehtala; neizprosljivi, pravični sodnik bo slehernemu povrnil po njegovih delih. Kdo ne bo vprašal v toliki stiski: Kaj mi je storiti? Kako naj storjeno popravim? Kako zamujeno nadomestim?

1. Opravi popolno, natančno veliko spoved. 2. Pogosto se spoveduj in srčno žalost obujaj. „Ako sami sebe sodimo, ne bomo sojeni,“ pravi sv. Pavelj. 3. Večkrat vredno prejmi presv. Rešnje Telo. 4. Prav vestno spolnuj Božje zapovedi. „Kdor mojo besedo dopolni, ne bo smrti videl vekomaj,“ je obljubil Jezus, večna resnica. 5. Pogostokrat Bogu daruj za se kri in trpljenje Jezusa Kristusa, in vdeležuj se odpustkov, da si izbrišeš in poplačaš kazni v vicah. „Kri Kristusova nas očiščuje vse hudo-bije,“ govori sv. Janez. 6. Prisrčno moli k sv. Srcu Jezusovemu, in časti kraljico nebeško Marijo in svetnike. 7. Neprenehoma se zatajuj in vadi v potrpežljivosti. 8. Opravljalj dela krščanske ljubezni in usmiljenja.

Marija pred smrtjo.

Marija presveta Devica sicer ni čakala visoke starosti, vendar je po vnebohodu svojega

Sina še petnajst let in tri mesce na zemlji živel, kakor je sama sv. Brigiti razodela. Prebivala je na gori sijonski v mali hišici, ne daleč od hiše sv. poslednje večerje. V tej hišici je živel bolj angeljem, kakor ljudem podobna; svetu je vsa odmrta, nič posvetnega je ni moglo več veseliti. Vsako noč, kakor piše sv. Ambroz, je o polnoči vstajala in molila, dokler ni solnce izšlo. Vsaki dan zjutraj ji je neki sv. Janez mašo bral, pri kateri je z nebeško radostjo in pobožnostjo sv. Rešnje Telo prejemala. V dokaz vsega tega se vidijo še dandanašnji ostanki stare kapele, ki je nekda j tu stala, kjer se kaže tudi altarni kamen, na katerem je sv. Janez maševal. Odkar je bil njeni ljubi Sin Jezus v nebesa odšel, prišel jo je večkrat obiskat, in jo je s svojo pričujočnostjo tolažil; posebno o ponočnem času, ko je bila v molitvi. Bolj ko se je bližal konec Marijinega življenja, bolj je rastla njena želja, da bi umrla, in k svojemu ljubemu Sinu v nebesa prišla. Ta goreča ljubezen in to materino hrepenenje je postajalo zmiraj večje, tako, da je neprenehoma zdihovala: „Kakor hrepeni jelen po studenčni vodi, tako hrepeni moja duša po Tebi, o Bog! Mojo dušo žeja po močnem živem Bogu. Kdaj pridem in se prikazem pred Božje obličje?“ — Sv. Brigiti je Marija sama to-le razodela: Ko je nekega dne na oljski gori molila, vnela se je v nji taka želja, pri svojem Sinu biti, da je vroče solze

hrepenenja točila. Od pregoreče ljubezni ni mogla več prenašati, da mora biti tako dolgo brez pričujočnosti svojega Sina; zato ga je milo prosila, naj jo iz te revne zemlje gori k sebi vzame. Glej! tu se prikaže angelj Gabrijel, z nebeško svetlobo obdan, globoko se ji prikloni in reče: „Češčena si Marija! blažena Mati mojega Gospoda. Tvoj Sin, naš Bog in Gospod, me je poslal, naj ti oznanim, da je čas, da prideš k Njemu in prejmeš krono, ktera Ti je v njegovem kraljestvu pripravljena. Vedi, o blažena Mati mojega Gospoda, da boš v treh dneh umrla, in koj v nebesa k svojemu ljubemu Sinu šla.“

Te besede so Marijo tako razveselile, da je obe roki sklenila in z veselim glasom rekla: „Češčen in hvaljen bodi, moj Gospod in Sin, Jezus Kristus!“ — Potem je angelju rekla: „Ako sem milost dobila pred očmi svojega Sina, hočem ga za svoj srečen konec še tri reči prositi: Prvič, da naj k meni pride, in naj bo vpričo pri moji smrti. Drugič, da tudi vsi aposteljni k meni pridejo in moje telo pokopljejo. Tretjič, da mi ne pride nobeden hudoben duh pri moji smrti pred oči.“ Angelj ji odgovori: „Te tri prošnje so Ti uslišane; Tvoj Sin bo namreč k Tebi prišel in vsi aposteljni; hudobnih duhov pa se nikar ne boj, ker so vsi Tvoji oblasti podložni.“

Tako se je presveta Devica Marija za bla-

ženo smrt pripravljala do tri in šestdesetega leta svoje starosti, kakor pobožna povest pripoveduje.

Z g l e d.

Eden Marijinih največjih častilcev bil je sv. Alfonz Marija Liguori, ki je Marijo tako otroško ginljivo ljubil, in ga je tudi ona materno zvesto ljubila. Že v prvih otroških letih se mu je vnela ljubezen do Marije, in večkrat so ga našli klečati pred njeno podobo. Pod varstvom Marijinim ohranil je oblačilo nedolžnosti, neomadeževano do smrti. Marija mu je sprosila poklic v duhovski stan. Ko je sklenil svet zapustiti, in vsi časti se odpovedati, katero je smel pričakovati po svojem plemenitem rodu in po svojih zmožnostih, podal se je v cerkev Marije Device, obesel na njen altar svoj meč, v znamenje, da bo zdaj naprej njen duhovni vitez, da bo njeno čast branil z besedo in pismi. — To je spolnoval vse življenje.

Noben dan ni minul, da ne bi obiskal Mariji posvečene cerkve, ali njenega altarja, da jo je počastil in se njenemu varstvu priporočil. Vsako soboto se je Mariji v čast postil ob suhem kruhu in vodi. Na vsak Marijin praznik se je devet dni pripravljal. Vedno, tudi kot škof, nosil je pri sebi rožnivenec, vsaki dan ga je molil, in pet psalmov na čast Mariji. Kadar je ura bila, pozdravil jo je s Češčeno Marijo; naj je bila ravno najvišja gospoda pri njem, pretrgal je govorico, da je to dopolnil. Govoril je pogostokrat, da je ena Češčena Marija več vredna kot ves svet. Nikdar ni šel iz hiše, ne domú prišel, da bi Marije z molitvico ne pozdravil, ali jo obiskal. Nobenega, najnavadnišega opravila ni pričel, dokler se ji ni priporočil. Imenoval jo je svojo mater, varhinjo, največje zaupanje za Bogom.

Kakor je sv. Alfonz sam Marijo ljubil, tako je želel, naj bi jo vsi ljudje ljubili, častili in poveličevali; zato je v vsaki pridigi govoril tudi o Mariji, vsakemu spovedancu je priporočal Marijino češčenje. Ko je nekdanj v mestu Amalfi o misijonu pridigoval o varstvu Marijinem, zaklical je ves goreč in navdušen: „O da bi vi imeli do Marije tako zaupanje, kakoršno morate imeti! Zato hočem za vas moliti.“ Po teh besedah povzdigne oči proti nebu, in vse ljudstvo vidi, kako se dva čevlja čez pridižnico povzdigne. Obrne se proti podobi Matere Božje nasproti pridižnice. Marijina podoba zasveti se v prečudni svetlobi in eden žarek iz nje zablišči ravno na čelo sv. Alfonzu. Vse ljudstvo ginjeno kliče: „Čudež! Milost!“ — Nato svetnik razodene pričujočim svojo prikazen, in jim pove, da jim je Marija obljubila svoje varstvo.

Kakor v življenji, tako je tudi o smrtni uri Marija svojemu častilcu na strani stala. V noči pred njegovo smrtjo, ko je ležal nezaveden, prineso mu podobo žalostne Matere Božje; — oči se mu odprejo, obličje se mu zažari, in sladko se nasmehlja. Čez eno uro se še ravno tako zgodi. In tako je umrl ta ljubljeni sin Marije Device v naročji svoje matere, ker je njeno podobo umirajoč v rokah držal, brez smrtnih težav. Mirno in lahko je svojo dušo izdihnil, ravno opoldne, ko so zvonovi milo oznanjali angeljevo češčenje.

Molitev.

O Marija, premilostna! kadar se nam nagne dan življenja, kadar nam trudna glava in trepeče roke pričajo, da se bliža odgovor od našega hiševanja, takrat nam

sprosi milost, da ob enajsti uri še popravimo, kar smo zamudili, da si zadnje dneve nabiramo zakladov za nebesa, in se bogati na dobrih delih ločimo od zemlje. Amen.

Š m a r n i c a.

Molite dva Očenaša in priporočite Mariji vse, ki so na postaji starosti, da bi spoznali, kaj jim je še poravnati in popraviti pred bližnjo smrtjo. Kdor je sam star ali stara, naj tembolj premišljuje pretečeno življenje.

Dvanajsti dan.

Zadnja postaja: Smrt.

Prej ali poznej pride evangeljski romar do zadnje postaje svojega življenja, pred temna, smrtna vrata, in skoz nje nastopi zadnjo pot v neskončno večnost. Ta pot čaka vseh brez razločka; vse drugo je negotovo in dvomljivo. Ti si postaven trden mož, in meniš, da bodeš dolgo, dolgo živel; — morebiti umrješ prej, ko misliš. Ti upaš obogateti; — morebiti se ti ne posreči. Ti upaš ozdraveti, — znabiti se ne zgodi. V prihodnjosti, jutri je vse negotovo in

dvomljivo, samo smrt je gotova. „Človeku je odločeno enkrat umreti.“ Rojen si; gotovo je tedaj, da boš umrl.

Velikanske, krasne, veličastne so zvezde, pa naj se premikajo še tako naglo, vendar od izhoda proti zahodu hitijo; prej ali poslej v orjaških krogih v teku enega dneva zginejo spred oči. Ravno tako ljudje; kratek čas se svetijo in lesketajo na zemlji, ali naglo tekajo proti zahodu, in ob konci življenja zginejo v smrti. Kaj ti tedaj pomaga, ako se danes kinčaš z zlatom in biseri, jutri pa si gol in vsega oropan? Kaj ti pomaga, ako danes prebivaš v sijajni palači, jutri pa te venkaj nesejo, zaprejo v majhno, leseno hišico? Kaj ti pomaga, če danes cela zemlja pred teboj trepeta, ako vladaš milijone, jutri pa je smrtna sodba čez tebe izrečena, in te mrliča položijo v mrzlo naročje matere zemlje?

Gotovo je, da bo tudi nam enkrat poslednja ura odbila; — ali strašna je misel, da je tista ura negotova. Smrt stegne svojo mrzlo roko, in ne gleda na čast in imenitnost; tu zgrabi ženo, tam moža; tu bogatina, tam berača; zdaj mladenča, zdaj starčka; zdaj cesarja, zdaj kmeta; tu očeta, tam otroka. Nikjer nisi gotov: smrt ne gleda na čas, pogostokrat se nič ne napove, pride kakor tat po noči, ob uri, kadar ne mislimo.

Jezus pripoveduje priliko o bogatem možu,

kteremu je polje rodilo toliko sadú, da je dejal sam sebi: „Kaj mi je storiti, ker nimam prostora spraviti svoj pridelek?“ In rekel je: „Vem kaj bom storil, podrl bom žitnice in večje postavil, in vanje bom spravil vse, kar mi je zrastlo, in svoje blago. In porečem svoji duši: Duša moja! veliko blaga imaš spravljenega za prav veliko let; počivaj, jej, pij in bodi dobre volje.“ Bog pa mu je rekel: „Neumnež! to noč bodo tvojo dušo tirjali od tebe, kar si pa spravil, čegavo bo?“

O strahovita misel! še nocoj nisem gotov svojega življenja. In najhujše pri tem je, da zadnja ura odloči celo večnost. Kakoršna je duša evangeljskega romarja v tistem trenutku, ko ga smrt pokosi, tako se njegov sodba odloči za celo večnost. „Kamor drevo pade, proti jugu ali proti severju, tam obleži,“ pravi Modri v bukvah pregovorov. Kadar storiš zadnjo stopinjo na tej postaji življenja, je tvoja poskušnja končana; potem ni več premembe. Za dobro prejmeš večno plačilo, za hudo večno kazen. Enkrat rešen, si rešen na veke; enkrat pogubljen, si na veke pogubljen. Zmagajoč prejmeš večno, nebeško krono, premagan večno sužnost, večno sramoto. Romanje je končano. Minul je čas poskušnje, svobode, pokore, sprave, milosti, zasluženja. Več ni mogoče zaslužiti, ne zgubiti. Evangeljski romar je na svojem konci. Čas plačila je nastopil.

Moder mož je dejal: „Noben sodnik ni tako zvest in neizprosljiv, kakor smrt“. Smrt ne pozna zunanje veljave, ne usmili se udov in sirot, ne gleda na starost, ne ozira se na bogatina, ne boji se velikašev zemlje, ne zaničuje revežev, ne varuje učenjakov, vsi morajo plačati dolg greha, pasti pod njeno neizprosljivo koso. — Spominjaj se toraj, o človek! prilike, ktero nam pove prerok Izaija: „Vse meso je kakor trava, vsa čast ljudi kakor cvetica na polji“. Danes si močan in zdrav, cveteč in rudeč, v obilnosti in sladnosti, jutri je lahko tvoje telo mrtvo, ostudno smrdljivo. Kaj tedaj pomaga lepota? kaj čast in bogastvo? More li obvarovati črvov? rešiti gnjilobe in trohnenja? Poglej v temne grobove in spoznal boš, kaj te znabiti kmalo čaka. Največa tvoja modrost bodi, vedno se smrti spominjati. „Poslednji dan nam je prikrit,“ pravi sv. Avguštin, „zato da smo vsaki dan pripravljeni.“ Blagor nam, ako smemo upati milostljive sodbe, potem se nam ni bati grenke smrti.

„Draga je smrt pravičnih v očeh Gospodovih.“ Kdo bi se ne veselil, kadar po grozovitnem viharju, in mnogoterih nevarnostih dojde v varno zavetje? Bode li tedaj kristjan žaloval, kadar iz pregnanstva skoz smrtna vrata stopi v preljubo domovino? Oj, srečno umrje on, ki v trenutku, ko dokonča časno življenje, začne večno in srečno življenje; komur zapoje zvon

vstajenja v nebeškem Sijonu, takrat, ko mu na zemlji klenka mrtvaški zvon. Smrt svetnikov je izhod iz umrljivega življenja, in prehod v neumrljivost; popotovanje iz časnosti v deželo srečne večnosti.

Smrt Marijina.

Pregovor pravi: „Kakoršno življenje, taka smrt.“ O kako lepa, srečna je morala biti smrt Marijina, ker je ona vse svoje žive dni edino le Bogu služila! O Marijini boleznì imamo to razodenje. Na praznik Marijinega vnebovzvetja je bila sv. Mehtilda v duhu zamaknjena; zdelo se ji je, da vidi Devico Marijo v postelji ležati, ki je bila s prelepimi prti pogrtnena. In ona ji je rekla: „Kako je to, o Devica, da si Ti tako bolna, in da se mi tako prikazuješ? Saj mi verujemo, da nisi trpela nobenih smrtnih težav in bolečin.“ Marija ji je odgovorila: „Ogenj Božje ljubezni me je oslabil, ki je v meni obudil neizrekljivo hrepenenje, Boga videti, in pri njem biti.“ Mogla je tedaj v resnici reči z nevesto v visoki pesmi: „Od ljubezni omedljudem.“

Spolnile so se tudi prošnje Marijine. Vsi sveti aposteljni, kakor pripoveduje pobožna povest, so se zbrali krog njene smrtne postelje. Ni bila bolna, ne starosti, ne posebne človeške slabosti na deviškem telesu Marijinem poznati ni bilo; ogenj čiste goreče ljubezni Božje ločil

je dušo od telesa. Videti aposteljne in druge učence Jezusove žalostne okrog sebe stati, jih tolaži. sv. Janezu se za ljubeznivo skrb zahvali, ter obljubi pred sedežem milosti Božje po materno zanje skrbeti.

Angeljske trume prepevajo s prečudno sladkim glasom besede visoke pesmi: „Vsa lepa si Marija! in madeža ni na tebi. Cedeče satovje so tvoje ustnice. Tvoje oči so oči golobice, in duh tvojih čednosti je čez vse dišave. Glej! zima je prešla, deževati je jenjalo, cvetice so se prikazale, cveteči vinogradi so zadišali, in grlični glas se je slišal v naši deželi. Vstani, hiti naša kraljica! Pridi doli z Libanona, pridi, da boš kronana.“ — Ko je bilo ob treh popoldne, pride Jezus sam in vabi ljubeznivo v nebeško veselje svojo ljubljeno Mater: „Vstani, moja prijateljica, moja nevesta! Vstani in pridi moja golobica! Pokaži mi svoje obličje, naj doni tvoj glas v mojih ušesih; ker tvoj glas je sladek, in tvoje obličje je zalo.“ In Marija je rekla: „Moja duša povelečuje Gospoda, in moj duh se veseli v Bogu, svojem Zveličarji.“ — Kristus ji zopet govori: „Pridi moja izvoljena! Pridi z Libanona moja nevesta, pridi, da boš kronana.“ Marija odgovori: „Moje srce je pripravljeno. Moj Jezus! v Tvoje roke izročim svojo dušo.“ Ko je to izgovorila, je zatisnila svoje deviške oči, in njena neomadeževana duša se je z veseljem ločila od svojega telesa.

Vzdignila se je najsvetejša duša, kar jih je bilo na zemlji, in jih bode, čudež vsemogočnega Stvarnika, najslavnejše delo svete Trojice pred tron večnega Boga, spremljana od angeljev in svetnikov, — ter v nebesih kraljuje, kamor mi vsi za njo priti želimo.

Z g l e d.

V Rimu na hribu, imenovanem Monte Cavallo, papeževi palači nasproti, stoji mala cerkvice sv. Andreja, katero imenujejo zaradi krasote „la gemma romana“, „biser rimski“. Cerkev je lastnina družbe Jezusove, kjer sprejemajo novince. V drugem nadstropji redovne hiše je sobica, zdaj predelana za kapelico, v kateri je umrl sv. Stanislaj. Na vsaki strani sobe je altar; eden je posvečen Srcu Jezusovemu, drugi Srcu Marijinemu. Med altarljema ob steni je postelja, na kateri leži kip umirajočega Stanislaja v naravni velikosti, s križem v roki, okoli kterelega je svet rožni venec. Vse je iz najdražjega marmorja; glava, roke in noge iz belega, redovna obleka iz črnega, drugo iz pisanega marmorja. Kip je izdelal eden največjih umetnikov tako zvesto, da se vidi, kakor bi Stanislaj res kot mrlič pred nami ležal. Zadej na steni je velikanska, krasna podoba; nebeške device, med njimi sv. Barbara, sv. Neža in sv. Cecilija umirajočemu Stanislaju naproti gredo, in mu cvetice na pot potresajo, po kateri naj gre v nebesa. Zgoraj ga čaka Marija, preblažena Devica, v sredi angeljev, z razprostrtimi rokami, hrepeneča svojega dragega sina na svoje materino srce pritisniti, in ga peljati v rajsko veselje.

Ta podoba kaže, kar se je res zgodilo, ko je Stanislaj svet zapuščal. — Malo dni prej nedolžni mlade-

neč, popolnoma zdrav, pri mizi sedi in piše pismo. Komu pač piše? — Oh, verno, otroško srce se nad tem ne bo spodtikalo. Stanislaj piše pismo svoji materi, pa ne pozemeljski, ampak nebeški. In kaj piše? „Oh, preljuba Mati!“ tako piše, „veš, da sem od mladih nog Tvoja lastnina; neizrekljivo Te ljubim, in težko mi je tako dolgo ločen biti od Tebe; glej blizo je praznik Tvojega vnebovzetja; rad bi ga že v nebesih obhajal. O daj mi umreti iz ljubezni do Tebe, sprejmi me k temu prazniku v nebesa!“ — Pismo zapečati; položi ga na altar. Marija prošnjo usliši. Ne toliko majhna mrzlica, ampak ognjena ljubezen položi Stanislaja na posteljo. Na praznik Marijinega vnebovzetja leži veselega obraza na smrtni postelji, križ, rožnivenec in malo podobico Matere Božje v rokah. „Kaj boš zdaj z molekom,“ reče mu neki redovnik, „saj ne moreš moliti?“ Stanislaj se nasmeblja, in pravi s slabim glasom: „Saj je od moje predrage Matere Božje; ker je od nje, me tolaži, naj ga le pogledam.“ — „Oh,“ reče na to duhoven, „kako se boš še le radoval, ko boš kmalo videl Marijo v njeni slavi, ko te bo k sebi poklicala, ko ji boš roke poljubil, na njenem srci počival.“ Te besede Stanislaja čudno prevzamejo, lice mu žari, roke in oči v sveti radosti proti nebesom povzdigne, podobo Matere Božje poljubuje, goreče in pobožno jo na srce pritiska.

Ko mu prineso sveto popotnico, prosi, naj ga na tla položijo, z največjo ponižnostjo in veseljem prejme Telo Gospodovo, nepopisljiva miloba se sveti na deviškem obrazu. Ko že pojema, prav tiho izgovarja imeni Jezus in Marija, ktera mu je, kakor mislijo, naproti prišla s tistimi devicami, ktere je najbolj častil, in izdihne svojo dušo tako mirno in lahno v roke svojega Stvarnika, da niso vedeli, je li živ ali mrtev. Obličje je lepo rudeče; ljubeznive oči, proti nebesom obrnene, svetijo se in niso udrte. Pokažejo mu podobo Matere Božje pred oči. Več je ne poljubi, več ne pokaže svoje

ginljive ljubezni do nje. Zdaj je gotovo. Stanislaj je mrtev; zakaj živeti bi ne mogel, da bi ne pokazal svoje ljubezni do Marije, drage matere svoje.

Molitev.

Spomni se, o preusmiljena Devica Marija! da še nikdar ni bilo slišati, da bi bil kdo zapuščen, ki je pod Tvojo brambo pritekkel, v Tvojo pomoč klical, Tvoji prošnji se priporočal. S tem zaupanjem potrjen, pribežim k Tebi, o devic Devica! k Tebi, o Mati Jezusa Kristusa pridem; pred Teboj revni grešnik zdihujem. Ne zavrzi, o Mati večne besede, moje prošnje: Mati! pomagaj mi, prosim Te, v vseh britkostih, posebno pa o moji smrtni uri. O dobrotljiva, o milostljiva, o ljubezniva Devica Marija. Amen.

Š m a r n i c a.

Molite do jutri vselej pri angeljevem zvo-
nenji Češčeno Marijo in pristavite besede: Ma-
rija sprosi nam srečno zadnjo uro!

Trinajsti dan.

Priprava na smrt.

K preroku Hananiju, ki se je pregrešil nad postavo Gospodovo, pride prerok Jeremija, in mu zakliče le tri besede, pa težke, strašne besede: „Hoc anno morieris!“ — „letos boš umrl!“ In Hananija je umrl tisto leto v sedmem mesecu. — Moj Bog! kaj, ko bi meni veljalo to prerokovanje? kako strašno bi bilo? Še nekaj mesecev, in potem? — — Kaj mi je storiti? Skrbno se na smrt pripravljati.

Smrtna ura, o kateri se odloči cela večnost človekova, je tako imenitna, da nobena skrb, noben trud ni prevelik, nanjo se vredno pripraviti; da se nam ne zgodi, kadar Gospod pride, kakor peterim nespametnim devicam, katerim so svetilnice ugasnile, in ker niso imele olja, so prepozno prišle na ženitnino, ter morale slišati besede: „Jaz vas ne poznam“. Hočeš se na smrt dobro pripraviti:

1. Spominjaj se pogosto smrti. „Kdor smrti nikdar ne pozabi, bo zmagal, kadar pride,“ pravi sv. Gregor. Že neki neverski modrijan je spoznal, kako potrebna in koristna je ta misel, in samo zato je imel služabnika, da ga je smrti spominjal. Zapovedal mu je: „Kadar se podam k počitku, reci mi: morebiti več ne vstaneš; ko se zbudim, spomni me:

znabiti več ne pojdeš počivat; — kadar idem od doma, zakliči mi: morda več domú ne prideš; — kadar se domú vrnem, sprejmi me z besedami: znabiti se več od doma ne podaš.“ — Sv. Vincencij je govoril najrajši o poslednji uri; in sv. Ignacij je dejal, da ni boljšega svetovalca, kakor je spomin na smrt.

2. Hrepeni umreti. „Kdor hrepeni ločiti se, in s Kristusom biti,“ pravi sv. Avguštin, „ne umrje potrpežljivo, ampak živi potrpežljivo, in umrje radostno.“ Sv. Terezija je tako pristrčno hrepenela k Bogu priti, da je vselej, kadar je slišala uro bítí, veselo izkliknila: „Hvala Bogu! zopet smo eno uro bliže večnosti.“ Slišala je nekđaj pesem peti, ki se začne z besedami: „O sladki Jezus! moje oči Te bodo gledale“; — in njeno srce se je vnelo v takem koprnenji po Bogu, da je omedlela, in so jo morale sestre v postelj nesti. V tem gorečem hrepenenji in poželenji po nebesih zložila je premilo pesem, v kateri se vsaka kitica prične z besedami: „Mrjem, ker še ne umrjem!“

3. Prejmi presveto popotnico. „Kdor je moje meso, in pije mojo kri,“ pravi Gospod, „ima večno življenje, in jaz ga bom obudil poslednji dan.“ Sv. Ciprijan pravi, da je sv. Rešnjé Telo najmočnejša bramba v boji in potrebna popotnica na popotovanji v večnost.

4. Prejmi sveto poslednje olje. Sv. Tomaž trdi, da je sv. poslednje olje dopol-

nenje vseh zveličavnih pripomočkov; zato naj vsi, katerim je mar telesni in duhovni blagor, skrbé, da ta zakrament o pravem času in vredno prejmejo. Bere se o sv. Abelardu, da je po svetem poslednjem mazilenji oči in roke proti nebesom povzdignil, in izkliknil: „Zdaj, o Gospod, pusti svojega hlapca v miru iti! Prejel sem vse Tvoje skrivnosti, družega ne želim več, kakor k Tebi priti.“

Drug bolnik ni hotel prejeti sv. poslednjega olja, ker ni vedel, da ta zakrament pogostokrat tudi telesno zdravje podeli. Po smrti se prikaže nekemu prijatelju in mu pravi: „Ne bil bi jaz v vicah, ampak še živ med vami, ko bi bil v bolezni prejel sv. poslednje olje.“

5. Pred bližnjo smrtjo pečaj se le z Bogom. Kristus je poslednje tri ure na križu tako delal, tudi mi moramo na smrtni postelji tako ravnati. Sv. Avguštin v poslednji bolezni deset dni pred smrtjo ni pustil nikogar k sebi, razun zdravnikov, in teh, ki so mu stregli, da ga niso motili v občevanji z Bogom. — Ravno tako je želela velika svetnica Elizabeta iz Turingije zadnje dni svojega življenja, naj je nihče ne obišče, in naj jo samo pustijo; rekla je: „Želim, da me nobena reč več ne moti, da zamorem misliti na svojega sodnika, in da se pripravim na sodbo.“

6. Kliči sveto ime Jezus. Jezus naj bo naše geslo, s katerim stopimo pred vrata

večnosti, in čuvaji nebeškega Jeruzalema nam ne bodo branili vanj stopiti.

Tako je storil sv. Ignacij, ki je stopil v raj, ko je ravno to sveto ime izrekel; tako sv. Katarina iz Bolonije, ki je trikrat zaklicala: Jezus, in je umrla. Sv. Janez od Boga je umrl klečé, ko je glasno izklicnil: Jezus, Jezus! Častitljivi kardinal Belarmin je pred smrtjo tridesetkrat to ime izgovoril. Pobožni Teodor Kanizij, kterega je mrtvud zadel, sedem let ni mogel druge besede spregovoriti, kakor Jezus, Marija: — ob smrti pa je klical: „V nebesa, v nebesa!“

7. Daruj Bogu Kristusovo trpljenje. Naj bodo naši grehi še tako veliki, vse izbríše kri Jagnjeta, ki odjemlje grehe sveta. „Blagor jim, kateri so svojo dušo v krvi Jagnjetovi umili.“

Nek redovni brat se je po smrti prikazal svojemu predniku in mu povedal, da je brez vic v nebesa prišel, in sicer zato, ker je v življenji imel navado, vselej, kadar je šel memo podobe Križanega izpregovoriti molitvico: „O Gospod! prosim Te, zavoljo Tvojega britkega trpljenja, ki si na križu zavoljo mene pretrpel, posebno, ko se je Tvoja duša od telesa ločila, usmili se moje duše, zlasti o smrtni uri.“ — „O sladki križ!“ klical je Didak pred smrtjo. — „o sladki žebli! o sladki Jezus!“ in je umrl.

Marija pomočnica o smrtni uri.

Stala je prežalostna Mati Božja na Kalvariji pod križem svojega Božjega Sina; videla ga je, kako cele tri ure v neznanih bolečinah umira, kako se duša njegova trga od razmesarjenega telesa; slišala je, kako v popolni zapuščenosti bolestno zakliče: „Moj Bog, moj Bog! zakaj si me zapustil?“ Tedaj je pač spoznala, kako britka, kako huda, kako nevarna mora biti še smrtna ura za revnega, grešnega človeka, ako že Nedolžni, Presveti tolikanj trpi. Takrat je sklenila, da bo vsem umirajočim na strani stala, posebno njim, ki jo častijo, in se ji zvesto priporočajo za srečno zadnjo uro. Zato je sveta cerkev pridejala Češčena Mariji lepe, tolažilne besede: „Sveta Marija! prosi za nas na našo smrtno uro“.

Zlasti ob smrtni uri se prizadeva hudič, ki okoli hodi, kakor rjoveč lev, da bi bolnika zmotil, naj bi svojih grehov prav ne obžaloval, ali pa ga straši, naj bi obupal. „Marija pa,“ pravi sv. Bonaventura, „pošlje svojim umirajočim častilcem in služabnikom nadangelja Mihaela, in druge angelje, naj jih branijo, hudičevih skušnjav obvarujejo, in duše tistih sprejemajo, ki so tukaj na zemlji Devici Mariji se priporočevali.“ — Častitega Emanuela iz Jezusove družbe in gorečega častilca Marijinega so

hudobni duhovi silno napadali o smrtni uri; Marija pa vidno stopi v njegovo sobo; hudobni duhovi mahom zbežijo, in z divjim krikom vpijejo: „Oh nič ne opravimo, ker ga brani Ona, ki je brez madeža.“ — Sv. Bernard piše o smrti svojega Gerarda: „Poklicali so me, naj pridem čudež gledat, namreč človeka, ki je v smrti veselja koprnal. Kaj je delal moj brat? Umirajoč je prepeval, in pevajoč je umrl, ker mu je Marija kakor luna razsvetlila smrtno senco.“

O koliko izvoljenim dušam se je že Marija ob smrtni uri vidno prikazala, jih s svojo sladko pričujočnostjo tolažila, in s seboj v nebesa peljala! Sv. Mehtildi je Marija sama razodela: „Vsem, ki me pobožno častijo, bom kot ljubezniva mati o smrtni uri zvesto na strani stala, jih branila in tolažila.“ Vera in ljubezen do Marije je spodbujala vse svetnike in kristjane o smrtni uri k Mariji pribežati. Dete nikjer ni tako varno, kakor v maternem naročji. Vse, kar na Marijo spominja, je pomoč v smrtni uri, njeno češčenje, njena mila podoba, njeno ime in srce, škapulir in rožni venec. Marija je vrata nebeška in začetek našega veselja.

Oh, zatorej častimo Marijo, svojo preljubo mater, spominjajmo se njene britkosti, ko je stala pod križem svojega umirajočega Sina, prosimo jo, naj tudi nam stoji na strani v posled-

njem boji. Goreče, pobožno izgovarjajmo, vselej kadar molimo Češčeno Marijo, besede: „Sveta Marija! prosi za nas na našo smrtno uro.“

Z g l e d.

Pobožni Auriema pripoveduje o ubogi pastirici, Mariji po imenu. Ta je imela tako gorečo ljubezen do Marije, da ji je bilo največe veselje, na paši pri Marijinem znamenji na nekem hribcu z ljubo Materjo Božjo se pomenkovati. Ko vidi, da je Marijina podoba brez lepote, sklene jo olepšati, pa ne z zlatom in srebrom, ampak z lepoticjem svoje ljubezni, ktero tudi ubožnost lahko napravi. Nekega dne tedaj na polji cvetic natrga, jih v venec splete in Marijini podobi na glavo dene, rekoč: „O preljuba Mati moja! zlato, z dragimi kamni ozaljšano krono bi ti rada na glavo dala; ker sem pa revna, sprejmi ta venec moje ljubezni do Tebe.“ Tako si je uboga pastirica prizadevala nebeško kraljico počastiti. Kako je pa Marija temu otroku ljubezen povrnila?

Pastirica hudo zboli. Ležala je v revni bajti pri veliki cesti. Domači so imeli veliko dela na polji, torej so ubozega otroka samega doma pustili. Tako zapuščena deklica živo čuti, da se ji smrt približuje; neizrečeno rada bi še svete zakramente prejela, pa nima nobene pomoči. Da bi tedaj to milost zadobila, prav goreče prosi Marijo, ki jo je ves čas svojega življenja tolikanj srčno ljubila in častila. In glej njena prošnja je uslišana. Dva misijonarja gresta ravno po cesti; vsa trudna se v revno bajtico podasta, da bi se v nji opočila, kar zagledata umirajočo deklico. O kako se je njeno srce razveselilo! „Pozdravljena bodita poslanca Božja,“ reče jima, „moja dobra Mati vaju je k meni poslala. Nikar me ne zapustita v smrtnih težavah, dajta mi še tolažbe

naše svete vere, podelita mi Jezusa za popotovanje v večnost!“ Z veseljem sta pobožna služabnika Božja sveto željo dobre deklice spolnila. Eden jo spove, eden pa v bližnjo cerkev leti, in ji sveto popotnico prinese. Po svetem obhajilu se umirajoča prijazno posmehlja, in mirno v Gospodu zaspi s temi besedami: „O milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!“

Molitev.

O Marija! po tisti britkosti, katero si občutila, ko si videla umirati svojega Sina, Te prosim, stoj mi na strani ob moji smrtni uri, varuj me hudega sovražnika, navdajaj me s trdnim zaupanjem v Jezusa, milostljivega sodnika, sprosi mi milost, da vredno prejmem presveto popotnico, in Jezusu izročim svojo dušo. Amen.

Š m a r n i c a.

Zvečer, ko se vležete v postelj, roke na prsih sklenite, in mislite si prav živo, da je vaša smrtna postelja, in da slišite besede: „Daj odgovor od svojega hiševanja!“ kaj bi tedaj želeli? kaj storili? kako umrli?

Štirinajsti dan.

Prepadi.

Ako pride evangeljski romar do svojega pravega konca, v nebeški Jeruzalem, je srečen na veke; ako zgreši ta namen, je nesrečen, pogubljen na veke. Ali moremo ta svoj namen zgrešiti? — Bogu bodi potoženo, da jih je toliko, ki ga zgrešijo, da je mnogo več pogubljenih, kakor zveličanih. Ako umrje zemeljski romar v smrtnem grehu, — zgrešil je svoj namen za vselej, — na večno; pogrezne se v strahovito brezno, — v pekel. O pekel! pogubljenje! strašanska beseda! strah evangeljskega romarja! bodi nam tudi v zdravilo in svarilo! Poglejmo zdaj, dokler je še čas, od daleč v grozovitno brezdno, da se ga srečno obvarujemo. V tem brezdnu so trije grozovitni prepadi.

1. Prvi strahoviti prepad je ogenj in družba hudičev in pogubljenih. Ogenj! ogenj! že beseda sama je strašna. Pade žareča iskra na roko, komaj strpimo bolečino. Bere se o blaženem mučeniku Sarkandru, da so ga na tezavnici razpeli, in mu tako dolgo telo z baklami žgali, da je meso od kosti padalo. Groza je le misliti, kako so pred nekaj leti francoskega misijonarja na Kitajskem mučili; razbelili so železne klešče, in mu živo meso z njimi ščipali; ako se le zmislimo, kako je šumelo

in se kadilo, pretrese nam kosti. „Pozemeljski ogenj pa je proti peklenškemu, kakor dim proti goreči peči,“ pravi sv. Bernard; zakaj to je ogenj, ki je pripravljen satanu in njegovim služabnikom; ogenj, ki ga podpihuje duh jeze Božje zoper njegove sovražnike; ogenj, ki zavrženih ne umori, ampak goreče žive ohrani; „razumen ogenj,“ pravi sv. Avguštin, „ki tem hujše žge, čim večji so grehi“.

Druga strašna misel nas pretrese, ako pogledamo družčino, ki prebiva v brezdnu. Neki trinog je kristjane preganjal, in si je zamislil prav peklenško muko. Ukaže kristjana privezati k mrtvemu truplu, tako dolgo, da mrlič ne segnije in strohni. Strašna misel! Cele dneve in tedne priklenjenemu biti k gnjilemu, smrdljivemu truplu. Od družčine v peklenškem brezdnu pa pravi sv. pismo: „Iz njih trupel se vzdiguje smrad, ki gori v ognji in žveplu.“ Gotovo je v peklenškem brezdnu posebno grozovitna muka, biti v družčini luciferja in vseh hudičev, v družbi samomorcev, očetomorcev, detomorcev, prešestnikov, preklinjevalcev, hinavcev in goljufov, vseh pogubljenih, z njimi na večno trpeti, poslušati njih bogokletstva in obupovanje, z njimi Boga preklinjati, z njimi na veke obupovati. Pa to še ni vse!

2. Najglobokejši prepad. Pogubljeni ne morejo Boga ljubiti, sovražijo Boga, nikdar ne bodo Boga gledali in ljubili, — to je naj-

globokejši prepad. Človeško srce je vstvarjeno za ljubezen, hrepeni po ljubezni. Kadar bo neumrjoča duša slekla umrljivo telo, — takrat bo še le prav spoznala, da je Bog neskončna krasota, modrost, dobrotta in ljubezen, kterega gledati, ljubiti in uživati je zveličanje vsake duše; — toda v tistem trenutku, ko duša to spozna, in hoče nebeško srečo uživati, zasliši nesrečnež, ki hoče s široke ceste, s smrtnim grehom v nebesa stopiti, strašne besede: „Jaz te ne poznam! — Poberi se spred mene v večni ogenj!“ — V dušo pogubljenih na vse veke ne zasveti več iskra ljubezni, v tem grozovitnem peklen-skem brezdnju vlada le sovraštvo, preklinjevanje Božje in obup. Sv. Krizostom pravi, da je to „pekel v peklju.“ Blag, pobožen pesnik popiše to nezmožnost pogubljenih, Boga ljubiti s pretresljivimi besedami:

„Kapljo vode dajte v moje grlo,
 Ki milijone let trpi pekočo žejo!“
 Prosi v brezdnju večno pogubljenje. —
 V večnosti odmeva glas prestrašni: „Trpi!“

„Kapljico tolažbe v mojo dušo,
 V moje srce po pravici pogubljeno,
 Ki na veke zdiha, obupuje.“ —
 „— Nikdar! zamujen je čas rešitve.“

„Vendar,“ pravi angelj maščevalni,
 „Ljubi zdaj Boga, in dvigneš se v nebesa.“
 In prekleti v brezdnju se pogrezne:
 „Ne! — ljubiti več ne morem, — nečem!“

Še ni zadosti! More li biti kaj strašnejšega, kakor pasti v ognjeno jezero? ločen biti od večne ljubezni? Gotovo! Pogrezniti se

3. v prepad brez dna. Večnost je prepad brez dna, ki požre nesrečnega zemeljskega romarja, ako je v zadnjem trenutku svojega življenja smrten grešnik. Grozovitna misel! vedno v sovraštvu Božjem biti, vedno zavržen od Boga, vedno preklet od Boga. Strašanska misel! zmiraj prebivati v žgečem plamenu, zmiraj v družbi pogubljenih čutiti srdito maščevanje Božje. Grozna misel! nikdar ne doseči zveličanja v nebesih, nikdar ne zadobiti ljubezni Božje, nikdar ne upati rešenja, nikdar ne gledati obličja Očetovega. V tistem hipu, ko se pogrezne nesrečni grešnik v prepad brez dna, je zanj vse nespremenljivo, večno. Večen je ogenj, ki ga požre; večna ječa, ki ga obdaja; večni hudobni duhovi, ki ga trpinčijo; večni črv, ki ga grize; večne verige, v ktere je vklenjen; večna sodba, ki ga pogublja; večni Bog, ki ga je zavržel; večni je sam, ki je pogubljen; večna ločitev od Boga, od nebes, od Jezusa, od Marije in vseh svetnikov; večni njegov srd, večna njegova obupnost, večno njegovo sovraštvo. Sv. Gregor pove še več: „Večna bo tudi smrt, ki ne umrje, večni konec, ki nima konca, smrt brez smrti, konec brez konca.“

Ljubezen in gorečnost Marijina,

Danes ste slišali od prežalostnega kraja, od strahovitega brezdna, brezkončnega prepada, od pekla. Ali pa smemo govoriti o Mariji, ko govorimo o peklju? Ali mar Marijina moč sega unstran peklenških vrat, ali mar zamore Marija iz pekla rešiti? — Ne! prošnje vseh nebeških duhov ne morejo enemu samemu pogubljenemu za en trenutek polajšanja sprostiti. In ko bi Kristus še enkrat človek postal, trpel in umrl, pogubljeni ne morejo več odrešeni biti. Vendar pravi sv. Duh v visoki pesmi: „Močna kakor smrt je ljubezen; trda kakor pekel gorečnost.“ Ktera ljubezen je tako močna? Ljubezen Marijina. Ljubezen Marijina kakor žarno solnce otaja ledeno srce grešnikovo, ga premaga in reši večne smrti. Ljubezen Marijina je močnejša ko smrt. Kakošno moč pa ima smrt? Smrt pobere otroka in sivčeka, kralja in berača; ne gleda na stan, ne na starost, ne na lepoto in bogastvo. Tudi ljubezen Marijina premaga grešnika, ki svoja mlada leta v smrt-nih grehah zapravlja; premaga starčeka, ki s sivo glavo po poti hudobije hodi, premaga njega, ki ga je greh v revni stan pripravil, in njega, ki v obilnosti svojim strastim streže. „Trda kakor pekel je gorečnost Marijina.“ Pekel je trd, ker iz njega ni rešenja. Dante, največji pesnik italijanski, poje, da so nad pe-

klenskimi vrati zapisane besede: „Kdor tu noter stopi, naj pusti vsako upanje!“ Toda trja kakor pekel je gorečnost Marijina. Kogar Marija hoče rešiti peklenškega brezdna, ga reši, ako se le sam svojeglavno ne ustavlja. Peklenško žrelo nikdar ni sito, neprenehoma zija in požira nesrečneže, ki hodijo nepremišljeno, predrzno ob njegovem robu. Marijina gorečnost pa jih nazaj vleče, in peklu odtrga gotovi rop, nesrečno žrtvo. Oh! koliko grešnikov, velikih grešnikov je Marijina gorečnost otela večne nesreče! „Trde so grešne vezi,“ pravi sv. Anton, „pa če jih Marija raztrga, so vezi njene ljubezni in gorečnosti še močnejši.“ Nobeden ne pride k Očetu nebeškemu, kakor da ga Sin vleče; tem besedam večne resnice, pristavi sv. Bernard: „in nobeden ne pride k Sinu, kakor če ga Marija vleče“. Oh, potegni torej, blažena Devica Marija, srca vseh pravičnih s svojo lepoto in svetostjo k sebi; srca vseh grešnikov s svojo ljubeznijo in gorečnostjo, da se vsi rešijo peklenškega brezdna, in po Tebi najdejo Jezusa, blaženi sad Tvojega telesa in večno zveličanje.

Z g l e d.

Nekega mladenča so stariši poslali v Hildesheim na Saksonskem v visoke šole. Mladi dijak kmalo zabrede med spridene tovariše, in se udeležuje vseh njih razuzdanosti. Pozabljeni so nauki pobožnih starišev, zastonj je opominjevanje prednikov in navdajanje sv. Duha.

Pa Bog se usmili zgubljene ovčice, s hudo boleznijo vdari lahkomišljenega mladenčca, in mu dá gledati nepopisljive muke zavrženih, da ga reši večne smrti. V boleznini namreč je imel to-le prikazen:

Zdelo se mu je, da je v divjem, strahovitem kraji; pred seboj vidi prepad, iz kterega šviga plamen, kakor iz goreče peči. Radoveden gre bližej, varno in pazljivo, da bi ne padel v brezдно. Pa komaj se približa prepadu, ga grozovitni plamen potegne v globočino. Neizrekljiv strah ga obide, ko vidi, da je od vseh strani obdan od strašnega ognja. Vest mu pokaže brezštevne grehe, in zaslužen kaznen večnega pogubljenja. Plašno se ozira okrog, kam bi se rešil, ter zagleda majhno luknjo, skoz katero se ves ranjen splazi. Boječ se, da bi ga še enkrat ogenj ne dosegel, beži na vso moč, ter pride do veličastne palače. Skoz odprta vrata stopi v prostorno dvorano, tolikanj krasno in bliščečo, da mu vid jemlje. Na prestolu vidi častitljivo gospo v nebeški svetlobi, ter spozna v nji nebeško kraljico Marijo, in okoli nje izvoljene Božje. Pred njo na kolena pade, ter jo prosi, naj ga varuje strašauskega brezdna. Marija pa ga ostro pogleda in reče: „Kdo je ta predrznež, ki se upa priti pred moje obličje? Ali ni eden iz ognjene peči? Urno ga odpravite in vrzite nazaj v ogenj, kterega je tolikokrat zaslužil.“ Mladeneč v obupnosti milo vpije na pomoč, pa Marija od njega svoje obličje obrne. Iz množice stopijo trije svetniki pred sedež Marijin, in jo prosijo milosti za mladega grešnika, ki je k Nji, materi usmiljenja, pribežal. „Zdaj,“ odgovori Marija, „ko je brezbožnež občutil peklenški ogenj, k meni pribeži, kdaj pa je prej mene častil, in se mi priporočal? Ali naj jaz branim grešnika, ki je v malih letih s tolikimi grehi mojega Sina razžalil? Proč z njim spred mojega obličja!“ — Priprošniki pa ne jenjajo prositi Marije, rekoč, da je bil neskušeni mladeneč zapeljan, da ji bo v prihodnjič zvesteje služil. Mladeneč jokaje potrdi, in

obljubi presveti Devici, da ji bo do poslednjega zdihljeja zvest ostal. Zdaj se Marijino obličje razjasni, obljubi mu odpuščenje grehov in svojo pomoč, ter mu reče: „Sprejemem te med svoje služabnike, pojdi v miru in ne pozabi spolnovati, kar si obljubil.“ Mladeneč se zbudi, kar je v prikazni obljubil, je zvesto do konca svojega življenja spolnoval. Postal je mašnik in potem nadškof v Lijonu na Francoskem; poslednjič pa se je odpovedal škofiji, podal se je v samostan sv. Bernarda v Clairevaux in tam umrl v veliki svetosti in spokornosti kakor zvest služabnik Marijin.

Molitev sv. Alfonza.

Presveta, neomadeževana Devica! moja preljubezniva mati Marija! priprošnjica, upanje in pribežališče vseh grešnikov. Priserčno se Ti zahvalim, da si me s svojo mogočno priprošnjo že tolikokrat obvarovala peklenškega ognja, kterege sem s svojimi grehi zaslužil. Stoj mi vedno na strani, zlasti pa v moji zadnji uri. Ne zapusti me, dokler me ne vidiš med izvoljenimi tam v nebesih. Tam Te bom častil, tam Ti bom večno slavo prepeval, zato ker si mi milost skazala. Amen.

Š m a r n i c a.

Premišlujte nekoliko časa besede sv. pisma: „Kdo bi zamogel prebivati v žgečem plamenu?“

Prosíte Marijo, naj vas še v prihodnje varuje peklenškega ognja.

Petnajsti dan.

Noč in tema.

Pot zemeljskega romarja v nebeško domačijo je silno nevarna. Na vsaki postaji življenja našega obdaja nas brez števila nevarnosti. Ni lahko vsem oditi, in ogniti se nastavljenim mrežam; zatorej piše sv. apostelj Pavel, „da se boji zavržen biti, akoravno drugim evangelij označuje“; in nas opominja, „naj s strahom in trepetom delamo za svoje zveličanje“; zakaj „v tečišči sicer vsi tekó, pa le eden stavo dobi“.

Prva velika nevarnost na našem romanji je noč in tema. „Noč ima svojo moč,“ pravi pregovor. Ubogi popótnik, ki v črni noči blodí po neznanih, nevarnih krajih, to najbolj skuša. Sveta groza nas pretresa, kadar beremo, kako so svetoželjni misijonarji prehodili gozde paragvajске ali brazilijanske, ter so po dnevi in po noči, brez orožja in brez strehe blodili, in bili v vedni nevarnosti, zdaj med divjimi zverinami, zdaj med divjaki. Primerilo se je, da je eden izmed njih v temni noči mislil, da se vsede na drevesni hlod, pa je potem v smrtnem strahu spoznal, da se je vsedel na zvito velikansko

kačo boa. Drug zagleda, ko se ravno zabliska, dva strašna tigra, ki sta malo stopinj od njega ležala. Kar je pa temna noč na zemlji, ko nobena stopinja ni gotova, to je v duhovnem življenji evangeljskega romarja noč nevednosti in nemarnosti v verskih rečeh.

Gorje evangeljskemu romarju, ki živi v noči nevere in nevednosti! Naj je v posvetnih rečeh še tako učen in izobražen, kaj mu pomaga vse drugo vedeti, ako v najjimenitnejši stvari, ki zadeva zveličanje njegovo, po temi blodi, in ne pozna pota resnice, ki pelje v večno zveličanje! In oh! koliko je dandanes takih nevednežev na svetu! Oholi učenjaki merijo pota zvezdam na nebu, njih stvarnika pa nočejo poznati, svojega pota v večnost ne vidijo. Drugi se skrbno, neutrudljivo péhajo od zore do mraka za nečimerni mamon, vse njih misli so v posvetnem dobičku, za dušne zaklade jim pa ni mar. Tako se zmiraj bolj bliža čas, o katerem pravi Odrešenik: „Kadar bo Sin človekov prišel, bo mar našel vero na zemlji?“ Zares, naša mladina, zlasti možka, v šolah je v največi nevarnosti zgubiti vero; in skušnja uči, da je brez števila po imenu kristjanov, ki so tisto malo krščanskega nauka, kar so se ga v mladosti naučili, davno že pozabili, in zdaj so popolnoma nevedni v verskih rečéh. Satanu tedaj pač ni težavno v tej noči nevednosti duše loviti in jih pogubljeti. Kaj pa sledí iz tega?“

Prerok nam odgovori: „Ni spoznanja Božjega na zemlji; zato se kletev in laž, morija in tatvina in prešestovanje enako povodnji razliva, in kri se za krvjo preliva“. Na svetu je vse polno bogokletstva, sleparije, samopridnosti, sovraštva, spačenosti, ker ljudje od Boga nič nočejo vedeti.

Skoraj še bolj nevarna je tema v nemarnosti v verskih rečéh. Kaj pa je v nemarnost? V nemaren v verskih rečéh je on, ki trdi, da je vsaka vera dobra, da ni treba ravno poznanjem kazati vere; da je dovolj, če človek le v srci nekoliko verskega prepričanja ima; naj vsak človek po svoje Boga časti, kakor za dobro spozna. Taki krivi preroki tudi pravijo, da vera nima z očitnim življenjem nič opraviti, le v cerkvi naj se skriva. Oni se sramujejo svoje katoliške vere pred svetom, sram jih je vdeležiti se pobožnih vaj in najviših skrivnosti svete vere. Oh Bogu bodi potoženo, da se tudi v naši ljubljeni domovini slovenski ta verska v nemarnost vedno bolj razširja. Ali ne skušamo, da se že zdaj najvažnejši posli, deželna in državna poslanstva od volilcev izročujejo možem, od katerih je očitno znano, da nimajo nič vere? Od kod to pride? Iz v nemarnosti. Oh! tisto katoliško vero, ktero so nam naši predniki tako živo zapustili, — mi tako malo cenimo. Pre dragi moji! dobro si zapomnite: človek brez vere ali v nemaren v veri, človek, ki se sramuje očitno spoznati, da je veren katoličan, —

ni vreden našega zaupanja, naj je potem še tako bogat, učen in zgovoren.

Vnemarnež v veri je, naravnost povem, brezbožen. Le en Bog je, Oče, Sin in sv. Duh, to najvišje bitje je neskončna resnica in modrost, svetost in ljubezen. Ako tedaj reče nevernik: Moj bog je „Višnu“, moj bog je „Brama“, ako pravi turek in jud: v Bogu ni Trojice, ako krščen nevernik govori: narava je moj bog, — in vnemarni trdi: vsi imajo prav v svojem prepričanju, tedaj zasramuje edinega, trojega Boga, — je brezbožnež.

Vnemarnež v veri pa je tudi nespametn. Kristjan pravi: Jezus je pravi Bog in človek skupaj; jud govori: bogokletsvo je Jezusa imeti za Boga, on je bil lažnjivec. Ali ni nespamet trditi: oba imata prav? Katoličan pravi: Jaz molim Jezusa Kristusa, ki je v sv. Rešnjem Telesu živ in osebno pričujoč; protestant pravi: to je malikovanje. Katoličan pravi: zakon je nerazvezljiv, protestant nasprotno. Katoličan časti v papežu namestnika Kristusovega, protestant ga črti kot Antikrista. Ali ni nespamet trditi: oba imata prav?

Torej veljá beseda sv. Pavla: „En Gospod je, ena vera, en krst, en Bog in Oče vseh.“ — „Kakošno družbo ima pravica s krivico? Ali kakošno tovarštvo ima luč s temo? Kakošno družbo ima Kristus z Belialom?“

Zgodnja danica.

Velika nesreča je za popotnika, če ga na potu prehití temna noč. Kako težko čaka belega dneva, s kolikim veseljem pozdravlja malo lučico, ki jo od daleč zagleda, ter jej gre naproti, dokler ne pride do nje, da ga reši ponočnih nevarnosti. — Taka luč nam je Marija presveta Devica, njo imenuje po pravici sv. cerkev „zgodnjo danico“; na njo se ozira zgubljeni popotnik, za njo jadra mornar na širnem morji življenja.

Temna noč je. Črni oblaki pokrivajo zemljo. Začne se svetliti, in proti vzhodu zagledaš lesketajočo jutrnjo danico, in kmalo za njo se pripelje na nebes veličastno solnce, morje svetlobe. Taka je bila na zemlji pred Kristusovim rojstvom. Prekletstvo, katero je izrekel pravični Bog v raji, ležalo je kakor črna noč nad človeškim rodóm. Ljudstva so sedela v smrtni senci nevere in hudobije. Le od časa do časa se je v temni noči zabliskalo, kadar so sveti preroki Mesija napovedovali. Ali glej! jutrna danica se zasveti, Marija se rodi, nebo in zemlja jo radostno pozdravljata, saj ona je druga, srečnejša Eva. Prva Eva je kazen prinesla na zemljo, Marija zveličanje; Eva trpljenje, Marija veselje; Eva smrt, Marija življenje; Eva noč greha, Marija luč milosti; Eva je bila nesrečna zvezda za vse človeštvo, Marija je imela biti osrečilna

jutrna danica. Ko je Marija rekla angelju: „Glej! dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi“, — tedaj je Bog v drugič zapovedal: „Bodi luč!“ — in bila je luč. Izšlo je solnce pravice, Jezus Kristus, pred katerim se pripogujejo naša kolena. Temna noč spremeni se je v beli dan, in grešna mrzlota v toplo življenje milosti Božje. Luč Božjega nauka se je razširjala po celi zemlji in rodila prečudne čednosti, omiko, umetnost in vednost. Pa ljudstva so tudi vedela, da ta luč svete vere in prave izobraženosti pride sicer najprvo od solnca Jezusa Kristusa, pa tudi od Marije, ki je kakor jutrna zarja vstala pred solncem. Pobožni pesniki prepevali so v davnih časih navdušene, krasne pesmi Mariji na čast. Pobožni slikarji so najprej molili rožni venec, potem pa so na platno slikali tiste prečudne podobe Marijine, katerim se svet prečuditi ne more. Še denar je poviševal slavo Marijino, kakor je storila Marija Terezija, naša bogoljubna cesarica, ki je dala kovati znane šmarne tolarje. Koliko veličastnih cerkev in malih kapelic so pozidali naši goreči prednamci po gorah in dolinah, v spomin svoje ljubezni do Marije. Bili so pa takrat tudi srečni časi. Med ljudmi je bilo več vere in zupanja v Boga, več sreče in blagoslova v življenji. To so bili časi, ktere zdaj imenujejo temni srednji vek, kadar so zidali temne cerkve. Res temne cerkve so zidali, ali srca so bila svetla;

zdaj pa zidajo svetle palače, — v srcih pa je mračno, temno. Koliko je src, v katerih je luč svete vere ugasnila, src, ki tavajo v nevednosti in v nemarnosti za večne resnice; koliko ljudi, kateri mislijo in delajo le za denar in premoženje, katerim je za denar vse na prodaj, duša in telo, čas in vest, čas in večnost. Ljudje živijo, ki bogokletno govorijo od svete cerkve in vere, ali pa jo ošabno prezirajo. Ako želimo, da bo zopet boljše postalo, da nam bo danica srečnejših časov svetila, ozirajmo se zopet na našo jutrnjo danico, Marijo Devico, častimo jo goreče, kakor naši predniki. Sv. cerkev pravi o Mariji, da je vse krive vere na zemlji premagala; ona bo premagala tudi našo slabo vero, v nemarnost, našo posvetnost; pripeljala nas bo k Jezusu, ki je luč sveta, in našli bomo mir in srečo v življenji in po smrti.

Z g l e d.

V začetku mesca aprila l. 1850., ko je v Rimu vse pričakovalo povrnitve sv. Očeta papeža Pija IX. iz Gaëte, sprehajal se je nekega večera gospod G . . . . častnik francoske posadke, blizu vatikanske palače, s svojo gospo in dvema sinoma, katerih eden je bil deset, drugi dvajset let star. Gospa G . . . , rojena nemška luteranka, sicer visoko izobrazena, je bila tudi v tej zmoti, da naj človek umrje v tisti veri, v kateri je bil rojen. Večkrat je dejala: „Kar mene zadeva, ne vem, kaj bi mogla še več storiti, ko bi katoličanka bila.“ — Vendar je na tem sprehodu rekla svojemu možu, da bi rada ogledala stanovanje papeževo v vaticanu. Mož jej rad spolni željo;

vsa družina obišče prostore vatikanske, in poslednjič pride v domačo kapelico sv. Očeta. Najprvo gospa tu zagleda klečalnik. „Tukaj“, — si misli, — „tukaj glava katoliške cerkve vsaki dan prosi blagoslova iz nebes za svoje ljudstvo; kolika čast za me, če tu pokleknem!“ — Res poklekne, nasloni glavo v roke, pobožno nekoliko pomoli, ter priporoči svoja otroka presveti Devici; kar je že prej večkrat storila, akoravno je bilo to zoper njeno vero. Ko oči odpre, — vidi čudežno prikazen. Nad altarjem zagleda v veliki bliščobi veličastno gospo, na vsaki strani drži za roko enega njenih sinčkov, pri altarji pa svetega Očeta, ki so proti nji obrnjeni. Solze jo polijejo in omedli. Ko se zavé, svojemu možu nič ne pové, kaj je videla, in mož si misli, da je bila le nagla slabost.

17. aprila, ko se sv. Oče Pij IX. vrnejo v Rim, podá se gospa G . . . z mnogimi drugimi francoskimi gospemi v baziliko sv. Janeza v Lateranu. Komaj zagleda sv. Očeta pri vhodu, brž spozna, da so ravno tisti, ki jih je videla v Vatikanu. Nad njimi pa vidi deviško Mater Božjo ravno tako, kakor prvokrat. Tudi zdaj še ne razodene nikomur svoje prikazni. — Tisti dan, ko so sv. Oče med drugimi sprejeli gospe francoskih častnikov v vatikanu, bila je med njimi tudi gospa G . . . s svojimi otroci. V dveh vrstah so stale, in sv. Oče gredo med njimi blagoslovljaje. Ko pridejo do gospe G . . . postojijo, pobožajo otroka, ju prašajo po imenih, darujejo vsakemu rožni venec, in jima roke na glavo položijo. V tistem trenutku mati v tretjič zagleda nad papežem presveto Devico. Prihodnjo noč je gospa vsa nemirna in čudovitno ginjena; zdaj še le razodene svojemu možu prikazni, ter mu pove, da hoče prestopiti v katoliško cerkev. Zgodilo se je 17. majnika, in 23. tistega mesca prejela je vsa družina prvokrat skupaj sv. obhajilo iz rok papeževega namestnika v kapeli „Mater admirabilis“ (Mati prečudna).

Molitev sv. Alfonza.

O Marija! sv. Bernard Te imenuje gotovo pot, po kateri Jezusa najdemo, in večno življenje zadobimo. Če je tedaj res, o Kraljica nebeška! da Ti naše duše k Bogu vodiš, pelji nas; in če se branimo, pelji nas s silo; premagaj naše duše s sladkostjo svoje ljubezni, premagaj našo voljo, da vse stvari zapustimo, in le Boga in njegovo voljo iščemo. Pokaži nebesom, kako velika je Tvoja moč! Stori ta čudež svojega usmiljenja, da tiste zopet k Bogu pripelješ, ki so ga zapustili. Amen.

Š m a r n i c a.

Zahvalite se Bogu in Mariji za dar sv. vere; obudite djanje vere in molite eno Češčena Marija za nevedne in vnemarne v veri med Slovenci.

Šestnajsti dan.

Roparji.

„Neki človek je šel iz Jeruzalema v Jeriho, in je padel med razbojnike, kateri so ga obro-

pali, ter so šli, in ga pustili na pol mrtvega. Primerilo se je pa, da je neki duhoven šel po tistem potu; in ga je videl, in je memo šel. Ravno tako je tudi levit, ko je prišel na mesto, in ga videl, memo šel. Neki popoten Samarijan pa je prišel do njega, in ko ga je videl, se mu je v srce smilil. In je pristopil in mu obvezal rane, in je vlil vanje olja in vina, in ga je posadil na svoje živinče, ter ga peljal v gostilnico, in ga oskrbel.“ Taka se včasih prigodi evangeljskemu romarju, ki ne hodi iz Jeruzalema v Jeriho, ampak iz Jerihe v nebeški Jeruzalem; po nesreči pade med razbojnike. Nevarnih krajev je več, kjer zalezujejo tolovaji, in kdor se brezskrbno in brez orožja v nevarnost podaja, ga obropajo, hudo ranijo, da na pol mrtev obleži na cesti; in kdo vé, bode li še o pravem času prišel usmiljen Samarijan, ki bi ga oskrbel in mu obvezal rane.

Dobro bo toraj, spoznati skrite tolovaje, vedeti kaj nameravajo, kje so tisti nevarni kraji na našem romanji, da si priskrbimo močno orožje in varno stražo, ali pa da se ogibamo nevarnih krajev, ko bi ne bili dovolj močni, ustaviti se tolovajski druhali.

Najprej moramo vedeti, da ni en sam tolovaj; ampak, da nas zalezuje zverina, ki „ima sedem glav in deset rogov“, kakor piše sv. Janez v skrivnem razodenji. To so naše hude strasti, ki imajo sedem vej (sedem poglavitnih

grehov), in imajo moč, kakor deset močnih rogov. Naše strasti so prva sovražna truma, ki nas zalezuje. Zraven teh, pravi sv. apostelj Pavel, se nam je vojskovati zoper poglavarstva in oblasti, „zoper gospodovalce tega temnega sveta, zoper hudobne duhove v podnebji.“ Skušnjave vseh sedmerih poglavitnih grehov in navdajanje hudobnih duhov, je močna tolovajska druhal, ki nas zalezuje.

Med temi močnimi sovražniki pa so posebno trije silni tolovaji zoper nas se zarotili, in nam hočejo vzeti najdražje zaklade. Ti trije roparji so svet, meso in satan. Svet nam hoče iztrgati vero, meso nedolžnost, satan večno življenje. Vera, nedolžnost, zveličanje so najdražji zakladi zemeljskega romarja. Gorje mu, kdor zgubi vero; gorje mu, kdor zgubi nedolžnost, sedemkrat gorje, kdor zgubi večno zveličanje.

Kristus je na svet prišel, da nam je zagotovil ta trojni zaklad; zato nam je dal svojo sveto postavo in zveličanske pomočke. Sv. cerkev, neomadežana nevesta Jezusa Kristusa, nikogar ne sprejme v svojo družbo, kdor pri sv. krstu ne obljubi, odpovedati se svetu, mesu in satanu. Tak mora biti sedaj kristjan. Na svetu smo, pa ne smemo od sveta biti, zakaj „vse, kar je na svetu,“ pravi učenec ljubezni sv. Janez, „je poželenje oči, poželenje mesa in napuh življenja.“ Kdor tedaj svet ljubi, njegove pregrešne navade in veselice, je sovražnik Božji,

prelomi prisego zvestobe, zataji evangelij Jezusa Kristusa, zaničuje svoje najsvetejše dolžnosti.

Hudoben svet ni družega, kakor ljudje, ki mislijo, hrepenijo in se trudijo le za dobre tope zemeljskega življenja, ki menijo, da je zemlja njih prava domovina, ki pravijo, da je vera sleparija, nebesa pa so lepe, toda prazne sanje, in smrt največa nesreča. Svet nasprotuje Jezusu Kristusu, zaničuje njegov nauk, črti njegove služabnike, zasmehuje njegove obljube, preganja njegovo cerkev.

Ako je tedaj posvetno veselje tudi tvoje veselje, če svoje srce navezuješ na to, kar vera oostro prepoveduje, ako govoriš in sodiš, kakor hudobni otroci sveta, če sovražiš, kar svet sovraži, ljubiš, kar svet ljubi, tedaj hodiš za veliko druhaljo po široki cesti; obropan si življenja v veri, in na pol mrtev ležiš na cesti proti nebeškemu Jeruzalemu.

Gospa, posvetnega duha, in vdana nečimernosti, gizdosti in razkošju, šla je vendar nekdan h krstu otroku za botro. Ko zasliši resnobne besede, ki jih duhoven govori pri tem svetem zakramentu, spozna živo, da je njeno dosedanje življenje ravno nasprotno prisegi, ki jo je storila takrat, ko je bila sprejeta v naročje svete cerkve, in tisto uro sklene spremeniti svoje življenje. Spolnovala je stanovitno svojo obljubo.

Drugi sovražnik je poželenje mesa, ki nam hoče iztrgati dragoceni zaklad, ki ga

nosimo v rahlih posodah, namreč nedolžnost. Kristjan mora biti čist v mislih, besedah in djanji, krotiti hudo poželenje, ne privoliti ničesar, kar bi oskrunilo naše telo ali dušo pred obličjem Božjim. Kdor se skušnjavi vda, in v tem boji omaga, zgubi najkrasnejši, najdražji zaklad, nedolžnost; ranjen je, pobit in na pol mrtev na robu pogubljenja. Priča je kralj David!

Tretji sovražnik je s a t a n, v l a d a r t e m e, ki nas zalezuje po dnevi in po noči, in se nikdar ne vtrudi. Bogastvo, bliščoba, napuh, ples, gledališče, laž, razkošje, in vse, kar se sladka naši spačeni natori, so zanjke, v ktere nas hoče vjeti, in kadar nas vjame, nas popolnoma oropa; in če nesrečni popotnik na pol mrtev obleži, pa mu ne pride na pomoč rešilni angelj, je pogubljen na veke.

Marija naša bramba.

Na Švicarskem v kantonu Unterwalden silno nevarna, ozka steza pelje čez gore; na zgornji strani visijo velikanske pečine, ki se hočejo vsak hip prevrniti, na spodnji pa zija temno brezdno, iz ktere se po sto čevljev visoke jelke vidijo, kakor travnate bilke. Na najbolj nevarnem kraji stoji v živo skalo vsekana majhna romarska kapelica, posvečena presveti Devici Mariji, in vabi popotnika, počastiti Mater Božjo

v tem strahotnem, divjem kraji, kjer daleč okrog ni nobene hiše in pomoči, imenuje se: „Naša ljuba Gospa romarska.“ Izročilo pripoveduje, da so v davnih časih imenovali to grozopolno pot „hudičevo stezo“. Hudobni duhovi so namreč tu strašili, in končali slehernega, ki je memošel, popotnika, lovca in pastirja. Zdaj se je nesrečnežem v glavi zvrtilo, da so se strmoglavili v prepad; zdaj jih je strela ubila, zdaj so jih strašanski plazovi pokopali pod snegom in kamenjem. Pot je bila kakor prekleta. Ljudje so vse poskušali, jo varno narediti, pa vse je bilo zastonj. Poslednjič sklenejo postaviti kapelico Matere Božje, naj bi memogredoči se priporočali varstvu presvete Device. Pa kje dobiti delavcev za to nevarno zidanje? Slednjič se vendar nekteri osrčijo in ko so bili pri sveti maši, gredo na delo. Mati Božja je pokazala pobožnim možem svojo mogočno pomoč, ker je ves čas, ko so delali, viseče skale zadržavala s pajčevinami, ki so bile preprežene po bilkah in grmovji. Od tistega časa je pot varna, nobena nesreča se ni več zgodila, ne po dnevi ne po noči. Naša ljuba Gospa romarska milostljivo varuje vse popotnike, še celo tiste, ki se nanjo ne spominjajo, ali je nočejo počastiti.

Predragi kristjani! vse naše življenje je taka nevarna pot; od vseh strani nas zalezujejo tolovaji, ki nas hočejo strmoglaviti v brezkončno, peklenko brezdno. Le ena nas varuje tolo-

vajev, naša mogočna bramba Marija Devica. Mogočno je že samo sveto ime Marijino, in strašno sovražnikom našega zveličanja. O njenem svetem imenu pravi sv. pismo: „Tvoje ime je kakor razlito olje.“ Zakaj? Včasih so oblegani in stiskani prebivalci kakega mesta na hrumeče sovražnike, ki so že na mestno zidovje plezali, polivali vrelo olje, jih tako pregnali in se rešili. Ravno tako pomaga zaupljivo klicanje Marijinega imena v skušnjavah, kadar hudobni sovražnik že skoraj premaga trdnjavo našega srca. Moč Marijinega imena sovražnike v prepad pahne, in mi smo rešeni.

Pobožno devico zbudi po noči iz spanja ropot. Kako se prestraši, ko vidi, da je nekdo prišel v njeno zaprto sobo, še hujsi pa jo pretrese, ko spozna, da je nesramen človek, pripravljen jej najhujše storiti. Kliče na pomoč, pa zastonj; začne ga prositi, pa brez uspeha; pripravljena je z vsemi močmi se braniti, pa pre-slaba bi bila. Tedaj slovesno spregovori: „Jaz sem Marija, zavoljo spoštovanja, kterega si dolžan sv. imenu Marijinemu, te prosim, pojdi precej od tod, in nikar se me ne dotakni!“ In glej! to pomaga; razuzdanec se ne upa grešiti zoper sveto ime Marijino, ter odide. Tako je bila devica rešena po tem svetem imenu.

O kolikim je Marija pomagala, in jih čudovitno rešila, ki so bili udje ktere njene bratovščine, ali so nosili blagoslovljeno svetinjico Ma-

rijino, ali pa njeni škapulir. Marija je sama povedala sv. Simonu, ustanovitelju škapulirske bratovščine: „Kdor bo umrl s škapulirjem, ne bo občutil večnega ognja; to je znamenje zveličanja, in bramba v nevarnostih do konca življenja.“

Z g l e d.

Premnogokrat se je potrdila obljuba Marijina blaženemu Simonu: „Kdor bo umrl s škapulirjem, ne bo občutil večnega ognja“. Častitljivi Klavdij de la Colombier pravi, da eno je gotovo: ali človek umrje s škapulirjem, tedaj umrje spokorno; ali pa umrje nespokoren, tedaj gotovo ne umrje s škapulirjem. To je skusil sam sv. Simon. Dekan cerkve sv. Magdalene, Peter Lycton, ga je prosil, naj hiti k njegovemu bratu, ki je bil v dvoboju smrtno ranjen. Umirajoči je kakor divji se penil in škripal z zobmi; akoravno ni mogel govoriti, vendar je toliko na znanje dajal, da se noče z Bogom spraviti in s svojim sovražnikom. Simon naredi čez njega znamenje sv. križa, položi nanj škapulir in moli. Kmalo se umirajoči popolnoma zave, in jokajoč zakliče: „Usmili se me o Bog! več je mojih grehov, kakor peska ob morji; pomagajte mi z Bogom se spraviti!“ Blaženi Simon nesrečneža spove in obhaja, in čez osem ur je z Bogom spravljen umrl. Malo dni potem prikaže se svojemu bratu in mu pove: „Meni je dobro! S škapulirjem mogočne nebeške Kraljice sem kakor pod škitom ubežal zalezovanju hudobnega duha.“

Drugače pa se je zgodilo v bolnišnici nekega velikega mesta. Razuzdan človek je ležal na smrtni postelji. Hišni duhoven, usmiljene sestre, pobožni sorodniki ga opominjajo in prosijo, naj prejme svete zakramente. Toda, kolikorkrat ga na to spomnijo, pokaže na prsi, in pravi: „Tu imam škapulir, več ne potrebujem;

s tem nobeden ne pride v pekel!“ Zastonj ga podučujejo, da se obljuba Marijina ne sme tako razumeti. Nesrečnež umrje brez sprave z Bogom. Ali je pa umrl s škapulirjem? Ne! Ko se je zadnjikrat preoblačil, potegnil je nevedoma tudi škapulir s sebe. Umril je nespokorno, toda ne s škapulirjem.

Molitev sv. Alfonza.

O presveta Devica Marija! stoj mi na strani v hudem boji, ki me čaka; kadar pa vidiš, da omagujem in padam, o moja Kraljica! takrat stegni svojo roko, in še bolj mi pomagaj. O moj Bog! koliko skušnjav moram še do smrti premagati. O Marija moje pribežališče, moja moč! ne priпусти, da še kedaj milost Božjo zgubim, saj trdno sklenem, da bom v vseh skušnjavah brž k Tebi pribežal, Tebe zaklical. Amen.

Š m a r n i c a.

Da se bote Marijinemu varstvu bolj priporočili, nosite na vratu svetinjico Marijino, ali pa škapulir. V skušnjavah vselej zakličite: Marija pomagaj!

S e d e m n a j s t i d a n.

Voditelj proti nebesom.

Ljubezen polajša vsako delo, vsak trud. Evangeljski romar hodi z veseljem po težavni poti na goro, ako ve, da ni družega pota do konca njegovega romanja, če resnično hrepeni, gotovo doseči mesto Gospodovo na vrhu gore. Kdo pa nam kaže pot na strmo goro? Jezus Kristus sam, ki ga je Oče v svoji neskončni ljubezni pred 1800 leti poslal na zemljo. On sam zamore učiti vso resnico, kaže nam steze, ki vodijo v življenje, in hodi prvi pred nami; nas osrčuje in okrepčuje, da za njim stopamo in dosežemo veličastno krono v mestu Gospodovem. Evangeljski romar mora tedaj najprvo spoznati Jezusa Kristusa, vodnika v večno življenje, ker „On je pot, resnica in življenje“. Sv. Bernard piše: „Kadar kaj berem, pa ni od Jezusa, mi ne dopade; kadar kaj slišim, pa ni od Jezusa, mi ne dopade.“ Poglejmo tedaj na Jezusa, kako pred nami hodi, kako naj ga mi romarji na zemlji posnemamo.

1. Jezus moli.

Jezus moli, tudi mi moramo moliti. To je prvi nauk, ki ga imamo, Kristusa posnemaje, spolnovati. Kdor prav moli, prav živi. V pri-

srčnem prijateljstvu z Bogom, ki je vir vse dobrote, zadobivamo luč in milost. In to prijateljstvo z Bogom, večno ljubeznijo, je molitev. Moliti pa se ne pravi, le ob času stiske in nevarnosti Boga na pomoč klicati: takrat je pač lahko izklicniti: „Gospod reši nas, poginjamo.“ Aposteljni so vedeli, da moliti je več, kakor le na pomoč klicati, zato so prosili Kristusa: „Gospod! uči nas moliti!“ In Jezus je odprl usta in govoril: „Tako molite: Oče naš . . .“ Zaupljivo tedaj, kakor otroci k svojemu očetu, moramo moliti, najprej za nebeške darove, potem še le za pozemeljske. Jezus je tudi zapovedal: „Vsak čas morate moliti“, in s svojim zgledom je to potrdil. Jezus moli v hišici v Nazaretu, moli v tempelju, moli v puščavi, moli včasih cele noči, moli pri obedu, moli kadar dela čudeže, moli v svojem trpljenji, moli še umirajoč na križi. Jezus ni potreboval molitve, molil je nam v zgled s presrčno pobožnostjo, da se „mu je obličje spremenilo“, kakor piše sv. evangelist.

Na strmo goro kreposti in popolnosti v nebesa gre tedaj prvi Jezus v molitvi. Mi otroci njegovi hodimo za Njim v dolgem sprevodu. Na Njega se oziramo, ne gibljemo samo ustnic, ampak naš duh se sklene z Njegovim duhom, in tako združeni s svojim Gospodom in Učnikom, prejemamo zaklade, ktere nam odpira ključ molitve. Znotranja, srčna molitev ali premišljevanje je nebeška verižica, s katero darove

milosti Božje k sebi potegujemo. Pobožno pre-mišljevanje v molitvi je predvor nebeški, kjer najdemo mir, ki ga svet ne more dati; vrata nebeška, skozi ktera pridemo v srečno prija-teljstvo s trojno svetim Bogom; svetloba in ve-selje, serčnost in tolažba vlije se v naše srce. „Nič drugzega naše svetosti tako ne dopolnuje, kakor znotranja molitev, premišljevanje“, pravi sv. Krizostom. „Duša se zaroči z večno Besedo, ker v molitvi človeški razum postane ženin resnice“, piše sv. Viljelm. „Molitev nam dá ključ do srca Božjega in njegovih zakladov“, govori sv. Bernard. „Kadar molimo, ravno to delamo na zemlji, kar angelji v nebesih“, pravi sv. Klimak.

Blagor človeku, ki pozna moč tega Božjega daru, in se ga goreče poslužuje. Snarec, učen bogoslovec, je izgovoril prečudno besedo, da rajši dá vso svojo učenost, kakor le eno uro svojega vsakdanjega premišljevanja. Jezus je obljubil, da bo verno, zaupljivo in stanovitno molitev, v njegovem imenu, po njegovem na-menu, vselej uslišal. Bog prej čudež stori, in nenadoma pošlje pomoč iz nebes, kakor da bi ne spolnil, kar je njegov preljubljeni Sin s pri-sego potrdil. Izmed tisučerih dokazov povem le eno dogodbo, ktero pripoveduje zanesljiv mož.

Živela je na Nemškem družina ob piči službi očeta, ki je bil cerkvenik. Zgodilo se je, da se je začela temu revežu pamet mešati.

Zdravniki v tej bolezni le malo ali celo nič ne pomagajo. Vedno hujše mu je; ako znori, mora zgubiti svojo službo, in potem je vsa družina v največi revščini. Žena njegova obrne se v tej stiski k Bogu, moli in prosi pomoči Boga. Sila uči moliti, in živa vera spodbuja zaupljivo moliti. Žena je bila pobožna kristjana, zato je nebeškega Očeta prav nadležno prosila; še po noči je hodila v cerkev, ker je imel njen mož ključe, in tam je molila v zaupanju na besedo Jezusovo: „da bomo prejeli, karkoli prosimo v molitvi“. Neko noč srcu Jezusovemu posebno silo dela, gre po stopnicah k altarju, potrka na tabrnakelj in pravi: „O Jezus! ali ne čuješ vpitja uboge reve?“ Temu srčnemu zaupanju se ljubezen Jezusova ne more ustavljati; mož ozdravi in dalje opravlja svojo službo.

Marija moli.

Prva za Jezusom proti nebesom je gotovo hodila njegova presveta Mati Marija. Ako se evangeljski romar ozira na Jezusa, zraven njega ne more pregledati njegove Matere. Jezus je molil, in Marija je gotovo med vsemi stvarmi na zemlji najbolj popolno, najbolj goreče molila. Razun molitev, ki jih je Jezus iz zemlje pošiljal proti nebesom, ni nobena molitev Bogu tolikanj dopadla, kakor molitev Marijina, ki se je vzdigovala, kakor dišeče kadilo pred nebeški sedež. Njeno mlado življenje v tempeljnu, kaj je bilo

druzega, kakor nepretrgana molitev? Tamkej v tempeljnu, kjer je oblak naznanjal Božjo pričujočnost, se je njena sveta duša topila vročih čutil ljubezni in češčenja do Božjega veličastva. Sv. Jeronim pravi: „Marija Devica si je prizadevala Boga neprenehoma častiti. In kadar jo je kdo pozdravil, da bi je to ne motilo v hvaljenji Božjem, odgovarjala je vselej: Hvala bodi Bogu!“ Zato méni tudi sv. Jeronim, da sveta navada, reči: hvala Bogu! (Deo gratias!) pride o Materi Božji. Malo nam pripoveduje sv. evangelij od Marije; ali vselej, kadar nam o njej govori, beremo, da je bila Marija v molitvi, v tempeljnu, ali pri Jezusu. Ko jej angelj prinese veselo oznanilo, najde jo v molitvi, s ponižno molitvijo mu odgovarja: „Glej dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi.“ — Kadar obiše svojo teto Elizabeto, namesto vsega odgovora, zapoje prekrasno zahvalno pesem: „Moja duša poveličuje Gospoda, in moj duh se veseli v Bogu, mojem Zveličarji. Ker se je ozrl na nizkost svoje dekle; zakaj glej! odsehal me bodo srečno imenovali vsi narodi. Velike reči mi je storil On, ki je mogočen, in sveto njegovo ime.“ — Ko je sveto božično noč v svojem naročji držala novorojenega Boga, kateri človeški jezik bi zamogel popisati molitve in zdihljeje, ki so jej vreli iz prepolnega srca? Gotovo vsi angelji, v nebesih in na zemlji, takrat s svojimi hvalnimi pesnimi niso Boga to-

likanj častili, kakor Mati Božja, kraljica vseh angeljev. — Ko je zgubila dvanajstletnega Jezusa, iskala ga je s hrepenečo skrbljivostjo po besedah visoke pesmi: „Iskala sem ga, pa ga nisem našla; klicala sem ga, pa mi ni odgovoril. Zarotim vas, hčere Jeruzalemske! ako najdete mojega ljubega, povejte mu, da od ljubezni omedljudem.“ Ni mirovala, dokler ga ni našla v tempeljnu Gospodovem. — Ko na ženitnini v Kani galelejski vidi zadrego svatov, obrne se do Jezusa s ponižno prošnjo: „Vina nimajo — pomagaj jim!“ Kadar je Jezus na gori Kalvariji opravljal nebeškemu Očetu skrivnostno, krvavo daritev; — oh! kako je Marija takrat svoje misli, molitve in prošnje sklepala z Jezusovimi, prečudno lep zgled, kako naj bomo mi kristjani vsaki dan pričujoči pri ravnosti nekrvavi daritvi na altarju. — Ko je videla Jezusa vzdigniti se v nebesa na desnico Očetovo, tedaj se je tudi njeno srce odtrgalo svetu. Živel je na svetu, pa njeno življenje je bilo v nebesih pri Bogu in pri Jezusu, blaženem sadu njenega telesa. Marija naj bode tudi tebi, zemeljski romar, za Jezusom prvi in najpopolnejši zgled goreče, Bogu dopadljive molitve. Časti Marijo, opravljalj molitve njej na čast, in častil boš s tem Očeta, ki jo je izvolil za svojo ljubo hčer, slavil boš Sina, kteremu je bila mati; poveličeval boš sv. Duha, kteremu je bila posvečena nevesta.

Z g l e d.

Mariji najljubša molitev, katero si je sama izvolila, je sveti rožni venec, zato pa tudi pobožno molitev rožnega venca ljubeznivo plačuje.

P. Poiré iz družbe Jezusove pripoveduje: Poznal sem v mestu Avignonu brata naše družbe, kateri je v treh letih, ko je bil slep, več ko 32.000 rožnih vencev zmolil. Imel je namreč navado, vsaki dan saj trideset jih obmoliti. Vsi, ki so ga poznali, dobro vedó, da je to pobožno vajo tako vestno in goreče opravljal, kakor bi si kraljestva zaslužil. Bog sam in njegova presveta Mati Marija sta ga navdajala, s kakošnim namenom naj moli to lepo molitev. Najprvo je daroval rožni venec za sv. cerkev sploh, potem za sv. Očeta, za njegove namestnike, za škofe in vse cerkvene stanove po vrsti. Goreče je molil sveti rožni venec in daroval svojo pobožnost za vse, ki se trudijo za razširjanje svete vere. Ker je mislil, da je zavoljo svoje slepote nepotreben ud Jezusove družbe, opravljal je rožni venec tudi za prednike samostanske; za vse, ki imajo v raznih službah z bližnjim opraviti: še onih ni pozabil, ki so bratom stregli. Tako je molil od ranega jutra do poznega večera in še po noči je vstajal. Kadar ga je bolezen zadržala, ali kako majhno opravilo, da ni mogel presveti Devici svojega vsakdanjega daru opraviti, ni imel mirù, dokler ni vsega dopolnil. Zato mu je pa Marija sprosila toliko milosti od Boga, da so celo tisti, ki so v popolnosti že daleč napredovali, srečne se šteli, kadar so mogli prijem biti, in se od njega kaj učiti. Hudobni duhovi z vsemi skušnjavami mu niso mogli nič škodovati. Vžival je srčen mir, ki ga nobena žalost ali nesreča ni mogla kaliti; besede njegove so bile kakor goreče puščice, polne Duha Božjega, in bil je tako ljubeznivo priprost, da ga je vse ljubilo. Najrajši je govoril o čednostih Ma-

rijinih in njenega češčenja, imenoval jo je le svojo dobro mater. Vsak je bil ginjen, kadar ga je slišal govoriti o Mariji. V hudi smrtni bolezni je bil tako vesel, da ga je le to vžalilo, če so mu včasih dejali, da še ne bo umrl. Zaspal je v trdnem zaupanju na Boga, ki ga zdaj z nebeško veličastjo plačuje.

Molitev sv. Bernarda.

O sladka, o mogočna, o vedno ljubezniva Devica! Kje je človek, ki bi spoštljivo izrekel le Tvoje ime, in njegovo srce bi ne bilo presunjeno s Tvojo ljubeznijo? Kdo misli na to in bi Te ne ljubil bolj in bolj? Kdo, o Mati Božja! bi znal z Jezusom Kristusom bolj govoriti za nas, bolj se potegniti za nas, kakor Ti, ki si zmiraj pri njem, zmiraj v njegovi zveličavni družbi? Prosi tedaj, govori, o mogočna Gospa za nas! Saj Tvoj Sin je zmiraj pripravljen, Te poslušati, in Ti boš prejela, karkoli boš prosila. Amen.

Š m a r n i c a.

Molite prav pobožno in zbrano po zgledu Marijinem častitljivi del svetega rožnega venca.

O s e m n a j s t i d a n.

2. Jezus dela.

Sin Božji, Odrešenik sveta, večna modrost, trideset let pomaga svojemu redniku Jožefu pri težavnem, tesarskem delu; — skoraj tega ne moremo verjeti. In vendar je bilo njegovo delovanje neskončne cene, ker ves čas je spolnoval le presveto voljo Božjo. Ko je Jezus poslednja tri leta svojega življenja hodil skozi mesta in vasi, ter oznanoval veselo oznanilo miru, nauk zveličanja, postavo milosti in ljubezni, in povsod dobrote delil, bila je nepretrgana vrsta zatajevanja, nadlog in trudapolnega dela.

Kako lep zgled za nas! Ne, kar delamo, ampak s kakim namenom delamo, pripravlja nam zasluženje. Kdor izvršuje delo, katero mu je Bog od vekov namenil, in tako povečuje Gospoda, njegovo voljo spolnuje, in ima pri vsem čeznatorni namen, dela po zgledu Jezusovem, naj bo njegovo delo še tako revno in priprosto pred svetom. Če je pot na goro v težkem delu težavna in huda, naj nas osrčuje in tolaži sladka zavest, da so vse naše stopinje, naše skrbi in težave z zlatimi črkami zapisane v bukve življenja, in Bog jih preobilno, bogato plačuje na dan plačila.

Pobožni redovni brat Jezusove družbe Ximenes moral je v nekem samostanu na Španskem oskrbovati pristavo, precej oddaljeno. Neka večera, ko je trpel dneva težo in vročino, vrača se s tovarno živino truden domu, in misli po poti: Brat Ximenes, kaj bi storil, ko bi ti zdaj le, ko prideš domu truden in vspehan, prednik precej drugo delo zapovedal? — Oh, tega ne bo storil, odgovarja sam sebi, trdosrčno bi bilo in neljubeznivo, ko bi mi po težkem delu celega dne novo breme naložil. — Kaj pa, ko bi se to vendar le zgodilo? — Ko bi se to zgodilo, seveda, ubogati moram, naj je še tako težavno, saj sem Bogu in predniku obljubil pokorščino. — Kaj pa brat Ximenes, dalje premišljuje, ali bi ubogal le prisiljen? nisi li iz ljubezni daroval Gospodu svoje prostosti? In kdor je pokoren, uboga iz ljubezni, z veseljem uboga. — Res je, če mi novo delo naložijo, rad in voljno ga prevzamem. Tiho dalje koraka, in zopet se praša: Ako je velika tvoja ljubezen do Jezusa, ne bodeš li vesel, če mu zamoreš kaj darovati? — Zares prav vesel bi bil. — Pomisli brat Ximenes! iz ljubezni za Kristusom hoditi po potu težavnega dela, pridobiti novo zaslužnje v večnosti, nov biser ti vstavi v krono nebeško, po kateri hrepeniš. Srcu Jezusovemu te stori bolj dopadljivega za celo večnost, ne bodeš li celo želel in hrepenel, da bi imel danes priliko, tak zaklad v nebesih si

pridobiti? — O gotovo; o moj Bog! stori to, prosim Te. — Tako se pogovarjaje pride domu: komaj stopi skozi vrata v samostan, sreča ga prednik in mu reče: „Ljubi brat, vidim, da si res vtrujen, vendar ne more biti drugače, še danes moraš to in uno opraviti.“

Drug redovni brat imel je tudi mnogo težkega dela, pa tolažil se je z besedami: potrpi v tem težavnem delu, saj boš celo večnost počival.

Marija dela.

Jezus je trideset let preživel v Nazaretu, kot pomočnik svojega rednika, tri leta pa je izvrševal največe delo vseh časov, zveličanje človeškega roda. Marija je ves čas svojega življenja preživela v tihi samoti. Marija ni izvrševala velikanskih del, katerim bi se bil svet čudil, vendar je bilo vse njeno delovanje Bogu neizrekljivo dopadljivo, ker je vse, kar je opravljala, storila v večo čast Božjo; zakaj, ne to: kako šno delo človek opravlja, ampak kako ga opravlja, stori Bogu dopadljivega. Še mlada devica je Marija v tempeljnu z drugimi tovaršicami opravljala ročna dela. Pomislimo le, za koliko sto duhovnov in levitov so te izvoljene device napravljale duhovska oblačila, ktera so bila silno umetno in krasno vezana; potem toliko dragocenih zagrinjal in preprog, ki so bile potrebne za olepšanje tempeljna, pri darovanji

in za druga sveta opravila, — potem si lahko mislimo, koliko mnogovrstnega opravila so imele. Presveta Devica Marija je bila med vsemi najmarljivejša, nikdar ni praznovala, z največo poniznostjo je prevzela vsa dela, še tako navadna in priprosta. S svetim veseljem je predla, šivala in vezla, ker je vedela, da je vse delo za hišo Božjo, v čast najvišemu Gospodu nebes in zemlje. Kdo bi zamogel popisati njeno skrbno delavnost v Nazaretu? Kraljeva Devica si je v čast vzela za svojega Božjega Sina se truditi, ga oblačiti in živiti z delom svojih rok. Sv. Bonaventura pravi: „Šivala in predla je Gospa celega sveta, ker je uboštvo ljubila. Ali pa misliš, da ni šla nikdar tudi sama po hišah iskat sukna in prediva? Saj je bilo treba, da so jo sosedje poznali, zato, da je od njih dela dobivala.“ Marija je ta čas napravila sukno brez šiva za malega Jezusa, ki je čudovitno, kakor pravi pobožna povest, ž Njim rastla. Grozovitni rabeljni pod križem pa so zanjo vadjali, čigava da bode.

Marija je bila skrbna žena, marljiva gospodinja, kakor jo sveti Duh v bukvah pregovorov tako lepo popisuje: „Kdo bo našel močno ženo? Njena cena je kakor reči iz daljnega, in od zadnjih pokrajin. Srce njenega moža se nanjo zanaša, in dohodkov mu ne bo manjkalo. Poišče si volne in prediva, in dela z umetnostjo svojih rok. Ona je kakor kupčeva ladja, iz

daljnega si prinaša kruha. Še po noči vstaja, in daje pridobitka svojim domačim. Svojo roko steguje po težkih rečeh, in njeni prsti prijemajo vreteno. Ne boji se za svojo hišo sneženega mraza, zakaj vsi njeni domači imajo dvojno oblačilo. Pregleduje pota svoje hiše, in poslednji dan se bo smejala.“

Marija sicer ni po svetu hodila, razširjat Božje kraljestvo, vendar pa je aposteljne učila in jih spodbujevala duše reševati in Kristusu pridobivati. Zato se imenuje po pravici učenica in kraljica aposteljnov, zato ima tudi njeno tiho delovanje za čast Božjo neskončno ceno pred Bogom.

Z g l e d.

Marcelina Erochin, edina hči revnih starišev, morala je v Parizu v neki delavnici kruh služiti, kjer sta tudi oče in mati delo imela. Marcelina, sramožljiva, pobožna devica je posebno ljubila in častila prečisto Devico Marijo. Vpisana je bila v več Marijinih bratovščin, ter je vse molitve in pravila natančno spolnovala. Tovaršice je nikdar niso mogle pregovoriti, da bi se bila z njimi udeležila posvetnih veselic. Največje veselje je bilo zanjo, o nedeljah in praznikih prejemati svete zakramente, moliti sveti rožni venec in prebirati pobožne bukve posebno od ljube Matere Božje, katero je goreče posnemala. Bog pa je poskušal bogoljubno devico, da se je še lepše pokazala njena čednost in stanovitnost. Gospod, ki je dajal delo nji in njenim starišem, začne jo zapeljevati; Marcelina pa pribeži k presveti Devici Mariji in jo prisrčno prosi: „O sveta Devica! Ti vidiš nevarnosti, ki me obdajajo. Nikar ne pripusti, da bi se

moje srce, katero sem Tebi in Tvojemu Sinu darovala, omadeževalo. Marija jo je potrdila, pa tudi sama se je ogibala vsake nevarne priložnosti.

Skušnjavec pa ne odjenja, še očeta pregovori, rekoč, da bi jim rad pomagal, in polajšal težavni stan, ako se mu hči vda. Stanovitne device pa tudi prigovarjanje slabega očeta ne premakne. Zdaj se zapeljivca grešno nagnenje spremeni v hudo sovraštvo. Ker mu je bila uboga družina nekaj dolžna, pobere jim vse pohištvo, in jih zapodi iz hiše. Marcelina ne obupa nad Božjim usmiljenjem, tolaži stariše, dela noč in dan, da preživi očeta in mater. Sila do vrha prikipi, oče in mati zbolita, in ker jima mora hči streči, ne more več dovolj zaslužiti. Toda Božja in Marijina pomoč je blizo, kadar je stiska največa.

Usmiljen zdravnik, ki je rad obiskoval in pomagal najubožnejšim bolnikom, zve o silni revščini nesrečne družine in jo obišče. Zeló je ginen, ko najde na slami bolnega starega moža in ženo, pa tudi zve uzrok njih revščine. Oče je še tako slep, da hčeri očituje svojo nadlogo.

Precej drugi dan pride zopet zdravnik in pove, da je bil ravno pri zeló bogatej irskeji gospej, ki je obolela za kužno boleznijo, pa za najboljše plačilo ne more postrežnice dobiti. Brž se Marcelina ponudi in pravi: „Gospod Bog in Marija me bosta varovala.“ Poda se k gospej in ji zvesto streže, dokler ne ozdravi; nje pa se bolezen ne loti. Njeno obnašanje bogatej gospej silno dopade, odloči ubožni družini za vsako leto pošteno plačo, da je potem brez skrbi lahko živela. Stanovitna čednost Marcelinina in pomoč Marijina jo je rešila.

Molitev.

O Marija, nebeška kraljica! vsa svoja dela in opravila, vse svoje zdihljeje, svoj

pot, svoj počitek in vse kar imamo, naj bo malo ali veliko, Tebi darujemo. Ti vse izroči svojemu Božjemu Sinu, in prosi Ga, naj milostljivo sprejme ta reven dar, naj nam podeli duhá modrosti, da za Boga in nebesa delamo in trpimo. Amen.

Š m a r n i c a.

Vsa dela in opravila prihodnjega dneva Bogu darujte, zato vsaj vselej, kadar slišite uro biti, ponovite dobri namen: Bodi moje delo v čast Božjo!

Devetnajsti dan.

3. Jezus daruje.

Kar stoji sveta cerkev, se med vsemi katoliškimi narodi mladenči in device, možje in žene, prostovoljno odpovedujejo posvetnemu veselju in blišču; v samostanski tihoti, v najnižjih službah krščanske ljubezni, v strežbi bolnikom svoje dni preživijo. Mnogokrat se odtrgajo v britkem boji in v bolečinah od dragih staršev, od blage rodovine. Zakaj? Jezus daruje, tudi mi moramo darovati.

Da nam je Kristus pokazal pot v nebeško domovino, ki ni gladka, ampak strma, moral je

neizrekljivo veliko darovati; odrekel se je vsemu veselju, vsej bliščobi, vsem tolažbam življenja. V Jezusu Kristusu je zedinjena večna Beseda s človeško natoro, zato mu gre popolno zveličanje v nebesih, pa odpovedal se mu je za ves čas svojega zemeljskega življenja. Odrekel se je tudi vsemu, kar ima stvarjenje, njegova lastnina, krasnega, veselega, sladkega. Ravno tako se je odpovedal vsej zunanji posvetni bliščobi in časti. Včlovečeni Bog, kralj slave, večna modrost, neizmerna moč in učenost. On, kteremu bi se bil celi svet čudil, skriva se trideset let v neimenitnem, zaničevanem mestu, v delavnici, v skritem kraju. Nihče ga ne pozna, nihče o njem ne govori, nihče se za-nj ne zmeni; in vendar bi zamogel tisti čas razodevati največo modrost, v temeljnu učiti, bolnike ozdravljati, in s čudeži celi svet napolniti. Preden se po Božjem sklepu očitno prikaže in začne učiti, odpove se, nam v zgled, celo temu, kar je bilo najdražje, odpove se družbi svoje najsvetejše, najljubeznivejše matere.

O moj Bog! kako britko je zemeljskemu romarju, ki le po veselji in sreči hrepeni, po tej trnjevi poti za Kristusom hoditi, in vsemu se odreči, kar oko razveseljuje, kar se počutkom sladká. Minljivo veselje življenja ima nepopisljivo moč do ubozega človeškega srca. Spoznamo sicer, v koliki nevarnosti je zveličanje naše, ako vživamo posvetno veselje, in vendar

jih je le malo, tudi že postaranih, kateri bi se mu srčno, junaško odpovedali. Le ako v nebesa pogledamo, ako verujemo na večno plačilo, in ljubimo svojega Zveličarja, moremo se premagati, da se prostovoljno odpovemo veselju življenja in hodimo za Jezusom.

V zgodovini reda, ki v cerkvi blagonosno deluje, beremo dogodbo, ki je sicer svet ne razume, le ljubezen do Jezusa nam jo razjasni. Gospodičina plemenitega rodú, mlada in bogata, sklene, odpovedati se kratkemu veselju življenja, umakniti se pred svetom v samostan, v zaupanji na obljubo Jezusovo, ki je rekel: „Kdor zapusti očeta in mater, brate in sestre, hiše in njive, in vse kar ima, in hodi za menoj, bo stoterno prejel in večno življenje dosegel.“ Sorodniki mlade gospodičine zvedó njen namen, in kakor je navadno, se prestrašijo; ker pa tudi poznajo njeno trdno voljo, se bojé. očitno jej nasprotovati, da bi je še bolj ne potrdili v njenem sklepu. Skušajo po drugih potih prenapete misli pregnati iz glave mlade device. Prisiliti jo hočejo, da bi v družčino hodila, bolj izborno se nosila in lepoticila, in si tako pregnala otožne misli o samoti in samostanu. Devica mora ubogati, vendar spozna veliko nevarnost.

Koliko mladih src se je že zapletlo v rožnate zanjke posvetnega veselja, da so nezvesta postala večni ljubezni, ki jih je klicala! Srčna

devica premišlja, kako bi zapeljivi kači z enim mahljejem odsekala vseh sedem glav. Kmalu stori sklep, pa ga nobeni živi duši ne pové, zakaj v takih rečéh ni varno nikomur zaupati. Na skritem kraji, kjer memogredoči ne vidijo, nastavi lestvico na vrtni zid samostana karmelitaric v tistem mestu, stopa do vrha in ne brez nevarnosti skoči v samostanski vrt. Redovnice se prestrašijo, bojé se preganjanja sorodnikov; zdaj v našem času bilo bi dovolj vpitja, toda pogumna devica ne dá se nikakor več pregovoriti, da bi zapustila hišo Gospodovo. Poslednjič se njena družina vda, devica stori obljubo, odpove se vsemu veselju, vsej bliščobi in sladkosti življenja, in srčno hodi za Jezusom po strmi stezi darovanja do blaženega konca, večnega plačila.

Marija daruje.

Jezus je sam sebe v nič dajal in se daroval za človeški rod, zato hoče, naj tudi mi darujemo in pravi: „Kdor se ne odpove vsemu, kar ima, ne more biti moj učenec.“ To besedo Jezusovo je Marija najprej in najbolj popolnoma spolnovala, ker je sama sebe, in vse, kar je imela najdražjega, najljubšega, Bogu darovala. Vse Marijino življenje na zemlji bilo je neprestano darovanje.

Sv. apostelj Pavel na Jezusa obrača besede Davidove: „Klavščine in darú nisi hotel; telo

pa si mi pripravil (da ga Tebi darujem). Tedaj sem rekel. Glej! pridem, da storim o Bog! Tvojo voljo.“ — Ta dar je tudi Marija Devica Bogu darovala že v nežni mladosti. Bog jej je pripravil telo, čisto in neomadeževano: Marija ga je Bogu darovala v večno devištvo. Vstvaril jej je sveto dušo, milosti polno; Marija jo je Bogu darovala v čist in neoskrunjen dar. Dal jej je ljubeče srce; Marija ga je Bogu darovala v žgavno daritev, iz njega se vzdiga sveti plamen goreče Božje ljubezni. — Ko se je nad njo spolnilo, kar si nikdar ni upala misliti, ko jo je presveta Trojica izvolila za Mater Božjo, tedaj se je sama sebi popolnoma odpovedala, vse svoje bitje je darovala, da bi spolnovala prečudne Božje sklepe, ter vsa ponižna govorila: „Glej! dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi.“ Ko je postala Mati Božja, gre po Mozesovi postavi v tempelj se očiščevati, in tam daruje dar ubogih dve grlici. O kako podobna je bila takrat Marija Jezusu, svojemu Sinu. Kakor je Jezus nase vzel grehe vsega sveta in odel se s podobo hlapca, pokoren do smrti na križi; tako je Marija skrila veličastvo Božje Matere, kakor grešnica se je šla očiščevati v tempelj in prinesla dar ubogih. Marija je ponižno darovala svojo čast in neomadeževano devištvo, po besedah sv. Pavla: „Glej! pridem, da storim o Bog! Tvojo voljo“. Pa še več je Marija darovala.

Marija daruje v tempeljnu svojega edinega Sina, ki je njen Bog, njeno zveličanje, njeno vse, in ž Njim vred daruje samo sebe v klavščino za odrešenje sveta. „Klavščine in daru nisi hotel, telo pa si mi pripravil. Glej! pridem, da storim, o Bog! Tvojo voljo.“ O kako so se nebesa veselila, ko je Marija stala pred obličjem Najvišega, in v deviških rokah držala presveto velikonočno Jagnje, Sina živega Boga; Marija je njegova mati; kot mati ima pravico do svojega deteta, vendar se mu odpove vpričo nebes in zemlje, ter ga slovesno daruje: „Tebi o moj Bog! darujem to dete, moje edino dete, moje življenje, Boga mojega srca, naj se daruje v krvavo daritev na križi za odrešenje sveta. Jaz privolim v vse grozovitne bolečine, v vse rane in vdarce, ki bodo presveto telo mojega nedolžnega Sina razmesarili; privolim v krvavo bičanje in kronanje, v sramotno smrt na križi. O moj Bog! Ti si mi pripravil to telo mojega Sina: glej jaz pridem, da spolnim Tvojo voljo. Pod križem njegovim hočem enkrat stati, ž njim v srci umreti.“

O kaj je trpelo presveto Srce Marijino že takrat pri darovanju! Meč neizmerne žalosti ga je prebodel in položil na altar, Gospodu nebes in zemlje v klavno daritev, ki se je darovala do konca njenega življenja. O krščanske matere! ki imate ljubljene otročiče, prašam vas: ktera med vami ima moč in srčnost, da bi privolila

v smrt svojega deteta, ko bi s to smrtjo sto in tisuč ljudi zamoglo rešiti? O ne najdem je nobene, naj celo zemljo preiščem.

Kar je Marija takrat v duhu darovala, to je čez tri in trideset let darovala v resnici na strašni gori Kalvariji. Sin sveto rešno kri prelija na križi: Marijino srce toči krvave kaplje neskončne bolečine. Sin umira na križi, Marija pod križem. ker jo njen Bog, njeno življenje zapušča. Sin daruje krvavo daritev; Marija Jezusa sama sebi vzame in ga daruje za grešnike nebeškemu Očetu. Neskončna je daritev Sinova, prečudna daritev Materna. Daritev Sinova nam zasluži zveličanje; daritev Materna nam dá usmiljeno, dobrotljivo Mater našo. Daritev Sinova nam dá pravico do nebeške dedščine; daritev Materna nam nebeška vrata odpira.

Z g l e d.

Jezus je daroval, Marija je darovala. po njunem zgledu so srčne krščanske duše Bogu darovale svoje telo v junaško trpljenje, svojo dušo v sveto devištvo.

Chiaramonte Piccolomini rojen l. 1259. v Sijeni je že v zgodnji mladosti razodeval veliko pobožnost in otroško ljubezen do presvete Device Marije. V otroški priprostosti izvolil je Marijo za nevesto svoje duše. Vselej je o polnoči vstajal in opravljal molitve Bogu in Mariji v čast: vsako sredo in saboto se je postil v čast Marije Device, in vsaki dan trikrat je obiskoval Mariji posvečeno cerkev. Kadar je šel v šolo ali iz šole, pozdravljal jo je na vsaki stopnici s Češčeno Marijo, in

kadar je govoril s svojimi tovariši, napeljal je govorico na blaženo nebeško kraljico, da bi še v njih vnemal ljubezen do Marije, ki je v njem gorela. Po Marijinem svetu stopil je v red „služabnikov Marijinih“ (servitov), akoravno so si starši prizadevali, ga od tega odvrniti. Spremenil je ime Chiaramonte in prevzel ime sv. Joahima, očeta Marije Device. Najrajši je premišljeval trpljenje Jezusovo in žalosti Matere Božje. To premišljevanje mu je srce tako vnelo, da je želel za svojega Gospoda Jezusa in v čast žalostne Matere Božje vse trpljenje sveta občutiti, in svojo kri preliti. Ker mu pa ni bila prilika dana, doseči krono mučencev, prosil je Boga, naj ga drugače stori deležnega trpljenja Jezusovega in Marijinega. Bog ga usliši. Več let je trpel hudo bolezen, da so mu črvi iz mesa lezli, in ga do kosti oglodali. Pogled na križanega Jezusa in na prežalostno Marijo ga je tolažil, in z veseljem navdajal. Proti koncu življenja prikaže se mu nebeška Kraljica v prečudni lepoti, in mu podá dve kroni, eno z rudečih rož, v plačilo za prestano trpljenje, drugo z bliščečih belih lilij za njegovo devištvo, katero je vse življenje neomadeževano ohranil. Joahim se lepo priporoči preljubi nebeški Kraljici, naj mu sprosi milost, da bi umrl tisti dan, ko je njeni Božji Sin na križi svojo dušo izdihnil, in je ona pod križem tolikanj trpela. Njegova želja se mu je spolnila. Ko veliki petek v cerkvi pojejo pasijon, začne umirati; ko pridejo do besed: „Poleg križa Jezusovega je stala njegova Mati“, pojema; in pri besedah: „je glavo nagnil in dušo izdihnil,“ je tudi on izročil svojo čisto dušo v roke Jezusa in Marije v 47. letu svoje starosti.

Molitev.

O Marija! najsvetejša hči presrečnih starišev Joahima in Ane, ki si bila v svojem tretjem letu Bogu v tempeljnu darovana, in ki si se sama Bogu vso darovala; jaz Te prosim, vzemi mene in vse moje dušne in telesne moči. Daruj me Gospodu Bogu, prosi ga za njegovo Božjo milost, da bom zamogel samega sebe zatajevati. Boga samega ljubiti, zvesto mu služiti, in tako popolnoma Tvoj in Božji biti, in ostati vekomaj. Amen.

Š m a r n i c a.

Darujte iz ljubezni do Boga potrebnemu bližnjemu kak dar; Bogu pa darujte svoje srce in zato obudite djanje ljubezni.

D v a j s e t i d a n.

4. Jezus je ubožen.

Od nekdanj že, najbolj pa morebiti sedanji čas, otroci sveta hrepenijo po denarji in posvet-

nem blagu. V stari zavezi je bilo pozemeljsko premoženje znamenje nebeškega blagoslova. Po Jezusu Kristusu pa se je to popolnoma spremenilo. V novi zavezi milosti pa bogastvo in obilnost kristjanu pomaga k zveličanju; toda največ ljudem je obilnost časnega blaga nevarna zanjka, v katero se duša vjame in pogubi. Mislili bi, da bo obljubljeni Mesija več tisuč let težko pričakovan prišel svet odrešit kot kralj vseh kraljev, z veliko močjo in veličastvom, v bogastvu in obilnosti. Ali glejte! Sin Božji pride iz nebes, kjer je imel vsega v izobilji, na zemljo, in si izvoli uboštvo, nam v zgled, naj ga tudi mi visoko čisljamo.

Mati njegova je ubožna, Jožef, rednik njegov je ubožen. Rojen je v hlevu, v jaslicah mora prezebati. Ubožni pastirji ga prvi molijo, izvoli si prav ubožne učence. Živi od miloščine; za živež mu je ječmenov kruh, in včasih s svojimi učenci še tega nima, da morajo klasovje smukati in si lakoto tolažiti.

Jezus vse življenje ubožen ostane, tako, da je po pravici dejal: „Lesice imajo svoje jame, in ptice svoja gnjezda, Sin človekov pa nima, kamor bi glavo položil“; in poslednjič vsega oropan na križi svojo dušo izdihne, in s trnjem kronano glavo nagne na prsi. Tako se je dopolnilo, kar pravi veliki apostelj Pavel: „Ko je bil bogat, je zavoljo nas ubog postal, da bi po njegovem uboštvu mi obogateli,“ in se učili, da

po strmi poti uboštva pridemo za Jezusom do večne nebeške bogatije.

Evangeljski romar mora sicer na zemlji skrbeti za časno življenje sebi in svojim, vendar nas uči Jezus, ki si je izvolil uboštvo, da je namen našega romanja, nabirati si zakladov, ki jih tatovi ne ukradejo, in móli ne razjedó, da srca ne smemo na časno blago navezovati. Če ravno je kristjan v obilnosti posvetnega premoženja, vendar ne sme biti suženj bogastva. Jezus, v katerem je polnost božanstva, ki je večna resnica in modrost, ki nas ne more in noče goljufati, je bil „bogat za vse“, kakor pravi sv. Pavel, vendar je za se izbral najvišjo pot v večno slavo, namreč največe uboštvo. Zavoljo tega kristjani, ki ljubijo Jezusa, bogastvo prostovoljno zaničujejo in ne čakajo, da jim še le smrt vse iztrga, ampak po zgledu Jezusovem hočejo zaslužiti nebeško krono, ki jim zagotovi večno bogastvo, večno veselje, večno zveličanje.

Pred okoli tridesetimi leti je živel mož, po rodu knez, po stanu svojem še več, bil je duhoven. Še več, imel je polnost katoliškega duhovstva, bil je škof. Še več, bil je nadškof. Še več, ob enem ga je kinčal rimski škrlat, bil je kardinal. Še več, izmed kardinalov izvolil ga je sv. Oče za svojega namestnika, bil je namestnik papežev v Rimu. Čutil je v sebi 24 let poklic, v redovnem stanu za Jezusom hoditi po strmi stezi uboštva. Še le na večer

svojega življenja zamore spolniti svojo srčno željo. Vstopi v novicijat Jezusove družbe; o prazniku spočetja Marijinega imel je sprejeti redovno obleko. Brat, ki jo je izdeloval, je ni o pravem času zgotovil. „Dajte mi tedaj drugo,“ odgovori škofovski novinec, „nič ne dene, če jo je prav drug brat že nosil, da le oblečem obleko družbe Jezusove“. To se je, po posebni previdnosti Božji, še večkrat v njegovem redovnem življenji ponavljalo. Navadno sleherni ud vsako leto prejme novo obleko. P. Karol Odęscalchi pa vse štiri leta, ktera je v redu preživel, prejme vselej le ponošeno oblačilo. To dogodbo lahko razumemo, če pomislimo pomenljive besede: Jezus je ubog, tudi mi hočemo biti ubogi.

Marija je ubožna.

V Loreti na Laškem stoji sveta hišica, od angeljev čudovitno iz Nazareta prenešena, v kateri je živela najsvetejša družina na zemlji, Jezus, Marija in Jožef. Tam se prepričaš, o kristjan! da je bila Marija zares ubožna. Hišica je komaj 30 čevljev dolga, in kakih 10 široka; v nji se še hrani borna lesena omara Marijina, dve leseni skledici in ena lončena, ki jih je Marija za svojo majhno družinico rabila. Pa morebiti porečeš ti siromašni gostač: Marija je imela saj svojo streho, vedela je, kje je doma; mene reveža pa ljudje od hiše do hiše porivajo,

in dostikrat ne vem, kam bi prenesel svoje malo pohištvo. Le postoj malo, in poglej Marijo tam v Betlehenskem hlevu. V celem mestu ga ni človeka, da bi jo pod streho vzel. Sveta Devica iz slavnega rodú Davidovega od hiše do hiše prosi prenočišča, — pa ga ne najde. Le živali jej dajo stanovanje, kakoršno imajo, mrzel, podrt hlevček. In vse to se je godilo ravno takrat, ko je imela postati Mati najsvetejšega Boga, takrat, ko najzadnja beračica ni tako zapuščena, brez postrežbe. Vendar ne toži, ampak vsa vdana govori: „Glej! dekla sem Gospodova“. Vsa njena sreča, njeno največe bogastvo je On, ki leži v trdih jaslicah, v revne plenice povit. — Poglej Marijo, na begu v daljno Egiptovsko deželo! Več ko štiri tedne popotova iz Nazareta do Egipta, brez strehe, po dnevi in po noči, po peščeni puščavi, kjer še vode ni najti, da bi si ohladila pekočo žejo. Trd kruh, gnjila voda, prenočevanje pod milim nebom na pesku, vse to je trpela sveta družina na tem žalostnem popotovanji. Marija sama bi še lahko trpela vso revo; ali videla je trpeti tudi svoje dete, ki je vse nedolžno, pa mora že toliko pretrpeti.

In ko je Marija prišla nazaj v Nazaret, ali mislite, da je potem živela v zložnosti in obilnosti? Ubog rokodelec je njen mož, v potu svojega obraza si je kruha služil, zato je pa tudi Marija morala kaj varčno obračati pičle dohodke,

da so se zamogli preživeti. Poslednjič ji umrje celo njen mož in varuh, sveti Jožef, ki je živil njo in njenega Sina; Jezus sam se loči od nje, ter gre spolnovat voljo nebeškega Očeta, ustanovljat Božje kraljestvo na zemlji, učiti nevedne ljudi in grešnike reševati. Marija pa zapuščena ostane v tihi hišici v Nazaretu, in zdaj se še le začne njena siročina, ker je Jezus daleč od nje, in sam nima toliko, kamor bi svojo glavo položil. Tedaj je morala Marija pač trdo delati od zore do mraka, da se je ubožno pa pošteno preživela.

Tako si je Marija po zgledu Jezusovem uboštvo za svoj delež na zemlji izvolila; zato jo je pa Bog zdaj visoko povzdignil v kraljico nebes in zemlje. V njene roke je položil bogate zaklade Božjih milosti, da jih deli potrebnim, ki jo prosijo. Ravno zato preljuba Mati Božja tako rada pomaga potrebnim revežem, stiskanim vdovam, ubogim sirotam, ki nimajo očeta ne matere, ker sama ve, kako bitko je svoj kruh s solzami močiti. Premnogo zgledov nam to potrjuje.

Z g l e d.

Ubogi deklici je nemila smrt vzela drage starše; zapuščena je ostala med svetom. Ko je mati umrla, zapustila ji je komaj toliko, da bi se en mesec za silo preživela. Ker ni imela sorodstva, in je sosedov nihče ni hotel sprejeti, morala bi kmalu po svetu iti in be-

račiti od hiše do hiše, dokler bi kje ne našla dela in zaslužka. V tej žalosti in skrbi nekega večera prav prisrčno moli k Materi Božji, in po besedah: „Tolažnica žalostnih, Mati zapuščenih sirot, pomagaj mi!“ — zaspi. Po noči ima tolažljive sanje. V rajski svetlobi vidi presveto Devico, ktera ji z glasom ranjce matere prijazno reče: „Ne jokaj! pojdi jutri v gozd, in kjer najdeš mojo podobo, poklekni in moli“. Deklica se zbudi, premišljuje sanje, ter se še pred solničnim izhodom odpravi v gozd. Dolgo išče podobe in slednjič najde pod velikanskim hrastom znamenje žalostne Matere Božje.

Zaupljivo pade na kolena pred Marijino podobo, in moli iz globočine srca, dolgo, prisrčno. Pa kakor dolgo moli, prosi in vpira svoje oči v Mater Božjo, nič se ne gane krog nje. Tiho je v gozdu in plahni jutranji vetrič se igra neobčutljivo z listjem drevja. Tako mine cela ura. Deklica na ves glas zajoka: „Tedaj so bile prazne moje sanje, tudi Ti presveta Mati Božja si me zapustila, kakor me je ves svet zapustil! Kaj bo z menoj, ubogo siroto? Ali moram vsega hudega konec jemati? Ne, to ne more biti Božja volja. Vse hočem poskusiti, ne bojim se trdega dela, ne zoprnosti, dokler se me Bog ne usmili, in zame ne poskrbi. Morebiti mi vendar pošlje dobrega človeka, da se me usmili.“

Komaj te besede izgovori, zašuni za znamenjem, in nadgozdar stopi pred deklico. Ravno je šel skozi gozd, slišal deklico glasno moliti, in se ustavil za hrastom, kjer je slišal vsako besedo. „Kdo si?“ jo praša milosrčno. Sirota mu vse zaupa, svojo nesrečo, svojo skrb in svoje sanje. Možu vedno bolj dopade, reče ji: „Tvoje sanje te niso prevarile! Mati Božja je mene poslala, da ti pomagam. Jaz bodem tvoj oče. Bog mi je dal sina, hčere pa ne, — bodi ti moja hči! Kakor za svojega otroka bom skrbel za tebe. Pojdi z menoj!“

Sirota je delala veselje svojemu redniku, odrastla je pobožna, ponižna, sramožljiva devica, in ko je bila

stara 20 let, postala je pobožna žena vrlega gozdarjevega sina, s kateremu je živela vse svoje dni zadovoljno in Bogu dopadljivo.

Molitev.

O Marija! z besedami Tvojega ljubljence sv. Bernarda Te ogovorim: Ti si kraljica milosti Božje, mi pa smo služabniki vsi revni. Ti si Mati preusmiljena, in jaz sem najbolj ubog grešnik. In ravno zato gospoduj čez mene, o usmiljena kraljica! ozri se s svojim milostljivim srcem name, ki sem največi revež Tvojih revnih služabnikov. O kraljica! moja edina pomočnica! moje edino upanje! usmili se me. Amen.

Š m a r n i c a.

Kteri ste zares revni, trpite svojo revščino v duhu Jezusa in Marije, drugi pa premišljuje besede Kristusove: „Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo“, ter molite en Očenaš v počeščenje ubožnemu Jezusu in enega v čast ubožne Marije.

Eden in dvajseti dan.

5. Jezus zaničevan.

Človeškega srca nič bolj ne žali, kakor zaničevanje. Revščino, bolezen, pomanjkanje, bolečine, vse lažje prenašamo, kakor britko misel, da nas drugi zaničujejo in prezirajo.

Naš Božji Zveličar Jezus, kteremu se spodobi Božja čast in slava, pripustil je, da so ga ravno ljudje, za ktere se je v ljubezni daroval, najbolj zasramovali; ta kelih zaničevanja je izpil do zadnje kapljice, naj bi tudi mi zaničevanje, ki nas doleti, obračali v svoje posvečenje. Premišljujmo le zadnje dni njegovega življenja.

Ko ga je Judež, eden njegovih učencev, izdal s poljubom, stoji Jezus pred velikim duhovnom Kajfom. Surovi hlapec stopi k njemu in ga z vso močjo vdari v obličje. — O pravični Bog! naj se človeku kaj tacega zgodi, misli, da se mora krvavo maščevati, Jezus pa, najsvetejši kralj časti, čegar obličje angelji gledati želijo, — Jezus molči. — Kakošen nauk!

Pa to je bil le začetek zasramovanja. Jezusu se posmehujejo, norčujejo se z njega; ne le zavrženo, najnižje ljudstvo in vojščaki Pilatovi, ampak na kraljevem dvoru Herodovem ga veliki duhovni in pismarji, kar je mogoče, občutljivo zasramujejo. Oči mu zakrijejo, s

pestmi ga po licih bíjejo, v obličje mu pluvajo, zasmehujejo ga kakor norca, norčujejo se iz njega kot iz kralja judovskega, pred njim poklekujajo, in ga strahovito preklinjajo.

Ni še zadosti. Jezusa primerjajo Barabu, tolovaju in ubijalcu. Ljudstvo naj izvoli, kateri je hudobnejši, bolj kazni vreden, ktereга naj izpusté, ktereга obsodijo. Vsi Baraba izvolijo, Jezusa pa zavržejo; ljudstvo z velikim krikom vpije: „Preč s tem, daj nam Baraba!“ Kolika sramota! Kako zaničevanje! koliko razžaljenje!

Ni še zadosti. Jezusa krivično tožijo, največih hudobij dolžijo; imenujejo ga obsedenca, krivoverca, pijanca, da Boga preklinja, ljudstvo zapeljuje in podpihuje, puntarja. Čeravno iščejo krivih prič, pa jih ne najdejo, čeravno se njih pričevanje ni vjemalo, čeravno Pilat pravi, da ne najde nad njim krivice, ker je vedel, da so ga Judje le iz nevoščljivosti izdali, vendar nedolžnega Jezusa, ki na vse tožbe molči, krivično obsodijo v sramotno smrt na križi.

Ni še zadosti. Jezusa križajo, in ž njim dva ubijalca, enega na desni, drugega na levi; Jezusa pa v večo sramoto v sredi med njima, kot največega hudodelnika, s trnjevo krono na glavi, da ga kot kralja Judov zasramujejo.

Ni še dovolj. Križajo ga o velikonočnem času, kadar Judje od vseh krajev vrejo v Jeruzalem, obhajati svoj največji praznik; tako je bilo njegovo zasramovanje znano po vsi Palestini.

Ni še dovolj. Kadar že umira na križi, ko vendar pogled umirajočega vsakega gine, ga še preklinjajo; celo hudodelnik, ki zraven njega visi, ga zasramuje s peklenško hudobijo: „Zdaj naj stopi doli s križa, ako je Sin Božji, potem verujemo vanj.“

Ni še dovolj. Ko v preveliki bolečini zavpije: „Žeja me!“ podajo mu žolča in jesiha, da ga zasramujejo.

Ni še dovolj. Spolniti se mora nad njim beseda prerokova: „Nasiten bo s sramoto.“ Spolnila se je, ko je umirajoč na križi visel, zakaj namenjena mu je bila sramota, kakor da ga je Bog sam zapustil. Kristus je o vsaki priliki pričal, da je Sin Božji. Pričeval je, da nikjer ne išče svoje časti, da ga Oče sam časti. Kako pa zdaj časti Oče nebeški svojega Sina, ko na križi visi? Kako varuje njegovo dobro ime, njegovo čast, veljavo njegovega življenja? Kaj stori Oče nebeški, da bi rešil čast svojega Sina? O moj Bog! od začetka sveta se ni čulo kaj takega, in nikdar se ne bo čulo. Oče nebeški se skrrije, da ljudje mislijo, da je Jezusa celo njegov Oče zapustil, in Jezus umirajoč zavpije: „Moj Bog, moj Bog! zakaj si me zapustil?“

Več se ni moglo zgoditi, da bi bil Jezus s sramoto nasiten. Brez pomoči od ljudi in angeljev, in še od nebeškega Očeta zapuščen, v največi sili, v grenki sramoti, v najsramotonejši smrti, — večega poniževanja, večje sramote si

ne moremo misliti. Vse to je trpel Jezus v neskončni, prečudni ljubezni do nas. Resnično Jezus je bil nasiten s sramoto.

Ako premišljujemo trpljenje Jezusovo v tem zaničevanji in zasramovanji, potem razumemo prečudne besede Božje: „Blagor jim, ki preganjanje trpijo zavoljo pravice. Blagor vam, ako vas ljudje preklinjajo in lažnjivo vse hudo zoper vas govorijo.“ — „Modrost tega sveta je nespamet pri Bogu.“ — „Bog tepe vsacega otroka, kterega sprejme.“ — „Očetu najljubši otroci so tisti, kateri z njim iz ene sklede jedo, in iz enega keliha pijejo.“

Zdaj še le vemo, kako častitljivo je za Kristusom hoditi po poti zaničevanja. Zdaj razumemo, zakaj so se aposteljni radovali, ko so jih bičali, in so bili vredni spoznani, zavoljo Jezusovega imena zasramovanje trpeti. Zdaj spoznamo, zakaj duše, ki resno hrepenijo po nebeških zakladih, zemeljsko čast in bliščobo zaničujejo in za blato imajo; zakaj so tako velikosrčne duše rajši zadnje v hiši Gospodovi, kakor prve v prebivališčih grešnikov, ter celo hrepenijo iz ljubezni do Boga se zatajevati, in okušati grenki kelih zaničevanja, ki ga je Jezus izpil do zadnje kaplje.

Marija zaničevana.

Predragi častivci Marijini! ali mar mislite, da Marija v svojem življenji ni okušala britkega zaničevanja, da ni pila iz keliha zasramo-

vanja in poniževanja kakor njen Božji Sin? O gotovo! Resnica je, in ravno zdaj ste slišali, da je bil Jezus med nehvaležnimi ljudmi s sramoto nasiten. Gotovo pa nobeno srce Jezusa ni tolikanj ljubilo in častilo, kakor Marijino, ker le ono je poznalo neskončno visokost in svetost Jezusovo; ravno zato je Marija vse zaničevanje in zasramovanje, ki je Jezusa zadelo, v svojem srcu globoko občutila, in ž njim trpela. Ko so trdosrčni ljudje po Betlehemu vrata pred njo zapirali, in ji od hiše do hiše dalje kazali, ko je kot zaničevana beračica v hlevu na slami med živino morala prenočevati in prezebat, — o kako je moralo to boleti njeno občutljivo srce. Marija sama bi vse to vdana v Božjo voljo pretrpela, — ali vedela je, da v nji zaničujejo še Njega, ki ga nosi pod svojim deviškim srcem: Odrešenika sveta, ki ga človeški rod komaj pričakuje, Sina Božjega, pred katerim se nebesa vklanjajo. Vse krivice, obrekovanje, zaničevanje in zasramovanje, s katerim so Jezusa obkladali, so kakor ojstre puščice zadevale srce Marijino. Zraven tega je bila tudi Marija znana, po Nazaretu in Jeruzalemu, kakor Mati zaničevanega Kristusa. Ali so tedaj Judje, ki so z Jezusom tako grdo ravnali, Mariji prizanašali? Jezusu so očitali prevzetni Judje njegov reven stan, in so zaničljivo dejali: „Ali ni to tesarjev sin?“ In Mariji so gotovo tudi ošabno govorili: „Ta je le tesarjeva žena.“ Na-

zarenčane so Judje menda že sploh zaničevali, zato so dejali, ko je Jezus kot učenik med nje stopil: „Kaj more iz Nazareta dobrega priti?“ — Ali ni to tudi Mariji veljalo?

Pa še eno žalost Marijino moramo pomisliti. Ko je Marija pod svojim srcem nosila večlovečenega Boga, Jožefu, njenemu ženinu to še ni bilo znano. S strahom spozna, da je Marija noseča, hoče jo skrivaj zapustiti, da bi je ne moral kot grešnice razglasiti. O kako je to bolelo srce Marijino, ko je videla in čutila, kakošne misli sprehajajo pravičnega Jožefa! Kako jo je skrbelo njeno dobro ime in poštenje pred njim! Ponižnost ji brani razodeti sv. Jožefu svojo prečudno visoko čast, da je Mati Božja postala; vdanost v Božjo voljo ji brani pred njim se zagovarjati, ker vse prepusti Božji modri previdnosti. Njeno zaupanje je ni osramotilo. Sam večni Bog pošlje svojega angelja, da jo reši britke žalosti, in Jožefu razodene preimennitno skrivnost. Kaj še le je trpela Marija v svojem srcu, ko je zadnje dni videla Jezusa v tolikem zasramovanji, ko ga med množico na Pilatovem dvorišči gleda, kakor kralja zaničljivo oblečenega, Barabu primerjanega, ko množice njo videti govorijo: Pogledjte! to je mati tega hudodelnika!

Ko Jezus visi na sramotnem križi od vseh zasramovan, se vendar Marija ne gane od križa; pod križem stoji, akoravno divja druhal nanjo

gleda, in s prstom kaže Mater Križanega. Resnično je tedaj, da je bila tudi Marija s sramoto nasitena, ker je bila zaničevana Mati najbolj zaničevanega med ljudmi.

O uboga duša! ki moraš uživati kruh zaničevanja in preganjanja, oziraj se zaupljivo na Marijo, ki je vse to sama poskušala, priporočuj se njenemu varstvu. Vekomaj osramoteni ne bodo, ki v Marijo zaupajo.

Z g l e d.

Duhoven iz Dalmacije, ki je gojil veliko pobožnost do Marije Device lavretanske, prišel je v sužnost Turkov. Ti so ga zasramovali, preklinjali in mu pretili z najhujšimi mukami, če ne zataji krščanske vere, in ne prestopi k mohamedanski. Duhoven se jim srčno ustavi. Ker neverniki slišijo, da večkrat izgovarja imeni Jezus in Marija, prašajo ga, zakaj ima te besede vedno na jeziku. „Zato, ker jih imam v srcu“, jim odgovori. „Tedaj“, mu rekó, „ako ne storiš, kar hočemo, in ne zatajiš teh dveh, ki ju v srcu nosiš, ti ju s srcem vred iz tebe iztrgamo“. Brž se pripravijo, da bi spolnili grozovitne besede. Duhovnik kliče Marijo na pomoč, in obljubi, če bo na njeno prošnjo ostal pri življenji, da bo precej romal v Loreto k njeni hišici, jo tam počastil in se ji zahvalil. Neverniki, še bolj razkačeni, ga zgrabijo, mu prerežejo telo, vzamejo iz njega srce in čeva, jih položijo na pol mrtvem duhovnu v roke, ter mu s peklenkim smehom rečejo, naj brž nese svoje srce Mariji v Loreto, kakor je obljubil. Prečudno je sicer, kar se je potem zgodilo, pa kaj je Bogu nemogoče? Kolike čudeže je že storil v čast svoje presvete Matere! Bog je ohranil dušo v odprtem truplu duhovna, on začne

hoditi in pride, srce in čeva v rokah, več dni hoda daleč v Loreto. Tamkej veliki množici pripoveduje svojo zgodbo, in pokaže srce in čeva. Potem gre v cerkev, zahvali se presveti Devici Mariji, se spove in prejme sveto obhajilo. Vpričo vseh ljudi objame milostno podobo Matere Božje in dušo izdihne.

Srce in čeva so v resnično pričevanje čudeža v kapelici obesili in tako dolgo hranili, dokler se niso popolnoma posušila. Potem so na tisto mesto postavili podobo, ki je kazala duhovna v takem stanu, kakor je prišel v Loreto, in popisali vso dogodbo. „Ta čudež“, piše Turzelij, „je tako gotovo spričan, da noben kristjan ne more o njem dvomiti. Nekteri stari ljudje še pripovedujejo, da so govorili s tistimi, ki so videli čeva blaženega duhovna.“

Resnično, vekomaj osramoten ne bo, ki v Marijo zaupa!

Molitev.

O Marija! vsa ponižna dekla Gospodova, sprosi mi milost, da zaničujem posvetno čast, da vse zaničevanje, obreko vanje in krivice, ki me doletijo s ponižnim, potrpežljivim srcem prenašam, da bom tukaj s Teboj zaničevan in ponižan, v nebesih s Teboj povišan. Amen.

Š m a r n i c a.

Kako se vi ponižujete? Sklenite, da bote saj ta mesec poniževanje ali zaničevanje Mariji na čast tiho in potrpežljivo prenašali.

Dva in dvajseti dan.

6. Jezus trpi in umrje.

Evangeljski romar nikdar ne sme pozabiti, da je kristjana prva dolžnost, hoditi za našim vodnikom po poti trpljenja in križa. Vsak človek ima svoj lastni križ, brez križa ni nobeden na poti življenja. Vse, kar je zoperno naši nator, naši volji, našemu nagnjenju; vse, kar nam je težavno in sitno, imenujemo križ in trpljenje. Na duši so križ: dvomi, skušnjave, suhota duha; na telesu bolečine, bolezni; na časti: preganjanje; na premoženji: nesreče, škoda, revščina. Vse križe in zopernosti življenja dopusti Bog v svoji modri previdnosti; in sveta vera nas uči, da kristjana nič družega tako naglo in tako gotovo za Kristusom v nebesa ne pripelje, kakor če potrpežljivo, vdano in veselo objame križ Kristusov. Zgled Jezusov nas uči, križ nositi, spoštovati in ljubiti.

Čujmo, kako svetniki od križa govorijo: „Trpeti ali pa umreti,“ je večkrat govorila sv. Terezija. — „Ne umreti, o Gospod! ampak trpeti“, prosila je sv. Magdalena Pacijanska. „Še več križev, o Bog! še več križev!“ klical je sv. Francišek Ksaverijan. — „Ko bi vedel, da ena sama žila v mojem srcu ni zaznamovana s križem Kristusovim, precej bi jo iztrgal,“ rekel

je sv. Frančišek Salezij. — „Ko bi vedeli ljudje, koliko so vredni križi in zopernosti, s silo bi si jih jemali“, dejala je sv. Angela Folinska. — „Moje petere boleznj so petere milosti Božje,“ rekel je sv. Kamil Lelijski.

Svetniki so vselej prepričani bili, da so križi in zopernosti znamenja ljubezni Božje. Priča nam sv. pismo: „Ktere ljubim, jih strahujem,“ govori Gospod. Nadangelj Rafael povedal je staremu Tobiju, ki je žaloval zavoljo svoje slepote: „Ker si bil Bogu prijeten, bilo je treba, da te je skušnjava skusila.“ — To potrди sv. Pavel: „Moj sin, ne puščaj vnemar pokorjenja Gospodovega; kogar namreč Bog ljubi, ga pokori; in tepe vsakega otroka, ktereга sprejme“, — „Kako?“ pravi sv. Avguštin, „kako? hočeš li sam izvzet biti? Ako si izvzet od kazni tepenja, si tudi izvzet iz števila Božjih otrok.“

„Ali“, praviš, „tako težko mi je, križ nositi!“ — Rad verjamem, da ti hudo dene, zakaj sicer bi ne bil križ, ko bi ne bil težak. Bog ne zapoveduje, da si neobčutljiv, ampak, da si potrpežljiv. Vsi svetniki, in Kristus sam, so britko občutili težave duše in telesa; ravno zavoljo tega pa je bilo veliko njih zasluženje. Redovni brat v nekem samostanu je imel silno veliko težkega dela, zato je bil žalosten. Pa kmalo se potolaži z besedami: „Potrpi moja duša, večni pokoj, večno veselje, je vredno vsega trpljenja“.

Morda pa tožiš draga duša: „Oh! tako dolgo že trpim.“ — Na to ti odgovorim: Tem bolj skrbi, da ne zapraviš krone premage in potrpežljivosti. Pomisli pa, si li morebiti že 28 let bolan, kakor sv. Klara? ali 38 let, kakor sv. Lidvina? ali 40 let, kakor sv. Sara; sv. Katarina, sv. Salezij? So li tebe tako obrekovali in zasramovali, kakor Jezusa Kristusa, Tvojega Gospoda in Učenika?

Morda porečeš: „Saj sem nedolžen, nedolžna, pa moram trpeti.“ Prašam te, bi li rajši trpel kot krivičnik in grešnik? Blagor ti, ako nedolžen trpiš, tvoja je nebeška krona. Na gori Kalvariji stojé trije križi, križ nedolžnosti, križ pokore, križ pogubljenja; ktereга izmed teh treh si izvoliš?

Častitljiva devica Marija Eskobar gledala je nekđaj v duhu, kako so po ozki poti zveličanja hodile duše v nebeško kraljestvo. Vse so imele križe, ene majhne, druge velike. Ko pridejo do vrat, skoz ktere se gre v mesto Gospodovo, bile so tako ozke, da niso mogle s križem skoz nje; zato so vse svoje pozemeljske križe pred nebeškimi vrati odložile, in brez križa stopile v kraljestvo zveličanja. Kaj to pomeni? Do nebeških vrat moramo križ nositi, v nebesa pa nobeden ne vzame križa.

Ko je Jezus dopolnil vse, kar mu je bilo od nebeškega Očeta naročeno, ko je izpil kelih britkega trpljenja, je še v zadnjih trenutkih

pred smrtjo dal umirajočim kristjanom, prečuden zgled. „Oče odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo“, tako je molil za svoje rabeljne, in nas učil, brez srda ločiti se iz sveta, in pozabiti vse razžaljenje in zaničevanje. — „Dopolnjeno je“, pravi Jezus; in kristjan, ki je bil zvest in moder hlapec v svojem stanu in poklicu, lahko govori prav iz srca na koncu svojega življenja: „Dober boj sem bojeval, tek dokončal, vero ohranil, zdaj mi je pripravljena krona pravice“. — Z milim Jezusom sklene kristjan svoje romanje: „Oče! v Tvoje roke izročim svojo dušo.“

Žalostna Mati Božja.

Sv. cerkev imenuje Marijo po pravici kraljico mučenikov, zakaj njeno mučeništvo je bilo neskončno večje, kakor vseh drugih mučenikov. Mučeniki so trpeli muke na telesu, Marija pa na duši in v srcu, ker je svojega Sina neizmerno ljubila, pa ga je videla toliko trpeti. Zato pravi sv. Bazilij: „Kakor solnce vse druge zvezde v svetlobi preseže, tako so Marijine bolečine presegale vseh drugih mučnikov bolečine.“ — In dolgo je bilo mučeništvo Marijino.

Pred rojstvom Jezusovim je trpela, ker je po prerokbah sv. pisma premišljevala in v duhu gledala njegovo britko trpljenje. Ves čas živ-

ljenja njegovega je silno trpela, ker je s svojimi očmi gledala, kako neusmiljeno, nečloveško ravnajo nehvaležni ljudje z njenim Sinom. Po vnebohodu Jezusovem je trpela, ker je bila tako dolgo ločena od njega, in je videla, kako Judje preganjajo njegove zveste učence.

Prerok Jeremija je že davno poprej o Mariji napovedal: „Komu te bom primerjal hči Jeruzalemska? Velika kakor morje je tvoja bolečina. Kdo te bo tolažil? „Ako bi hotel dokazati, kako so se te besede nad Marijo spolnovale, moral bi vam vse njeno življenje popisati, posebno pa se ozirati na njenih sedem žalosti, ki so kakor sedmeri meči njeno materno srce prebadali. Peljati bi vas moral najprej v tempelj, kjer ji je stari Simeon prerokoval, da bo njeno dušo meč presunil. Spremljati bi morali potem Marijo, ko z nežnim detetom beži skozi divjo puščavo pred grozovitnim Herodom v Egipt. Ž njo bi morali v duhu hoditi po Jeruzalemu, kako s solznimi očmi tri dni išče zgubljenega Jezusa.

Iz morja Marijinih bolečin zajmimo zadnje štiri grenke kaplje, ter jih nekoliko preišljajmo.

Jezus je k smrti obsojen. Težek križ mu naložijo na krvave rame, vsa krvoločna druhal se vzdigne in žene Jezusa na goro Kalvarijo. Med množico se gnjete žena, z žalostnim krikom se zgrudi k nogam Jezusovim. Mati je, — tje k svojemu Sinu jo žene srce,

zakaj to je ljubljenega otroka zadnja pot, smrtna pot, — žena je Marija, Mati Jezusova. Sin si obriše kri iz oči, pogleda milo nanjo in izdihne presunljivo: „Mati!“ Ta beseda je zadonela kakor mrtvaški zvon po njenih ušesih, in neizmerna bolečina je kakor dvorezeč meč presunila njeno srce. Rabeljni pa Marijo preč suvajo, jo zasramujejo, in njenega Sina z vrvmi naprej vlečejo. Marija omedli, brez glasu se zgrudi na trdo kamenje. Jeruzalemske žene pa zdihujejo na tihem ena do druge: „Uboga mati!“

Jezusa križajo. Ali zamore človeški jezik popisati bolečine, ki jih je ljubeča Mati prestala pri križanji svojega Sina? Slišala je vse vdarce, ko so rabeljni z žebli pribijali Jezusove roke in noge. V neizmerni britkosti vije roke in zdihuje proti nebesom: „Oče nebeški! ali je mogoče, da tako krvavo daritev tirja Tvoja pravica od Tvojega Sina in od mene, njegove matere za grešni rod človeški? Ali še ni zadosti trpel? Ali še ni dovolj krvi prelite?“ — Jezusa na križi povzdignejo med dvema razbojnikoma; vojščaki, njegovi križavci, vzamejo oblačila in jih razdelijo, za suknjo pa, ki je bila brez šiva, vadjajo. Marija pa se bitko spominja tistih srečnih časov, ko je v mali hišici v Nazaretu, z lastnima rokama to suknjo za Jezusa narejala.

„Marija“, pravi sv. evangelist Janez, „je stala pod križem Jezusovim.“ Cele tri ure ga

vidi krvaveti; v svoji materni ljubezni pa mu ne more in ne sme nič pomagati, ne polajšati trpljenja. Kolika britkost je takrat prešinjala srce Marijino, bere se v razodenji sv. Brigite: „Vse Kristusove rane so bile sulice v Marijinem srcu“. Tako je stala pod križem polna žalosti, bolj mrtva kakor živa, prebodena z mečem bolečin. Le čudež Božje pomoči je bil, da ji ni takrat srce počilo, da ni umrla žalosti z Jezusom vred.

Jezusa s križa snamejo, in Mariji v naročje položijo. Zopet ima tedaj v naročji svojega Jezusa, tistega, kterega je presrečno božično noč v betlehenskem hlevcu rodila. Ali, o večni Bog! kakošen razloček! Tisto srečno noč se je ž njo veselilo nebo in zemlja; angelji so v višavah prepevali, pobožni pastirci so ga molili, in Marija je bila najsrečnejša Mati pod solncem. Zdaj pa žaluje temno nebo, zemlja se žalosti stresa in poka, krog Marije je le jok in stok; in ona gleda Jezusa blaženi sad svojega telesa na svojih kolenih razmesarjenega, trdega in mrzlega. Solze se ji vderó, v potokih lijejo čez lica na mrtvo truplo, ter se mešajo s strjeno krvjo. „Ali so to tiste oči“, zdihuje Marija, „ki so tolikokrat grešnike usmiljeno pogledovale? so li to tiste roke, ki so le dobrote delile? je to srce, ki je le za me, za blagor človeštva gorelo? O moj Sin! kakošnega Te mi ljudje zopet nazaj dajo“! Ali se nam ne zdi, kakor bi Marija s

prerokom prosila: „Odstopite od mene, da se mi lo jokam, nikar si ne prizadevajte, da bi me utolažili.“

Jožef Arimatejec in Nikodem Jezusa v grob položita, usmiljene žene so zraven, in prežalostna Mati Marija. O Marija! zdaj Ti je grobni kamen zaprl vse, Tvojega Sina, Tvojo srečo, Tvoje veselje, Tvoje življenje, Tvojega Boga. Kdo Te bo tolažil?

Z g l e d.

Ker je Marija v svojem življenji okušala najgorenjše trpljenje, najbitkejšo žalost, zato ji je dal večni Bog prečudno moč, tolažiti žalostna srca, brisati solze jokajočim Evinim otrokom, lajšati trpljenje trpečim Adamovim sinom. Zato jo sv. cerkev imenuje „tolažnico žalostnih“; zato najprej in najrajši k Mariji zdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini.

Biunda Foschi je gotovo največ pretrpela, kar more mater zadeti. Živela je okoli leta 1400 v mestu laške pokrajine. Bila je iz slavne rodovine, zaročena plemenitemu, ljubljenuemu možu, da ni ničesar pogrešala v svoji sreči. Ali kmalo ji mož umrje in zapusti sinčeka, ki je bil zdaj njeno edino veselje in tolažba. Pa še tega je morala zgubiti.

V tistem času so bile po vseh laških mestih krvave razprtije; zlasti plemenite družine so se med seboj smrtno sovražile in preganjale. Tudi družina Foschi je imela sovražnikov, ki so komaj čakali prilike maščevati se nad njo. Dokler sta živela Biundin oče in mož, niso se upali pokazati svojega hudobnega namena. Komaj mine čas žalovanja za ranjnim možem, — kar prinesó Biundi umorjenega sinčeka. Sovražniki

so ga v roke dobili in umorili. Biunda je bila sicer pobožna žena, visokih čednosti; toda ko vidi svojega krvavega otroka, njeno edino veselje, premaga jo žalost in obup. Tri dni in tri noči brez spanja prejoka, in le na to misli, kako bi se zmaščevala nad svojimi sovražniki.

Sovražniki pa še niso nasiteni; zmislijo si satansko, nečloveško hudobijo. Biundo pokličejo nekega dne v tem žalovanji k obedu. V britkosti in žalosti ni mogla razločiti, kaj je na mizi. Bolj iz navade in prisiljena, vživa pripravljeno jed. Kar stopijo sovražniki pred njo, in jo posmehovaje prašajo, kako ji je dišalo srce njenega sina. — Zverinski rabeljni so odprli telo umorjenega otroka, iztrgali srce, ga pripravili za jed in lastni materi dali na mizo za obed. Biunda je jedla svojega lastnega sina; njeni rabeljni so hoteli imeti satansko veselje nad obupano materjo. Kdo bi zamogel popisati, kaj je mati občutila pri teh besedah!

Toda Bog po prečudnih, nerazumljivih potih vodi k sebi svoje ljube, ter pokaže, kolika je moč njegove milosti čez srce človekovo. Ravno ta zadnja krvava grozovitnost njenih sovražnikov, zavoljo ktere bi imelo Biundi srce počti, zbudila jo je k novi moči in jo osrčila. Spomni se na Sina Božjega, ki je svojim sovražnikom velikodušno odpustil. Zmisli se na Marijo, kraljico mučenikov, kateri so kakor nji edinega Sina umorili, katero je kot žalostno Mater Božjo vedno pobožno častila, — in srce se ji umiri. Vse maščevalne misli zginejo, sovražnikom popolnoma odpusti, prav iz globočine srca zanje moli, ter jim je pozneje vse dobro ne le želela, ampak tudi mnogokrat storila.

Bog ji velikodušno odpuščenje obilno povrne, zadobila je popolni mir srca, in največe milosti Božje. Mariji se je posvetila, stopila v tretji red „služabnic Marijinih“, ter po svetem življenji v vednem premišljevanji prežalostne Matere Božje umrla 2. septembra 1411.

Molitev sv. Germana.

O milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija! ako se le spomnim nate, mi je polajšano trpljenje, in potolaženo je moje srce. V britkostih in težavah me Ti podpiraš; pred sovražniki moje duše me Ti varuješ. Ako žalostno jokam, me Ti tolažiš; ako se ranim, me Ti zdraviš. O Mati usmiljena! poglej me, kako reven, kako ubog sem. In Ti Mati Božja! mi lahko pomagaš, zato, o Marija! prosi za me! Amen.

Š m a r n i c a.

Molite sedem Češčena Marij na čast sedem žalosti Matere Božje.

Tri in dvajseti dan.

7. Jezus od mrtvih vstane in gre v nebesa.

Zveličar naš je vstal iz groba!
 Vesel prepevaj, o kristjan!
 Premagana je smrt, hudoba,
 Dans je rešenja tvoj'ga dan.
 Potrta je pekla oblast,
 O poj kristjan hvaležno čast!
 Aleluja!

Kje smrt je zdaj premaga tvoja?
 In tvoje ojstro zelo, kje?
 Veselo upa duša moja,
 Življenje večno čaka je.
 Moj Jezus je od mrtvih vstal,
 Kraljestvo smrti pokončal.
 Aleluja!

Tako se glasi vesela velikonočna pesem, ki preslavlja Jezusovo vstajenje, in nas navdušuje, junaško za Jezusom hoditi, da bomo tudi mi z njim srečno vstali, in na veke kraljevali.

Kako je bilo vdovi v Najmu pri srcu, ko ji je Jezus edinega sina, ki so ga k pogrebu nesli, v življenje obudil? — Kako je bilo pri srcu sestram Lazarjevim, Mariji in Marti, ko ga Gospod z mogočnim glasom iz groba pokliče, in Lazar, ogrnjen z mrtvaškim prtom, iz groba stopi? — Sv. pismo pove, da je vse strah obšel. — Slajše je bilo veselje starega očaka Jakoba, ki je že veliko let mislil, da je njegov sin Jožef mrtev, in naenkrat zve, da Jožef živi in kraljuje v Egiptu. Oh! stari, dobri Jakob veselja ne ve kaj početi. „Jožef živi, zadosti mi je, pustite me umreti!“ zakliče, „naj le še enkrat vidim svojega sina Jožefa, in ga pritisnem na svoje srce.“

Veličastnejše in ginljivejše pa nam pripovedujejo evangelisti vstajenje Jezusovo. Oh, kako srečni so vsi, katerim se vstali Jezus prikaže, najbolj Marija Magdalena, potem Peter in vsi drugi učenci. Tudi nam vsem se vsako leto po-

navlja to veselje, ki so ga Jezusovi učenci občutili, o veselem velikonočnem času. To je zares radost ljubezni. Jezus je vstal! Vse, kar je zgubil, da bi nas odrešil, je stoterno zopet prejel.

Jezus je bil „ubožen in potreben“, zdaj je „bogat in Gospod vsega sveta“. — Jezus je bil „zaničevan in izvržek ljudstva“, zdaj je v slavi in veličastvu in „sedi na desnici veličastva v visokosti“. — Jezus je bil „mož bolečin“, „od podplatov do temena ni bilo nič zdravega na njem“, zdaj je „krasne postave“, „njegovo obličje se sveti ko solnce“, vživa vso srečo in zveličanje. — Njegovo telo je bilo polno krvi in ran, zdaj je poveličano z darovi vstajenja, da ne more več trpeti. — „Duša njegova je bila žalostna do smrti“, na križi ga je celo Oče nebeški zapustil, zdaj je premagavec smrti, groba in pekla, zdaj mu je dal Oče vso oblast, naj se v njegovem imenu priklanjajo vsa kolena teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo.“

To poveličanje Jezusa Kristusa osrčuje ljubeče srce, in vnema v njem željo za Jezusom hoditi, vdeleževati se njegovega trpljenja, zaničevanja in uboštva; zakaj, ako mi romarji na zemlji „z njim trpimo, bomo tudi z njim poveličani“; ako z njim umrjemò, bomo z njim živeli, ako z njim trpimo, bomo z njim kraljevali. Spremenil bo naše revno telo, in ga bo vpodobil svojemu častitljivemu telesu.

Ko je Dioklecijan preganjal kristjane, zbralo se je verno ljudstvo v neki cerkvi, obhajati sveti velikonočni praznik. Bilo je veliko saboto. Levit stoji pred altarjem, da bi po blagoslovljenji ognja zapel zopet prekrasno cerkveno velikonočno pesem, ki se začne z besedami: „Exultet jam angelica turba . . . Raduj se zdaj angeljska truma!“ Kar prideró oboroženi vojščaki v svetišče, vidijo duhovskega pevca stati pred altarjem, in srditi, ker ga z mečem ne morejo doseči, s puščicami nanj streljajo, in glej! ravno v trenutku, ko zapoje prvo radostno alelujo, predere mu puščica vrat. Kri in smrt zaduši mu glas; aleluja vtihne v njegovih ustih, ali iz nebeškega Jeruzalema mu zadoni mučnikov veličastna, večna aleluja, ki tamkaj odmeva od izhoda do zahoda, od vekov na veke.

Jezus je zadnje besede izgovoril svojim učencem, pelje jih venkaj v Betanijo, vzdigne svoje roke, jih blagoslovi, in ko jih blagoslavlja, vzdigne se od zemlje in gre v nebo. Oblak ga zakrije, in zgine jim spred oči. Ko ga gledajo v nebo iti, glej! dva angelja stojita pri njih v belih oblačilih, in pravita: „Možje Galilejci! kaj stojite in gledate v nebo? Ta Jezus, kateri je bil vzet od vas v nebo, bo tako prišel, kakor ste ga videli iti v nebo.“

Ozrimo se še na Zveličarja, ki se loči z zemlje, naj nam bo poslednji mogočni opomin, da za Jezusom hodimo in se vdeležujemo nje-

govega življenja in trpljenja. Skrivnost vnebohoda Jezusovega nas uči, da, ako zemeljski romarji preskušnjo prestanemo, nas čaka po kratkem življenji večno zveličanje v nebesih. Dobrote, ki so nam tam pripravljene, so po besedah sv. Avguština, sladke, neskončne, neminljive.

Spomin na nebesa, kamor se je Jezus povzdignil, kjer sedi na desnici Boga Očeta, navduševal je mučenike, da so z veseljem kri prelivali; puščave je obljudoval s spokorniki; ustanovljal je samostane in bolnišnice; v nemal je milijone kristjanov k srčnosti, da so v vsakem stanu in spolu kazali zglede najčastitljivejše čednosti; in še zdaj spomin na nebesa zbuja vsa velika djanja krščanske ljubezni, ki so na čast naši sveti veri in zaslužijo večno krono zmage.

Marija kronana.

Sv. apostelj Pavel pravi, da če bomo z Jezusom trpeli, bomo tudi z njim poveličani, da bo Jezus naše revno telo v podobil svojemu častitljivemu telesu. Ker se je Marija Jezusovega trpljenja vdeležila v najpopolniji meri, zato je tudi z njim povišana in poveličana. Človeški jezik ne more popisati veličastva, ko je bila Marija z dušo in telesom v nebesa vzeta, in kronana za kraljico nebes in zemlje. Naša otemnjena pamet si ne more misliti časti, katero zdaj Marija pri svojem Sinu v nebesih vživa.

Veličasten je bil vhod junaške Judite v rešeno mesto Betulijo, potem ko je premagala divjega sovražnika Holoferna. Vse ljudstvo in starašine, leviti, poglavarji in veliki duhoven so ji šli naproti, in so jo slavili s hvalnimi pesmami: „Ti si slava Jeruzalema, ti veselje Izraela, ti si čast našega ljudstva. Oblagodarjena si ti o hči! od Gospoda najvišega Boga pred vsemi ženami na zemlji, tvoja hvala ne bo prešla iz ust ljudi, ki se bodo spominjali moči Gospodove na večno!“ — Pa kaj je zmagoslavje srčne Judite proti veličastnemu vходу Marije v nebesa!

Po ravno tisti bliščeči poti, po kateri se je Jezus s svoje lastne moči vzdignil v nebesa, nesli so angelji Marijo v njeno kraljestvo. Vsa nebesa se poskušajo Marijo sprejeti, in jo čudežno ozaljšati. Zvezde obdajajo sveto glavo svoje kraljice, in jo kronajo s svetlobo in bliščobo; mesec se ji vkloni k nogam, in ji je v podnožje; solnce se vzdigne in jo ogrne z blesketajočimi žarki, kakor s kraljevim oblačilom. Marija se prikaže v tistem nebeškem lepotičji, kakor jo je videl sv. Janez v skrivnem razodenji, namreč „žena s solncem obdana, luna pod njenimi nogami, in na glavi krona z dvanajsterih zvezd“. Brezbrojne trume angeljev Božjih jo spremljajo, in kličejo pred njo: „Odprite se večna vrata, prišla bo Kraljica veličastva“. Sin Božji Jezus Kristus sam stopi s se-

deža svojega božanstva, prime jo za roko, in jo pelje v nebeški paradiž. Odprejo se vrata nebeška, vsi nebeški duhovi se čudijo veličastva Marijinega zmagoslavja, nebeški knezi in vladarstva, gospostva in moči občudovaje prašajo: „Kdo je Ona, ki vstaja z zemlje, naslonjena na svojega ljubega?“

Ko so nekdam skrinjo zaveze prenesli v mesto Davidovo, obhajali so Izraelci ta vhod z vso mogočo slovesnostjo. Kolikorkrat so duhovni, ki so nosili to dragoceno svetišče, šestkrat prestopili, zaklali so žgalno daritev. Nikdar niso videli Izraelci take krasote. Ravno to smemo reči o vnebovzetji Marijinem. Nikdar niso videla nebesa takega veličastva, kakor vhod Marijin. Ko se je Jezus zdignil v nebesa, prišli so mu naproti le angelji: Mariji pa je hitel naproti sam Sin Božji, v svojem veličastvu kakor Bog in človek.

Jezus, kralj večne slave, pelje svojo Mater po nebeških širjavah, skozi belo ovenčano trumo svetih devic. „Vzdigni se višej moja Mati!“ — Pride do bliščeče vojske mučenikov s palmami v rokah in s kronami na glavah. „Vzdigni se višej moja Mati!“ — Stopi v slavni zbor apostelnov: „Vzdigni se višej moja Mati!“ In tako jo pelje Kristus skozi vse trume izvoljenih; Marija se povzdigne čez vse angelje, Kerubime in Serafime tje do prestola presvete Trojice. Spolnilo se je, kar je Bog v predpodobi po

Salamonu napovedal. Sv. pismo namreč pripoveduje o tem kralji: „Kralj je sedel na svojem prestolu, in poleg njega je bil postavljen prestol za mater kraljevo, ki je sedela na njegovi desnici. In kralj ji je rekel: „Prosi moja mati, karkoli hočeš, zakaj ne spodobi se, da bi ti odrekel prošnjo“.

Kristus, kralj slave, Božji Salomon, je pripravil svoji sveti Materi častni sedež zraven trona Božjega. „Vsedi se na mojo desnico o Mati“, govori večni kralj, „glej! nebeški Oče Te venča, svojo ljubljeno hčer, s krono večne slave; jaz dam Tebi, svoji materi, žezlo moje vsemogočnosti v roko; sv. Duh pa ti da, svoji izvoljeni nevesti, vse zaklade svojih milosti v naročje. Vsa nebesa so Tvoja! Prosi moja Mati, karkoli hočeš. Dokler seže mogočnost mojega božanstva, naj seže moč Tvoje priprošnje.“

O srečni, mi kristjani, ki tako mogočno, veličastno kraljico za Mater imamo!

Z g l e d.

Zveličani Arnulf je vsaki dan pobožno premišljeval sedem dogodb Marijinega življenja, ktere so ji srce z velikim veseljem napolnile. Prva je, ko jo je angelj pozdravil, in ji oznanil, da bo Mati Božja postala, ali vender Devica ostala. Druga, ko jo je teta Elizabeta pozdravila s preroškimi besedami: „Blažena si med ženami, in blažen je sad tvojega telesa“. Tretja, ko je brez bolečine rodila Zveličarja; četrta, ko so trije modri počastili novorojenega Odrešenika; peta, ko je v temeljnu darovala svojega Sina, in videla neizrekljivo ra-

dost pobožnega Simeona, ki ga je imenoval luč v razsvetljenje nevernikov. Šesta, ko je videla Jezusa po britkem terpljenji in grenki smrti, častitljivo od mrtvih vstati; sedma, ko ga je videla na oljski gori s pravičnimi stare zaveze vzdigniti se v slavo nebeško.

Premišljevaje to sedmero veselje Marijino občutil je pobožni Arnulf sladko tolažbo. Presveta Devica pa je hotela pobožnost svojega služabnika še z večim veseljem poplačati. Nekega dne mu reče v prikazni: „Zakaj, moj prijatelj! premišljuješ vsaki dan samo tisto veselje, katero sem na zemlji uživala? Premišluj še to moje veselje, katero zdaj v nebesih na večno živim“. In presveta Devica mu je razodela svoje sedmero nebeško veselje:

„Najprej se veselim, ker sem v nebesih prejela večo slavo, kakor sem mogla želeti, tako da moje veličastvo preseže čast vseh angeljev in svetnikov skupaj. Drugič se veselim, da moje veličastvo vsa nebesa popoveličuje in razsvetljuje, bolj kakor solnce zemljo. Tretjič, ker me vsi zveličani nebeški prebivalci častijo kot mater svojega kralja. Četrtrič, ker je volja Božja in moja volja popolnoma združena. Petič se veselim, ker tistim, ki mi služijo, sprosimo plačilo v življenji in po smrti, kakor želim. Šestič, ker povišana čez vse trume angeljev in svetnikov najbližej presvete Trojice kraljujem. Sedmič se veselim, ker moja sreča in slava ne bo nikdar minula.

Pobožni služabnik Marijin Arnulf je po besedah Marijinih vsaki dan premišljeval tudi njeno sedmero nebeško veselje, in njegova gorečnost je še bolj rastla, in njegova notranja sladkost in tolažba se še pomnožila.

Molitev.

O presveta Devica Marija! jaz Te spominjam na vse veselje, ki si ga čutila, ko

si od Boga tako veliko slavo prejela, da si s svojo svetlobo vsa nebesa razsvetila, in vsem nebeščanom radost in srečo vedno množiš. O najčastitljivejša nebeška Kraljica! jaz Te prosim po vseh Tvojih nebeških radostih, po Tvoji velikočastni kroni, po Tvoji preveliki oblasti in slavi v nebesih, zadobi mi od Boga, začetnika vseh milosti, in studenca vsega veselja, da Mu tukaj na zemlji s svetim strahom služim, zato, da Ga bom tamkaj v nebesih v večnem veselju hvalil in častil. Amen.

Š m a r n i c a.

Molite 10 Češčena Marij in pristavite besede: „kteri Te je v nebesih kronal“.

Štiri in dvajseti dan.

Spremstvo.

„Gorje samemu!“ pravi sveto pismo. — Gorje mu! ki sam stoji med svetom; „zakaj če pade, nima nikogar, da bi ga vzdignil“. Boljši je tedaj, ako jih je več skupaj, v združenji je moč; eden v boji omaga, več pa se jih bo ubranilo. Zveza je trdnejša, ako si trije roko podajo. „Trojna vrvica se težko pretrga“, govori modri

Pridigar. — Da mi zemeljski romarji gotovo premagamo, Boga poveličujemo, in se večno zveličamo, odločil nam je Bog še močnejše spremstvo. — Straža, mati, kraljica, angelj in hudič nas spremljajo na zemeljskem romanji; zato jih moramo dobro spoznati.

1. Straža.

Posvetni vladarji dajo postavo in tirjajo, da se spolnuje, naj je še tako težavna. Kdor jo prelomi, kazni zapade. Bog, kralj vseh kraljev in večna ljubezen, ne ravna tako. Dal je zapovedi in hoče, da jih spolnujemo, prelomljevalce ojstro kaznuje; vender, da jih zamoremo spolnovati, podaja nam svojo ljubeznjivo roko, in nam deli pomagajočo milost, — to je mogočna straža na našem romanji.

Tu ne govorimo o posvečujoči milosti, katero mora imeti evangelijski romar, da pride v večno življenje, o tej smo govorili že prej (glej tretji dan!); ampak o pomagajoči, delajoči milosti, katero misli apostelj, ko govori: „Po milosti Božji sem to, kar sem, in milost njegova v meni ni bila prazna; ampak delal sem več, ko vsi drugi; toda ne jaz, ampak milost Božja z menoj“. — Ta milost Božja nas krepča in nam pomaga, da dobro storimo in se hudega varujemo. Brez te straže se nihče ne more v skušnjavi greha obvarovati, brez nje nihče ne more čeznatorno dobrega

dela storiti, nič za nebesa zaslužljivega ne pridobiti. Cena krvi Jezusove nam je zaslužila to pomoč.

Prilika naj nam to razjasni. Mati kliče k sebi majhno, komaj leto staro dete, podaja mu roke in ga k sebi vabi. Dete bi sicer prišlo k materi, pa ne more, nožice so še prešibke, ne more po konci stati. Kaj stori mati? Prime dete za roke in ga vodi. Zdaj dete lahko hodi in ne pade, zakaj? Ne z lastno močjo, ampak roka materina mu pomaga. To je podoba človeške nezmožnosti in djanske milosti Božje, ktera pamet razsvetljuje in voljo nagiba, da spozna dobro in hudo, da dobro dela in hudega se varuje. To pomagajočo milost nam Bog podeluje o raznih časih, v različni meri; po svoji prosti volji jo moremo sprejeti, ali pa zavreči, z njo delati, ali pa ne. Te pomagavne milosti po grehu ne zgubimo, dasiravno nevredni postanemo, je tolikokrat in tako obilno od Boga prejeti. Ni grešnika na svetu, kteremu bi Bog odrekel potrebno milost, da se zamore k njemu spreobrniti. Potrebno je le, da se je poslužujemo in s svojo prosto voljo z njo sodelujemo.

V sedemnajstem stoletji živel je neka gošpa v krivi veri. Ker je bila premožna, posestnica velike grajščine in zelo veljavna, bilo je velike važnosti, ko bi se v katoliško cerkev povrnila. Prepričujejo jo o resnici edino zveli-

čavne katoliške cerkve, pa zastonj. Priporočijo to gospo sv. Frančišku Regisu, naj on svoje stori. Nekega dne pride svetnik k nji, in ji reče samo te besede: „Kaj slišim od vas, ljuba gospa, vi se nočete spreobrniti h katoliški veri?“ in precej gospa odgovori: „O pač, moj oče, želim se spreobrniti.“ Djanska milost Božja jo je spreobrnila.

Drugikrat prizadeva se ravno ta svetnik moža, ki je živel v velikih grehah, pregovoriti, naj bi zapustil grešno življenje; — toda neče. Sv. Frančišek mu reče: „O moj Bog! kmalo bo prišel čas, ko bo vaše srce tako spremenjeno, da sami ne bote mogli razumeti, zakaj ste se milosti Božji tako dolgo ustavljali, in tako dolgo mogli ostati v tem stanu“. In res, ne dolgo potem se ubogi mož spreobrne, in ves skesan obžaluje svojo prejšno nerazumljivo slepoto.

V življenji sv. Frančiška Regisa beremo še drugo zgodbo, ki nas opominja, naj nikar ne zanemarjajmo milosti Božje. Trdovratnega grešnika svetnik svari in podučuje na vso moč, toda grešnik ne posluša. Svetnik mu napove: „Ker zdaj nočeš poslušati glasu milosti, ki te kliče po mojih besedah, ti povem, da bo prišel čas, ko več ne boš v stanu milosti se poslužiti, ko bi ravno hotel. Zdaj se še moreš spreobrniti, pa nočeš; pozneje se ne boš mogel spreobrniti, ko bi ravno hotel“. Res se je tako zgodilo.

Nekega dne nesrečnež družega v greh zapeljuje, in se tako sam greha vdeleži; in glej! ravno takrat ga zgrabi neusmiljena smrt, nesrečnež se zgrudi na zemljo, in še en trenutek nima časa, da bi rešil svojo ubogo dušo.

Učimo se iz tega, da moramo stražo, ki nas spremlja na poti proti nebesom, namreč djansko, pomagavno milost visoko čislati, in se je skrbno posluževati.

Mati milosti Božje.

Bog je vse zaklade svojih milosti položil Mariji v naročje, da od nje prejemo vse dobrote in zveličanje. „Marija je rajski vrt, ki na vse strani razširja sladke vonjave, namreč darove milosti“, pravi sv. Bernard. To potrdijo vse besede sv. pisma, ktere sv. cerkev na Marijo obrača. „Kdor mene najde, najde življenje, in bo prejel zveličanje od Gospoda. Pri meni je vsa milost življenja in resnice, pri meni je vse upanje življenja in čednosti. Kteri v meni delajo, ne grešijo; kteri mene pojasnujejo, bodo večno življenje imeli“. — Komu niso znane lepe, tolažljive in zaupljive besede, ki jih tolikokrat molimo v krasni molitvi „Salve regina“: Naše življenje, naša sladkost, naše upanje, bodi češćena.“ — Zato opominja sv. Bernard, naj pribežimo k Materi Božji s trdnim zaupanjem, da nam bo tisto milost, za katero jo prosimo, gotovo zadobila, ker Sin svoji Materi nič ne more

odreči: „Pribeži k Materi, in nikar ne dvomi, Sin Mater gotovo usliši“. Zato pravi še: „Preljubi moji, Marija je steza v nebesa grešnikom, ona je moje edino upanje“. Že davno pred njim je potrdil sv. Efrem: „O prezvesta Devica, le v Tebe mi zaupamo“. Ravno to pove sv. Ildefonz: „Vse dobrote, katere je Bog sklenil ljudem skazovati, hotel je po Tvojih rokah, o Marija, deliti“. Sv. Bernardin Sienski zakliče: „Ti deliš vse milosti, naše zveličanje je v Tvoji roki“. Sv. Frančišek Borgia je dejal, da se boji za zveličanje tistih ljudi, ki nimajo posebne pobožnosti do Marije, „ker tisti hoče leteti brez perut, ki misli, da bo brez pomoči Marijine milosti zadobil.“ Sv. Anzelm celo pravi: „Nemogoče je, da bi se zveličal, kdor se od Tebe, o Marija, obrne.“

Jezus je vsegamogočen po svoji natori, Marija pa po milosti, ker od Boga vse doseže, kar prosi. Prvič zato, ker je Marija Boga najbolj ljubila, zato jo tudi Bog bolj ljubi, kakor vse druge nebeščane skupaj. Drugič je Marija tako mogočna pri Bogu, ker je Mati njegova, in materno prošnjo, pravi sv. Antonin, Gospod gotovo usliši.

Kdo pa zadobi milosti od Marije? On, ki jih želi. Sv. Ildefonz piše, „naj Mater Božjo le to prosimo, naj za nas moli, in Ona nam bo večje milosti sprosila, kakor če bi mi sami k Bogu molili“. Zakaj jih je pa vendar toliko, ki

od Marije nič ne prejema? Zato, ker nočejo. Kdor streže svoji strasti in hudemu nagnenju, kdor išče časnega dobička, nečistega veselja, on neče milosti, da bi bil tega rešen, in Marija mu zato gnade ne prosi; zakaj če bi Marijo prosil, gotovo bi to milost prejel. — Sv. Bernard piše: „O sv. Devica, ako bi se našel človek, ki je Tebe na pomoč klical, pa ni bil uslišan, naj le jenja slaviti Tvoje usmiljenje“. Pa ne, to se nikdar ni zgodilo, in se ne bo nikdar zgodilo, zakaj Marija ne more drugače, kakor pomilovati nesrečneže in jim pomagati. Marijo žalijo ne samo tisti, ki jo očitno zaničujejo, ampak tudi vsi, ki je ne prosijo za milosti.

O pobožni častilci Marijini! Pribežimo tedaj radi k Mariji, naj bomo še tako veliki grešniki, prosimo jo pa pred vsem za duhovne darove, za odpuščenje grehov, za milost resničnega obžalovanja in prave pokore, za svete čednosti.

Oh, človeški otroci se k Mariji le takrat zatečejo, kadar jih križi tarejo, kadar jim solze nad časno nesrečo oči zalivajo, kadar jih revščina ali bolezen stiska, — za svojo ubogo dušo pa tako malo skrbijo, in vendar Marija najbolj na naše srce, na našo dušo gleda.

Z g l e d.

Herman Cohen je bil leta 1821. v Hamburgu od judovskih staršev rojen. S šestimi leti je že igral na glasoviru najtežje skladbe. Komaj deset let starega

vodi mati čudežno dete po vsem Nemškem, da si nabira denarja in slave. Leta 1834. pride v Pariz, kjer je bilo polno skrivnih družb, prostomavtarjev, puntarjev in brezvercev. Kmalo so mladega štirinajstletnega umetnika zajeli v svoje mreže in ga vneli za svoje satanske nauke: prekucijo, ropanje, požiganje in morjenje bogatašev. Herman postane navdušen oznanovalec splošne prekucije, koder je hodil, po Angleškem, po Švici, Laškem in Nemškem. Zraven tega se strastno vda igri, veselicam in vsem razuzdanostim velikih mest. Po pravici je nesrečni judovski mladeneč, kadar se je pozneje tega časa spominjal, nase obračal besede sv. Avguština: „Trnje mojih strasti mi je čez glavo prerastlo, in nobena roka ga ni izruvala“.

Toda Božja roka je čakala, da je to trnje visoko zrastle, da se je Božja moč tem očitnejše pokazala, ki ga je spremenila v krasen vrt najzlahtnejših cvetic.

Leta 1847. obhajali so v neki pariški cerkvi Šmarnice. Zvečer je bila vselej sloveča godba in petje, katero je vodil knez moskovski. Ker je bil nekega večera knez zadržan, prosil je Hermana, naj ga namestuje. Slavni Judovski umetnik mu obljubi, pa le zato, da vstreže prijatelju, in da bi se skazal s svojo umetnostjo. Med službo Božjo je ves raztresen in malomaren; v trenutku pa, ko je bil blagoslov s sv. Rešnjim telesom, je čudno presunjen in ginjen. Drugi petek ravno to občuti in še močnejše. Zdi se mu, da ga pri blagoslovu nevidna teža tlači, in zoper njegovo voljo prisili, glavo pripogniti in spoštljivo se prikloniti. Ginjen je sicer, vendar še ne spreobrnjen. Želi v katoliški veri se podučiti; zato se obrne do nekega duhovna, ki ga potrdi v njegovem sklepu, ter mu dá lahko umevno razlago krščanskega nauka. Čem dalje Herman katekizem prebira, tem bolj ga vnema postati naslednik Kristusov; vendar nima dovolj srčnosti, raztrgati verige strasti, ki so ga vezale, kakor sramotnega sužnja. Še nekaj mescev živi v razkošji in

posvetnosti, dokler ne pride v mestu Ems na Nemškem v cerkev, kjer se je ravno sveta maša obhajala. Sveti obredi ga čudno ginejo, in ko se sveta hostija povzdigne, omeči se mu srce, potok solz se mu vlije iz oči.

Herman je premagan; milost Božja ga je spreobrnila. Brez odloga se vrne v Pariz. V tihi samoti in molitvi se pripravlja na sveti krst, in 29. avgusta 1847. je bil krščen vpričo izbranih prijateljev v cerkvi Naše ljube Gospe. Nobeno oko ni suho ostalo videti nekdanj tako ponosnega umetnika, ki z nepopisljivo ponižnostjo vklanja glavo pod jarem Kristusov. Vsi Boga hvalijo za ta očitni čudež. Prijatelji njegovi pa še videli niso, koliko milosti je ta izvoljena duša takrat od Boga prejela. Pozneje so objavili pismo, v katerem Herman pripoveduje od svojega krsta in od nebeške prikazni, ki jo je imel, ko je voda prerojenja tekla čez njegovo glavo. „Videl sem“, piše, „nepopisljivo svetlobo in mirijade angeljskih glav v bliščečih oblakih, ki so prepevali čarobno mile hvalnice. V največi svetlobi stal je prestol, in na njem Jezus Kristus s svojo ljubo Materjo. Marija je bila obsijana s solnčnimi žarki, luna pod njenimi nogami, in okrog glave krona iz dvanajsterih zvezd.“

Ali ni prečudno to spreobrnenje? Redko kdaj se Jud v resnici spreobrne; še redkejši prostomavtar spozna resničnost katoliške vere. Če se pa Jud, ob enem prostomavtar, privrženelec najzlobnejših nauk, od strasti ves omoten, ktereга svet skoraj obožava, — če se tak Jud naenkrat popolnoma spreobrne, — to je očiten čudež. In ta čudež je sprosil Marija, presveta Devica. O Šmarnicah je Herman sklenil kristjan postati, v Marijini cerkvi se je dal krstiti, in je imel Marijino prikazen.

Molitev sv. Alfonza.

O Kraljica nebeška! Ti si neusahljiv zaklad Božjih milosti. Ti imaš spravljene

velike milosti, ktere nam je Bog odmenil, pa jih tudi deliš. Ti sama praviš: „Pri meni je bogastvo in čast, preobilno premoženje in pravica, da jih podelim, kateri mene ljubijo, in jih z zakladi napolnujem“. O Mati moja, glej! jaz sem ves ubog grešnik, in sem potreben vsega, karkoli potrebuje duša. Usmili se me, in nikar me ne zavrzi. Pomagaj mi v življenji in ob smrti, da bom v nebesih pri Tvojih nogah prepeval Tvojo slavo. Amen.

Š m a r n i c a.

Prositate Marijo tiste milosti za svojo dušo, ktere najbolj potrebujete, in ne jenjajte, dokler vas ne usliši; molite po sv. Bernardu znano molitev: „Memorare“ ali „Spomni se!“ —

Pet in dvajseti dan.

2. Mati.

Pet znamenj je, po katerih spoznamo ljubeznjivo Mater, in teh petero znamenj ima najblažja mati sv. katoliška cerkev, ki spremlja zemeljskega romarja.

Mati ljubi svoje dete, in ga želi osrečiti. Mati ga ljubeznjivo izreja. Mati ga varno in go-

tovo vodi. Mati ga brani v vsaki nevarnosti. Mati otroku zvesta ostane do smrti in še dalje. Sv. cerkev je mati, ki nas je v Kristusu rodila za večno življenje, redila z mlekom svete vere, krepčala s krvjo mučenikov. Sveta cerkev ljubi svoje otroke, naj so črni ali beli, plemeniti ali priprosti, bogati ali ubožni, divjaki ali olikani, v duhu Jezusa Kristusa želi vse brez razločka srečne storiti. Po Božji oblasti vlije vodo sv. krsta na glavo srečnega človeka, z maternim veseljem ga pelje v sveto ladijo, v svojo družino, v kraljestvo resnice, po besedah sv. Ireneja: „Bog bo vse sodil, ki so zunaj resnice, to je: zunaj cerkve“. „Kdor ob času potopa ne bo v ladiji Noetovi (v cerkvi), se bo pogubil“, piše sv. Jeronim.

Duhovno prerajeno dete izreja sv. cerkev z najljubeznivejšo skrbljivostjo. Lomi mu kruha Božjega nauka, uči ga spoznavati resnico, potrdi ga v zakramentu sv. birme, ter mu dá čeznatorno srčnost, Jezusa in njegovo postavo očitno spoznavati, naredi ga vojščaka in srečnega služabnika Gospodovega. Sv. cerkev ga živi s skrivnostnim kruhom večnega življenja, sploh vse stori, kar more storiti skrbna mati za svoje preljubo dete.

Ta zvesta mati spremlja svojega otroka po vseh postajah zemeljskega romanja. Ker je cerkev sveta, edina, prava, katoliška ali vesoljna, ker je Kristus njena glava

in njen ženin in jo varuje vsake zmote; ker živi od duha Kristusovega, ki je večna resnica in modrost: zato vodi svoje otroke na dobro pašo, po varnih potih. Kdor jo uboga, ne zaide; kdor se je drži, ga varuje; zakaj sv. cerkev se mora sicer vedno vojskovati, toda nikdar ne more premagana biti.

Da pa mi evangeljski romarji do konca stanovitni ostanemo, da se ne odtrgamo od maternega srca in ne pogubimo, brani nas naša mati sv. cerkev v vsaki nevarnosti s škitom vere, z mečem božje besede, s svojimi obljubami, z žuganjem, s svojimi kaznimi. Po vsi zemlji se razlegajo njene molitve za vse otroke, po vsi zemlji se vzdiguje duh njene brezmadežne daritve proti nebesom. Vojskujoča cerkev na zemlji zveže se s trpečo v vicah in zmagovalno v nebesih, da z združenimi močmi dopolnjuje delo poveličanja Božjega in zveličanja ljudi. Ako pade eden njenih udov, in se odtrga od njenega srca, hiti za njim, ga išče, kakor njen ženin, dobri pastir, in ne miruje, dokler ga ne najde: umije ga v krvi Jagujetovi in prepeva hvalne pesmi, kadar najde zgubljenega otroka.

Tako skrbno spremlja sveta cerkev vsakega otroka na nevarni poti življenja. Vsakemu pomaga po njegovih potrebah, opominja ga, podučuje, posvečuje s čeznatornimi darovi, dokler srečno ne konča svojega popotovanja. Naj ves svet zapusti ubogo umirajoče dete, mati sv.

cerkev ljubeznjivo pri njem ostane, krepča ga z nebeškim maziljenjem za zadnji nevarni boj; kleči pri njegovi smrtni postelji, povzdiguje roke proti nebu, in prosi Boga, naj romarja evangeljskega milostljivo sprejme v večno kraljestvo. Po smrti položi njegovo častitljivo zemeljsko truplo v hladno zemljo, kjer čaka kakor zrno vstajenja, in še čez stoletja do konca sveta ne pozabi predragih ranjic.

Kolika sreča, da katoliški evangeljski romar ne hodi sam po nevarnem potu, ampak ga spremlja zvesta ljubeznjiva mati. Gorje mu, kdor sam stoji, kdor je sirota, brez matere. „Cerkev je ena, ali nobena“, pravi sv. Avguštin. — „Kdor ni v cerkvi Kristusovi, ni kristjan“. — Le naša sv. krščansko-katoliška cerkev je prava, v kateri zamoremo zveličati svojo dušo.

3. Kraljica.

Ne samo mater, ampak tudi mogočno kraljico je večni Bog dal za spremstvo zemeljskim romarjem. Marija je kraljica, pod njeno mogočno brambo romamo skozi nevarno življenje. Gospod Bog je sklenil od vekomaj, Mariji, Jezusovi materi, izročiti vse svoje zaklade. Zveličanje, duhovno življenje in milost Božjo nam je naš Gospod in Odrešenik Jezus Kristus zaslužil; da pa te nebeške darove na našem zemeljskem romanju prejemamo, pomaga nam najbolj Marija, Mati milosti in usmiljenja.

Mariji, nebeški kraljici, je izročil Gospod vse nebeške zaklade, in sv. Bernard pravi, da nobena milost od zgoraj k nam ne pride, kakor le po njenih rokah. Sv. očetje celo trdijo, da nam Gospod naš ostri sodnik le na prošnjo svoje Matere marsikaj podeli, kar bi nam v svojem srdcu odrekel, ko bi se do njega obrnili.

Hitimo tedaj k Mariji v vseh potrebah, nji je dana vsa oblast. Kadar nam na strmi poti proti nebesom nevarnosti pretijo, kličimo Marijo, skrinjo zaveze. Marija bo naše sovražnike, naj bodo še tako močni in oboroženi, premagala in v beg zapodila. V vseh potrebah vrzimo se k nogam Marijinim: nikdar se ne bo branila za nas prositi svojega Sina, in vselej jo bo njeni Sin uslišal.

Skusila je to devica, katero so v gozdu brezbožniki napadli, in je bila v največi nevarnosti. Glasno zakliče: „Marija pomagaj! Marija pomagaj!“ in čudežno je bila rešena iz rok sovražnikov.

Skusili so Marijino pomoč cesarji in kralji, kateri so na Marijino priprošnjo v krvavih vojskah čudežno zmagovali.

Skusili so Marijino pomoč papeži in mašniki, kraljestva in narodi. Poglejmo v tempeljne, kjer Marijo posebno častijo, in našli bomo brez števila spominkov, katere so postavili iz hvaležnosti tisti, katerih prošnje je Mati Božja, naša mogočna kraljica, uslišala. Koliko čudežev je

Marija storila svojim častilcem, beremo v zgodovini naše svete cerkve. Brez števila je znanih in popisanih, ali gotovo še več neznanih in že davno pozabljenih. Na dan poslednje sodbe, ko bo vse, kar je skritega, očitno postalo, bomo še le prav spoznali, kako Marija, naša kraljica, skrbi za svoje otroke.

Zato nas angeljsko sladki učenik, sv. Bernard, tako ljubeznjivo spodbuja, naj se vselej, v vseh potrebah in nevarnostih k Mariji obračajmo: „O človek,“ piše, „kadar te viharji nevihte vznemirjajo, ne obrni svojih oči od svetle zvezde Marije, da te ne ugonobijo. Kadar se vzdigajo viharji skušnjav, kadar zadeneš na pečine britkosti, ozri se na zvezdo, kliči Marijo. Kadar te premaguje valovje napuha, častila-komnosti, obrekovanja, poglej na zvezdo, kliči Marijo. Kadar te skuša jeza, lakomnost, poželjenje mesa, ozri se na Marijo. Kadar te strašijo grehov hudobije, ali plaši obtežena vest in strašni sodni dan, kadar te hoče požreti brezno otožnosti in obupa, misli na Marijo. V nevarnostih, v stiskah, v dvomih misli na Marijo, kliči Marijo. Nikdar naj ne zgine iz tvojih ust, nikdar iz tvojega srca. In da bo Marija za te prosila, in ti pomagala, nikdar ne jenjaj je nasledovati. Ako za njo hodiš, ne boš zašel; ako njo prosiš, ne boš obupal; ako na njo misliš, ne boš grešil; ako te ona drži, ne boš padel; ako te ona brani, ne boš se bal; ako te ona

vodi, ne boš se utrudil; ako se te ona usmili, boš prišel v varno zavetje.“

Z g l e d.

Duhovnik Michaud pripoveduje sledečo zgodbo, ki priča, kako nebeška Kraljica varuje sebi izročene, in pravi, da jo je slišal od ljudi, ki so jo sami videli. Tudi vodja dotičnega ustava mu je vse potrdil.

Hiša, katero je Marija prečudno obvarovala, je malo semenišče škofije Luçonske v Sables d'Olonne. V tej hiši se je gojila posebno ginljiva pobožnost in vdanost do Marije, ktera je bila njena izvoljena varhinja. Nekega leta, na praznik brezmadežnega Spočetja, vsa hiša izvoli Marijo za svojo kraljico. V znamenje kraljeve časti ji dajo v roko srebrno žezlo, ter ji plačujejo majhen davek v dokaz, da ima neomejeno moč čez semenišče. Sleherno leto gre iz vsakega razreda poslanec pred podobo Marijino, ter ji položi pred noge prostovoljne darove, z napisom: „Davek . . . razreda za Marijo“, in vsi poljubijo žezlo v spomin, da se srečne štejejo, živeti pod Marijinim vladarstvom. V litanijah vselej pristavljajo besede: „Kraljica malega semenišča, prosi za nas!“

V sredi hiše stoji bel marmornat kip Naše ljube Gospe. Kakor veličastna, sladka kraljica ima v naročji Božje dete Jezusa, katero ji z eno roko kaže semenišče, z drugo pa ji podaja žezlo. Marija prejme žezlo, ter z dopadenjem sprejme mlade učence za svoje ljube podložnike. Z največo slovesnostjo obhajajo vsako leto praznik brezmadežnega Spočetja Marije Device. Že prejšni večer se zberejo vodje in gojenci okrog Marijine podobe. Predstojnik jo v imenu semenišča pozdravi, in radostno petje se razlega pred dnevom, ki ga vsi težko pričakujejo. V praznik obhajajo službo Božjo z največo slovesnostjo, brez števila lučic gori na altarji, in gojenci prepevajo mile pesmi v slavo svoje milostljive Kraljice.

Zatorej se ni čuditi, da je Marija svojim varovancem čudovito pomagala. Bilo je po noči 27. decembra 1835, ko je vse po hiši sladko spalo. Ob dveh popolnoči postrežnica, ki je bolnikom stregla, čuti hud dim, in kmalo šviga plamen iz peči v bolniški sobi. „Ogenj! ogenj!“ zavpije, in brž je vse po konci v največi zmešnjavi. Ogenj je nastal v oddelku hiše, ki je bil glavnemu poslopju prizidan, tri sobane so že zgorele, plamen šviga nad streho, veter ga nese proti glavnemu poslopju, in kmalo ga bo dosegel. Mestni prebivalci prihitijo na pomoč, ali kaj! ker vode pomanjkuje. Žalostno gledajo, kako se ogenj razširja. Predstojnik poklekne pred podobo presvete Device, prosi jo, naj zdaj pokaže, da je varhinja in kraljica semenišča. Potem vzame Marijino srebrno žezlo, in v trdnem zaupanju ga vrže tje, kjer ogenj najbolj divja. Nobena prošnja še ni bila hitreje uslišana, plamen se naenkrat obrne na nasprotno stran. Kmalo tudi ogenj pogasijo, in čeravno je precej škode napravil, vendar so imeli učitelji in gojenci saj to tolažbo, da jim ni bilo treba zapustiti priljubljenega domovja.

Našli so tudi žezlo Marijino nepoškodovano v podrtijah med ogljem in pepelom, med tem ko se je več druge srebrnine v ognju raztopilo. V slovesni procesiji ga nosijo po vseh prostorih semenišča, in hvalijo svojo mogočno kraljico. Vodje in gojenci pobožno poljubijo rešilno žezlo presvete Device. Od tega dne v semenišču v Sables d'Olonne še gorečnejše častijo svojo varhinjo in se še vrednejše skazujejo Marijine ljubezni in varstva.

Molitev.

O presveta Devica Marija! poglej, jaz uboga stvar Te danes vpričo sv. Trojice

in vseh Svetnikov izvolim za svojo Gospo in kraljico, in trdno sklenem, v prihodnje vredno Tebi služiti. Zato Ti izročim popolnoma svoje telo in svojo dušo z vsemi občutki in močmi, in Te ponižno prosim, vzemi me v število svojih služabnikov. O usmiljena Mati in Gospa! ne zavrzi me spred svojega obličja, ampak vladaj in vodi me, da bom v Kristusu Jezusu vekomaj Tvoj. Amen.

Š m a r n i c a.

Priporočite danes Mariji kraljici vse šole in zavode, v katerih se mladina podučuje in vzgaja; naj jih sprejme v svoje mogočno varstvo, ter molite v ta namen 3 Češčena Marija.

Šest in dvajseti dan.

4. Angelj.

Ljubezen Božja do revnega človeka je tako velika, da nam Bog ni dal le luči vere, sidra upanja, brambe ljubezni, ampak je še vsakemu odločil nevidnega spremljevalca, ki nas zvesto spremlja od zibeli do groba. „Bog je zapovedal svojim angeljem, da te varujejo po vseh tvojih potih; na rokah te bodo nosili, da kje

s svojo nogo ob kamen ne zadeneš“. — In kaj so naši angelji varhi? „Svetle zvezde, ki nam leskečejo doli iz svetih nebes, prvenci stvarjenja, vojvodi nebeški, prvo delo modrosti Božje, prvi čudež vsegamogočnosti Božje, prvi sad, prvo cvetje stvarjenja“, pravi sv. Avguštin.

Preroku Danijelu se je prikazal angelj, njegovega veličastva se je tako prestrašil, da ni mogel po koncu stati. Ko je sv. apostelj Janez v skrivnem razodenji videl angelja, ga je njegova krasota tako prevzela, da je pokleknil in ga hotel moliti; mislil je, da je Bog sam, dokler ga ni angelj opomnil. In tem častitljivim nebeškim vojvodom, ki so mogočnejši, krasnejši in častitljivejši od vseh kraljev in cesarjev, je zapovedal Bog, večna ljubezen, spremljati revne človeške otroke, jih braniti, jim na strani stati v življenji in smrti. Sv. cerkev nam to potrdi, in sveti učeniški pričajo.

Na vsaki strani sv. pisma beremo katero zgodbo angeljev.

Poglejte petero velikih mest! Ljudje v njih so prav veseli, toda brezbožni, vdani pregrehi, ki je v Božjih svetih očeh gujusoba in grozovitna hudobija. Naglo prideta dva angelja v Sodomo k pobožnemu Lotu in mu velita zapustiti mesto; ker se pa obotavlja, primeta ga za roko in ga peljeta venkej z ženo in hčerama. Komaj so zunaj, že pade ogenj z neba in požge brezbožna mesta. To je angeljevo varstvo v ognji.

Poglejte levnjak! Med grozovitnimi zverinami sedi prerok Danijel. Levi ga ne napadajo. Zakaj ne? „Angelj Gospodov je levom žrela zaprl“. To je angeljevo varstvo v levnjaku.

Glejte sv. Pavla v viharji na morji! Vsi obupujejo, pogin je gotov. Kar vstane sv. Pavel in pravi: „Ljubi moji! srčni bodite. Angelj Božji se mi je prikazal to noč, in mi rekel: Ne boj se Pavel! Bog ti je podaril vse, ki se s teboj peljajo.“ — To je angeljevo varstvo na morju.

Poglejte sv. Petra v ječi! Vkovan je v železje, vojščaki ga stražijo. Kar se odprejo železna vrata, verige odpadejo; — Peter je prost. Angelj Božji ga reši iz oblasti hudobnega Heroda. — To je angeljevo varstvo v ječi.

To se potrduje še dan današnji. Glejte vojaka! V mrzli zimski noči mora na straži stati. Sever strupeno brije, v obraz mu mede ledeni sneg; peče ga in skli, da hoče v obupnosti svoje življenje končati. Puško na tla postavi, cev pomeri v prsi in hoče z nogo sprožiti. V tem trenutku nevidna roka odbije puško od prs in mu reče: oh, nikar tega ne stori! — Vojak se ozre, — daleč okoli ni nikogar. — To se je zgodilo pred več leti na Poljskem. To je bilo angeljevo varstvo v smrtni nevarnosti.

Kdo more dopovedati, kolikokrat so nas angelji nevidno vodili, spremljali in našli na

nevarni poti življenja? — Angelji, zvesti spremljevalci otrok Božjih, branijo in svarijo, žugajo, plašijo in kaznujejo, kakor jim veleva Bog, večna ljubezen.

Čujte še en zgled angeljevega varstva, ki ga neki svetnik potrdi. Živela je deklica, po imenu Evstohijum, v hiši svoje tete Protestate. Evstohijum je mlada, krasna, cveteča, nedolžna. Stara teta pa misli kakor posvetne ženske, in sili mlado deklico, da se lepotiči, v družbe zahaja in ljudem dopada, da bi se potem bogato in dobro omožila. Kaj se zgodi? — Angelj varh device Evstohijum se prikaže stari Protestati v spanji, jo oostro pogleda in reče: „Kako se predrzneš dušo device v take nevarnosti voditi? Vedi, da je nedolžna devica Jezusova! Kako se predrzneš, jo nečimerno lepoticiti s svojimi brezbožnimi rokami, da bi ljudem dopadala, in morda svojo nedolžnost zgubila? Po Božji naredbi naj se ti roke posušijo, da spoznaš, kako pregrešno si ravnala, in čez pet mesev boš umrla.“

O moj Bog! Ko bi se še dandanašnji angelji varhi mladih nedolžnih deklet prikazali marsikterim materam, bi li ne slišale ravno teh ostrih besed?

Kraljica angeljev.

Sveta cerkev imenuje v lavretanskih litanijah Marijo, kraljico angeljev. Ali zasluži Ma-

rija to častito ime? O gotovo! Saj je Marija povzdignjena nad vse angeljske kore, vsi jo slavijo kot svojo mogočno, ljubeznjivo kraljico. Angelji v nebesih gledajo in uživajo trojno svetega Boga; Marija pa je spočela od svetega Duha Svetega svetih: iz njenega telesa je vzela Sin Božji meso in kri. Marija ga je pod svojim srcem nosila. Marija je na deviških prsah dojila Njega, ki je kruh angeljev. Marija je po materno izrejevala Njega, ki je angelje vstvaril in jih vlada kot Gospod gospodovalcev. — Angelji so služabniki Najvišega, poklicani v službo tistim, ki so poklicani v večno življenje. Marija pa je izvoljena hči nebeškega Očeta, draga mati Jezusa Kristusa, posvečena nevesta sv. Duha, kraljica in mila Gospa presvetega Jezusovega Srca. — Angelji so čisti brez telesa, brez vojskovanja; Marija pa je bila najčistejša v telesu, v prvem trenutku svojega brezmadežnega spočetja je glavo strla peklenski kači.

Marija je kraljica angeljev, zato so Marijo, ko je na zemlji živela, vedno obdajali in spremljali angelji Božji. Gabrijel, najviših angeljev eden, od Boga poslan, ji prinese veselo oznako, da je postala nevesta sv. Duha, in Mati Sina Božjega; s svetim spoštovanjem se ji približa, nizko prikloni, in jo pozdravi: „Češčena, milosti polna!“ — Angeljske trume so z Marijo, presrečno Materjo, v betlehenskem hlevcu molile novorojenega Zveličarja; po nebeških vi-

šavah so se razlegale hvalne pesmi Mariji v čast, ki ga je prečudno rodila, Bogu v slavo in ljudem v tolažbo in odrešenje. — Angelji so spremljali Marijo, ko je bežala daleč v Egiptovsko deželo, in jo varovali na potu. — Angelji so jo krepčali, ko je s prebodenim srcem stala pod križem svojega Sina. — Angelji so ji brisali solze iz oči, in jo podpirali, ko je tresočih nog spremljala mrtvo truplo Jezusovo k grobu. — Angelj ji zopet razodene srečno smrtno uro, ko bo zapustila solzno dolino, in se na veke združila z Jezusom, sladkim sadom svojega telesa. — Angelji so nesli njeno deviško telo v nebesa. — Angelji zdaj v nebesih neprenehoma prepevajo hvalne pesmi v čast svoji kraljici. Njih sreča in blaženost je, preslavljati Mater njih Stvarnika, tempelj sv. Duha, in streči svoji mogočni kraljici. Sv. Bernard piše: „Nikdar ne bode potihnila Tvoja slava, o sveta Devica, ne v ustih ljudi, ne angeljev“.

Ker je bila Marija že na zemlji vse milosti polna, in ker si je vsak trenutek še več zaslužnja nabirala, — za to si lahko mislimo, da je veličastvo Marijino v nebesih večje, kakor vseh angeljev skupaj. Sv. Damijan pravi: „Kakor se zvezde in luna tako rekoč skrijejo, kadar solnce prisveti, tako otemni bliščoba angeljev pred Marijino svetlobo.“

Z g l e d.

O kako srečni smo zemeljski romarji, ki imamo tako mogočno, častitljivo spremstvo, Marijo kraljico in svojega zvestega angelja varha. Angelj varh nam vedno na strani stoji, z nami hodi, z nami bedi, z nami počiva. Marija pa z nebeškega trona z maternim očesom na nas gleda, skrbi za našo varnost, in naroča našim angeljem varhom, naj nas varujejo dušne in telesne nesreče.

Letna poročila družbe Jezusove pripovedujejo o pobožni ženi, ki je bila presveta Devici prisrčno vdana. Živela je blizo mesta Gavidija na Španskem, in je morala mnogo trpeti od svojega moža, ki je bil silno togoten in nezaupljiv. Spolnovala je nauk svojega Zveličarja, goreče častila njegovo presveto Mater, ter tiho in potrpežljivo nosila svoj križ. Nekdaj se po nesreči zameri svoji sosedi, in ta jo v jezi zmirja prešestnico, vpričo njenega moža in drugih ljudi. Poštena, sramožljiva žena zarudi, in se tega očitanja tako prestraši, da ne more besedice spregovoriti. Mariji izroči svojo žalost in svoje dobro ime, in se vtolaži. Vse drugače pa njen mož. Ker se je žena tako prestrašila, misli, da mu je res nezvesta, da vsi ljudje že to vedo, in da se z njega norčujejo. Zraven ga pa še skušnjavec, hudobni duh, podpihuje, da sklene svojo pregrešno ženo umoriti. Po noči jo pelje na vrt, ji zadrgne vrv okoli vratu in jo obesí na bližnje drevo. V strašni stiski pokliče nesrečna reva Marijo na pomoč, in Marija jo usliši. Močna vrv se pretrga, kakor bi jo prerezal, in žena stoji nepoškodovana na tleh. — Hudobni duh pa moža še bolj nadraži. Ves srdit vdrugeč zvabi svojo ženo iz mesta na strmo pečino, ter jo hoče strmoglaviti v brezdno, kjer bi se gotovo ubila. Toda zopet jo reši Marija in angelj varh; žena stoji trdno ko skala, da je mož ne more z mesta premakniti. Kdo bi ne mislil,

da je vsaj zdaj preslepljeni mož sprevidel ženino nedolžnost, in se spametoval? Toda satan ga je tako trdno imel v kleščah, da se mu vse to ni nič čudno zdelo, ali pa je hotel v svojem srdu celo Bogu in Mariji kljubovati.

Precej drugo noč zgrabi puško, ter jo nameri v svojo ženo, pa puška se ne sproži, skuša drugič, tretjič, — vse zastonj. Srdit vrže puško na tla, vzame risanico s krogeljo, vstrelji in zadene. — toda ne; krogelja, kakor bi ne bila iz svinca, ampak iz mehke volne, prav nič ne poškoduje uboge žene, ki je zopet Marijo na pomoč klicala. Marija jo je čudežno obvarovala, pa storila je še drug čudež nad divjim morilcem. Možu se zdaj vendar srce omeči: spozna, da mora biti žena nedolžna, pade pred njo na kolena, in jo jokaje prosi odpuščenja. Pa tudi z Bogom se spravi. Precej drugo jutro pride v Gavdijo k Jezuitom, pokliče spovednika, mu pripoveduje, kar se je zgodilo, potem se čisto in skesano spove vseh grehov celega življenja, in ves spremenjen se vrne domu k svoji ženi, ter hvali Boga in Marijo, mogočno nebeško Gospo.

Molitev sv. Atanazija.

O kraljica nebes in zemlje! ni je nobene gnade, da bi Ti je Gospod vsega veličastva ne bil dal. Veliki angelj te je pozdravil, kakor se še nikdar poprej ni slišalo: Češčena, gnade polna, Gospod je s Teboj!“ Vsi angeljski kori Te slavijo in srečno imenujejo, ter Ti z Gabrijelom in Elizabeto soglasno kličejo: „Blažena si med ženami, in blažen je sad Tvojega telesa.“

Nebeške trume učijo tudi nas pozemeljske otroke, Tebe slaviti, Tebe častiti. Zveličani duhovi nam na jezik pokladajo besede: „Bodi češčena, o Devica, gnade polna, Gospod je s Teboj. Amen.

Š m a r n i c a.

Danes zvečer se prav goreče zahvalite svojemu angelju varhu za vse dobrote, ktere vam je že v življenji skazal, prosite ga, naj vam odpusti vašo dosedanjo mrzloto in malomarnost do njega.

Sedem in dvajseti dan.

5. Satan.

Mogočno in lepo spremstvo ima evangelijski romar na svojem nevarnem popotovanji proti nebesom. Za stražo ima pomagajočo milost Božjo, mati mu je sveta krščanska katoliška cerkev, kraljica je Marija, presveta Devica. angelj ga varuje dušne in telesne nesreče. Ali še eden ga vedno spremlja, koder hodi; pa ne da bi mu pomagal, ampak, da bi mu škodoval; ne da bi ga rešil, ampak pogubil v strahovitno brezdno, — to je hudič.

Kdor pravi, da ni hudiča, taji vso zgodovino stare in nove zaveze. Kdor trdi, da

hudič nima moči do človeka, in da mu ne more škodovati, taji celo krščanstvo, odrešenje, in namen odrešenja; zakaj Jezus Kristus se je zato včlovečil, da nas je rešil sužnosti satanove. Kdor pravi, da hudič ni okoli nas, da hudobni duhovi nimajo moči do človeka, nasprotuje sv. pismu, nauku sv. aposteljna Pavla in naši lastni skušnji. Kristus namreč pravi: „Ta rod (hudobnih duhov) se prežene le z molitvijo in postom“; in sv. Pavel piše, da se moramo vojskovati zoper hudobne duhove v podnebj. Sv. Peter govori, da hudič kakor rjoveč lev vedno okoli hodi, in išče, koga bi požrl.

Gotovo je tedaj, da hudič stoji na strani zemeljskemu romarju, kakor se bere v psalmu 108. „Hudič stoji na njegovi desnici“. Vendar mu njegovo spremljevanje ni za brambo, ampak ga spodbuja, vojskovati se zoper peklenko moč, in jo z Božjo pomočjo premagati.

Vse skušnjave sicer ne pridejo od hudobnega duha, tudi meso in naša lastna volja nas v hudo zapeljuje. Najnevarnejši sovražnik zveličanja našega pa je vendar stara kača, ki je zapeljala naše prve starše, in slehernega človeka srdito in zvito zalezuje.

V tem boju zoper peklenškega sovražnika nas tolaži nauk svete vere, da je Jezus s svojo smrtjo na križi premagal moč peklenko; tolaži nas učenec ljubezni sv. Janez, ki pravi, da je satan priklenjen. Tolažijo in osrčujejo nas

besede velikega učenika sv. Avguština: „Hudič sicer kakor priklenjen pes laja, pa popasti ne more.“ Nespameten je, kdor se predrzno bliža psu na verigi, da ga popade; ravno tako se človek ne sme izgovarjati, ki se prostovoljno vda satanu, da ga vjame v svoje mreže, in postane njegov suženj in hlapec. Kadar se tedaj evangeljski romar spominja zvitega hudobnega duha, naj srčno hodi za Jezusom po ozki, strmi poti, naj s svetim strahom dobro pomisli, da ga vsaka nezvestoba, vsak velik greh, stori sužnja satanovega; trepeče naj, kadar se zmisli, kako strašansko se krohotajo hudiči v peklu, kadar otrok Božji z ostudnim grehom prodá nebeško plačilo za zemeljsko veselje, večno življenje za časen dobiček.

Ako se pa trdno držimo svojega Gospoda in Učenika Jezusa in njegove postave, naj pekel razsaja, naj nas hudič skuša, kakor mu drago, kristjan stoji nepremakljivo v svojem orožji, posmehuje se srditemu hudobnemu duhu, ker si je svest zmage in krone, ktero prej ali poznej gotovo doseže.

Marija, zmagovalka peklenške kače.

Gotova resnica je, da je hudič najnevarniši sovražnik človekov. Zdaj zvito zapeljuje, kakor kača Ežo v raji, zdaj napada človeka, kakor rjoveč lev. Noben človek ni varen pred njim, noben stan, nobena starost, noben kraj, še celo

v hiši Božji se loti skušnjavec človeka. Kdo se tedaj ne bo bal hudega sovražnika? Kdo ne bo iskal pomoči in brambe v boji zoper satana? Kje najdemo močno pomoč?

Poglejmo v raj, že tam je Gospod Bog govoril kači: „Žena ti bo glavo strla“. Ktera je tista žena? Marija, devica mogočna, kraljica nebeška, nikdar premagana, vselej zmagovalka. Od nje pravi sv. Bernard: „Hudič, prevzetni duh, je bil v svojo največo sramoto od Marije premagan in potr. Kakor vjeti suženj jo mora ubogati, in pokoren biti tej mogočni kraljici.“

Sv. Izidor piše: „Večni Bog, ki je že v raji storil sovraštvo med Marijo in satanom, dal ji je tudi oblast, satanu na glavo stopiti, njegovo moč potreti in njegovo gospodovanje omejiti.“ — Da ima Marija toliko moč čez hudobnega duha, sledi iz besed, ki jih je Bog govoril v raji: „Ona ti bo glavo strla“. Kdo je glava? Kakor je v vojskujoči cerkvi na zemlji Kristus glava, kakor je v posvetnih kraljestvih kralj ali cesar glava, tako je Lucifer glava vseh hudičev. To potr. pobožni Job: „On je kralj čez vse hudiče“. Če je tedaj Marija Luciferja potrla, kaj nam morejo škodovati vsi drugi hudiči? Bežali bodo pred njenim obličjem, bežali pred njenim svetim imenom, in spolnilo se bo, kar pripoveduje sv. pismo: „Ko so Filistejci videli, da je najmočnejši med njimi, Golijat, končan, so vsi zbežali.“ „Že samo ime Marijino pomaga“, pravi

sv. Bernard, „hudiča odpoditi“. To resnico pobožni učeniki lepo razlagajo z zgodbo Davidovo, ko je šel v boj zoper velikana Golijata. David ni vzel družega s seboj kakor pračo in pet gladkih kamnov iz potoka, in zadel je velikana v glavo, ter ga podrl. Petero kamnov, pravijo razlagalci, pomeni pet črk Marijinega svetega imena. S tem svetim imenom najšibkejši kristjan premaga silovitega, peklenškega sovražnika.

Kadar te tedaj, o kristjan, nadlegujejo skušnjave satanove zoper vero, zoper čistost, zoper zmernost, ali zoper ljubezen do bližnjega, zaupljivo pribeži k Mariji, pobožno izgovori njeno ime, in priporočuj se ji v mogočno brambo.

Ginljivo je, kar se bere od častitljivega brata Franciška, iz reda karmeliškega. V svoji celici imel je lepo podobo Matere Božje, katero je v veliki časti imel. Imel je pa še tablico, na kateri je bil satan v strašanski podobi. Kadar je v opravkih zapustil celico, obesil je to podobo satanovo pod podobo Matere Božje, in prav otroško priprosto je dejal: „Ljuba Mati Božja, varuj me tega sovražnika moje duše, da me ne moti v mojih opravilih.“ — Tako se tudi mi, predragi častilci Marijini! s srčnim zaupanjem vedno priporočujemo nebeški kraljici, naj nas varuje pred zalezovanjem hudičevim. in gotovo ga bo Marija odganjala od nas; in čeravno nas skuša, ne bo pripustila, da bi nas premagal. Silno si prizadeva satan ljudi pogubljeni, še bolj

se trudi Marija jih v nebesa pripeljati. Nevtrudljivo hudič duše zapeljuje in jih lovi v svoje mreže; še skrbnejši Marija prosi pomoči in milosti dušam v nevarnostih. Močen je satan v svoji hudobiji, mogočnejši je Marija v svoji ljubezni in priprošnji pred Bogom. Sv. Bernardin Bustis pravi: „Kakor hudič vedno okoli hodi in išče koga bi požrl, tako nas Marija vedno išče, da bi nas rešila, in nam pomagala k zveličanju“. — Ako je Marija z nami, nam ves pekel ne more škodovati.

Z g l e d.

Koliko moč ima Marija čez hudobnega duha, ki trdovratnega grešnika v svojih verigah vjetega drži, pokazala je s čudovitim spreobrnjenjem viteza Queriolet-a. Pobožni starši so ga sicer krščansko izrejevali, pa že v otročjih letih je razodeval spačeno in hudobno sree. Pošljejo ga v mesto Rennes v šole, pa učenje mu ni dišalo, pajdašil se je z najbolj razuzdanimi tovarši, in nespametno zapravljaj ves denar, kar ga je od doma dobival. Ko se povrne k svojim staršem, kateri so še vse njegove dolgove v Rennes-u poplačali, vkrađe očetu 2000 frankov, — toda zasačijo ga. Jeza in sramota ga žene iz očetove hiše 600 ur daleč. Namenjen je bil k Turkom, da bi zatajil krščansko vero in se poturčil. Toda Božja previdnost mu je napravila toliko zaprek, da ni mogel svojega brezbožnega namena spolniti. Potem gre v vojsčake; v vojskah in dvobojih mnogo krvi prelije, ter poslednjič zopet domu pride. Tukaj živi tako brezbožno in razudano, da je vsem v pohujšanje. Nobeno svarjenje, še celo očitni Božji opomini se ga ne primejo. On sam o sebi pripoveduje: „Nekega dne sem

šel iz Rennes-a proti domu, kar ustane strašen vihar. Bliskalo in grmelo je, da skoraj nisem mogel svojega konja obdržati. Komaj stopim v hišo, trešči za menoj v drevo in ga razkolje; začnem proti nebu preklinjati, grem v svojo sobo ter vstrelim, Bogu kljubovaje, proti nebu. Vesel svoje hudobije, kakor zmage, vležem se v posteljo, — kar zopet trešči v mojo sobo in postelja začne v znožji goreti“.

Vsa ta očitna znamenja Božjega potrpljenja Querioleta ne ginejo. Bolj ga pretresejo hude sanje. Bog mu je pokazal v spanji kraj na dnu peklenškega brezdna, ki ga je zaslužil s svojimi grehi. Nekaj mescev je res ves spokoren, in sprosi celo, da ga sprejmejo v ojštri red kartuzijanov. Pa kmalo se pokaže, da njegove divje strasti niso še premagane. Zopet zdivja, skoči čez samostanski zid, zbeži in se pogrezne v vse pregrehe, hujši kakor prej. Kakor sam satan divja zoper vse, kar je Božjega, posebno zoper služabnike cerkve. Kadar ga reveži prosijo miloščine v Božjem imenu, strahotno preklinja, in včasih jim dá kak dar samo zato, da naj Božjega imena ne izgovarjajo.

V vseh hudobijah pa mu je vendar ostalo še nekaj spoštovanja do Marije Device od otročjih let, in vsaki dan je saj enkrat molil Češčeno Marijo. Temu slabemu češččenju Matere Božje je pripisati njegovo spreobrnjenje, in pa molitvam in solzam njegovih žalostnih staršev, ki so ga vedno priporočali presveti Devici, in so dajali za sv. maše v kapelici „Matere usmiljenja.“

Leta 1636. se podá Queriolet v London. Pride v neko cerkev, ko ravno iz obsedenega izganjajo hudobnega duha. Hudič Querioleta precej med množico ljudi spozna, ter zakliče iz obsedenca: „Poglejte, moj prijatelj!“ — Potem ga jezno vpraša: „Kaj delaš tukaj? — Zakaj ne greš preč?“ Hudobni duh je namreč slutil, kaj se bo s Querioletom zgodilo. — Queriolet gre zamišljen v svoje stanovanje. Drugo jutro zopet pride v cerkev, kjer

se je zarotovanje nadaljevalo. Duhoven vpraša hudobnega duba, zakaj je obsedel nesrečneža, in zakaj ga ne zapusti? — „Kaj ti veš!“ odgovori, „morda zavoljo tega le človeka“, in obsedenec pokaže Querioleta. — Queriolet vpraša satana več skrivnosti iz svojega življenja, zlasti pa, kako je to, da ga ni strela ubila, ko je vdarila v njegovo posteljo, in zakaj je zbežal iz samostana. Hudi duh mu pove: „Marija devica in tvoj angelj varh sta te ubranila, da te nisem pobil. Da si pa zbežal iz samostana, zgodilo se je zavoljo nekih grehov (ktere mu pove), ker Bog ni trpel tako velikega grešnika v sveti hiši.“ — „Tedaj“, pripoveduje Queriolet sam, „začnem se bati. Čutim se vsega spremenjenega; rad bi svoje življenje poboljšal, pa sram me je ljudi.“ — Slednjič zmaga milost Božja. Solze se mu vlijeje iz oči, glasno se obtožuje svojih grehov pred vsem ljudstvom, še tisti dan se spove in spravi z Bogom. Takrat je bil star 34 let; njegovo spreobrnjenje je bilo resnično in stano- vitno. V spokorni obleki roma v vse kraje in mesta, kjer je nekdanj pohujšanje dajal, in kaže ljudem zgled ojstrega pokorjenja. Njegov grad je odprt vsem revežem, katerim streže z največo ponižnostjo. Več let živi le ob kruhu in vodi, in mnogokrat je po dva in tri dni brez vse hrane. Pogosto po golih kolenih roma na Božjo pot k Materi Božji, ki je bila eno uro od njegovega gradu. Do konca svojega življenja hvali presveto Devico, ki ga je rešila iz verig satanovih. Gotovo je Bog sprejel njegovo resnično in ojstro pokoro, ter ga kakor desnega razbojnika vzel v nebeško kraljestvo. Njegovo truplo počiva po njegovi želji v cerkvi pod velikim altarjem, ki je posvečen Mariji, ktere je pribežališče grešnikov.

Molitev sv. Alfonza.

O sveta Marija, nebeška kraljica! jaz, ki sem bil nekdanj suženj satanov, se zdaj

v Tvojo službo podam za vselej, in se zavežem Tebe častiti in Tebi služiti, dokler živim. Sprejmi me, in nikar me ne zavrzi, kakor zaslužim. O moja Mati! na Tebe stavim vse svoje upanje, od Tebe pričakujem svoje zveličanje. Če Tebe na pomoč kličem, vem, da mi boš pomagala, in da bom s Tvojo pomočjo zmagal. O Marija, pomagaj! o moja Mati! ne dopusti, da bi Boga zgubil. Amen.

Š m a r n i c a.

Molite v čast brezmadežnega spočetja Device Marije, ki je peklenški kači glavo strla tri Češčena Marija, da bi vas varovala zalezovanja satanovega.

Osem in dvajseti dan.

Solnčna ura.

Popotnik potrebuje na svojem potu še nekaj, da mu kaže čas, da ve kako dolgo že hodi, in koliko časa ima še hoditi, da pride do svojega konca, namreč — ure. Če nima druge, ozira se na solnce, ki po dnevi premeri nebesni obok, na zvezde, ki mu v temni noči naznanjajo

bežeče ure. Tudi evangeljskemu romarju je treba solčne ure, da mu kaže, kako čas po bliskovo dalje hiti, dan za dnevom, leto za letom, kako hitro mine njegovo življenje, kakor memogredoča senca, in za njim pride brezkončna večnost. Taka solčna ura mu je nauk Kristusov: „Delajte, dokler je dan, zakaj pride (večna) noč, ko nobenemu ne bo mogoče delati!“ „Čujte, ker ne veste ne dneva ne ure“!

Dan ima 24 ur ali 1440 minut. Teden ima 168 ur ali 10.800 minut. Mesec ima 720 ur ali 43.200 minut. Leto ima 8.760 ur ali 525.600 minut.

Vsaka minuta je dovolj. pokoro delati, — milost Božjo si pomnožiti, — večno veselje zaslužiti. Veliki svetnik Bernard pravi: „Čas je toliko vreden, kakor Bog, ker vsak trenutek, ki ga dobro porabimo, lahko Boga zaslužimo.“

Drago je, kar je majhno, pa ima veliko ceno. Zavoljo tega visoko cenijo demant. Cesar Karol V. napravil si je prstan iz agata, v njem je bila ura z napisom: „dražji kot biser.“

Drago je, kar se ne dá nadomestiti, če se zgubi. Strgano obleko lahko popraviš, podrti hišo zopet pozidaš. Čas pa, enkrat zgubljen, se celo večnost ne more več nadomestiti.

Ako to dobro premislimo, bodemo gotovo čas, dar Božji, visoko cenili, in skrbno, vestno porabili. Zdaj v življenji le preradi pozabimo, in nam je malo mar, kadar mine en dan, kadar

nam mine celo leto, ali celo deset let. V večnosti le bomo spoznali časa visoko ceno. Prašaj pogubljene v peklenškem trpljenji, in odgovorili bodo: O ko bi imeli le še eno uro časa! Dovolj bi bilo, pokoro delati in iz pekla se rešiti; toda zastonj. Romanja, poskušnje je konec, v večnosti solnce več ne izhaja, tam ne štejejo ur, ne dni. Na vratih peklenških je zapisano: „Tu ni več časa“.

Prašaj zveličane v nebeškem veselji, in odgovorili bodo: Ko bi imeli le še eno uro časa! — Dovolj bi bilo, zaslužiti višo stopinjo zveličanja, celo večnost Boga, bolj spoznavati, srečnejše uživati in gorečnejše ljubiti. Toda zastonj; čas setve in zasluženja je minul, ura povračila je prišla. Nebeška krona nam je sicer gotova, lepše pa si ne moremo več zaslužiti; „več ni časa“!

Prašaj trpeče duše v vicah, in odgovorile bodo: O ko bi imele še eno uro časa. Dovolj bi bilo, z ostrejšo pokoro in gorečnišo ljubeznijo dolgove plačevati, in zaslužiti uživanje in gledanje trojedinega Boga. Zastonj! Čas sprave, prostovoljne pokore je minul, zdaj se mora dolg v ognji povračevati, in vrniti do zadnjega vinarja. „Več ni časa!“

Take resnobne misli nas obhajajo, kadar vidimo solnčno uro, in spoznati moramo, žali Bog! da smo to važno znamenje na poti svojega življenja mnogokrat zanemarjali.

Življenje v nezavednih otroških letih, življenje v smrtnem grehu, življenje brez višega, čeznatornega namena, nič ne velja pred Bogom. Starost se ne šteje po številu let, ampak po zasluženji. Pred Bogom marsikdaj velja beseda prerokova: „Njih leta se ne štejejo.“

Sedem let v nezavedni otročji mladosti, to je 61.320 ur, — nima za nebeško plačilo nič zasluženja; po besedah sv. Bernarda so na veke zgubljene.

Leta mladosti, ktera smo zanikarno, lahko-mišljeno, v norčijah zapravili, brez ozira na Boga in na nebesa, — so brez zasluženja, na večno zgubljena. Pozneje, ko si bil že pri pameti, si znabiti v začetku grešil nepremišljeno, potem pa s premislekom, prišel si v grešno prilžnost, slabo si se spovedoval, ali pa celo ne; oh! vsa ta leta, toliko tisuč ur, si v smrtnem grehu preživel; — brez zasluženja so, na večno zgubljena.

Če kdo pri spovedi iz napačne sramožljivosti zamolči smrten greh, ako nevredno in božjeropno prejme Telo Gospodovo, in v tem nesrečnem stanu preživi sedem, deset ali še več let, so vsa ta leta in ure, in še celo dobra dela, ktera je v tem času opravljal, brez zasluženja, na veke zgubljena.

Potem leta in ure, ktere smo potratili pri igrah, pri plesu, v lenobi in posvetnih veselich; leta in ure, ko smo celo dobra dela opravljali

s slabim namenom, so brez zasluženja, na veke zgubljena.

Odštejmo od let in ur našega romanja, vse ta leta in ure, ki so brez zasluženja, zgubljene, koliko jih bode še ostalo?

Kadar tedaj evangeljski romar zagleda solnčno uro, naj ga zbudi, dragi čas odkupovati, hitreje stopati po strmi poti čednosti in svetosti, in ob enajsti uri še popraviti, kar je zapravil v tretji, šesti in deveti uri.

Marijino zasluženje.

Evangeljski romar, ki želi čas svojega življenja na zemlji dobro obračati, in nobene ure, nobenega dneva lahkomišljeno ne zatratiti; — naj se vedno ozira na zgled Marijin. Ni mogoče svojega časa boljše in vrednejše porabiti, kakor je Marija storila. Sveta vera nas uči, da dobra dela, ktera stori kristjan v posvečujoči milosti Božji, imajo zasluženje za nebesa. Bog nam bo po besedah Kristusovih stoterno povrnil, kar bomo storili iz ljubezni do Boga, s pravim, čeznatornim namenom. Marija je bila že v svojem spočetju po zasluženju Jezusa Kristusa vse milosti polna, in to milost je potem s svojim lastnim zasluženjem vedno bolj pomnožila; tako da se po pravici imenuje posoda vse svetosti. Kolikor več mero posvečujoče milosti Božje ima človek, tem več veljavo in ceno imajo njegova dobra dela pred Bogom.

O koliko ceno so morale imeti tedaj Marijine čednosti in dobra dela, ki je bila najbolj ljubljena stvar Božja! Naj kristjan v milosti Božji opravlja najnavadniša dela, najbolj priprosta, naj počiva, ali naj vživa vsakdanji kruh, s pravim namenom, — vse je zapisano v bukvah življenja, in prinaša stoterne obresti.

Marija je to dobro vedela, zato je vsako uro, vsak trenutek v to obrnila, da si je nabirala zakladov za nebesa. Na Marijo lahko obrnemo besede iz bukev pregovorov: „Veliko hčer je nabralo bogastva; ti si vse preseгла“. Ko je v sveti tiboti v tempeljnu živelala, bil je ves njen čas odmenjen v službo Božjo. Ko je gospodinjala v mali hišici v Nazaretu, delala je vse iz ljubezni do Boga. Naj je pripravljala živež ali obleko, snažila svojo hišico, hodila po vodo, — vse je storila z višim namenom, iz ljubezni do Boga. Tako so ji najnavadniša vsakdanja dela od dneva do dneva množila nebeško plačilo. Kaj še le, kadar je molila ali premišljevala! kolika čast je bila za Boga, koliko zasluženje za Marijo! Kaj še le, ko se je začelo zanjó britko trpljenje in neizmerna žalost! O koliko zasluženje, kakošno krono si je takrat pripravljala, ko je hodila s potrjim srcem za Jezusom po krvavem križevem potu, ko je pod križem stala, ko ga je k grobu spremljala! Vsak trenutek Marijine žalosti in bolečine je celo morje zasluženja. Če še to pomislimo, da je

Marija okoli 63 let na zemlji živela, potem spoznamo, da si je v nebesih nabrala bogastvo, ki daleč preseže zasluge vseh drugih izvoljenih Božjih. Marijino preobilno zasluženje je za Jezusovim nevsahljivo morje, iz kterega sv. cerkev neprenehoma zajema, ter ž njim zadostuje Božji pravici za svoje otroke, kadar jim odpustke podeluje.

Marija zdaj v nebesih zavživa stoterno plačilo za vse, kar je na zemlji delala in trpela, plačilo, kakoršno zamore le vsegamogočni Bog podeliti; zato pa opominja nas romarje na zemlji, ki imamo še časa eno leto, dve, 10, 20 let, ter nam kliče: Otroci moji, porabite čas! O ko bi vedeli, kako dobrotljivi Bog vsako minuto bogoljubnega življenja tukaj plačuje, le ene bi po nemarnem ne zapravili, še noči bi si prikrajševali, pomnožiti si slavo nebeško.

Z g l e d.

Prelepa cvetica v vrtu prečiste Device Marije je Jeronim Forlinski. Rojen od plemenitih staršev, je štiri leta star že začel spoznavati in ljubiti Marijo Devico. Imenoval jo je svojo mater, jo prisrčno častil in se nji na čast postil. Posvetni oče, videti sinovo zgodnjo pobožnost in zatajevanje, se boji, da ne bi stopil v redovni stan; sili ga, da se krasno oblači, in ga pošlje na deželo v svojo grajščino, da bi se z lovom kratkočasil in razvedril. Ali Bog je klical mladenča v svojo posebno službo; petnajst let star prosi, da ga sprejmejo v ostri kapucinski red. Čez tri leta stori slovesno obljubo in gre k svojemu očetu, da bi ga potolažil in

pomiril, ker je bil silno razsrjen, in je celo vse redovnike sovražil in preganjal, ker je menil, da so mu sina premotili. Oče ga zmirja in celo pretepe; pa sinova krotkost, in še bolj njegova vroča molitev, ga premaga, da ga visoko spoštuje in še srčnejši ljubi kakor poprej.

Ko je bil za mašnika posvečen, izročé mu pridigarско službo, in sedem let goreče oznanuje besedo Božjo, dokler ga ne obiše Bog s hudo boleznijo. Dve leti leži v svojem rojstnem kraju, kamor so ga na očetovo prošnjo prenesli, ves vdan v presveto voljo Božjo, ter najlepši zgled daje meščanom, ki so visoko čislali svojega svetega rojaka. Hrepenel je umreti, in skleniti se z Kristusom in njegovo presveto Materjo. V bolezni prikaže se mu njegova nebeška mati Marija, ter mu napové smrtno uro. Slišijo ga nekega dne glasno govoriti, akoravno ni bilo nikogar pri njem. Postrežnica, pobožna stara Katarina, gre k njemu in ga vidi jasnega obličja veselja se jokati, ter ga vpraša, s kom da govori. „O Katarina!“ ji reče, „nebeška kraljica v prečudni svetlobi je bila ravno zdaj pri meni. Povedala mi je, da bo osmi dan o Marijinem zvonjenji mojo dušo iz te solzne doline peljala k mojemu Stvarniku. Kako se ne bom veselil te presrečne ure!“ — Potem v zahvalo Bogu in Materi Božji zapoje 102. psalm: „Hvali moja duša Gospoda, in vse, kar je v meni, njegovo sveto ime! Hvali moja duša Gospoda, in nikar ne pozabi vseh njegovih dobrot, ki ti odpušča vse pregrehe, ki ti ozdravlja vse slabosti, ki oteva pogina tvoje življenje, ki te venča z milostjo in usmiljenjem.“

Očeta, ki je vesel in srečen imeti tako svetega sina, pa žalosten zavoljo njegove smrti, ljubeznivo tolaži. Ginljivo je slišati, kako je ubogi samostanski brat napravil svojo oporoko (testament), ter imenoval dušo očetovo svojega dediča.

„Oče moj!“ tako je govoril, „posvetnega premoženja nimam, da bi ti ga zapustil. Hvala Bogu! ki me

je poklical v popolno uboštvo v redovnem stanu, da se zdaj k Njemu povrnem, ki je moj delež na veke. Nekaj pa imam, kar sem si z Božjo pomočjo prislužil in privojskoval zoper sovražnike zveličanja, to hočem tudi zapustiti. Vse, kar mi je usmiljeni Oče nebeški podaril: poste, uboštvo, bičanje, hojo, zatajevanje, delo, zasluženje svete pokorščine, križe, solze, sploh vse, kar sem storil dobrega z Božjo pomočjo, naj bo še tako slabo, darujem in zapustim tvoji duši v lastnino, in prosim Boga v nebesih, naj to mojo poslednjo voljo potrdi“. Potem še podučuje očeta, kako naj bogoljubno živi, in pobožno časti presveto Mater Božjo.

Na dan njegove smrti zberejo se redovni bratje in družina Jeronimova okrog njegove postelje. Trikrat ga še skuša peklenski sovražnik, pa z Božjo in Marijino pomočjo ga srečno premaga. Oče ga prosi, naj mu naznani, kadar ga bo Bog poklical v svoje kraljestvo. Jeronim obljubi. Ko Ave Marijo zazvoni, zapoje Davidovo hvalno pesem: „Hvalite Gospoda v nebesih“, in ko jo spoje do konca: „Vse kar sope, naj hvali Gospoda!“ — izdihne svojo dušo. — V tem trenutku pokaže z desno roko na križanega Zveličarja, ki je visel nad njegovo posteljo. — Oče spozna, da je Kristus njegovo dušo sprejel v večno veselje. Umrli je še le 29 let star. Ko je ležal na mrtvaškem odru, godilo se je več čudežev; čez šest let, ko so njegov grob prekopali, je bilo njegovo truplo še ravno tako, kakor ob smrti.

Molitev.

O Marija! ki veličastno v nebesih kraljuješ, in vsem, ki Te prosijo, deliš milosti, ki si jih na zemlji zaslužila, o sprosi nam dar modrosti, da spoznamo vrednost

dražega časa, da v prihodnje nobenega dneva, nobene ure lahkomišljeno ne zatratimo, ampak vse svoje dni obračamo v čast Božjo. Amen.

Š m a r n i c a.

Ker se bliža konec majnika, opravite še zdaj, kateri še niste, sveto spoved in prejmite sv. obhajilo, da zadobite popolnoma odpustek, ki je podeljen v Marijinem mesecu.

Devet in dvajseti dan.

B o j.

Kaj je namen našega popotovanja na zemlji? Kraljestvo si moramo pribojevati, mesto Gospodovo prisvojiti, nebeško krono pridobiti. Zavoljo tega je „bojevanje človekovo življenje na zemlji“, kakor pravi pobožni Job. In Kristus je povedal: „Nisem prišel mir prinesti na zemljo, ampak meč.“ Pomislimo toraj, pod katero zastavo bomo stopili, ktereга vojvoda si bomo izvolili, kakošno orožje moramo imeti, da bomo zmagali?

To nam razjasni duhovna prikazen sv. Ignacija, ki ga je tako močno presunila, da je sklenil ustanoviti družbo in red, ki ima nalogo,

do smrti se bojevati za čast Božjo in zveličanje duš.

Pred nami je obširna planjava, babilonska ravnina, mična trata, vse polno rož in cvetic in veselja; na kraju je temna jama. Tam vidim na prestolu v dimu in ognju Luciferja, vladarja hudičev, okrog njega hudobne duhove. Lucifer odpre usta in govori srdito: „Pojte semkaj, vi prekleti hlapci! Glejte tam na razpotji človeški rod. Sovražim ljudi, ker so odločeni, v nebesih naše nekdanje prostore zasesti. Pojte tedaj po vsem svetu, skušajte jih za nas pridobiti, nastavlajte jim povsod zanjke, razpenjajte mreže, obljubujte jim poželenje oči, poželenje mesa, napuh življenja, vse dobrote in veselice, kraljestva sveta in njih veličastvo. Slepote jih, zapeljajte jih, skušajte jih po dnevi in po noči, na vsakem mestu, v vsakem kraju. Naj vam ne bo noben trud prevelik, nobeno poniževanje pretežko, nobena skušnjava preostudna, da vjamete v svoje mreže nespametne človeške otroke. Kadar jih pridobite na svojo stran, zavežite jim oči, da ne vidijo, kam gredo, dokler ne padejo v brezno in se pogubijo, ter Boga sovražijo in z nami preklinjajo na veke.“ — Brž ubogajo hudobni duhovi svojega trinoga, hodijo okoli po svetu, zdaj kakor kače, ki skrivaj pikajo, zdaj kot levi, ki ropajo in požirajo, zdaj v podobi angeljev. Zraven še druge ljudi privzamejo na pomoč, in jim navdihujejo

svojega peklenškega duha, da jih namestujejo in ljudi zapeljujejo.

Obrnimo se od te strahovitne podobe na desno stran, pogledjmo na vrhu skalovitega hriba družega vojvoda. — Križ nese na rami, Jezus je, najlepši človeški otrok, krotak in ponižen iz srca, milosten in dobrotljiv in poln usmiljenja, okrog njega truma zvestih služabnikov. Odpre svoja usta in govori: „Pridite semkaj, otroci moji, bratje, prijatelji, učenci moji, mašniki moji! Pogledjte tam na razpotji človeški rod. Ljubim ga, rad bi vse ljudi osrečil in zveličal. Pojte tedaj po vsem svetu, oznanujte evangelij vsem stvarjem. Vnemajte, ogrevajte jih za ljubezen do nebes, do večnih dobrot. Spodbujajte jih srčno se vojskovati zoper poželenje oči, poželenje mesa in napuh življenja; učite jih zaničevati svet in njegovo lažnjivo čast in veselje, ljubiti uboštvo, hrepeneti po nebesih. Naj vam ne bo noben trud prevelik, nobena nevarnost prestrašna, nobena pot pretežavna, noben otok prepust, kjer morete reševati neumrjoče duše, vstvarjene po Božji podobi, odkupljene z mojo srčno krvjo, poklicane uživati večno ljubezen.“ In naglo se vzdignejo učenci, gredo po vsem svetu, in oznanujejo evangelij, veselo oznanilo miru.

Tako se dve sovražni moči vojskujete za ubogo človeško srce. Da spoznamo njune poslance, ozrmo se na bojne zastave, ki so njuna

znamenja. Truma na levi ima črno zastavo, na nji so zapisane z gorečimi črkami besede: „Kratko veselje, večno trpljenje“! — Truma na desni strani ima zastavo križa, na nji so zapisane s krvavimi črkami besede: „Kratko trpljenje, večno veselje!“

Mislili bi, da ni težko, se odločiti. Stokrat bolj pametno je, izvoliti si kratko trpljenje in večno veselje, kakor kratko veselje in večno trpljenje.

In vendar, — kako zeló je človeško srce nagnjeno, uživati veselje enega trenutka! Vsakdanja skušnja nam priča, kako velika je množica tistih, ki zavržejo večno veselje, da le veselje enega trenutka uživajo. Majhna je peščica tistih, ki rajši prenašajo kratko trpljenje in se zanašajo na večno veselje. Prav imaš sv. Križostom, ki govoriš: „Hudič kliče, in vse mrgoli okrog njega; Kristus kliče, pa nobeden ga ne posluša, nobeden za njim ne hodi. Hudič kliče k grehom poželenja, in ljudje se mu smejuje in norčevaje vdajajo; Kristus kliče k zatajevanji in potrpežljivosti, pa vse beži in mu hrbet obrača. Hudič kliče na dvoboj, in človek je pripravljen za mrvico posvetne časti svoje življenje žrtvovati; Kristus kliče k poniževanju, — ne! odgovarjajo, ti preveč tirjaš. — Hudič kliče ljudi, naj storijo kaj za telo in zemeljsko blago, in pripravljeni so vse najtežavnejše žrtvovati; Kristus kliče, darovati kaj za dušo in za

nebesa, in oh! vsako darovanje, tudi najmanjše nam je pretežavno.“

Kteri stranki, predragi kristjani, se bomo mi pridružili? za katero se bojevali? Kteri zastavi bomo zvestobo prisegli? — Ako smo vse to dobro premislili, nam ne bo težko se odločiti, prav nič ne smemo preišljevati. Mi vsi, ki smo pri sv. krstu Kristusovi postali, smo prisegli zvestobo zastavi Kristusovi. Kako smo pa to prisego spolnovali? — O moj Bog! kolikokrat smo Kristusu ubežali in jo potegnili za svojim in Kristusovim smrtnim sovražnikom!

Marija naše orožje.

Na našem romanji ni samo veliko nevarnosti, katerih se moramo varovati, strašnih prepadov, katerih se moramo ogibati, ampak še hud boj nas čaka, boj zoper sovražnike našega zveličanja, zoper Luciferja, poglavarja hudobnih duhov, zoper zapeljivi svet in naše spačeno poželenje. Kdo se bo v boj podal brez orožja, brez vojvoda in pomočnika? Glejte, predragi častilci Marijini, vse to nam je Marija, nebeška kraljica, pomočnica kristjanov, naše mogočno orožje.

Vojski na čelu nesejo bandero, da se vojščaki vanj ozirajo, iz njega pogum dobivajo. Bandero naše je sveto ime Marijino. V tem znamenji, pod to zastavo bomo zmagali. Bandero, katero pred nami hodi, priča, da smo služabniki Marijini, da smo njeni častilci. Kdaj je Marija

svoje zveste častilce brez pomoči pustila? Kdaj jih je divjim sovražnikom v sužnost pasti pustila? Na to bandero se ozirajmo, in kakor srčni junaki se bomo v boj podali; junaštvu pa gre zmaga in častitljiva krona.

V tej vojski potrebujemo trdnega škit, s katerim se zakrivamo. Škit je ljubezen do Marije v našem srcu. S to ljubeznijo zamoremo pogasiti vse ognjene puščice peklenškega sovražnika, ki na nas letijo, in hočejo našo vest raniti. S to ljubeznijo v srcu ne bomo grešili in hudiču se v sužnost prodali. Grešnik mora prej Mariji slovo dati, Marijini ljubezni se odpovedati, potem še le je žrtev peklenškega sovražnika.

Imeti moramo še močno in ojestro orožje, da sovražnika, ki se nam bliža, napademo in v beg zapodimo. Sv. Pavel opominja: „Oblecite Božje orožje, da zamorete obstati pred zalezovanjem hudičevim. Primate za Božje orožje, da se zamorete braniti ob hudem dnevu, in v vseh rečeh popolni obstati“ — Bog nam je dal močno orožje, to so Marijine svete čednosti. Kristjan, ki premišljuje Marijine čednosti, in si prizadeva jih posnemati, je zadosti oborožen zoper peklenškega zmaja s sedmerimi glavami.

Kadar ga napada z nečistimi skušnjavami, mu je Marija, brezmadežna Devica, ojster meč, ki ga suče. Kadar ga hudič navdaja z napuhom, mu je Marija, ponižna dekla Gospodova, sulica,

s katero podere duha napuha in prevzetnosti. Sv. Peter Krizolog pravi: „Marija je orožje, s katerim vselej premagamo.“ Segneri, velik častilec Marijin, piše: „Vojskuj se, kakor dober vojščak Jezusa Kristusa. Tak nima drugzega orožja, kakor češčenje do Marije Device; ne nosi drugzega meča, razun Ave Marijo, ker le takrat se more vojščaka Kristusovega imenovati, ako njegovo mater otroško časti in ljubi. Čelada je njemu ime Marijino; oklep njegov je priporočenje Mariji; njegov škit pa je ljubezen do Marije. Tako oborožen bo lahko slehernega sovražnika premagal, in v nobeni vojski ne bo omagal. Ob koncu svojega življenja pa bo s sladko zavednostjo smel reči: „Dober boj sem bojeval, zato mi je prihranjena krona pravice.““

Kadar je v vojski sila že velika, in se vojščaki močnejšemu sovražniku ne morejo več braniti, tedaj se zaprejo v močno trdnjavo, in tam se še rešijo. Tudi v naši duhovni vojski imamo varno trdnjavo, turn kralja Davida, to je: Marija Devica z milim Jezusom v naročji. Ako smo pravi častilci Marijini, bomo ljubili Jezusa, njenega Božjega Sina, in gotovo njegovo mogočno pomoč občutili. Ako Jezusa ljubimo, bomo ga pogosto prejeli v presvetem zakramentu, in z Jezusom sklenjeni, pod Marijinim Maternim plaščem smo varni, vsa peklenska vojska nam škodovati ne more.

Z g l e d.

V strašni francoski prekuciji so brezbožni puntarji na tisuče nedolžnih ljudi pomorili, med njimi sedemnajst redovnic iz reda karmeliškega z njih prednico de Laval Montmorencij leta 1793. Na sramotnih vozovih jih peljejo na morišče, ktero so postavili na mestu, kjer so ravnó obhajali veliko puntarsko slovesnost. Med divjo druhaljo, ki jih spremlja, prepevajo svete device pesem v čast Matere Božje, ter jo prosijo pomoči in srčnosti. Videti redovnice tako mirne in srčne pred smrtjo, razkači grozovitneže, ki so pijani od pojedine; s palicami planejo k njim in kričijo: „Namesto svojih pesem, rajši zapojte „marzelezo“ (puntarsko pesem)! „Marzelezo, marzelezo!“ vpije za njim vsa množica. Device pa nevstrašene dalje prepevajo Marijine pesmi. — „Prekleta svojeglavnost! Ali ne boste pokorne?“ od vseh strani na nje vpijejo. „Brž, marzelezo! — Ali ne slišite? Vbogajte ljudstvo! Začnite: Alon, enfants de la patrie . . .“ Neveste Kristusove pa nadaljujejo svojo pesem, kakor bi nič ne slišale. Srditi rabeljni ustavijo vozove, in začno device pretepati. Nekteri jim hočejo braniti in kličejo: „Nikar jih ne ubijajte!“ Na morišči se vname hud pretep. Mlad človek z rudečim klobukom vzame nekemu rabeljnu meč in brani redovnice pred trinogi; vendar je ena devica smrtno ranjena, kri ji lije curkoma iz rane. Neka žena, ki je bila sicer med brezbožno množico, pa ni bila njenih misli, pririne se do redovnice, ki že umira in jo zaprosi: „Sveta devica, ki greš v nebesa, blagoslovi me!“ — Devica s slabim glasom odgovori: „Bog te blagoslovi, ki nas pomiluješ; in ti blagi mladeneč, ki si nas na smrtni poti branil, vzemi od mene ta spomin hvaležnosti.“ Pri teh besedah se stegne iz voza in poda mlademu republikancu lep rožni venec.

Molitev sv. Alfonza.

O Marija! Ti si turn Davidov, ki imaš na tisuč škitov in orožja, da braniš vse, ki k Tebi pribežijo. „Tvoj vrat“, pravi ženin v visoki pesmi, „je turn Davidov, ki je obdan z zasipi, na njem visi tisuč škitov, vse orožje močnih“. O Mati Božja! Ti si res najmočnejša bramba vsem, ki so na bojišči. O kako silovito, brez prenehanja nas napadajo naši sovražniki, da bi nam vzeli milost Božjo, in brambo Tvojo. Varuj nas, vojskuj se za nas. o usmiljena Mati! da pod Tvojim varstvom srečno premagamo sovražnike. Amen.

Š m a r n i c a.

Premišljuje danes obljubo, ki ste jo pri sv. krstu storili: „Odpovem se hudiču, vsemu njegovemu djanju, njegovemu napuhu.“ Kako ste to obljubo do zdaj spolnovali?

T r i d e s e t i d a n.

Svatovsko oblačilo.

„Prišel je kralj (v dvorano) pogledat svatov, in videl je človeka, ki ni bil svatovsko oblečen;

in mu reče: „Priatelj, kako si le sem prišel, ko nimaš svatovskega oblačila?“ On pa je umolknil. Tedaj je kralj rekel služabnikom: Zvežite mu roke in noge, in vrzite ga v vnanjo temo, ondi bo jok in škripanje z zobmi.“ — Mi kristjani nismo samo povabljeni na nebeško ženitnino, ampak naša duša sama je presrečna nevesta Jezusa Kristusa; zatorej poglejmo zdaj, ko smo dospeli do konca svojega romanja, svatovsko oblačilo, ki ga moramo imeti, ako se hočemo radovati na ženitnini Jagnjetovi, da se nam ne zgodi, kakor temu nesrečnemu gostu v svetem evangeliju.

Ženitnina Jagnjetova je prišla, in svatovsko oblačilo srečne neveste je ljubezen. „Srcu, katero nima ljubezni, se bo poslednjič huda godila,“ pravi modri Sirah. Srce pa, ki gori v blagi, sveti, nebeški ljubezni, se nič ne boji. Zatorej hoče Bog, naj ga ljubimo, le njega samega ljubimo. Zdaj mogočno vелеva: „Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega svojega srca.“ Zdaj se skoraj poniža in milo prosi: „Moj sin, daj meni svoje srce.“ — Zakaj Bog ubogo človeško srce tolikanj ljubi? Ker v srcu ljubezen prebiva, in ljubezen je svatovsko oblačilo, katero kinča dušo, in jo priljubi nebeškemu ženinu. — Vsa naša sreča je tedaj v živi Božji ljubezni. Koliko večo ljubezen si ob času poskušnje na zemlji pridobimo, toliko viši bo v nebesih naš prostor, toliko večo naše zveličanje.

Če je to resnično, kar nam priča naša pamet in sveta vera, je res neverjetno, da more ubogo človeško srce tako mrzlo in neobčutljivo biti proti najvišemu, neskončno ljubeznjivemu bitju, proti Bogu. „Ljubezen se ne ljubi“, toži pobožen brat reda sv. Frančiška. „Ljubezen vse ljubezni se ne ljubi“, zdihuje sv. Bonaventura. Naše srce zamore ljubiti najmanjše stvari; nežno, ljubko dete nas gine; krasna človeška podoba nas navdušuje; celo ptičico ljubimo, psička, ki se nam dobrika; le do Boga, najviše, neskončne dobrote smo tako mrzli in ledeni.

V davnih časih so bile pač duše navdušene od ljubezni do Boga. V vroči ljubezni je klical sv. Frančišek: „Moj Bog in moje vse!“ — Iz ljubezni je imel zveličani brat Egidij pregovor: „Unum uni!“ „eno srce — enemu Bogu!“ — V nekdanjih časih je pač srce sv. Ksaverija, sv. Magdalene Pacijanske, sv. Stanislaja tako ljubezni gorelo, da so jim morali mrzle rute na prsi pokladati, in jih hladiti.

V prejšnjih časih je pač tožil sv. Filip, da ima le eno srce Boga ljubiti, srce tako majhno, tako tesno. Kako pa je v naših dneh?

Kdo misli na veliko zapoved: „Ljubi Gospoda svojega Boga, iz vsega svojega srca, iz vse svoje duše, iz vse svoje moči, čez vse?“ Kdo misli na večno plačilo, na večno veselje, ki je pripravljeno sveti ljubezni? Kdo se spominja večne kazni, večnega trpljenja, ki čaka

tistih, ki nimajo svatovskega oblačila svete Božje ljubezni?

Prašajmo se resno, je li naša duša ozaljšana s prekrasnim svatovskim oblačilom ljubezni? To bomo spoznali po treh znamenjih, ki nam jih sv. Gregor pove.

Prvo znamenje ljubezni je: Ljubezen v e d n o misli na ljublj en e g a. Bog, večna ljubezen, misli od večnosti na nas, vsak trenutek našega življenja je pri nas, „zakaj v Njem živimo, se gibljemo in smo“, pravi sv. pismo. — Enako se razodeva v človeškem srcu ljubezen do Boga. Vedno misliti na pričujočnost Božjo, otroško zaupati v previdnost Božjo, popolnoma vdati se v sveto voljo Božjo, je svatovsko oblačilo ljubezni, ki zaljša ljubečo dušo.

Drugo znamenje ljubezni je: Ljubezen ljublj en e m u r a d a p o d e l j u j e o d s v o j e g a, k a r i m a. Človeško srce nam to priča. Ljubeča mati ni v stanu sama dobre jedi zavžiti, če vidi lačne otročiče okrog sebe. Če koklja najde zrnce, ne povžije je sama, ampak pokliče piščeta, ter jim je prepusti. To znamenje ljubezni do nas je zopet v Bogu v najviši, neskončni meri. Bog nam je dal življenje, podvrgel nam je vse stvarjene reči, odločil nam je angelje za varhe, deli nam svojo milost, da si zaslužimo nebeško plačilo. Še več! „Bog je svet tako ljubil, da svojemu edinorojenemu Sinu ni prizanesel, ampak ga je dal v rešitev za vse.“ —

Nam li ni z njim vred vsega dal? — Kristusa nam je dal za učenika, življenje njegovo za zgled, dušo njegovo za odkupnino, meso njegovo za jed, kri njegovo za pijačo. V najsvetejšem zakramentu altarja je razlil vse bogatije svoje ljubezni, tako da, akoravno vsegaveden, ni vedel nič boljšega dati; akoravno vsegamogočen, ni mogel nič dražjega dati, da njegove Božje natore deležni postanemo.

Ne bode li tudi ljubeče srce človekovo, ko to živo preišlje, darovalo vse, kar premore, Bogu, večni ljubezni? Sveta vera nas uči, da Bog vsako najmanjše dobro delo, ktero svojim bratom storimo iz ljubezni do njega, ravno tako sprejme, kakor bi ga njemu samemu skazali. Tako imamo najlepšo priliko, da ljubezen z ljubeznijo, dobroto z dobroto povračujemo.

Tretje znamenje je: Ljubezen veliko stori za ljubega. „Ako ljubezen ne stori velikih reči,“ pravi sv. Gregor, „ni ljubezen“. „Celi svet bi ne obsegel bukev“, piše sv. evangelist Janez, „ko bi hoteli popisati velika dela ljubezni Jezusove do nas.“ Stvarjenje, odrešenje, naše posvečenje je dolga vrsta čudežev Božje ljubezni.

Tako nas vodi ljubezen in hrepenenje, za ljubljenega kaj velikega storiti, od stopinje do stopinje, od čednosti do čednosti. Nikoli ne pravi: Dovolj je! ampak vedno kliče: Še več o Bog!

Naprej! do večje čednosti, do večjih daritev, do večjih dejanj.

Blagor srečnim, ki okinčani s svatovskim oblačilom ljubezni Božje pridejo na ženitnino Jagnjetovo!

Mati lepe ljubezni.

Svatovsko oblačilo, ki ga mora imeti duša, da pride na nebeško ženitnino, je ljubezen do Boga. Oh, kako krasno lesketajoče je moralo biti svatovsko oblačilo Marije Device, ki je Boga bolj ljubila, kakor vsi ljudje in vsi svetniki skupaj. Čudimo se ljubezni sv. Filipa Nerija, ki je bila tolika, da mu je bilo srce pretesno; razširjalo se je, da bi več prostora dobilo za svoje silno gibanje, in mu na levi strani dve rebri zlomilo. Ali kaj je ta ljubezen služabnika Marijinega proti morji Božje ljubezni, ki je bila v Marijinem presvetem srcu. „Kakor so zvezde“, pravi sv. Peter Damijan, „majhne lučice, in le iskrice v primeri s solncem, in kar zginejo, kadar se solnce prikaže, tako je ljubezen presvete Device, v primeri z ljubeznijo vseh drugih svetnikov, kakor solnce med zvezdami.“ Kolikor milosti Božje ima človek, toliko ima ljubezni, za oboje je enaka mera. Marija Devica je bila toraj vsa polna ljubezni, ker je bila polna milosti. Ta Božja ljubezen je prečudno v Mariji rastla, vsak trenutek življenja od prvega zdihljeja do zadnjega. O večni Bog!

kakošno je moralo biti njeno presladko srce, polno ljubezni Božje! Zatorej je natančno spolnovala, ne samo zapovedi Božje, ampak tudi vse svete, ktere je Jezus priporočal; zatorej je prenašala vse bolečine in britkosti z nepopisljivo potrpežljivostjo.

Marija je bila edina med vsemi človeškimi otroci, ki je ljubila Boga popolnoma iz vsega svojega srca, iz vse svoje duše, iz vse svoje moči. Marija je po vsi pravici govorila z besedami visoke pesmi: „Podpirajte me s cveticami, in obsujte me z jabelki, ker od ljubezni omedlujem.“ Majhna ljubezen ne omedluje, le močna ljubezen telo prevzame, da omedluje v sladki bolezn.

Pobožen Marijin častivec zakliče: „Združi ljubezen vseh orlov in pelikanov do svojih mladičev (ki v sili s svojo krvjo mladiče nahranijo); skleni z njo ljubezen vseh mater do svojih otrok; in pridni še ljubezen serafimov in vseh drugih nebeških duhov; — le sneg in led bo v primeri z ljubeznijo Marije“.

Ljubezen vedno misli na ljubega. Prašam vas, ali je Marija kaj družega mislila, kakor edino le na Boga, največ, nevstvarjeno lepoto? Njemu je posvetila vse misli in želje svojega srca, predenj je Mati Božja postala. Na-nj je še bolj mislila, ko ga je pod svojim srcem nosila. Ni ji bilo mogoče na kaj družega misliti, kakor le na Njega, ko je pod njenim varstvom

v Nazaretu odraščal. S trpečo ljubeznijo je nanj mislila in ga vedno pred očmi imela, kadar je trpel za naše odrešenje. V sladki otožnosti je nanj mislila, ko je zapustil zemljo, od ljubezni je obolela in umrla.

Ljubezen vse daruje za ljubega. Še le tri leta stara se je v tempeljnu Bogu darovala v najprijetniši dar, ki je razveselil nebesa. Darovala je Bogu vse počutke svojega telesa, da bi le Bogu služili; darovala mu je svojo lepo, sve' o dušo; darovala mu je svoje čisto, brezmadežno srce, svoje življenje in trpljenje, svoje delo in počivanje, prvi in zadnji zdihljej svojega življenja.

Ljubezen veliko stori za ljubega. Kaj bi bila mogla Marija še več iz ljubezni storiti? Iz ljubezni do Boga je Marija privolila, rekoč: „Glej dekla sem Gospodova!“ in je Mati Zveličarjeva postala. Iz ljubezni se je odpovedala Marija sladki pričujočnosti svojega Sina, in ga darovala za nesrečni rod človeški. Jezus se je na križi daroval, Marija je iz ljubezni pod križem Bogu darovala svojega Sina, svojo srečo, svojega Boga. Kje je ljubezen Marijini podobna? Po pravici jo tedaj kliče sveta cerkev: „Mater lepe ljubezni!“

Z g l e d.

Gotova resnica je, da deviške duše najlažje svoje srce Bogu nerazdeljeno darujejo, zato je toliko čistih,

svetih duš po zgledu Marije prečiste Device odpovedalo se sijajnemu življenju v zakonskem stanu med svetom, in Jezusu obljubilo vedno devištvo.

Sv. Anzelm pripoveduje dogodbo, ki se je zgodila za časa francoskega kralja Karola. — Brat ogerskega kralja je želel stopiti v duhovski stan, pa njegova družina ga prisili, da se zaroči z neizrečeno krasno devico. Kraljevi sin je pobožno častil Marijo Devico, in je vsaki dan nji na čast molil dnevnice Matere Božje. Na dan svoje poroke, ko je sveta maša že minula, spomni se, da še ni opravil navadnih molitev. Odpusti svojo spremstvo in sam ostane v cerkvi, poklekne pred altar Naše ljube Gospe, in moli njene dnevnice. Ko pride do besed: „Lepa si in ljubeznjiva hči Jeruzalemska“, prikaže se mu presveta Devica in mu reče: „Kako je to, da me imenuješ lepo in ljubeznjivo, in vendar si drugo izvolil? Nisem li res lepša, kakor ona, zavoljo ktere si mene zapustil?“ — Kraljevič se prestraši in pravi: „Res je moja ljuba Gospa, Tvoja krasota in ljubeznjivost vse preseže, pa prosim Te, povej mi, kako naj popravim svojo nepremišljenost?“ — „Če imaš dovolj srčnosti“, odgovori Marija, „iz ljubezni do mene zapustiti svojo zaročnico, bom jaz v nebesih tvoja nevesta“. Kraljevič to stori, zbeži v neki samostan, potem se poda na Laško, in pozneje je bil izvoljen za oglejskega patrijarha.

Knjeginja Dona Margarita, vnukinja velikega cesarja Karola V., se je pred podobo Marijino svetu odpovedala. Z ojstrim bodalom si prereže kožo, in s svojo krvjo zapiše sledečo obljubo: „S svojo srčno krvjo se darujem in posvetim Jezusu za nevesto, in prosim Marijo, naj bode moja priprošnjica. V spričevanje se podpisem Margarita.“ — Umrta je po svetem, deviškem življenju v redu karmeliškem.

Molitev sv. Alfonza.

O ljubljena Mati moja Marija! ki najbolj želiš, da bi Jezus od vseh ljubljen bil, sprosi mi milost goreče ljubezni do Njega. Bog ti dá vse, česar ga prosiš; sprosi mi tedaj gnado, da bom z Bogom tako živo zvezan, da me nobena stvar od njega ločiti ne more. Ne jenjaj za me prositi, dokler me v nebesih ne vidiš, kjer nisem več v nevarnosti, Boga zgubiti, ampak kjer ga s Teboj, o ljubljena Mati, vekomaj ljubiti zamorem. Amen.

Š m a r n i c a.

Ker ste danes slišali, da ljubezen velike reči stori za ljubega; toraj naj vsak izmed vas Bogu kaj posebnega daruje, ali velik križ, ali hudo bolezen, ali kako večje djanje krščanskega usmiljenja, kakor vam srce pove.

Eden in trideseti dan.

Vrata nebeška.

Ko se je zgubljeni sin vračal k svojemu očetu, gotovo bi se bil bal stopiti v njegovo

hišo, ko bi ne bil oče sam s prisrčno ljubeznijo mu naproti prišel.

Blagi, zvesti otrok, ki je bil dolgo časa ločen od svojih ljubih, pač z drugačnimi čutili radosti in hrepenenja potrka na vrata očetove hiše.

Mi zemeljski romarji smo otroci nebeškega Očeta po našem prvorojenem bratu, Jezusu Kristusu. O blagor evangelijskemu romarju, ki pride pred nebeška vrata z neomadeževanim svatovskim oblačilom, in mu vest daje sladko spričevanje, da nikdar v svojem življenju ni s smrtnim grehom razžalil svojega preljubega Očeta. S sladko rado-tjo, s hrepenečim srcem, s trdnim zaupanjem potrka na duri nebeške dvorane, kjer ga čaka večno, nepopisljivo radovanje. — Ako je pa evangelijski romar na svojem dolgem, nevarnem popotovanju zašel na kriva pota, in je hodil po robu strašanskih prepadov, pa je še o pravem času na pravo stezo se povrnil; — tedaj mu je sicer tesno pri srcu, kadar se bliža vratam večnosti, hiši nebeškega Očeta, kterege je bil nehvaležno zapustil; toda sladko zaupanje ga navdaja, ko se spominja, da je po svojem spreobrnjenju odšel vsemu zalezovanju sovražnikov, in za Jezusom hodil po strmi poti popolnosti proti nebe-om.

Kakor pri posvečevanju cerkve škof potrka na cerkvena vrata, tako potrka na nebeška zemeljski romar, ki zamore na večer svojega

življenja po pravici reči: „Dobro sem se bojeval, tek dokončal, vero ohranil“; ter veselo zakliče s psalmistom: „Odprite vrata, vi knezi nebeški! odprite se večna vrata!“ da gledamo veličastnega kralja.

Ko odpre sv. Peter, nebeški ključar, vrata nebeška, tedaj pričakuje Marija, nebeška kraljica in sladka Mati srečnega romarja, slavnega zmagovalca, pri durih nebeških. Sprejmejo ga svetli zbori angeljev in nebeških moči. Aposteljnov častitljivi zbor, bliščobna vojna mučnikov s palmi mu gre naproti. Obdaja ga slavna množica spoznovalcev, stari pobožni očaki ga objemajo v srečnem kraju miru in veselja. Pozdravlja ga z lilijami ovenčana truma devic, ki prepevajo Jagnjetu čarobne, skrivnostne hvalne pesmi, Jezus Kristus se mu prikaže z milim, ljubeznivim obličjem, in ga pelje v sveto občino zmagovalne cerkve. Po svoji Božji oblasti ga krona s krono nebeško, in njegovo zveličanje v kraljestvu Božjem ne bode nikdar minulo, — nikdar, — nikdar!

Marija vrata nebeška.

Sveta cerkev imenuje Marijo vrata nebeška. Po Mariji je namreč Jezus Kristus, naš Zveličar iz nebes na zemljo prišel, po Mariji se duše človeške v nebesa vzdigujejo. Zato sv. Peter Damijan ves navdušen zakliče: „Po pravici se raduje zemeljski krog, po pravici sv.

cerkev hvalne pesmi prepeva, zakaj Ti, o sveta Božja poročnica, si vrata nebeška, skozi ktere je najvišji kralj se ponižal na zemljo, in se človek iz svoje nizkosti povzdigne v nebeško veličastvo.“

Ko je hodil očak Jakob v Mezopotamijo, prenočeval je pod milim nebom. Pod glavo položi kamen in zaspi. V sanjah vidi lestvico, ki je na zemlji stala in se z vrhom nebes dotikala. Angelji Božji so po nji gori in doli hodili, in Bog se oglasi na vrhu rekoč: „Jaz sem Bog tvojih očetov. Zemljo, kjer spiš, bom dal tvojemu zarodu, in v Enem tvojih mlajših bodo oblagodajeni vsi narodi na zemlji.“ — Jakob se zbudi in prestrašen zakliče: „Resnično Gospod je na tem kraju, pa jaz nisem vedel. Kako strašen je ta kraj. Resnično tu je hiša Božja in vrata nebeška!“

O kako častitljiva podoba Marije Device! — Marija je hiša zlata, v kateri je Bog sam prebival, vrata nebeška, skozi ktera je Kristus na zemljo prišel, Jakobova lestvica, ki je na zemlji stala in se z vrhom nebes dotikala. Marija je nebeška lestvica, po kateri so angelji gori in doli hodili. Angelji so prišli na zemljo, in jo pozdravili milosti polno Mater Zveličarjevo. Marija je nebeška lestvica, na kateri je Bog stal; Kristus sam je po nji stopil na zemljo in se včlovečil v njenem presvetem Telesu. Po pravici je tedaj govorila Marija Elizabeti: „Velike

reči je storil na meni On, ki je mogočen in sveto njegovo ime.“

Marija je pa tudi za nas Adamove otroke vrata nebeška, skozi ktera pridemo v srečni, nebeški Jeruzalem. Rihard od sv. Lorenca piše: „Vsi, kateri niso v tej ladiji (Mariji), se pogubijo; kdor pa zvest ostane v službi Marijini, bo gotovo zveličan.“ — „O Mati Božja!“ zakliče sv. Janez Damaščan, „če v Tebe zaupam, bom gotovo zveličan“. Marija najgorečnejše želi, da bi se čast in slava Božja vedno bolj poviševala, zato pa tudi hrepeni, da bi se vsi ljudje zveličali. Sv. Tomaž Vilanova pravi, da beseda Kristusova na križi: „Žeja me!“ pomeni celo Marijino življenje od zibeli do groba, ker je vedno mislila: Srčno hrepenim duše rešiti, žeja me po zveličanji ljudi. Pri zadnji večerji je rekel Jezus svojim učencem: „Iz srca sem želel to velikonočno jagnje jesti z vami“. Te besede razodevajo srčno hrepenenje Jezusovega srca, dokončati svojo krvavo daritev za odrešenje človeštva. Zdaj pa povejte, kdo je dal Jezusu to srce? Marija, njegova ljuba Mati. Od nje pravi sv. Jožef Kupertinski: „Kar ljubezen zadeva, je Marija eno srce z Jezusom“. Predragi častilci Marijini! Marija, ki je dala svojemu Sinu tako usmiljeno srce, ima gotovo tudi sama srce polno usmiljenja. Zato je dejal sv. Bernard učencu, ki ga je prašal, kaj Marija najbolj želi: „Zveličanje ljudi!“

Marija pa je vrata nebeška le njim, ki jo častijo ne samo z besedo, ampak v resnici s tem, da posnemajo njene svete čednosti. — Mi zemeljski romarji hodimo v dolgi procesiji proti nebeškemu Jeruzalemu. V procesiji gredo najprvo otroci. Njim je Marija vrata nebeška, ako posnemajo Marijino sveto življenje v otroških letih. Na podobi sv. Ane, matere Marijine, vidite, ljubi otroci! Marijo, ki bukve v rokah drži. Kaj je lepše za otroke, kakor če imajo v rokah bukve za potrebno učenje in gorečo molitev. — Za otroci pridejo v procesiji mladenčiči in device. Tudi vam je Marija vrata nebeška; oh, le posnemajte Marijino deviško čistost, njeno sramožljivost, ponižnost in ljubo pobožnost. — Potem romajo krščanski starši, očetje in matere. Marija vam je vrata nebeška, ako se zgledujete nad njenim čednostnim življenjem v mali hiši Nazareški. O spolnite, kakor Marija, svoje dolžnosti do Boga, do eden družega, do svojih otrok. Marija nas bo potem peljala vse skozi temna smrtna vrata na goro Sijonsko, v hišo večnega veselja.

Z g l e d.

Sibila, vdova grofa Maksimilijana Lodrona, iz slavnega rodu Fugerjev, ustanovila je v Roveredi samostan za redovnice, katerim je bila prva prednica Joana od križa. Tudi sama se v visoki starosti preseli v samostan, sprejme ime Ana Marija od Jezusa, in po pravilih tretjega reda sv. Frančiška tako bogoljubno živi, kakor bi bila redovne obljube storila.

Po mnogem trpljenji in hudih poskušnjah Ana Marija od Jezusa smrtno oboli. Njena ljuba prijateljica prednica Joana prisrčno prosi presveto Mater Božjo, naj Bog svoje služabnice Ane Marije ne pokliče prej s sveta, dokler svoje duše ne očisti vseh madežev, in brez očiščevanja v vicah pride v sveta nebesa. Sv. Devica Marija Joani obljubi to milost. Po tem razodenji bolnica začne umirati, celih sedem dni trpi smrtne britkosti, da najmanjše stvarice, še kapljice vode ne more povžiti. Včasih se ji obličje zasveti, da vsi spoznajo, da jo nebeške prikazni tolažijo.

Joana se ne premakne od umirajoče. Ko vidi hude in dolge muke svoje prijateljice, se zopet obrne v molitvi k Materi Božji. Ljubezljivo in zaupljivo ji potoži, da je sicer prosila, naj bi bolnica za svoje male slabosti v življenji se spokorila, vendar pa zaupa, da je že v tem času s tolikimi bolečinami Božji pravici zadostila. Naj toraj njeni Božji Sin po zasluženji in na prošnjo usmiljene Matere Božje umirajoči odpusti, kar ji morebiti še primanjkuje. Prisrčno prosi kraljico nebeško, naj konča bolestno smrtno bojevanje.

Tudi drugim redovnim sestram se smili umirajoča, ter se obrnejo do svoje prednice Joane, naj sprosi Ani Mariji konec trpljenja. Joana gre k bolnici, zaznamova jo na čelu z znamenjem sv. križa in reče: „Zapovem ti vsled svete pokorščine, o blažena duša, da se ločiš od telesa, in se zediniš s svojim stvarnikom.“ Komaj te besede izgovori, začne umirajoča pojemati. Redovnice berejo v kapeli Matere Božje, katero je sveta vdova sozidala, pasijon, in ko pridejo do besed: „Kadar je bil Jezus jesiba vzel, je rekel: Dopolnjeno je! In je glavo nagnil in dušo iz sebe dal“, — Ana Marija od Jezusa izroči dušo v roke svojemu Stvarniku.

Drugi dan prednica Joana po navadi pristopi k mizi Gospodovi, in moli za dušo ranjce prijateljice. Marija ji razodene: „Vedi moja hči, da je angelj varh dušo

umrle po smrti peljal v vice, pa ne da bi trpela, ampak da je povelečevala Božjo milost, ker ji je bilo dodeljeno, več duš iz ognja očiščevanja s seboj v nebesa peljati, in da je hvalila Božje usmiljenje, ker ji je zavoljo njenih dolgih smrtnih britkosti odpustil petnajst mesecev trpljenja v vicah. V boleznih je res trpela kakor v vicah, ker je njeno telo gorelo vročine in pekoče žeje, pa ni mogla besedice spregovoriti. Tudi njena duša je trpela, ker je tako srčno hrepenela gledati Božje obličje, da se ji je vsak trenutek zdel, kakor celo leto. Duše v vicah njih angelji varhi tolažijo, nji pa je Bog dal za tolažbo spovednika in tebe mojo služabnico“. To je Marija povedala Joani, in je še pristavila, da je ona sama s svojim Božjim detetom, s sv. Jožefom, s sv. Joahimom in sv. Ano umirajoči na strani stala, zato se je njeno obličje včasih tako zasvetilo.

Poznalo se je tudi na truplu, da se je duša preselila v večno veselje, ker je še štiri dni po smrti do pokopa, v poletni hudi vročini, ostalo lepo in prijetno. Na njenem grobu je več ljudi čudežno ozdravilo.

Molitev.

O Marija, prekrasna, ljubeznjiva, majnikova kraljica! zdaj se poslovimo od Tebe in milega šmarničnega altarja. Zahvalimo se Ti za lepe nauke, ki smo jih poslušali; o sprosi nam milost od svojega Sina, da jih zvesto spolnujemo, do konca svojega življenja! Zahvalimo se Ti za sladko srčno veselje, katero smo uživali teh 31 dni pred Tvojim rajskim obličjem; oh, nikar ga še

v prihodnje od nas ne obrni! Zahvalimo se Ti za tolažbo, katero si nam v teh srečnih urah v srce vlivala; tolaži nas še dalje, objokane Evine otroke, o sladka tolažnica žalostnih! Srčno radi bi še prihodnje leto obhajali Tvoje priljubljene Šmarnice, ali ne vemo, koliko nas bo še doživelo cveteči majnik. Če nas pa Oče nebeški med tem časom pokliče iz solzne doline, o stoj nam na strani, prosi za nas ob naši smrtni uri, in pripelji nas srečno skozi nebeška vrata v mesto Gospodovo. v nebeški Jeruzalem! — O Marija, rožna Devica! blagoslovi nas za slovo, varuj nas koder hodimo, bodi vedno naša ljubeznjiva Mati, kakor hočemo mi na veke biti Tvoji zvesti otroci. Amen.

Š m a r n i c a.

Za slovo bi vam, predragi častilci Marijini! dal še eno nalogo, če se vam ne bo pretežka zdela. Vsaki dan do prihodnjega majnika se saj enkrat spomnite na Marijo, ali pogledjte njeno podobo, ali poljubite Marijino svetinjo, in recite prav pobožno: „Marija!“ — Marija vam bo obilno povrnila. Z Bogom!

Sveta maša

v čast

preblažene Device Marije.

(Po spisih sv. Alfonza Liguorija.)

Priprava.

☉ preblažena Devica Marija! z največim zaupanjem pridem v sveto hišo Božjo, da se vdeležim presvete daritve, katero je tvoj Božji Sin na križi opravil v odrešenje sveta; daritve, katero je naš Zveličar večer pred svojim trpljenjem v podobah kruha in vina sam daroval, in zapovedal jo darovati do konca sveta; da sem deležen prečudne daritve, pri kateri so nebeške moči in oblasti, angelji in arhangelji v svetem strahu pričujoči; mogočne daritve, iz ktere so sveti aposteljni in učenci prejemale moč in srčnost v bojih, mukah in trpljenji; milosti polne daritve, iz ktere izvira za vesoljno cerkev in vse vernike neusahljiv studenec blagoslova in milosti. Sprosi mi, o dobrotljiva Mati, da bom tudi jaz s tistimi svetimi občutki pričujoč pri tej daritvi, s katerimi si ti, o kraljica mučenikov, pod križem Jezusovim svoje trpljenje sklenila z daritvijo Jezusovo v odrešenje sveta. Sprosi mi milost od svojega Božjega Sina, da mi bodo

presvete skrivnosti, ki se obhajajo na altarji, v zveličanje. Sprejmi me, o Marija! v svoje preblazeno srce, da s teboj občutim tvojo pobožnost, tvojo ljubezen in ponižnost, tvoje veselje in bolečine, in tako vreden postanem neskončnih zakladov svete maše. S tvojim zasluženjem sklenem svojo pobožnost, ter jo darujem k časti Božji, v zveličanje svoje duše, v tolažbo vsem vernim kristjanom, za sv. Očeta, za duhovske in deželske oblastnike in gosposke, za svoje prijatelje in sovražnike, za žive in mrtve.

Kirie.

Češčena bodi, o Mati milosti, srečna nebeška vrata! Po tebi je prišel Zveličar na zemljo, da mi zamoremo priti v nebesa. O priporoči me Jezusu, viru vsega usmiljenja, ki si ga spočela v svojem deviškem telesu. Prosi Boga vse-mogočnega, ki ti je velike reči storil in je sveto njegovo ime, čegar usmiljenje gre od roda do roda, naj me ne zapusti v tej solzni dolini, naj se usmili in me blagoslovi. Prosi Boga troje-jedinega, čegar ljubljena hči, mati in nevesta si ti, naj pogleda na mojo revščino in se me usmili, da moja duša s teboj slavi Gospoda, in se moj duh razveseljuje v Bogu, mojem Zveličarju.

Bog Oče, usmili se me in blagoslovi me!
 Bog Sin, usmili se me in daj mi mir!
 Bog sveti Duh, usmili se me in daj mi svojo milost!

Gloria.

O preslavna Devica Marija! tebe slavijo angelji nebeški, in te pozdravljajo svojo kraljico; tebe povišujejo vsi svetniki in te hvalijo svojo mogočno pomočnico; tebe blagrujejo vsi rodovi na zemlji in te kličejo na pomoč svojo milostno priprošnjico. Ko tebe častimo, častimo Njega, ki si ga v Betlehemu rodila, pri čegar rojstvu so angelji v višavah hvalne pesmi prepevali; Njega, kterega slavijo in povišujejo vse stvari na zemlji; Jezusa tvojega Sina molimo, ki je kralj nebeški, Jagnje Božje, ki odjemlje grehe sveta, ki je sam svet, sam najviši, s svetim Duhom v veličastvu Očetovem; Njemu bodi čast in slava vekomaj.

Molitev.

Prosimo te, o sladka naša Marija, kraljica miru! prosi za nas pri svojem Božjem Sinu zdaj in vselej, da zadobimo tisti mir, ki so ga angelji o njegovem rojstvu oznanovali. Prosi, naj svojo sveto cerkev varuje, razširja in oblagodarja na zemlji.

Prosi za nas sveta Božja porodnica!

Da bomo vredni obljub Kristusovih.

Dodeli mi, o Gospod, na priprošnjo presvete Device Marije iskrico tiste pobožnosti, ki je gorela v njenem srcu, da zadobim tolažbo v trpljenji, pomoč v težavah, srčnost v skušnjavah,

sladko zaupanje v smrti in enkrat večno zveličanje. Po Jezusu Kristusu, tvojem Sinu. Amen.

List.

„Rastla sem kakor roža v Jerihi,“ govoriš, o presveta Devica, z modrim Sirahom. Roža je žarno rudeča, in v tem si ji podobna ti, o milosti polna Devica; zato sprosi mi od Boga, da vse milosti, dušne in telesne, ktere mi Gospod podeli, obračam v svoj časni in večni blagor. Roža žlahtno diši, in v tem si ji podobna ti, o presveta Devica. Po duhu tvojih čednosti te prosim, dodeli mi milost, da hodim po tvojih stopinjah, da posnemam tvoje čednosti in tvoje sveto življenje. Roža ima pa tudi bodeče trnje, in v tem je podoba tvoja, o prežalostna Mati Božja! Več bolečin, kakor roža trnja ima, je prebodlo tvoje nedolžno srce. Po zasluženji tvojega trpljenja te prosim, da tudi jaz voljno nosim križ, in spoznam v njem modrost in ljubezen nebeškega Očeta. Roža ima zelene liste, in v tem si ji podobna ti, o dobrotljiva Devica! Zelena je barva upanja: v koga pa hočem bolj zaupati, kakor v tebe, ki si sama ljubezen in usmiljenje? K tebi, o pomočnica kristjanov, povzdigujemo svoje oči, in zaupamo, da boš pri svojem Božjem Sinu za nas prosila, kteremu bodi čast in slava na veke.

Evangelij.

O presveta Mati večne besede! s tako gorečnostjo, s katero si poslušala nauke svojega Božjega Sina; s takim veseljem, s katerim si vse, kar si od Njega slišala, v spominu ohranila in v srcu premišljevala, hočem tudi jaz vselej poslušati sveti evangelij, besedo Božjo, jo v srcu ohraniti in vse svoje dejanje po nji ravnati. Naj bi ne bilo moje srce nikdar podobno kamnitni zemlji, ampak rodovitna njiva, v kateri seme Božje besede stoterni sad prinaša. Zakaj, ne oni, ki govorijo: Gospod, Gospod! bodo zveličani, ampak oni, ki spolnujejo voljo nebeškega Očeta. Prosi svojega Božjega Sina, naj očisti moje srce in moje ustnice, da poslušam njegov sveti evangelij, ga očitno spoznavam in po njem živim. Podaj mi svojo mogočno roko, da ne zaidem od pota, katerega je On pokazal; od resnice, katero je On učil; od življenja, katero je On prinesel, in tako pridem v večno življenje in prejmem krono večnega plačila.

Vera.

O Marija, učiteljica vere! Ti si razložila pastircem, ki so prišli v betlehemski hlev, prečudno skrivnost včlovečenja Sina Božjega. Ti si bila aposteljnomo in evangelistom učiteljica in tolažnica v veri. Ti si v vseh stoletjih varovala vero in zatrla krivoverstvo. Bodi tudi

meni škit vere, s katerim bom odbijal puščice nejevere.

Verujem trdno in neomahljivo v enega Boga, vsemogočnega Očeta, stvarnika nebes in zemlje, vseh vidnih in nevidnih stvari. In v enega Gospoda Jezusa Kristusa, edinorojenega Sina Božjega, ki je bil rojen iz Očeta od vekomaj, ki je Bog od Boga, luč od luči, pravi Bog od pravega Boga, kateri je rojen, ne vstvarjen, enega bitja z Očetom, po katerem je vse vstvarjeno, ki je zavoljo nas ljudi in zavoljo našega zveličanja prišel iz nebes. In je po svetem Duhu meso nase vzel iz Marije Device in človek postal. Je tudi križan bil za nas, trpel pod Poncijem Pilatom, in je bil v grob položen. Tretji dan je od mrtvih vstal po pismih. In je v nebesa šel, sedi na desnici Očetovi. In bo zopet prišel s častjo sodit žive in mrtve, in njegovega kraljestva ne bo konca. In v svetega Duha, Gospoda in oživljavca, ki iz Očeta in Sina izhaja; ki ga z Očetom in Sinom vred molimo in slavimo; ki je govoril po prerokih. In v eno sveto, kato-liško in apostolsko cerkev. Spoznam en krst v odpuščanje grehov. Pričakujem vstajenja mrtvih in večno življenje. Amen.

Darovanje.

Oče nebeški! kakor Ti je Marija nekdam v tempeljnu darovala svoje Božje dete, tako jaz Tebi darujem z darovi na altarji vse dobrote in

milosti, ktere sem od Tebe prejel do te ure. Zahvalim se ti, da me tako ljubeznjivo varuješ in braniš; zahvalim se Ti za ves blagodar, ki mi ga deli Tvoja dobrotna roka; zahvalim se Ti za vso ljubezen, katero mi skazuje Tvoje očetovsko srce. Prosim Te, bodi mi svetla luč v življenji, ki me razsvetljuje, da hodim po poti zveličanja in enkrat pridem v Tvoje prebivališče nad zvezdami. Hvalim Tvojo vsegamogočnost in ljubezen, ki nam daješ v presvetem zakramentu telo in kri svojega edinorojenega Sina, kot zastavo svoje ljubezni, kot spomin njegove krvave daritve, kot duhovni kruh našim dušam za večno življenje. Ponižno in skesano položim na altar svoje revno srce, naj ga presveta kri Jezusova vmije, očisti in posveti. Vse svoje misli in želje, vse besede in djanja, vse svoje molitve in pobožnosti, vse kar sem in imam, Tebi darujem in posvetim v Tvojo službo in v čast Tvojega presvetega imena. Sprejmi me kakor zgubljenega sina in ne pripusti, da bi se še kedaj ločil od Tebe.

Ti pa, o preblažena Mati Marija! ki si na svojih deviških rokah nesla svojega Sina v tempelj in ga darovala nebeškemu Očetu, daruj tudi moje prošnje in molitve nebeškemu Očetu, da se vdeležim velikih milosti te najsvetejše daritve in pridem k Njemu, ki je zveličanje vseh narodov, luč v razsvetljenje nevernikov in v slavo svojega ljudstva.

Tihe molitve.

Spomni se, o predobrotljiva Devica Marija, kako si v tihi žalosti bežala s svojim detetom v Egipt; s koliko skrbjo si ga tri dni po Jeruzalemu iskala, s koliko radostjo si ga gledala v tihi hišici v Nazaretu rasti v modrosti in milosti pred Bogom in pred ljudmi. Po tisti ljubezni, s katero si na tihem svojem Božjemu detetu stregla in mu svoje življenje darovala, sprosi mi pristrčno pobožnost tukaj pred njegovim altarjem, da me blagoslovi s svojo presveto pričujočnostjo, da pred vsem iščem svojega Zveličarja, ter rastem v Božji modrosti in milosti.

Sveto.

O Bog! s svetim spoštovanjem k Tebi povzdigujem svoje roke in svoje srce, ter Te hvalim, kakor je spodobno in prav. Res je, spodobi se in dolžnost je, prav in dobro, da Ti vselej in povsod hvalo dajemo, sveti Gospod, vsegamogočni Oče, večni Bog; in Te v počeščenji blažene Marije, vselej Device, slavimo in povišujemo. Ktera je Tvojega Edinorojenega po obsenčenji sv. Duha spočela, pa tudi čast devištva ohranila, ko je svetu porodila večno luč, Jezusa Kristusa, Gospoda našega. Po katerem Tvoje veličastvo hvalijo Angelji, molijo Gospodstva, trepečejo Oblasti, nebesa in nebeške Moči

in blaženi Serafimi z združenim radovanjem slavijo. In da ž njimi tudi našim glasovom do Tebe priti dovoliš, Te prosimo s ponižno prošnjo, rekoč: Svet, svet, svet Gospod Bog Sabaot! Nebo in zemlja sta polna Tvoje časti. Hozana po višavah! Češčen bodi, ki pride v imenu Gospodovem. Hosana po višavah!

Spomin živih.

O premilostna Mati vseh živih! Na tvojo prošnjo je tvoj Božji Sin storil prvi čudež v Kani galilejski; čudež, ki je predpoda njegovega zadnjega in največjega čudeža, katerega spomin zdaj tu na altariju obhajamo. V tvojo materno skrb za nas zaupamo v vseh težavah in nadlogah in te prosimo, bodi naša priprošnjica pri svojem Sinu, da milostljivo usliši naše priprosnje. Poglej nas, kako smo revni in nadložni, priporoči nas svojemu Sinu, naj nas ozdravi in nam pomaga. Priporočimo tebi, o kraljica krščanstva! vso sveto cerkev. Ozaljšaj jo kakor nevesto svojega Božjega Sina z vsemi darovi in milostmi, katere od sv. Duha prejemaš. Priporočimo ti našega svetega Očeta, naj sveto cerkev vselej z modrostjo in močjo vlada. Priporočimo ti našega svitlega cesarja, našega knezoškofa, vse duhovske in posvetne gosposke, naj za pravi blagor svojih podložnih skrbijo. Priporočimo ti svoje starše, sorodnike, dobrotnike in prijatelje, naj tako romajo skozi časno živ-

ljenje, da prejmejo večno krono. Razsvetli vse nevernike, tolaži stiskane, ozdravi bolnike, pomagaj potrebnim. Usliši nas, o Mati milosti! in pelji nas naproti svojemu Sinu, ki zdaj po besedah mašnikovih pride iz nebes na altar v podobi kruha in vina.

Povzdigovanje.

Zvečer pred svojim trpljenjem je vzel Jezus kruh v svoje presvete roke, ga posvetil, razlomil ter dal učencem, rekoč: „*Vzemite in jejte vsi od tega, to namreč je moje Telo.*“

O Jezus bodi mi milostljiv; o Jezus usmili se me; o Jezus odpusti mi vse moje grehe!

O Gospod Jezus, z največo ponižnostjo te molimo in prosimo, tvoje milosti in usmiljenja. Amen.

Ravno tako je Jezus vzel kelih z vinom, ga posvetil in dal svojim učencem rekoč: „*Vzemite in pijte iz njega vsi; to namreč je kelih moje krvi, nove in večne zaveze, skrivnost vere, ki bo za vas in za njih veliko prelita v odpuščenje grehov. Kolikorkrat bote to delali, storite v moj spomin.*“

O sveta kri, posveti me; o sveta kri očisti me; o sveta kri vmij me vseh mojih grehov!

O močna, živa kri Jezusa Kristusa, prelita na lesu križa, očisti, posveti in ohrani mojo dušo! Amen.

Po povzdigovanji.

O Gospod Jezus Kristus! na kolenih te molim zdaj v skrivnostnih podobah svojega pravega živega Boga. Ti si Janezu in nam vsem dal Marijo, ljubeznjivo Mater. Spomni se trpljenja, ki ga je nedolžna v svojem življenji pretrpela. Spomni se meča, kterega ji je Simeon prerokoval. Spomni se njene bolečine, ko so te sovražniki vjeli, zvezali, bičali in zasramovali. Spomni se njene britkosti, ko te je srečala na krvavem križevem potu. Spomni se neizrekljive njene bolečine, ko je stala pod križem. Njen umirajoči Sin milo toži: „Žejen sem!“ ona pa mu ne sme podati kapljice vode. Sin umirajoč zaupije: „Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil!“ in ona ga ne more tolažiti. Vidi, kako mu kri teče iz ran, vidi kako glavo nagne in umrje. Z njim bi tudi ona žalosti umrla, ko bi je vera in zaupanje v Boga ne ohranila. Po tej njeni veri in njenem trdnem zaupanju, po njenih solzah in bolečinah, po njeni zvestobi in stanovitnosti Te prosimo, o Jezus, dodeli nam solze obžalovanja, da se po Tvoji sveti krvi očistimo vseh grehov, da zvesto in stanovitno spolujemo Tvoje zapovedi, s trdno vero in zaupanjem postanemo otroci Božji.

O vsegamogočni Sodnik živih in mrtvih, Ti si svojo preblaženo mater po trpljenji tega življenja sprejel v nebeško veselje; kronal si jo s

krono večne slave, povišal si jo v kraljico nebeško, kraljico angeljev in svetnikov, in ji izročil vse milosti, da jih ljudem podeluje. Po njenem zasluženji, po njeni slavi in veličastvu Te prosimo, usmili se duš naših ranjcih staršev, sorodnikov in prijateljev in vseh kristjanov. Dodeli vsem, ki so pred nami šli z znamenjem vere in spijo v miru, kraj hladu, luči in miru.

Pa tudi nam grešnikom, ki se še na zemlji vojskujemo, prosimo, dodeli delež in družbo z našo presveto Materjo Marijo, z aposteljni, mučeniki in vsemi svetniki; v njih družbo, Te prosimo, nas vzemi, ne po našem zasluženji, ampak po milostnem odpuščenji. Po Tebi, s Teboj in v Tebi je Bogu vsegamogočnemu Očetu v edinosti sv. Duha vsa čast in slava od vekomaj. Amen.

Zato se upamo po Tvojih zveličanskih zapovedih spominjani in po tvojih Božjih naukih podučeni, pobožno moliti: „O č e n a š . . .“ Reši nas prosimo, Gospod Bog! vseh zlegov preteklih, sedanjih in prihodnjih, in na prošnjo blažene vselej Device in Božje Matere Marije in vseh svetnikov daj milostljivo mir v naših dneh, da bomo s pomočjo Tvoje milosti podpirani vselej brez greha, in obvarovani vsake zmote. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Obhajilo.

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta, daj nam mir!

O Gospod Jezus Kristus, Sin živega Boga, ki si s svojo smrtjo svet odrešil, reši nas s tem svojim presvetim Rešnjim Telesom in Rešnjo krvjo vseh telesnih in dušnih zlegov in dodeli, da se vselej zvesto držimo Tvojih zapoved, in ne dopusti, da bi se kedaj od tebe ločili, ki z Bogom in svetim Duhom živiš in kraljuješ Bog na vekov veke. Amen.

V dubu pristopim, o Jezus, k Tvoji skrivnostni večerji, in v spoznanji svoje nevrednosti kličem: „Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le besedo, in ozdravljena bo moja duša.“

Po obhajilu.

O moj skriti Bog in Zveličar! jaz nisem tako srečen Te zdaj v resnici v svetem obhajilu prejeti, zato Te prosim iz vsega srca, pridi vsaj po duhovno v moje srce in potrdi me. Podeli mi revežu drobtinico od svoje svete mize, na kateri živiš vse s svojim mesom in krvjo. Pridi, o Jezus, v mojo dušo in prinesi ji nebeški mir! Skrij me v svoje svete rane, iz katerih teče odrešenje in milost vsemu človeškemu rodu. Zakleni me v svoje sveto Srce, ki je studenec vse ljubezni, vsega miru, vsega zveličanja.

O da bi Te zamogel ljubiti, kakor Te je ljubila tvoja presveta Mati Marija, na vse veke! O da bi Te zamogel ljubiti s srci vseh ljudi in angeljev, slaviti z jeziki vseh živih stvari! O da bi Te zamogel moliti, slaviti in poviševati kolikor je zvezd na nebu, cvetja na zemlji, kapljic v morji in peska na zemlji. Z angelji, ki so prepevali nad Tvojimi jaslicami, s pastirci betlehemiški, z modrimi iz jutrove dežele pred Teboj na kolena padem, in molim Tvojo skrito božanstvo.

Ostani vselej pri meni, moj najzvestejši prijatelj, moj mogočni varh. Ostani pri meni vse dni mojega življenja, v veselji in žalosti, v sreči in nesreči. Ostani pri meni, zlasti kadar pride večer mojega življenja; takrat krepčaj me s svojo sladko navzočnostjo, pelji me skozi smrtno noč, in pokaži se mi milostljivega Sodnika, da Te z vsemi svetniki in izvoljenimi gledam in živim, ljubim in slavim na vse veke. Amen.

Blagoslov.

O Marija, preslavna kraljica nebeška! ti si že dosegla to preveliko srečo. Povišana nad vse angelje, slavljena od vseh svetnikov sediš na desnici svojega Božjega Sina, ki te časti in ljubi kot svojo Mater, in ti ničesar ne odreče, karkoli prosiš. Pri tebi je bogastvo in moč; vsi zakladi milosti in blagoslova Božjega so v tvojih svetih rokah. O dobrotljiva Mati! stegni

svoje roke čez vse svoje otroke, varuj nas pod svojim maternim plaščem, bodi vselej tolažnica žalostnih, pomoč kristjanov, pribežališče grešnikov, da v tvojem imenu prejmemo po zasluženji Jezusa Kristusa blagoslov troedinega Boga, Očeta, Sina in sv. Duha. Amen.

Konec.

(Molitev sv. Bernarda.)

O preblažena Devica! daj nam priti k tvojemu Sinu po tebi, ki si našla milost, ki si porodnica življenja, mati Zveličarja našega. Po tebi naj nas prejme, ki je bil po tebi nam darovan. Naj tvoja neomadeževana čistost brani naše omadeževane grešne duše; naj tvoja Bogu dopadljiva ponižnost odpuščenje sprosi naši nečimernosti in prevzetnosti. Bogastvo tvoje ljubezni naj pokrije brezštevilne naše grehe; tvoje sveto materinstvo naj nam dodeli, da bomo bogati na dobrih delih. O naša gospa, naša srednica, naša besednica, svojemu Sinu nas priporoči, s svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas izroči.

O preblažena Devica, po milosti, ktero si zaslužila; po Zveličarji, ktereга si rodila, sprosi nam, da On, ki je po tebi se usmilil naše reve in slabosti, po tvoji priprošnji nas deležne stori svoje slave in zveličanja, Jezus Kristus, tvoj Sin, naš Gospod Bog, čez vse hvaljen na veke. Amen.

Molitve,

ktere naj po povelji sv. Očeta Leona XIII. opravi vsak mašnik po vsaki tihi sv. maši.

(Mašnik klečé moli z verniki trikrat: Češčena si Marija itd.)

Potem se moli antifona:

Češčena bodi Kraljica, Mati milosti, življenje, sladkost in naše upanje, bodi češčena! K Tebi vpijemo zapuščeni otroci Eve, k Tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini. Oh, obrni tedaj, naša besednica! Svoje milostljive oči v nas, in pokaži nam po tem revnem življenji Jezusa, blaženi sad svojega telesa. O usmiljena, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

V. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!

R. Da bodemo vredni obljub Kristusovih.

Molimo.

O Bog, naše pribežališče in naša moč, usliši pobožne prošnje svoje cerkve in dodeli, da na priprošnjo častitljive in neomadežane Marije Device, Božje porodnice, sv. Jožefa, svojih svetih aposteljnov Petra in

Pavlja in vseh svetnikov, kar v sedanjih stiskah ponižno prosimo, v resnici dosežemo. Po ravno tistem Kristusu Gospodu našem. Amen.

(300 dni odpustka.)

Lavretanske litanije.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški,	}	usmili se nas!
Bog Sin, Odrešenik sveta,		
Bog sveti Duh,		
Sveta Trojica en sam Bog,		
Sveta Marija,	}	za nas Boga prosi!
Sveta Mati Božja,		
Sveta devic Devica,		
Mati Kristusova,		
Mati milosti Božje,		
Mati prečista,		
Mati brez madeža,		
Mati nedolžna,		
Mati presveta,		
Mati ljubeznjiva,		
Mati prečudna,		

Mati našega Stvarnika,
 Mati našega Odrešenika,
 Devica modra,
 Devica častitljiva,
 Devica hvale vredna,
 Devica mogočna,
 Devica usmiljena,
 Devica verna,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti Božje,
 Začetek našega veselja,
 Posoda duhovna,
 Posoda časti vredna,
 Posoda vse svetosti,
 Skrivnostna roža,
 Turn kralja Davida,
 Turn slonokosteni,
 Hiša zlata,
 Skrinja miru in sprave,
 Vrata nebeška,
 Zgodnja danica,
 Zdravje bolnikov,
 Pribežališče grešnikov,
 Tolažnica žalostnih,
 Pomoč kristjanov,
 Kraljica angeljev,
 Kraljica očakov,
 Kraljica prerokov,
 Kraljica aposteljnov,
 Kraljica mučenikov,

za nas Boga prosi!

Kraljica spoznovalcev,	}	za nas Boga prosi!
Kraljica devic,		
Kraljica vseh svetnikov,		
Kraljica brez madeža izvirnega greha spočeta,		
Kraljica svetega rožnega venca,		
Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ; zanesi nam, o Gospod!		
Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ; usliši nas, o Gospod!		
Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ; usmili se nas, o Gospod!		
Kriste, sliši nas!		
Kriste, usliši nas!		
Oče naš i. t. d. Češčena Marija i. t. d.		

M o l i t v e .

I. K presvetemu rešnjemu Telesu.

V. Kruh z nebes si jim dodelil.

R. Kteri ima vso sladkost v sebi.

M o l i m o .

O Bog! kteri si nam v prečudnem zakramentu spomin Svojega trpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti Tvojega telesa in Tvoje krvi tako častiti, da sad Tvojega odrešenja vedno v sebi čutimo.

2. K sveti Devici Materi Mariji.

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta Božja porodnica! ne zavrzi naših prošenj v naših potrebah, temuč reši nas vselej vseh nevarnosti. O častitljiva in blažena Devica, naša gospa, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica. S svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči.

V. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!

R. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo.

Dodeli nam, svojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog! da vedno zdravje na duši in telesu uživamo, in da bomo po častitih prošnjah presvete Marije vselej Device sedanje žalosti rešeni in večnega veselja deležni.

3. K sveti Devici, Materi Mariji.

(O velikonočnem času.)

Veseli se, kraljica nebeška, aleluja!
Kterega si zaslužila nositi, aleluja!

Je vstal od smrti, kakor je rekel, aleluja!
 Prosi za nas Boga, aleluja!

V. Veseli in raduj se, Devica Marija, aleluja!

R. Ker je Gospod res vstal, aleluja!

M o l i m o .

O Bog, ki si po vstajenji svojega Sina Gospoda našega Jezusa Kristusa svet razveselil; dodeli, prosimo, da po njegovi Materi Devici Mariji veselje večnega življenja dosežemo.

(O binškoštnem času.)

Češčena bodi, o kraljica, Mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češčena! K tebi vpijemo zapuščeni Evini otroci; k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini. Oh, obrni tedaj, naša besednica! svoje milostljive oči v nas; in pokaži nam po tem revnem življenji Jezusa, blaženi sad svojega telesa; o usmiljena, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

V. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!

R. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo.

Vsegamogočni, večni Bog! ki si dušo in telo častite Device Matere Marije, da bi vredno prebivališče tvojega Sina biti zaslužila, s pomočjo svetega Duha pripravil, daj, da bomo, ki se njenega spomina veselimo, po njenih milostljivih prošnjah prihodnjega zlega in večne smrti rešeni.

4. K svetemu Jožefu.

Glejte, zvesti in modri hlapec, ktereга je postavil Gospod čez svojo družino.

V. Prosi za nas sveti Jožef!

R. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo.

Naj nam, prosimo, Gospod! zasluženje ženina tvoje presvete Matere Marije pomaga, da, kar naša slabost ne premore, nam bode po njegovih prošnjah dodeljeno.

5. Za vse potrebe.

Gospod! ponižno te prosimo, razveži po svoji milosti vezi naših grehov, in ohrani po prošnjah svoje izvoljene Matere, ljube Device Marije in vseh svojih svetnikov nas

svoje služabnike, naše dobrotnike in naše pahištvo v vsej svetosti; očisti tudi vso našo rodovino in naše prijatelje od hudobe in grehov, in napolni jih z lepimi čednostmi; dodeli nam mir in zdravje, odvrni od nas vidne in nevidne sovražnike, in odženi vse hude želje; daj nam zdravo vreme in dobro letino, skaži milost našim prijateljem in neprijateljem, in obvaruj to faro z vsemi, kateri v njej prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, potresa, povodnji, in dodeli milostljivo vsem vernim kristjanom, živim in mrtvim, v nebeškem kraljestvu večno življenje, mir in pokoj. Obvaruj našega papeža I., našega škofa I., našega cesarja I., in vso našo duhovsko in deželno gospodsko, in vse krščansko ljudstvo vseh nadlog in vsega zlega. In Tvoj blagoslov pridi z nebes na nas, in bodi vselej nad nami. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, Sinu Tvojem, kateri s Teboj živi in kraljuje v edinstvi svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej pri nas.

R. Amen.

Oče naš itd. Češčena Marija itd. (petkrat.)

Pred spovedjo.

(Po sv. Alfonzu Liguoriju.)

O moj Jezus! kolikokrat si mi že odpustil, in kolikokrat sem Te zopet razžalil; pa zmiraj si še pripravljen mi odpustiti v zakramentu svete pokore! O koliko zahvalo sem Ti dolžan za Tvojo ljubezen, s katero si ta zakrament postavil! Zahvalim se Ti, da sem katoliške vere, in se vdeležim milosti tega zakramenta, kolikorkrat hočem; zahvalim se Ti za vse dobrote, ktere si mi že delil v tem zakramentu.

O moj Zveličar! danes zopet pridem k spovedi, da se obtožim svojih grehov in s Teboj spravim. Podeli mi milost svetega Duha, da dobro spoznam, kar moja ubogo dušo omažejuje.

(Vest si izprašaj.)

O moj Jezus! Prav ima sv. Alojzij, ki pravi, da je človeško srce njiva polna plevela, trnja in osata. O koliko mi je od poslednje spovedi zopet narastlo, kolikokrat sem Te zopet žalil. Vse svoje pregrehe, tudi najmanjše slabosti iz vsega srca obžalujem, ker sem Tebe, svojega Boga in Gospoda, Tebe, neskončno dobroto in ljubezen razžalil. O moj ljubeznjivi Zveličar! sprejmi me zopet za svojega otroka, in stori me vrednega svoje očetovske ljubezni! Odkritosrčno, kolikor mi je mogoče, hočem danes spo-

znati svojo revščino in slabost; iz ljubezni do Tebe se hočem ponižati pri spovedi. Samo to Te prosim, o Jezus! dodeli mi, da se resnično poboljšam; daj mi, da Te v prihodnje bolj ljubim, kakor do zdaj!

Po spovedi.

O moj Bog in moj Gospod! skazal si mi zopet svojo milost in usmiljenje. Odpustil si mi, to trdno zaupam; sprejel si me, zgubljenega sina, in mi dal mir, ki ga svet dati ne more. O moj Jezus! zahvalim se Ti iz globočine srca; nikar ne pripusti, da bi ga zopet napravil. Dodeli, da Ti v prihodnje zvest ostanem do smrti. Iz ljubezni do Tebe se bom ravnal po opominovanji svojega spovednika; — varoval se bom priložnosti k grehu in vsaki dan bom ponovil svoje trdne sklepe. Vse bom storil, da le Tebi dopadem. O Gospod! Jaz sem sicer slab in reven, pa zaupam na milost in pomoč Tvojo. — Marija, presveta Devica! prosi za me. Amen.

Priprava k svetemu obhajilu.

Moj Gospod in Zveličar Jezus Kristus! s prisrčno ljubeznijo Te pozdravljam v najsvetejšem zakramentu. Tvoja draga rešnja Kri me je v zakramentu svete pokore očistila mojih grehov; zdaj pa me vabiš k svoji mizi in želiš v mojem srcu prebivati. Težko, željno me pričakuješ v

tem presvetem zakramentu. Glej, o moj Jezus! že sem tukaj! Sprejmi me, in s sveto ljubeznijo me naveži na se!

Presladki moj Jezus! Ti bliščoba večnega Očeta, Ti najlepši med človeškimi otroci, angelji se veselijo Tvojega pogleda; pri Tvojem ljubeznjivem srcu, ki je bilo s sulico prebodeno, Te prosim, odvzemi mojemu srcu vse, kar ne dopade Tvojim prečistim očem, in Ti sam ga pripravi, da bo prijetno stanovanje Tebi, vredno Tvoje neskončne lepote.

Presladki moj Jezus! vstvari mi čisto srce, da vredno prejmem Tvoje presveto Telo, Tvojo drago Kri, da bom tako v ljubezni s Teboj sklenjen, v resnici reči zamogel. „Ne smrt, ne življenje, ne kaka druga stvar me ne bo ločila od ljubezni Božje, ki je v Kristusu Jezusu, Gospodu našem.“

O Marija, Mati mojega Gospoda, prosi za me Jezusa! Amen.

Po obhajilu.

O neskončna Ljubezen, preponižni Jezus, skriti Bog! molim Te, ki v meni prebivaš. Pre-slabo je eno srce, — Te ljubiti, premalo en jezik — Te hvaliti. O moj Odrešenik, koliko hvaležnost sem Ti dolžan, da mene, revno stvar, tako prečudno obiščeš. Tebi se vsega darujem in Te goreče prosim: odsihmal le Ti sam živi v meni.

O Ljubezen, o najsvetejša Ljubezen! Zdaj pa nobenega greha več ne!

Moj Odrešenik, moj gost! daj, da Tvoje dobre in Tvojega usmiljenja nikoli več ne pozabim. Bodi tisučkrat česčen in hvaljen, o Gospod! O Bog moje duše! Ti si mi nad vse dobre tega sveta, Ti si mi več kakor jaz sam sebi; Ti si moje vse.

O Jezus! Tebi živim; o Jezus! Tebi umrjem; o Jezus! Tvoj sem živ in mrtev. O Jezus, živi kruh, hrana močnih, veselje angeljev! obdrži me v živi veri; ohrani me v trdnem upanji in pomnoži ogenj moje ljubezni! Daj mi, o Jezus! da opustim vse grehe, posebno . . . .; naj zgine vsa posvetnost od mene, ter naj zgori v ognji goreče ljubezni do Tebe.

O Marija; Mati mojega Zveličarja, poglej! tisti Jezus, ki si ga nosila v svojem deviškem naročju, zdaj v mojem srcu počiva. Sprosi mi milost, da se nikdar več ne ločim od njega, ampak ga ljubim, kakor si ga ti ljubila. Nikar ne pripusti, da bi ga še kedaj z grehom žalil; sprosi mi stanovitnost v dobrem do konca, da po smrti s teboj gledam in ljubim Jezusa na vekov veke. Amen.

P E S M I.

Pot proti nebesom.

Poznate dom? na zemlji njega ni,
Od kter'ga britko srce govori,
Kjer vtihne mil' glas, solze ne tekó
In dobri srečo, slabi moč dobó.
Poznate ga? Le nanj
Mi mislimo ves čas sedanj'.

Poznate pot? je trnjeva steza;
Naprej ni moč, skrbi popotnika;
Spodtakne se, pogleda v prahu gor':
Okrajšaj, Oče, tek! omagam skor.
Poznate jo? Ta gré
Tje gor, kjer upa vse srcé.

Poznate ga? prijatelj je z nebes,
Človešk otrok, in več še, Bog je res;
Naprej je šel On trnjevo stezo,
Popotnikom pristopi milostno.
Poznate ga? Le ta
Prot' nebu srečno nas pelja.

Hicinger.

Izročilo Mariji.

O Marija, naša Mati!
Čez valove, od nevihte znane,
Tje v dežele, potnikom neznane,
V té zaupajoči gremo.
O Marija, varuj nas!
O Marija, vodi nas
Po pravi poti v sveti raj!

O Marija, naša Mati!
 Če nesreča nam bo kon'c kazala,
 Up naš pobijala trda skala,
 Takrat Mater nam se skaži!
     O Marija, varuj nas!
     O Marija, vodi nas
     Po pravi poti v sveti raj!

O Marija, naša Mati!
 Kadarkoli bomo v hudi sili
 K tebi se, Marija! obrnili,
 S svojim plajščem nas zakrivaj!
     O Marija, varuj nas!
     O Marija, vodi nas
     Po pravi poti v sveti raj!

O Marija, naša Mati!
 Kakor veš in znaš, nas varno vodi,
 Skrbna, mila Mati, z nami hodi!
 Spremljaj nas vse dni življenja!
     O Marija, varuj nas!
     O Marija, vodi nas
     Po pravi poti v sveti raj!

Volčič.

Opomba.

Pri spisovanji teh Šmarnic imel sem sledeče vire: Tvarine za prvo premišljevanje vsaki dan, mi je dala knjiga „Die Pilgerreise zum Himmelreich“ von J. N. Stöger S. J. Sicer sem pa še porabil: Hühner: Unsere liebe Frau; Businger: Leben Jesu; Liebfrauenstein von Wächtler; Liebfrauentgarten; Marienprediger von Gemminger; Kocijančič: Kristusovo življenje; Slovenski Prijatelj 1879 in 1880. V berilu samem nisem navajal virov, ne poglavij in vrst svetega pisma: kar opravičujem s tem, da tako navajanje le moti pri očitnem branji, priprostim čitateljem pa je z njim malo vstreženo.

Pisatelj.

K A Z A L O.

	Stran
Uvod za predvečer	3
Zgled	7
Molitev	8
Prvi dan. Romarji	9
Marija naša voditeljica	12
Zgled	14
Molitev	15
Šmarnica	15
Drugi dan. Naš namen	16
Marija v nebesih	19
Zgled	21
Molitev sv. Alfonza	22
Šmarnica	22
Tretji dan. Oprava	23
Posoda vse svetosti	26
Zgled	28
Molitev	29
Šmarnica	30
Četrti dan. Široka cesta	30
Pribežališče grešnikov	34
Zgled	36
Molitev sv. Alfonza	37
Šmarnica	38
Peti dan. Smrtni greh	38
Pribežališče grešnikov	41
Zgled	44
Molitev sv. Alfonza	45
Šmarnica	46
Šesti dan. Smrtni greh	46
Pribežališče grešnikov	49
Zgled	51
Molitev sv. Alfonza	53
Šmarnica	53
Šepeti dan. Postaje	53
Prva postaja: Detinstvo	54
Marija v otročjih letih	56
Zgled	58
Molitev	59
Šmarnica	60

	Stran
Osmi dan. Druga postaja: Mladost	60
Marija v tempeljnu	63
Zgled	65
Molitev	66
Šmarnica	67
Deveti dan. Tretja postaja: Izvolitev stanu.	67
Devica devic	70
Zgled	72
Molitev	73
Šmarnica	74
Deseti dan. Četrta postaja: Družina	74
Peta postaja: Delovanje	76
Sveta družina	77
Zgled	80
Molitev	81
Šmarnica	81
Enajsti dan. Šesta postaja: Starost	82
Marija pred smrtjo	84
Zgled	87
Molitev	88
Šmarnica	89
Dvanajsti dan. Zadnja postaja: Smrt	89
Smrt Marijina	93
Zgled	95
Molitev	97
Šmarnica	97
Trinajsti dan. Priprava na smrt	98
Marija pomočnica o smrtni uri	102
Zgled	104
Molitev	105
Šmarnica	105
Štirinajsti dan. Prepadi	106
Ljubezen in gorečnost Marijina	110
Zgled	111
Molitev sv. Alfonza	113
Šmarnica	113
Petnajsti dan. Noč in tema	114
Zgodnja danica	118
Zgled	120
Molitev sv. Alfonza	122
Šmarnica	122
Šestnajsti dan. Roparji	122
Marija naša bramba	126
Zgled	129

	Stran
Molitev sv. Alfonza	130
Šmarnica	130
Sedemnajsti dan. Voditelj proti nebesom	131
1. Jezus moli	131
Marija moli	134
Zgled	137
Molitev sv. Bernarda	138
Šmarnica	138
Osemnajsti dan. 2. Jezus dela	139
Marija dela	141
Zgled	143
Molitev	144
Šmarnica	145
Devetnajsti dan. 3. Jezus daruje	145
Marija daruje	148
Zgled	151
Molitev	153
Dvajseti dan. 4. Jezus je ubožen	153
Marija je ubožna	156
Zgled	158
Molitev	160
Šmarnica	160
Eden in dvajseti dan. 5. Jezus zaničevan	161
Marija zaničevana	164
Zgled	167
Molitev	168
Šmarnica	168
Dva in dvajseti dan. 6. Jezus trpi in umrje	169
Žalostna Mati Božja	172
Zgled	176
Molitev sv. Germana	178
Šmarnica	178
Tri in dvajseti dan. 7. Jezus od mrtvih vstane in gre v nebesa	178
Marija kronana	182
Zgled	185
Molitev	186
Šmarnica	187
Štiri in dvajseti dan. Spremistvo	187
1. Straža	188
Mati milosti Božje	191
Zgled	193
Molitev sv. Alfonza	195
Šmarnica	196

	Stran
Pet in dvajseti dan. 2. Mati	196
3. Kraljica	199
Zgled	202
Molitev	203
Šmarnica	204
Šest in dvajseti dan. 4. Angelj	204
Kraljica angeljev	207
Zgled	210
Molitev sv. Atanazija	211
Šmarnica	212
Sedem in dvajseti dan. 5. Satan	212
Marija, zmagovalka peklenške kače	214
Zgled	217
Molitev sv. Alfonza	219
Šmarnica	230
Osem in dvajseti dan. Solnčna ura	220
Marijino zasluženje	224
Zgled	226
Molitev	228
Šmarnica	229
Devet in dvajseti dan. Boj	229
Marija naše orožje	233
Zgled	236
Molitev sv. Alfonza	237
Šmarnica	273
Trideseti dan. Svatovsko oblačilo	237
Mati lepe ljubezni	242
Zgled	244
Molitev sv. Alfonza	246
Šmarnica	246
Eden in trideseti dan. Vrata nebeška	246
Marija vrata nebeška	248
Zgled	251
Molitev	253
Šmarnica	254
Sveta maša v čast preblažene Device Marije	255
Molitve po vsakej tihi maši	270
Lavretanske litanije	271
Razne molitve	273
Pesni	282

